

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ TUTANAK DERGİSİ

79'uncu Birleşim 16 Mayıs 2019 Perşembe

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İÇİNDEKİLER

	<u>Sayfa</u>
I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ	392
II.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR	397,403
<i>A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI</i>	<i>397:399,403:405</i>
1.- Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan'ın, Anneler Günü münasebetiyle anne sağlığı düzeyi ve anne sağlığı sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması	397:398
2.- Aydın Milletvekili Bekir Kuvvet Erim'in, Aydın Büyükşehir Belediyesinde usulsüzlüklerin yaşandığına ilişkin gündem dışı konuşması	398:399
3.- Bursa Milletvekili Erkan Aydın'ın, 14 Mayıs Dünya Eczacılık Günü ve Eczacılık Haftası'na ilişkin gündem dışı konuşması	403:405

III.- SATAŞMALARLA İLİŞKİN KONUŞMALAR**400,428,434**

- 1.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, Aydın Milletvekili Bekir Kuvvet Erim'in yaptığı gündem dışı konuşmasında Cumhuriyet Halk Partisine sataşması nedeniyle konuşması 400:401
- 2.- Aydın Milletvekili Bekir Kuvvet Erim'in, Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'un sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması 401:402
- 3.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklamasında Cumhuriyet Halk Partisine ve şahsına sataşması nedeniyle konuşması 428:430
- 4.- İzmir Milletvekili Aytun Çıray'ın, Afyonkarahisar Milletvekili Ali Özkaya'nın İYİ PARTİ grup önerisi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasında İYİ PARTİ'ye ve İYİ PARTİ Grubuna sataşması nedeniyle konuşması 434:435
- 5.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, Afyonkarahisar Milletvekili Ali Özkaya'nın İYİ PARTİ grup önerisi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasında Cumhuriyet Halk Partisine sataşması nedeniyle konuşması 436

IV.- AÇIKLAMALAR**402,405,427,437,
450,478**

- 1.- Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in, Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 402:403
- 2.- Balıkesir Milletvekili Fikret Şahin'in, 16 Mayıs Mustafa Kemal Atatürk'ün 18 arkadaşıyla birlikte Bandırma Vapuru'yla hürriyet mücadelesini başlatmasının 100'üncü yıl dönümüne ilişkin açıklaması 405
- 3.- İstanbul Milletvekili Sibel Özdemir'in, 16 Mayıs Mustafa Kemal Atatürk'ün Bandırma Vapuru'yla bağımsızlık yolunu açmasının 100'üncü yıl dönümüne ve 19 Mayıs 1919'da ülkemizin aydınlık geleceğinin temellerinin atıldığına ilişkin açıklaması 405
- 4.- Mersin Milletvekili Zeynep Gül Yılmaz'ın, Ankara 31. Ağır Ceza Mahkemesinde 2'nci duruşması görülen Şule Çet davasına ilişkin açıklaması 406
- 5.- Mersin Milletvekili Ali Cumhur Taşkın'ın, 12-18 Mayıs Hemşireler Haftası'na ilişkin açıklaması 406
- 6.- Balıkesir Milletvekili Ahmet Akın'ın, bağımsızlık mücadelemizin 100'üncü yılında Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ü ve Kuvayımilliye kahramanlarını minnetle andığına ilişkin açıklaması 406

- 7.- İzmir Milletvekili Kani Beko'nun, 1 Şubatta yayımlanan Sosyal Güvenlik Kurumu Sağlık Uygulama Tebliği gereğince hastanelere ödenen payın kaldırılmasıyla yaşanan mağduriyete ilişkin açıklaması 407
- 8.- Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, pamuk üreticilerinin mağdur olmaması için pamuk ithalatını artıracak uygulamalardan vazgeçilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması 407
- 9.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, Çukurova Havaalanı'nın ne zaman açılacağını öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması 407
- 10.- Konya Milletvekili Esin Kara'nın, 16 Mayıs kurtuluş mücadelesini başlatmak için Atatürk'ün İstanbul'dan Samsun'a yola çıkışının 100'üncü yıl dönümüne ve insan sağlığına zararlı kimyasallara kolayca ulaşımın engellenmesi gerektiğine ilişkin açıklaması 408
- 11.- Mersin Milletvekili Baki Şimşek'in, Mersin ilinde yoğun yağış nedeniyle ekili alanların zarar gördüğüne ve çiftçilerin mağduriyetinin giderilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması 408
- 12.- Mersin Milletvekili Hacı Özkan'ın, 19 Mayıs Samsun'da yakılan istiklal meşalesiyle başlatılan Millî Mücadele'nin 100'üncü yıl dönümüne ilişkin açıklaması 408
- 13.- Kocaeli Milletvekili İlyas Şeker'in, 15 Mayıs Uluslararası Aile Günü'ne ilişkin açıklaması 408:409
- 14.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, ciddi boyutta işsizlik sorunu yaşandığına ve yeni iş alanları yaratılması gerektiğine ilişkin açıklaması 409
- 15.- Zonguldak Milletvekili Ahmet Çolakoğlu'nun, Zonguldak Havaalanı'ndan 12 Mayıs itibarıyla ilk yurt içi seferlerinin başladığına ilişkin açıklaması 409
- 16.- Hatay Milletvekili Hüseyin Şanverdi'nin, Irak Başbakanı Adil Abdülmehdi ve beraberindeki heyetin ülkemizi ziyaretleriyle yapılan görüşmelerin hayırlar getirmesini temenni ettiğine ilişkin açıklaması 410
- 17.- İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, Gençlik ve Spor Bakanlığının sözleşmeli personel alımlarının şaibeli olduğuna ilişkin açıklaması 410
- 18.- Hatay Milletvekili Lütfi Kaşıkçı'nın, Hatay Yarseli Barajı'nın elektriğinin kesilmesiyle çiftçilerin mağdur edildiğine ve 19 Mayısın 100'üncü yıl dönümünde başta Gazi Mustafa Kemal Atatürk olmak üzere şehitlere Allah'tan rahmet dilediğine ilişkin açıklaması 410

- 19.- Gaziantep Milletvekili Ali Muhittin Taşdoğan'ın, Gaziantep'lilerin turizmin ve ticaret hacminin artırılabilmesi için teşvik beklediğine ilişkin açıklaması 411
- 20.- Düzce Milletvekili Ümit Yılmaz'ın, Ereğli-Düzce arasına yapılacak olan kara yolu kantarının kamyoncu esnafın yüzünü güldüreceğine ilişkin açıklaması 411
- 21.- Kırklareli Milletvekili Türcü Kayan'ın, çiftçilerin ayçiçeği ve kanola ürününe yapılması gereken desteği alamadığına ilişkin açıklaması 411
- 22.- Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, 12-18 Mayıs Hemşirelik Haftası'na ilişkin açıklaması 412
- 23.- Batman Milletvekili Ziver Özdemir'in, 16 Mayıs Batman'ın il oluşunun 29'uncu yıl dönümüne ilişkin açıklaması 412
- 24.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkan'ın, 19 Mayıs Samsun'da yakılan istiklal meşalesiyle başlatılan Millî Mücadele'nin 100'üncü yıl dönümüne, Ziraat Türkiye Kupası'nı kazanan Galatasaray'ı tebrik ettiğine, AK PARTİ Meclis Üyesi Yavuz Selim Tuncer'in İYİ PARTİ Genel Başkanı Meral Akşener'e yönelik ithamlarını reddettiklerine, Mersin Akkuyu Nükleer Santrali'nde yaşanan sorunlara ilişkin açıklaması 412:414
- 25.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün, 16 Mayıs Mustafa Kemal Atatürk'ün Bandırma Vapuru'yla özgürlük ve bağımsızlık yolunu açmasının 100'üncü yıl dönümüne, Türkiye'nin muhatap olduğu tehdit ve tehlikelere karşı millî ruhla topyekûn mücadele etmenin elzem olduğuna ilişkin açıklaması 414:415
- 26.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, RTÜK'ün HDP Eş Genel Başkanı Sezai Temelli'nin konuşmasını yayınladığı için TELE 1'e ceza vermesinin anayasal suç olduğuna, Hakkâri Milletvekili Leyla Güven'in, Sebahat Tuncel'in, Selma Irmak'ın, Diyarbakır Milletvekili Dersim Dağ'ın, Van Milletvekilleri Tayip Temel ve Murat Sarısaç'ın sürdürdüğü açlık grevine, AK PARTİ Genel Başkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın "Karnımı doyuruyorsunuz, her türlü ihtiyacını karşılıyorsunuz yine de oy vermiyor." ifadesinin kabul edilemez olduğuna ilişkin açıklaması 415:417
- 27.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, 16 Mayıs Mustafa Kemal Atatürk'ün Bandırma Vapuru'yla özgürlük ve bağımsızlık yolunu açmasının 100'üncü yıl dönümüne ve ülkemizin içinde bulunduğu zorlukların el birliğiyle aşılabileceğine ilişkin açıklaması 417

- 28.- Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in, Şule Çet davasını hassasiyetle takip ettiklerine, Ekşi Sözlük'ün öğretmenlerle ilgili açtığı başlığın tahammül edilemez olduğuna, Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın AK PARTİ Meclis Üyesi Yavuz Selim Tuncer'e yönelik ifadelerine ilişkin açıklaması 417:419
- 29.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 420
- 30.- Antalya Milletvekili Cavit Arı'nın, özgür olması gereken basına yönelik saldırıları kınadığına ve yargının toplumda infial yaratan vakalarda caydırıcı olması gerektiğine ilişkin açıklaması 421
- 31.- Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in, Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın İYİ PARTİ grup önerisi üzerinde CHP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 427:428
- 32.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, Afyonkarahisar Milletvekili Ali Özkaya'nın İYİ PARTİ grup önerisi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 437
- 33.- Aksaray Milletvekili Ayhan Erel'in, 16 Mayıs bağımsızlığa demir atışımızın 100'üncü yılının Türk milletine kutlu olmasını dilediğine ilişkin açıklaması 450
- 34.- Trabzon Milletvekili Ahmet Kaya'nın, Esenler Belediye Başkanı Tefik Göksu'nun Ekrem İmamoğlu üzerinden Trabzonlulara yönelik benzetmesiyle ilgili haberlere yayın yasağı getirilerek gerçeklerin gizlenemeyeceğine ilişkin açıklaması 450
- 35.- Ankara Milletvekili Ayhan Altıntaş'ın, memleketi Yozgat ili Bektaşlı köyündeki camiye ataması yapılan imamın güvenlik soruşturmasının hızlandırılmasını rica ettiğine ilişkin açıklaması 450
- 36.- Trabzon Milletvekili Bahar Ayvazoğlu'nun, Trabzonluların tek kırmızı çizgisinin vatan olduğuna, Esenler Belediye Başkanı Tefik Göksu'nun konuşmasının manipüle edildiğine ilişkin açıklaması 451
- 37.- Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin'in, 14 yaşındaki Pelin Elmacı'nın kalp nakli beklediğine, organ bağışısıyla ilgili duyarlılığın artırılması gerektiğine, Profesör Doktor Haluk Savaş'ın uğradığı haksızlığa ilişkin açıklaması 451
- 38.- Gaziantep Milletvekili İmam Hüseyin Filiz'in, ülkemizin kalkınmasında önemli rol oynayan sanayi üretiminin artırılabilmesi için mesleki teknik eğitime önem verilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması 452

39.- Bursa Milletvekili Atilla Ödünç'ün, 15 Mayıs Hava Şehitlerini Anma Günü'ne ilişkin açıklaması 452

40.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın, Diyarbakır Milletvekili Garo Paylan'ın 56 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin ikinci bölümü üzerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 478:479

41.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün, Diyarbakır Milletvekili Garo Paylan'ın 56 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin ikinci bölümü üzerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 479:480

42.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, demokratik bir cumhuriyette, eşit koşullarda, demokratik bir ortamda birlikte yaşamak istedikleri için mücadele verdiklerine ilişkin açıklaması 480:481

V.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI 421

A) TEZKERELER 421

1.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, Azerbaycan Cumhuriyeti Millî Meclisi tarafından Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatı Parlamenter Asamblesinin desteğiyle 12 Haziran 2019 tarihinde Azerbaycan'ın başkenti Bakü'de düzenlenecek olan Bakü Bölgesel İşbirliği ve Güvenlik Konferansı'na TBMM Başkan Vekili Süreyya Sadi Bilgiç Başkanlığında bir heyetle katılım sağlanmasına ilişkin tezkeresi (3/688) 421

VI.- ÖNERİLER 422,430,438

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ 422:427,430:433, 438:449

1.- İYİ PARTİ Grubunun, Grup Başkan Vekili Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan tarafından, Fetullahçı terör örgütünün darbe kalkışmasının askerî ayağı yurttan sulh konseyinin darbenin gerçekleştiği o geceye kadar gidilen süreç içerisinde siyasi bir taraf ve grupla ilişkilerinin ve bağlantılarının araştırılması, bu hain kalkışmaya yardım ve yataklık eden iş birlikçilerinin, bu teşebbüse karşı sorumlulukları gereği önlem almayanların belirlenmesi amacıyla 16/5/2019 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 16 Mayıs 2019 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi 422:427,430:433,438

2.- HDP Grubunun, Diyarbakır Milletvekili Garo Paylan ve arkadaşları tarafından, Türkiye’de rekor seviyelerde seyreden işsizliğin giderilmesi, nedenlerinin araştırılması amacıyla 8/5/2019 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 16 Mayıs 2019 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi 438:444

3.- CHP Grubunun, Türkiye Büyük Millet Meclisi gündeminin “Genel Görüşme ve Meclis Araştırması Yapılmasına Dair Öngörüşmeler” kısmında yer alan, kamu özel iş birliğiyle gerçekleştirilen projelerin incelenerek olası kamu zararlarının ve sözleşmelerdeki hataların saptanması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan (10/190) esas numaralı Meclis Araştırması Önergesi’nin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 16 Mayıs 2019 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi 444:449

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

453,481

A) KANUN TEKLİFLERİ

453:478,481:486

1.- Nevşehir Milletvekili Mustafa Açıkgöz ve Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekili İstanbul Milletvekili Mehmet Muş ile 65 Milletvekilinin Kapadokya Alanı Hakkında Kanun Teklifi (2/1811) ile Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 56) 453:478,481:486

VIII.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

487

1.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu’nun, 20 Temmuz 2016 tarihinden 18 Temmuz 2018 tarihine kadar Bakanlık personeli hakkında yapılan ihraç ve iade işlemlerine dair bazı bilgilere ilişkin sorusu ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Fatih Dönmez’in cevabı (7/10163) 487:488

2.- Uşak Milletvekili Özkan Yalım’ın, Katar ortaklı bir firmanın Cumhurbaşkanlığına otobüs hediye ettiği iddiasına ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Mehmet Cahit Turhan’ın cevabı (7/10416) 489:490

3.- Zonguldak Milletvekili Ünal Demirtaş’ın, Çanakkale ve İstanbul boğazlarındaki kılavuzluk ve römorkörcülük hizmetlerinin ayrılmasına ve özel sektör eliyle yürütülmesine imkan veren mevzuat değişikliğine ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Mehmet Cahit Turhan’ın cevabı (7/10417) 491:497

- 4.- Giresun Milletvekili Necati Tıǒlı'nın, yabancı Şirketlerden kılavuzluk ve rmrkrclk hizmeti alınabilmesine yönelik yönetmelik deǒiŐikliǒine ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Mehmet Cahit Turhan'ın cevabı (7/10418) 498:501
- 5.- Aydın Milletvekili Aydın Adnan Sezgin'in, THY'nin envanterinde bulunan Boeing 737 Max 8 tipi uaklara ve sefer iptallerine ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Mehmet Cahit Turhan'ın cevabı (7/10420) 502:503
- 6.- İzmirden Milletvekili Murat Bakan'ın, çocukların ve gençlerin Momo adlı oyun ve benzeri tehlikeli sanal içeriklere karşı korunmasına ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Mehmet Cahit Turhan'ın cevabı (7/10421) 504:506
- 7.- Muǒla Milletvekili Burak Erbay'ın, Muǒla-Denizli arasında yapımına devam edilen karayolunun bitim tarihine ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Mehmet Cahit Turhan'ın cevabı (7/10560) 507:508
- 8.- Giresun Milletvekili Necati Tıǒlı'nın, Giresun'un Karadeniz Bölgesi'ni İç Anadolu Bölgesi'ne baǒlayacak demiryolu projesindeki güzergahta yer almamasına ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Mehmet Cahit Turhan'ın cevabı (7/10561) 509:511
- 9.- Adana Milletvekili İsmail Koncuk'un, Karataş'tan İskenderun ve Mersin Limanlarına hızlı feribotla ulaşım saǒlanması önerisine ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Mehmet Cahit Turhan'ın cevabı (7/10563) 512:513
- 10.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, Marmaray'da kullanılan yerli ve ithal tren seti sayısına ve bazı ithal tren setlerinin kullanılamamasından kaynaklanan kamu zararının miktarına ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Mehmet Cahit Turhan'ın cevabı (7/10564) 514:516
- 11.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, İstanbul Büyükşehir Belediyesinde UKOME kararına göre ilk yirmi beş dakika park creti alınmaması uygulamasının denetimine ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Mehmet Cahit Turhan'ın cevabı (7/10565) 517:518
- 12.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku'unun, 2002-2009 yılları arasında görev yapan kadın bakan sayısına ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'ın cevabı (7/10573) 519:520
- 13.- İzmir Milletvekili Mahir Polat'ın, İzmir'in Kemalpaşa ilçesinde bir lojistik köy kurulması kapsamında tarım arazilerinin acele kamulaştırılması nedeniyle maǒdur olan vatandaşların durumuna ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Mehmet Cahit Turhan'ın cevabı (7/10638) 521:523

14.- Muğla Milletvekili Süleyman Girgin'in, Muğla'nın Fethiye ilçesinde imar planına aykırı olarak özel marina inşasına Bakanlık tarafından izin verildiği iddiasına ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Mehmet Cahit Turhan'ın cevabı (7/10640)

524:526

15.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, baz istasyonlarına kiralama yoluyla tahsiste bulunan kurum ve kuruluşlara ve baz istasyonlarının kurulduğu yerleşim yerlerinde vatandaşların görüşlerinin alınıp alınmadığına ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Mehmet Cahit Turhan'ın cevabı (7/10641)

527:529

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

TBMM Genel Kurulu saat 14.00'te açılarak üç oturum yaptı.

Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Levent Gök, TBMM'ye yönelik saldırı girişimi yaşandığına, Meclisin emniyeti ve güvenliği açısından önlemlerin artırılması gerektiğine ve geçmiş olsun dileğinde bulunduğuna,

Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Levent Gök, 15 Mayıs 1919'da İzmir'de Yunan işgali karşısında ilk kurşunu atan gazeteci Hasan Tahsin'i saygıyla andığına,

İlişkin birer açıklamada bulundu.

Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere, 14 Mayıs Dünya Çiftçiler Günü'ne,

Denizli Milletvekili Nilgün Ök, 15 Mayıs Millî Mücadele Günü'nün 100'üncü yıl dönümüne,

Gaziantep Milletvekili İmam Hüseyin Filiz, 12 Mayıs Hemşireler Günü'ne ve 12-18 Mayıs Hemşirelik Haftası'na,

İlişkin gündem dışı birer konuşma yaptılar.

Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül, yüksek güvenlikli cezaevinde tutulan FETÖ sanığı Erkan Karaaslan'ın görüştüğü kişilerin kimler olduğunu, bu görüşmeye hangi makamların izin verdiğini ve FETÖ sanığının iddialarıyla ilgili soruşturmanın başlatılıp başlatılmadığını Adalet Bakanından öğrenmek istediğine,

Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer, mağdur edilen öğretmenlerin haklarının verilmesi için Millî Eğitim Bakanını duyarlı ve çözüm odaklı değerlendirme yapmaya çağırdığına,

Kastamonu Milletvekili Hasan Baltacı, TÜPRAŞ'ta işçilerin daha iyi yaşam hakkının ellerinden alınmak istendiğine,

Kahramanmaraş Milletvekili Ali Öztunç,

Trabzon Milletvekili Ahmet Kaya,

Burdur Milletvekili Mehmet Göker,

Esenler Belediye Başkanı Tevfik Göksu'yu Ekrem İmamoğlu üzerinden Trabzonlularla ilgili açıklaması nedeniyle kınadığına;

Mersin Milletvekili Ali Cumhur Taşkın,

Kahramanmaraş Milletvekili İmran Kılıç,

Bursa Milletvekili Yüksel Özkan,

10-16 Mayıs Dünya Engelliler Haftası'na;

Samsun Milletvekili Orhan Kırçalı, Kurtuluş Savaşı döneminde Ermeni çetelerine karşı Dağköylü Fatma Çavuş'un büyük yararlılık göstererek destan yazdığına,

Mersin Milletvekili Hacı Özkan, zihnini, gönlünü terör örgütlerinin, dış güçlerin emrine vermemiş herkesi büyük ve güçlü Türkiye için çalışmaya davet ettiğine,

Osmaniye Milletvekili Mücahit Durmuşoğlu, 15 Mayıs Hava Şehitlerini Anma Günü'ne,

Balıkesir Milletvekili Ensar Aytekin, 16 Mayıs Kuvayımillîye mücadelesinin 100'üncü yıl dönümüne,

Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan, Somali'de bombalı saldırı sonucu şehit olan hemşehrisi Mustafa Aydın'a Allah'tan rahmet dilediğine ve saldırıyı lanetlediğine,

Denizli Milletvekili Gülizar Biçer Karaca, Denizlili hemşehrilerinin 15 Mayıs Millî Mücadele Günü'nü kutladığına,

Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal, Biyogaz şirketinin Afyonkarahisar iline verdiği zararları en aza indirmek için yetkilileri göreve davet ettiğine,

Adana Milletvekili Orhan Sümer, OHAL döneminin hukuk kurallarının hâlâ yürürlükte mi olduğunu, KHK'yle görevden alınan vatandaşların en temel haklarının hangi hukuka göre kısıtlandığını, seçme ve seçilme hakkını kullanamayanların neden adaylıklarının kesinleştiğini öğrenmek istediğine,

İstanbul Milletvekili Sibel Özdemir, 23 Haziran'da Ekrem İmamoğlu'nun yeniden seçilmesiyle İstanbul Büyükşehir Belediyesinin kaynaklarının 16 milyon İstanbullunun huzuru, refahı ve mutluluğu için kullanılacağına,

Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan, 12-18 Mayıs Hemşirelik Haftası'na,

Antalya Milletvekili Aydın Özer, neden gıda fiyatlarının yüksek olduğunu, neden verilen tarımsal desteklerden yüzde 4'e varan stopaj kesildiğini, neden Ziraat Bankasının tarımsal kredi faiz oranının yüzde 16'lara çıkarıldığını, neden çiftçinin düşük faizli kredi ihtiyacının karşılanmasının önüne geçildiğini ve neden traktör üretiminin azaldığını Türkiye'yi tarımda çağ atlatanlara sormak istediğine,

Kırkkale Milletvekili Halil Öztürk, televizyon kanallarında dinimizin istismar edildiğine ve dinî bilgilerin aktarılmasındaki amacın reyting artırmak değil vatandaşları bilgilendirmek olduğuna,

İzmir Milletvekili Ednan Arslan, 15 Mayıs Hasan Tahsin'in İzmir'de düşmana attığı ilk kurşunun ve yaktığı hürriyet ateşinin 100'üncü yıl dönümüne,

Kocaeli Milletvekili Radiye Sezer Katırcıoğlu, Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın Gölcük ilçesindeki kestane ormanlarıyla ilgili aktardığı bilginin doğru olmadığına,

İzmir Milletvekili Tamer Osmanağaoğlu, 15 Mayıs İzmir'e ayak basan işgalci Yunan'a ilk kurşunu sıkın ve Türk'ün boyunduruk altına alınmayacağını göstererek adını tarihe altın harflerle yazdıran Hasan Tahsin'in şehadete erişiminin seneidevriyesine,

Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan, Kocaeli Milletvekili Radiye Sezer Katırcıoğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine, 15 Mayıs Millî Mücadele Günü'nün 100'üncü yıl dönümüne, İzmir'de Yunan işgali karşısında ilk kurşunu atarak şehit olan Hasan Tahsin'in ölüm yıl dönümüne, Gazi Meclise yönelik terör girişimine, Hakkâri ilinin Irak sınırında şehit olan Piyade Uzman Çavuş Zekeriya Zencirli'ye Allah'tan rahmet dilediğine, S-400 füze savunma sistemine, Türkiye'nin bugün geldiği noktada sanatçılara baskının arttığına ve iş adamlarına tehdidin çoğaldığına,

Manisa Milletvekili Erkan Akçay, Hatay'da 19 Aralık 1918'de Kara Mehmet Çavuş, İzmir'de 15 Mayıs 1919'da Hasan Tahsin, Ayvalık'ta 29 Mayıs 1919'da Ali Çetinkaya ve Ödemiş'te 1 Haziran 1919'da Kuvayımillîye müfrezeleri tarafından Kurtuluş Savaşı'nın işaret fişeklerinin yakıldığına,

15 Mayısın Türk kurtuluş mücadelesinde önemli olduğuna, şahadetinin yıl dönümünde başta Hasan Tahsin olmak üzere şehitleri rahmetle andıklarına, Meclise yönelik terör girişimini ve ABD'deki cami saldırısını kınadıklarına,

Mersin Milletvekili Fatma Kurtulan, 15 Mayıs Kürt Dil Bayramı'na, başta Kürtçe olmak üzere konuşulan tüm dillerin yok olmasına sebep olan politikaların kaldırılması gerektiğine, annelere kötü muameleden vazgeçilmesi, açlık grevindeki çocukları için Mecliste oturma eylemi başlatan annelerin taleplerine kulak verilmesi ve Öcalan'a dönük tecridin son bulması gerektiğine,

İstanbul Milletvekili İbrahim Özden Kaboğlu, hangi sandık kurullarının yasa dışı oluşturulduğunu, yasa dışı oluşturulan sandıkta kullanılan oyların sonucu nasıl etkilediğini, aynı zarftan çıkan 4 pusuladan 1'inin etkilendiği kabul edildiğine göre diğer 3 pusula için saptanan farkların ne olduğunu, mazbata iptalinin neden ve hangi yasal dayanağa göre yapıldığını, kimler hakkında suç duyurusunda bulunulduğunu, kararın neden yedek üyelerle birlikte alındığını öğrenmek istediğine ve YSK'nin verdiği kararlarda zaman ve kapsam açısından çelişki bulunduğuna,

Tokat Milletvekili Özlem Zengin, Meclise yönelik saldırı girişimini kınadığı için Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Levent Gök'e teşekkür ettiğine ve güvenlik konusunun konuşulması gerektiğine, medyada Meclisi değersizleştiren, itibarsızlaştıran, aşağıya çeken üslup olduğuna, 15 Mayıs Yunan işgali karşısında ilk kurşunu atarak şehit olan Hasan Tahsin'in vefatından kısa bir süre evvel yazdığı metne, Esenler Belediye Başkanı Mehmet Tevfik Göksu'nun Trabzonlularla ilgili açıklamasına,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

(10/242, 349, 392, 394, 397, 401) esas numaralı Meclis Araştırması Komisyonu Geçici Başkanlığının komisyonun başkan, başkan vekili, sözcü ve kâtip üye seçimine ilişkin tezkeresi Genel Kurulun bilgisine sunuldu.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, 4-5 Haziran 2019 tarihinde Polonya'nın başkenti Varşova'da düzenlenecek olan Orta ve Doğu Avrupa Ülkeleri Parlamento Başkanları 4'üncü Toplantısı'na TBMM Başkan Vekili Levent Gök Başkanlığında bir heyetle katılım sağlanmasına ilişkin tezkeresi kabul edildi.

Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Levent Gök, grup başkan vekili konuşurken aynı partiye mensup milletvekillerine söz verilmesinin parti tüzel kişiliğini korumak adına uygun olmadığına ilişkin açıklamada bulundu.

İYİ PARTİ Grubunun, 15/5/2019 tarihinde Grup Başkan Vekili Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan tarafından, kamu çalışanları arasında var olan maaş ve ek gösterge farklılıklarıyla birlikte emekliliklerinde aldıkları aylıklar açısından yaşanan eşitsizliğin giderilmesini sağlamak, ek gösterge verilmesinin kamuya maliyetini hesaplamak, bu sorunla karşı karşıya kalan meslek gruplarının kaç kişiyi kapsadığını incelemek, ek gösterge kapsamını araştırmak, gerekli düzenlemelerin yapılması adına şartları ve koşulları belirlemek amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin,

HDP Grubunun, 15/5/2019 tarihinde Van Milletvekili Murat Sarısaç ve arkadaşları tarafından, Kürt dili kurumlarının kapatılmasının ve ana dilde eğitim verilmemesinin Kürtçe üzerindeki olumsuz etkisinin belirlenmesi amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin (2380 sıra no.lu),

CHP Grubunun, Türkiye Büyük Millet Meclisi gündeminin “Genel Görüşme ve Meclis Araştırması Yapılmasına Dair Öngörüşmeler” kısmında yer alan, engellilerin çalışma yaşamına katılımının önündeki engellerin kaldırılması için yapılması gerekenlerin saptanması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan (10/567) esas numaralı Meclis Araştırması Önergesi’nin,

Görüşmelerinin, Genel Kurulun 15 Mayıs 2019 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerileri yapılan görüşmelerden sonra kabul edilmedi.

Sakarya Milletvekili Engin Özkoç, insanların bazı şeyleri istedikleri gibi anladığına ve bunun önüne geçmenin mümkün olmadığına,

Tokat Milletvekili Özlem Zengin, İstanbul Milletvekili Hayrettin Nuhoglu’nun HDP grup önerisi üzerinde İYİ PARTİ grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan, TBMM Başkanı Mustafa Şentop’un FETÖ’cülükle itham edilmesinin doğru bir yaklaşım olmadığına,

Tokat Milletvekili Özlem Zengin, İstanbul Milletvekili Hayrettin Nuhoglu’na TBMM Başkanı Mustafa Şentop’a suç isnat etmesinden dolayı İç Tüzük’ün 161’inci maddesine binaen yaptırım uygulanması gerektiğine,

Manisa Milletvekili Erkan Akçay, İstanbul Milletvekili Mehmet Bekaroğlu’nun HDP grup önerisi üzerinde CHP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç, İstanbul Milletvekili Hayrettin Nuhoglu’nun HDP grup önerisi üzerinde İYİ PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç, ana dilde eğitim hakkının temel bir hak olduğuna, Kürtçe üzerinde asimilasyoncu bir anlayışla baskı olduğuna,

Ankara Milletvekili Servet Ünsal, doktor ve sağlık emekçilerine yönelik şiddetin neden bitmediğine,

Düzce Milletvekili Ümit Yılmaz, Karadenizli fındık üreticilerinin endişelerine,

Gaziantep Milletvekili İmam Hüseyin Filiz, 15 Mayıs 1919’da İzmir’de Yunan işgali karşısında ilk kurşunu atarak şehit olan Hasan Tahsin’i ve bayrak için, ezan için hayatını veren şehitleri rahmetle andığına,

Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun, ekonominin yangın yeri olduğuna ve ekonomideki darboğazın faturasının çiftçiye kesildiğine, 2 Mayıs 2019 tarihi itibarıyla tarım kredilerinin faiz oranının yüzde 16’ya çıkarılmasıyla çiftçinin üretimde bulunmasına engel olduğuna,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

TBMM Başkanı Mustafa Şentop, İstanbul Milletvekili Hayrettin Nuhoglu’nun yerinden sarf ettiği bazı ifadelerinde şahsına sataşması nedeniyle bir konuşma yaptı.

İstanbul Milletvekili Hayrettin Nuhoglu’na yerinden sarf ettiği bazı ifadeleri nedeniyle İç Tüzük’ün 163’üncü maddesi uyarınca Meclisten geçici olarak iki birleşim çıkarma cezası verilmesi kabul edildi.

Gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmının:

1’inci sırasında yer alan ve görüşmeleri yarım kalan, İç Tüzük’ün 91’inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülmesi kabul edilen, Nevşehir Milletvekili Mustafa Açıkgöz ve Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekili İstanbul Milletvekili Mehmet Muş ile 65 Milletvekilinin Kapadokya Alanı Hakkında Kanun Teklifi (2/1811) ile Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 56) görüşmelerine devam edilerek 2’nci maddesine kadar kabul edildi, verilen aradan sonra Komisyon temsilcileri Genel Kurulda hazır bulunmadığından ertelendi.

Nevşehir Milletvekili Mustafa Açıkgöz, Nevşehir Milletvekili Faruk Sariaslan’ın 56 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin birinci bölümü üzerinde CHP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ve AK PARTİ hükümetlerinin hiçbir düşünce ve inancı ayırmadan her yere hizmet ettiğine,

Samsun Milletvekili Bedri Yaşar, 19 Mayıs Millî Mücadele’yi başlatan sürecin 100’üncü yıl dönümüne ulaşmanın mutluluğunu ve gururunu yaşadıklarına,

Kayseri Milletvekili Çetin Arık, ebelere hak ettiği değerin ve önemin verilmesi gerektiğine,

Muğla Milletvekili Burak Erbay, Ankara Abdi İpekçi Parkı’nda basın açıklaması yapmak isteyen sağlık emekçilerine polislerin biber gazı ve copla müdahale etmesini kınadığına,

Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül, bal üreticilerinin arı ölümlerinden kaynaklanan mağduriyetin giderilmesini ve gerekli önlemlerin alınmasını talep ettiğine,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Başkanlıkça, görüşmeleri izlemek üzere Genel Kurulu teşrif etmiş bulunan Rusya Federasyon Konseyi Başkanı Valentina Matviyenko’ya “Hoş geldiniz.” denildi.

Gündemde başka iş bulunmadığından, 16 Mayıs 2019 Perşembe günü saat 14.00’te toplanmak üzere birleşime 18.59’da son verildi.

Levent GÖK

Başkan Vekili

Bayram ÖZÇELİK

Burdur

Kâtip Üye

Rümeysa KADAK

İstanbul

Kâtip Üye

Mustafa AÇIKGÖZ

Nevşehir

Kâtip Üye

16 Mayıs 2019 Perşembe

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.02

BAŞKAN: Başkan Vekili Levent GÖK

KÂTİP ÜYELER: Mustafa AÇIKGÖZ (Nevşehir), Rümeyşa KADAK (İstanbul)

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 79’uncu Birleşimini açıyorum.

Toplantı yeter sayısı vardır, görüşmelere başlıyoruz.

Değerli milletvekilleri, gündeme geçmeden önce üç sayın milletvekiline gündem dışı söz vereceğim.

Gündem dışı ilk söz, Türkiye’de anne sağlığının düzeyi ve anne sağlığını etkileyen faktörler hakkında söz isteyen Kahramanmaraş Milletvekilimiz Sayın Sefer Aycan’a aittir.

Buyurun Sayın Aycan. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakika.

II.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI

1.- Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan ’ın, Anneler Günü münasebetiyle anne sağlığı düzeyi ve anne sağlığı sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması

SEFER AYCAN (Kahramanmaraş) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz almış bulunuyorum. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Gündeme getireceğim konu, Anneler Günü münasebetiyle, anne sağlığı düzeyi ve anne sağlığı sorunlarıdır.

Annelik dönemi 15-49 yaş dönemi olarak kabul ediliyor. Yani kadının ilk âdet görmesiyle başlayan süreç ile son âdet görmesine kadarki dönem, 15-49 yaş dönemi âdet düzeni ve sorunlarıyla kadın sağlığını direkt etkilemektedir. Fakat bu dönemde daha önemli sorun, gebelik, lohusalık ve doğumla ilgili sorunlardır. Gebelik çok ciddi sağlık sorunlarına, annenin sağlığını direkt tehdit eden durumlara hatta ölümlere sebep olabilen bir durumdur aynı zamanda. İnsan neslinin gereğidir ama bir taraftan da getirdiği sorunlarla ölümlere sebep olabilen bir durumdur. Tabii, annenin sağlığı sadece anneyi de ilgilendirmez. Annenin sağlığından dolayı çocuğun sağlığı ve dolayısıyla toplumun geleceği, toplumun sağlığı da bundan etkilenir.

Anne sağlığı düzeyini konuştuğumuzda birçok ölçüt var, gösterge var. Bunlardan en önemlisi “anne ölüm hızı” diye bilinen bir göstergedir. Yani bir kadının annelik nedeniyle, gebeliğin başlangıcından lohusa döneminin sonuna kadar olan dönemdeki ölümlerini kastediyoruz. Türkiye’de anne ölüm hızı Sağlık Bakanlığının verilerine göre 2017 yılı için yüzde 14,7 olarak belirtilmektedir. Bu, annelik nedeniyle 280 kadının bir yıl içerisinde ölümünü ifade etmektedir. Yani Türkiye’de 280 kadın annelikle ilgili bir nedenden dolayı ölmektedir. Tabii, bu, en ciddi hâlidir ama gebelikle ilgili sorunlar kalp hastalığı, böbrek hastalığı gibi sorunlara da sebep olabilmektedir.

Bir diğer annelikle ilgili sorun da isteyerek düşükler diye bilinen yani bilinen adıyla kürtaj sorunudur. Kürtaj da kadının sağlığını tehdit eden bir durumdur hem hukuki hem dinî tartışma konularına sebeptir ama çok daha önemlisi, en ehil ellerde bile, kürtaj kadın sağlığı için risktir. Tabii, kürtaj istenmeyen bir

durumdur ama yasaklayarak da bunu engelleyemeyiz; yapılması gereken şey, istenmeyen gebelikleri baştan önlemektir. Eğer istenmeyen gebelikleri önleyemezsek kürtaj, yasaklasak da devam eden ve sonuçta kadının sağlığını tehdit eden bir durumdur. İşte bu iki durum, gebelik ve gebelikle ilgili sorunlar ve kürtajla ilgili sorunlar aslında önlenebilir bir durumdur. Sağlık araştırmalarına göre, yapılan araştırmalara göre, bu sorunlar ve bu sorunlara bağlı ölümler yüzde 85 önlenebilir kabul edilmektedir, önlemek mümkündür; yapılması gereken, sağlık hizmetlerinin, ana sağlığı hizmetlerinin daha da etkin hâle getirilmesidir.

Gebeliğin başlangıcında gebelikle ilgili riskleri önceden tespit edip bunları önlememiz lazım. Evet, gebelik bir fizyolojik olaydır fakat birtakım riskleri de beraberinde getirir. Onun için, öncesinde riskleri tespit etmek, bu riskleri gidermek, mümkünse ortadan kaldırmak ya da bunlara yönelik önlem almak lazım. Sonra da, gebelik başladığında da kadının çok sıkı bir şekilde sağlığını izlemek lazım. Gebelik boyunca kadının sağlığını izlersek, periyodik muayenelerini yaparsak, kontrollerini yaparsak bu sebeplerden dolayı ölüm olmaması gerekir. Onun için yapılması gereken, sadece hastaneye başvuran kadınların değil, gebe kalan tüm kadınların, hatta gebe kalmasa bile 15-49 yaşındaki her kadının düzenli olarak sağlık muayenesinin yapılması lazım, en az yılda 2 kez muayene öneriyoruz. Gebe kalınca da en az 6 kez muayene yapılması lazım. Hem risklerin tespit edilmesi hem de bu risklerin bertaraf edilmesi ve buna göre önlem alınması kadını doğuma hazırlamak açısından da bu takipler, bu izlemeler son derece önemlidir. Anne sağlığı açısından aldığımız önlemler hem çocuğun sağlığını geliştirecek, dolayısıyla da toplumun geleceğini, toplumun sağlığını etkileyecek bir durumdur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayalım.

SEFER AYCAN (Devamla) - Biraz evvel de söylediğim gibi, anne ölümleri önlenebilir bir durumdur, yeter ki gerekli müdahaleleri zamanında yapalım, tedbirli olalım, erken tanı koyalım, bu gebeliklere bağlı sorunların hepsini önleyebilmek mümkündür.

Tüm annelere sağlıklı ömürler diliyorum.

Teşekkür ederim.

Saygılar sunarım. (MHP, AK PARTİ ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkürler Sayın Aycan.

(Uğultular)

BAŞKAN - Değerli milletvekilleri, salonda bir uğultu var. Bu uğultu konuşmacıların konuşmasını da etkiliyor. Lütfen, konuşmalarımızı sessiz ya da kuliste yapalım.

Değerli milletvekilleri, gündem dışı ikinci söz, Aydın ilindeki turizmin gelişmesi hakkında söz isteyen Aydın Milletvekilimiz Sayın Bekir Kuvvet Erim'e aittir.

Buyurun Sayın Erim. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakika Sayın Erim.

2.- Aydın Milletvekili Bekir Kuvvet Erim'in, Aydın Büyükşehir Belediyesinde usulsüzlüklerin yaşandığına ilişkin gündem dışı konuşması

BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayın milletvekilleri, aslında Aydın'ın güzelliklerinden bahsedecektim, Tralleis'inden, Aphrodisias'dan, Magnesia'dan ancak gündem ister istemez değişti. Bir milletvekili arkadaşımız Ekrem İmamoğlu'nun 2 milyon 100 bin lira aktardığı, Aydın Büyükşehir'den de 7 milyon lira götüren FETÖ tutuklusunu, FETÖ'nün belediyeler imamı Erkan Karaarslan'ın avukatlığını yapıyor. Erkan

Karaarslan'ın amacı, Aydın Büyükşehir Belediye Başkanı Özlem Çerçioğlu ve 15 belediye çalışanıyla birlikte yargılandığı Aydın 1. Ağır Ceza Mahkemesinde verdiği ifadeyle algı oluşturmak ve gündemi değiştirmek. Bizde böylesine “Hem kel hem fodul” denir. Zira akrabaları, eşi, kardeşi, kayınbiraderi, baldızı, kız kardeşi, şoförü ve bazı arkadaşlarıyla kurduğu 11 paravan şirketle, organize bir şekilde, ayrıca Özlem Çerçioğlu'na “danışmanlık” adı altında, belediyenin kasasını boşaltmaya yönelik, birçok uyduruk, değişik konularda ihale düzenlemişler. 11 adet derdest olan yani devam eden davanın yanı sıra 1 tanesi FETÖ'yle iltisaklı, 80'in üzerinde soruşturma dosyası bulunmaktadır. Söz konusu Erkan Karaarslan ve Özlem Çerçioğlu ikilisinin ve bazı üst düzey bürokratlarının elle tutulacak yerleri yok, al birini vur ötekine.

Türkiye'de en pahalı su Aydın'da. Geçtiğimiz gün de yapılan belediye meclisinde su bedelinin indirimi konusunda önerge reddedildi. Bunların eli vatandaşın cebinde. Hayırlı bir iş yapsalar vatandaşımız cefakârdır, fedakârdır ama çarçur edilen kaynaklarda tüyü bitmedik yetimin hakkı var.

Belediye şirketlerinin hesabını göreve geldiği günden bu yana veremeyen bir belediye başkanı var. Liyakat, işe göre adam Hak getire. Bu şirketlerde de üst düzey yöneticiler Erkan Karaarslan'ın çevresinden. Diyeceksiniz ki “Aydın Büyükşehir Belediye seçimini kaybettiniz, onun için bunları söylüyorsunuz.” Alakası yok, bu tür ve her türlü haksızlıklarla her zaman uğraşıyorum. Yerel seçimlerden sonra Aydın'daki her partiden 17 ilçe ve büyükşehir belediyesinin denetlenmesi için girişimde bulundum. Ben belediye başkanlığı yaptığım dönemde, imarla ilgili, öz babamı savcılığa verdim. Devlet işinde hatıra, gönüle, duygusallığa yer yoktur. Bazıları laf olsun diye “Babam olsa tanımam.” der ya, ben gerçekten devlet işinde babam olsa tanımam.

Şimdi, sabahleyin Sayın Kılıçdaroğlu FOX TV'de -biraz önce videosunu izledim- kumpastan bahsediyor. Özlem Çerçioğlu, Erkan Karaarslan, Muharrem Şanlı; bu gerçek bir fotoğraf, kumpas değil. Bu, Aydın Büyükşehir Belediye Meclisinde Erkan Karaarslan, Özlem Çerçioğlu.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – AKP'li belediyeler de danışma ücreti almadı mı, onlardan bahsetsene, onlardan bahsetsene!

BEKİR KUVVET ERİM (Devamla) - Ben bütün belediyelerin incelenmesini istedim, bütün belediyelerin.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Burada yargısız infaz ediyorsun!

BEKİR KUVVET ERİM (Devamla) - Dedim ya...

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) - Kim FETÖ'cü?

BEKİR KUVVET ERİM (Devamla) – İşte, Ekrem İmamoğlu'nun “tweet”i: “Strateji Geliştirme Birimimiz ve Erkan Karaarslan'la gelecek planlaması konusunda verimli bir toplantı yaptık.” Ben atmadım bu “tweet”i. İşte Karaarslan, işte davalar; ihaleye fesat karıştırma, görevi kötüye kullanma, evrakta sahtecilik, hepsinin numarası var, ben belgeyle konuşuyorum.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Ben biraz sonra belgeyi sunacağım Sayın Başkanım.

BEKİR KUVVET ERİM (Devamla) – Öyle zeytinyağı gibi üste çıkalım!

Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Teşekkür ederim Sayın Başkanım, sağ olun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Özkoç, buyurun.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın hatip hem partimiz hem de belediye başkanımız hakkında satışmada bulunmuştur. Kendisine milletvekilimiz Süleyman Bülbül'ün cevap vermesini rica ediyorum.

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Bülbül.

Süreniz iki dakika.

III.- SATAŞMALAR İLİŞKİN KONUŞMALAR

1.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, Aydın Milletvekili Bekir Kuvvet Erim'in yaptığı gündem dışı konuşmasında Cumhuriyet Halk Partisine sataşması nedeniyle konuşması

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Değerli arkadaşlar, ben bir hukukçuyum. İki gün önce -vermiş olduğum bir soru önergesinde- Adalet Bakanının yanıtlaması istemiyle önerge verdim. Önergem şuydu: Bir FETÖ tutuklusunu, FETÖ sanığı, Aydın 1. Ağır Ceza Mahkemesinde vermiş olduğu iki ifadede İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanımız Ekrem İmamoğlu ve Aydın Büyükşehir Belediye Başkanımız Özlem Çerçioğlu hakkında, aleyhine konuştuğu takdirde, onları suçladığı takdirde kendisinin tahliye edileceğine ve beraat edileceğine ilişkin gazeteci ve bazı bakanların cezaevine gelip kendisiyle görüştüğünü söyledi. Ben de bu açıklamadan sonra Adalet Bakanına şu soru önergesini verdim, dedim ki: “Sayın Bakan, yüksek güvenlikli bir cezaevine, avukatların bile zor girdiği bir cezaevine bir gazeteci... Sanığın talebi olmadan ve konuyla ilişkili olmadan, yargı mensubu olmadan, soruşturma görevlisi olmadan nasıl görüştü? Bu görüşmeler hangi makamın izniyle verildi? Bu konuda soruşturma açacak mısınız?” diye önerge verdim. Bu önergeyi vermek burada bulunan bir milletvekili olarak, bir hukukçu olarak her vatandaşın görevidir. Burada biz gerçeğin de araştırılmasını istiyoruz.

Diyor ki sayın milletvekili... Buraya Aydın ilinin turizmi konusundaki düşüncelerini açıklamak için geldi, çıktı, burada yargısız infaz yaptı. FETÖ konusunda en son konuşacak, söz söyleyecek olan AKP'dir, başka bir yapı değildir. (CHP ve İYİ PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar) FETÖ ile Cumhuriyet Halk Partisini yan yana getirebilecek hiçbir düzen, hiçbir işlem olamaz. Bir kumpas iddiası vardır; bu kumpas iddiası konusunda, doğruluğu ya da yanlışlığı konusunda araştırma yapılması gerekmektedir. Büyükşehir belediye başkanlığı seçimlerinde kazanan belediye başkanlarımızın, halkın millî iradesine sahip olarak seçimleri kazanan belediye başkanlarımızın üzerine kumpas iddialarıyla gitmek doğru değildir, kesinlikle doğru değildir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Devamla) - Bir dakika daha Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Bülbül, tamamlayın.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Devamla) – Bir de, sayın milletvekili çıkıp şunu söyledi: “Büyükşehir belediye başkanlarının hakkında şu şu iddialar var.” Kayyum atanmasını ve görevden alınmasını talep etti.

Sayın milletvekili, siz İsbeyli Belediye Başkanlığı yaparken -şu anda devam edip etmediği konusunda, gelin, siz açıklamada bulunun- resmî evrakta sahtecilik, ihaleye fesat karıştırma ve görevi kötüye kullanma suçlarından dolayı ceza aldınız mı? (CHP sıralarından alkışlar) Milletvekili olduğunuz zaman bu cezanız nedeniyle...

CAVİT ARI (Antalya) - Neler duyuyoruz?

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Devamla) - Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

CAVİT ARI (Antalya) - Neler duyuyoruz? Neler duyuyoruz?

MEHMET DOĞAN KUBAT (İstanbul) - Sataşma var.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, bir saniye lütfen.

BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Erim, talebinizi alabilir miyim? (AK PARTİ ve CHP sıralarından gürültüler)

Değerli arkadaşlar, bakın, bir müzakereyi yürütüyoruz.

Buyurun efendim.

BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Sayın Başkan, satışmadan dolayı kürsüde söz istiyorum.

BAŞKAN – Buyurun, size de veriyorum iki dakika ama toparlayın, bitirelim artık, toparlayın, bitirelim.

2.- Aydın Milletvekili Bekir Kuvvet Erim'in, Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'un satışma nedeniyle yaptığı konuşmasında şahsına satışması nedeniyle konuşması

BEKİR KUVVET ERİM (Aydın) – Beni çok çok iyi biliyorsunuz Sayın Bülbül. Ben 660 bin lira bütçeyle aldığım şeyi 21 trilyonla devrettim 3'üncü dönemde, on yıl öyle götürdüm, tamam mı? (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) - Yaptın mı, yapmadın mı?

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Ceza aldın mı, almadın mı?

BEKİR KUVVET ERİM (Devamla) - Benim boğazımdan bir kuruş geçmedi. Benim...

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Ceza aldın mı, almadın mı?

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Ceza aldın mı, almadın mı?

BAŞKAN – Sessiz olalım arkadaşlar, sessiz olalım.

BEKİR KUVVET ERİM (Devamla) – Bak, ben on yıl belediye başkanlığı yaptım, on daire parası kaybettim. Sen hepsini çok iyi biliyorsun.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) - Ceza aldın mı, almadın mı?

BEKİR KUVVET ERİM (Devamla) - Bak, beni Hüseyin Üzek'e sor. Bak, bu, beni inceleyen müfettiş, beni inceleyen müfettiş.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Aldın mı ceza?

BEKİR KUVVET ERİM (Devamla) - Bakın, beni inceleyen müfettiş “Seninle çalışmak zevk. Sen beni buraya, yanına aldır.” dedi. Beni inceleyen müfettiş....

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Ceza aldın mı, almadın mı?

BEKİR KUVVET ERİM (Devamla) - Ben onları hep bilerek yaptım. Ben su fabrikasını devrettim, nasıl devrettiğimi çok iyi biliyorsun. Hep onları bilerek yaptım ben.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Şu anda Yargıtayda dosyanız var mı?

BEKİR KUVVET ERİM (Devamla) - Ama benim boğazımdan bir şey geçmedi, tamam mı?

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Ceza aldın mı?

MEHMET GÖKER (Burdur) – Yahu, cüzdanına girmiştir.

BAŞKAN – Arkadaşlar... Arkadaşlar, lütfen... Lütfen...

BEKİR KUVVET ERİM (Devamla) - Ben partililik de yapmadım, sahtecilik de yapmadım. Onun şantaj olduğunu sen çok iyi biliyorsun, sen çok iyi biliyorsun.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Bir kişiye... Ceza aldın mı?

CAVİT ARI (Antalya) – Karar var mı yok mu? Karar var mı yok mu?

BEKİR KUVVET ERİM (Devamla) - Kuvvet Erim'i de biliyorlar, herkesi de biliyorlar.

Teşekkür ederim. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederim, sağ olun.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özkoç.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Efendim, kayıtlara geçsin diye müsaade ederseniz... (AK PARTİ ve CHP sıralarından karşılıklı laf atmalar)

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, grup başkan vekiliniz konuşuyor, rica ediyorum.

Buyurun.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Efendim, kayıtlara geçsin diye söylüyorum. Aslında milletvekimizi şimdi ben de dinledim. Önümüzdeki hafta Cumhuriyet Halk Partisi olarak Türkiye Büyük Millet Meclisinde bu Fetullahçı terör örgütüyle iş birliği yapmış siyasi partilerin ortaya çıkarılması, milletvekilli ve belediye başkanlarının ortaya çıkarılmasıyla ilgili bir araştırma önergesi vereceğimizi şimdiden söylüyorum. (CHP sıralarından alkışlar) Bu araştırma önergesinde bu saygıdeğer milletvekilimizin de hangi yönde oy kullanacağına herkesin dikkat etmesini talep ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Zengin, sizin de bir söz talebiniz oldu.

(Uğultular)

BAŞKAN - Değerli arkadaşlar, sessiz olalım, bakın, herkese söz veriyoruz, herkes görüşlerini anlatıyor.

Buyurun Sayın Zengin.

IV.- AÇIKLAMALAR

1.- Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in, Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sayın Başkan, çok değerli milletvekilleri; her birinizi saygıyla selamlıyorum.

Günümüz çok hararetle başladı bugün.

Şimdi, şu FETÖ meselesiyle alakalı birkaç cümle ifade etmek istiyorum. Sayın Bülbül kürsüye geldiğinde dediler ki: “En son sözü söyleyecek olan AK PARTİ’dir.” Doğruyu söylemek gerekirse burada en fazla sözü söyleyecek olan AK PARTİ’dir her manada çünkü AK PARTİ FETÖ’yle mücadelede başta Sayın Cumhurbaşkanımız olmak üzere çok önemli işler yaptı bu vakte kadar. Bir defa, ilk, varlığını hiç kimse söylemezken varlığını söyledi, bununla alakalı mücadeleyi yaptı 17-25’ten sonra. Fakat bu süreç devam ederken 15 Temmuz darbe girişimine kadar AK PARTİ dışındaki, birkaç siyasi parti dışında, Türkiye’nin çok önemli siyasetçileri FETÖ’yle beraber, yan yana durdular, onların gazetelerinin önüne gittiler, onların davalarını sahiplendiler; ne zaman ki 15 Temmuz oldu, 15 Temmuzdan sonra görüyorum, maşallah herkes FETÖ karşıtı oldu. Ama iyi, hiç olmazsa...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Zengin; bütünleştirerek tamamlayın ama.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Hiç olmazsa, hiç olmazsa böyle bir noktaya gelinmiş olmasını önemsiyorum. Ama tüm bunlara rağmen, sözler böyle olmakla beraber fiiliyata baktığımızda, bütün seçim kampanyalarını takip ederken görüyorum ki enteresan bir şekilde FETÖ'nün çok önemli isimleri, dışarıda olan, kaçan isimleri bazı özel kampanyalarla bazı siyasileri ve siyasi partileri hassaten takip edip destekliyorlar. Ben aynı hassasiyeti CHP'den bu konuyla alakalı da göstermesini talep ediyorum.

Teşekkür ederim. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederim, sağ olun.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Efendim, Cumhuriyet Halk Partisi diye bahsettiği için...

BAŞKAN – Tabii, buyurun.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Yine kayıtlara geçmesi için, fazla söz almadan, söyleyeceğim.

BAŞKAN – Lütfen, toparlayın siz de.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Gerçekten Fetullahçı terör örgütü hakkında en son sözü söyleyecek olan Adalet ve Kalkınma Partisidir. Çünkü Adalet ve Kalkınma Partisinin Genel Başkanı bizim Genelkurmay Başkanımızı müebbet hapse attıran Zekeriya Öz'ün arkasında duran, Fetullahçı savcı Zekeriya Öz'ün arkasında duran bir genel başkandır.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Zekeriya Öz şu an kampanyanıza destek veriyor yalnız; sizin kampanyanıza destek veriyor.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Şu anda Zekeriya Öz nerededir? Hepimiz de merak ediyoruz.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) - Kampanyanızı destekliyor şu anda.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Elini kolunu sallaya sallaya bu ülkeden nasıl gitti? Aynı zamanda, Adil Öksüz'ün de tutuklandığı hâlde bu iktidarın mensupları tarafından neden ve nasıl serbest bırakıldığını da merak ediyorum.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

II.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR (Devam)

A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR (Devam)

3.- Bursa Milletvekili Erkan Aydın'ın, 14 Mayıs Dünya Eczacılık Günü ve Eczacılık Haftası'na ilişkin gündem dışı konuşması

BAŞKAN – Gündem dışı üçüncü söz, 14 Mayıs Eczacılık Günü nedeniyle söz isteyen Bursa Milletvekili Sayın Aydın'a aittir.

Buyurun Sayın Aydın. (CHP sıralarından alkışlar)

Sayın Aydın, süreniz beş dakika.

ERKAN AYDIN (Bursa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

14 Mayıs Eczacılık Günü ve Eczacılık Haftası'yla ilgili gündem dışı söz almış bulunmaktayım. Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Evet, bu hafta boyunca eczacılarımızı burada sizler de kutladınız. Ben de yüce çatı altında görev yapan meslektaşlarımın ve Türkiye'deki bütün eczacılarımızın Eczacılık Haftası'nı tekrar kutluyorum ama Anayasa'nın 2'nci maddesinde olan demokratik, lâik ve sosyal bir hukuk devleti kavramını maalesef “Anayasa ve yasa tanımam.” diyen zihniyetle çöktürmüş bulunmaktayız ve bu Anayasa'nın

2'nci maddesindeki sosyal hukuk devletinın uygulanmamasından en çok etkilenen sektörlerden biri de eczacılık sektörü oldu. Her sektör, her esnaf, her iş kolu etkilendi ancak kısaca özetlemek gerekirse eczacılıkta da şu anda 26 bin meslektaşımızın yarısından fazlası ekonomik darboğazda; hayatlarını kredi kullanarak, bunların da yüzde 66'sı devamlı kredi kullanarak devam ettiriyorlar. Hem depolara olan borçlarını ödemekte hem de SGK'nin onlara verdiği ekstra iş yükünü karşılamakta, buna rağmen 82 milyon vatandaşımıza 81 il, ilçe ve beldede hizmet etmeye, sağlık danışmanlığı yapmaya ve reçete karşılamaya devam etmektedir. Gene verilere göre 2023'te 31.900 eczacı istihdamı yetecekken bugün eczacı sayısı 37 bin. Hâlâ eczacılık fakültesi açılmaya devam etmekte, her yıl 1.500 öğrenci mezun olmakta ama iş bulamamakta. Dolayısıyla, buna da bir an önce... Daha önce bu çatı altında eczacılık fakültesi dekanlarıyla yaptığımız toplantıda ifade ettik ancak bu konuda da hâlâ yeterli çalışma yapılamadı. Böyle giderse –işsizlik oranları dün açıklandı- üniversiteli işsiz oranı üçte 1 iken buna birçok eczacı meslektaşımız da dâhil olacak. Bu konuyla ilgili Türk Eczacılar Birliği merkez heyetimiz defalarca konuyu gündeme getirmiş olmasına rağmen maalesef bir ilerleme sağlayamadık.

Gene içinde bulunduğumuz hafta 19 Mayıs Atatürk'ü Anma, Gençlik ve Spor Bayramı. Bakın, seçim bölgem Bursa'da dün medyaya gene skandal görüntüler düştü. Büyükşehir Belediyesi 19 Mayıs Atatürk'ü Anma, Gençlik ve Spor Bayramı'yla ilgili bir billboard çalışması yaptırıyor. Bu billboard çalışmasında ne Atatürk'ün ismi var ne de Atatürk'ün fotoğrafı var, sadece "Gençlik ve Spor Bayramı" deniyor. Konu sosyal medyaya düşünce Büyükşehir Belediyesi özrü kabahatinden beter bir açıklama yapıyor, diyor ki: "3 tane çalışma yapıldı. Bu çalışmalardan bir tanesi basına verildi." Arkadaş, o çalışmayı Atatürk'ün adı olmadan, o büyük mücadeleyi başlatan Ulu Önder'in resmi olmadan niye yaptırıyorsunuz? Daha sonra da kamuoyuna özrü kabahatinden büyük bir açıklamayla geçiştiriyorsunuz.

Bakın, arkadaşlar, tam bugün, yüz yıl önce Ulu Önder Atatürk Bandırma Vapuru'yla İstanbul'dan yanında silah arkadaşlarıyla yola çıktığında memleketin bilfiil her tarafı işgal edilmiş durumdaydı ve üç gün süren o yolculuktan sonra büyük Kurtuluş Savaşı'nı başlattığında yanında bir avuç insan vardı. O zaman "üzerinde güneş batmayan imparatorluk" denen emperyalizmin kalesinin başındaki Churchill bile ne diyordu? "Milletlere her yüzyılda bir büyük dehalar denk gelir. Bu yüzyılda da Türklere denk geldi." diyerek saygısını, minnetini gösteriyordu. Ancak üzülerken görüyoruz ki yüz yıl sonra Atatürk'ün ismini, resmini her yerden silmeye çalışan bir zihniyetle karşı karşıyayız. Bunu gerçekten üzülerken ifade ediyorum.

Gene, dün Muğla Marmaris'te yaşanan bir olayla da sözlerimi bitirmek istiyorum. Atatürk'ü Anma, Gençlik ve Spor Bayramı sebebiyle liseli öğrencilerin yaptığı yürüyüşte gençler orada İzmir Marşı'nı ve Gençlik Marşı'nı söylemek istiyorlar, Milli Eğitim Şube Müdürü itiraz ediyor, "Söyleyemezsiniz." diyor. Gençler ısrarla söylemeye devam ediyorlar ve orada, gene yerel basının iddialarına göre, çocukların boğazları sıkılarak İzmir Marşı'nı söylemeleri engellenmeye çalışılıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ERKAN AYDIN (Devamla) – Toparlıyorum.

BAŞKAN – Süreniz daha devam ediyor.

Buyurun.

ERKAN AYDIN (Devamla) – Sosyal medyaya ve basına girdiğinizde bunu görebilirsiniz. O gençler ne diyor? "Yaşa Mustafa Kemal Paşa, yaşa!" Biz de o gençlerin yanındayız "Yaşa Mustafa Kemal Paşa, yaşa!" diyoruz. (CHP ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar) Aynı yüz yıl önce olduğu gibi bugün de bizlere bu büyük Meclisi, bu çatıyı bırakan, "Bağımsızlık benim karakterimdir." diyerek her

türlü emperyalizmin işgaline karşı durmuş, dünyada sayılı liderler arasında gösterilen Mustafa Kemal Atatürk'ü o gençlerin zihninden de kalbinden de asla ve asla silemezsiniz. Bunlarla uğraşmayı artık bırakın, ülkenin gerçek gündemine dönün diye bir kez daha buradan çağrı yapıyorum.

19 Mayıs'ta gerçekleşecek olan Atatürk'ü Anma, Gençlik ve Spor Bayramı'mızı buradan bir kez daha kutluyor "Yaşa Mustafa Kemal Paşa, yaşa!" diyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, şimdi sisteme giren değerli milletvekillerimize yerlerinden birer dakikayla söz vereceğim. Bu sözlerin ardından da sayın grup başkan vekillerimizin taleplerini karşılayacağım.

Sayın Şahin...

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

2.- *Balıkesir Milletvekili Fikret Şahin'in, 16 Mayıs Mustafa Kemal Atatürk'ün 18 arkadaşıyla birlikte Bandırma Vapuru'yla hürriyet mücadelesini başlatmasının 100'üncü yıl dönümüne ilişkin açıklaması*

FİKRET ŞAHİN (Balıkesir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Yüz yıl önce bugün, 16 Mayıs 1919 Cuma öğleden sonra, 9. Ordu Müfettişi Mustafa Kemal Atatürk 18 arkadaşıyla birlikte Bandırma Vapuru'yla İstanbul'dan Samsun'a hareket etti. Dolmabahçe açıklarında seyir hâlindeyken Mustafa Kemal Atatürk Boğaz'da demirli işgal kuvvetlerine ait gemileri göstererek arkadaşlarına şöyle dedi: "Geldikleri gibi giderler." İşte, Türk İstiklal Harbi böyle başladı. Bu yüce çatı altında "Egemenlik kayıtsız şartsız milletindir." yazıyorsa, bu koltuklarda milletvekili olarak oturuyorsak, her şeyden önce, Mustafa Kemal Atatürk'e ve silah arkadaşlarına borçlu olduğumuzu unutmamamız gerektiğini ifade ediyor, kendilerini saygı, rahmet ve minnetle anıyorum.

Teşekkür ederim efendim.

BAŞKAN – Sayın Özdemir...

3.- *İstanbul Milletvekili Sibel Özdemir'in, 16 Mayıs Mustafa Kemal Atatürk'ün Bandırma Vapuru'yla bağımsızlık yolunu açmasının 100'üncü yıl dönümüne ve 19 Mayıs 1919'da ülkemizin aydınlık geleceğinin temellerinin atıldığına ilişkin açıklaması*

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, yüz yıl önce bugün Kurtuluş Savaşı'mızın başkomutanı, mücadelemizin önderi Mustafa Kemal Atatürk İstanbul'dan Bandırma Vapuru'yla özgürlük ve bağımsızlık yoluna çıkmıştır. Üç gün sonra 19 Mayıs'ta Samsun'a ayak basan o irade, ülkemizin özgürlük ve bağımsızlık yolunda aydınlık geleceğinin de temellerini atmıştır.

Aradan yüz yıl geçti. Bugün maalesef Adalet ve Kalkınma Partisi iktidarında ekonomi ve dış politikadaki bağımsızlığımız ve itibarımız sorgulanır olmuştur. İşsizlikle başa çıkamayan gençlerimiz istihdamdan, spordan, sanattan ve sosyal yaşamdan uzaklaşmıştır. Hukukun ve yargının bağımsızlığı sorgulanmış, gazeteler ve özgür basın susturulmuş, devlette liyakat kalmamış, dış politikamız pusulasından şaşmıştır; daha vahimi, işte bütün bunların sorumlusu olan iktidar ve ekonomi yönetimi, bu sorunlara çare üretme yeteneğini tamamen kaybetmiş duruma gelmiştir.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Gül Yılmaz...

4.- Mersin Milletvekili Zeynep Gül Yılmaz'ın, Ankara 31. Ağır Ceza Mahkemesinde 2'nci duruşması görülen Şule Çet davasına ilişkin açıklaması

ZEYNEP GÜL YILMAZ (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Dün, 23 yaşında gencecik bir kızımız, gencecik bir insan Şule Çet'in davası vardı. Ankara 31. Ağır Ceza Mahkemesinde 2'nci duruşması görüldü. Gönül isterdi ki Şule Çet'e daha güzel bir gününde gidelim, böyle bir duruşmada değil. Biz çok etkilendik. AK PARTİ Grubundan milletvekillerimiz Gülay Samancı, Arife Polat Düzgün ve ben dün duruşmayı takip ettik. Tabii, çok üzücü bir ortam, ailesi, sevenleri, herkes orada. Biz milletvekilleri davayı, dosyayı takip edeceğimizi gösterdik. Şimdi, tabii, delillerin toplanması için 10 Temmuz'a ertelendi dava. Keşke böyle şeyler yaşanmasa. Biz, taciz, istismar, şiddetin her türüne karşı olduğumuzu buradan bir kez daha bildiriyoruz ve bu tip fiilleri ve faileri lanetliyoruz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Taşkın...

5.- Mersin Milletvekili Ali Cumhur Taşkın'ın, 12-18 Mayıs Hemşireler Haftası'na ilişkin açıklaması

ALİ CUMHUR TAŞKIN (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sağlık hizmetinin vazgeçilmez parçasını oluşturan, hastanelerimizde hastalarımıza şefkat eliyle dokunan, tedavilerini uygulayıp aralıksız takip eden hemşirelerimiz, anne adaylarımıza ve yeni doğan bebeklerimize hizmet veren ebelerimiz, sağlık kurumlarının bütün ağır yükünü sırtlarında taşımaktadırlar. Hemşire ve ebelerin sağlık hizmetlerindeki önemli rolünü gören ve bu konuda bilinci artırmak isteyen Dünya Sağlık Örgütü de 2020 yılını Hemşireler ve Ebeler Yılı olarak ilan etmiştir. Ülkemizin her köşesinde sonsuz sabır, özveri, gayret ve sevgiyle mesleğini icra etmeye çalışan değerli hemşirelerimizin Hemşireler Haftası'nı kutlar, meslek hayatlarında başarılar diler, Genel Kurulu saygıyla selamlarım.

BAŞKAN – Sayın Akın...

6.- Balıkesir Milletvekili Ahmet Akın'ın, bağımsızlık mücadelemizin 100'üncü yılında Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ü ve Kuvayımilliyeye kahramanlarını minnetle andığına ilişkin açıklaması

AHMET AKIN (Balıkesir) – Türk milletinin bağımsızlık ve özgürlük mücadelesinin en önemli süreci 1919'da yaşanmıştır. Bu sürecin 100'üncü yılını yaşadığımız her gün Türk milleti için büyük bir onurdur ve gururdur. 15 Mayıs 1919'da İzmir'in işgali ve sonrasında 16 Mayıs'ta Balıkesir Okuma Yurdu'nda, 19 Mayıs'ta da Alaca Mescit'te alınan direniş kararı Balıkesir'imiz için Kuvayımilliyeye mücadelesinin başladığı gündür ve Balıkesir, Kuvayımilliyeye'nin başşehridir. Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün liderliğinde Balıkesir'in kahramanları ilk kurşunu Ayvalık'ta, son kurşunu da Bandırma'da atarak bağımsızlık ve özgürlük mücadelemizde Kuvayımilliyeye ruhunun en önemli halkası olmuşlardır. Bugün vatanımızda özgürce yaşıyorsak kahramanlarımız sayesinde.

Bağımsızlık ve özgürlük mücadelemizin 100'üncü yılında Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ü, Kuvayımilliyeye kahramanlarını bir kez daha minnetle anıyor, Balıkesirli hemşehrerlerimin Kuvayımilliyeye Günü'nü kutluyorum.

BAŞKAN – Sayın Beko...

7.- İzmir Milletvekili Kani Beko'nun, 1 Şubatta yayımlanan Sosyal Güvenlik Kurumu Sağlık Uygulama Tebliği gereğince hastanelere ödenen payın kaldırılmasıyla yaşanan mağduriyete ilişkin açıklaması

KANİ BEKO (İzmir) – Sayın Başkan, 1 Şubat tarihinde yayınlanan Sosyal Güvenlik Kurumu Sağlık Uygulama Tebliği'yle uzman olmayan diş hekimlerince verilen diş estetiğiyle ilgili tedavi karşılığında hastanelere ödenen payın kaldırılmasıyla binlerce hasta mağdur olmuştur. Tedavileri devam eden ve genellikle çocukların oluşturduğu 15 bine yakın hasta ile sıra bekleyen 10.500 civarında hastanın bu mağduriyetini dile getirmek istiyorum. Tedavisi yarım kalan çocuklar için ne yapılacağını, mağduriyetlerin giderilmesiyle ilgili ne yapıldığını merak ediyorum ve Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanından bu konuyla ilgili gerekli çalışmaların hangi aşamaya geldiğinin izahını talep ediyorum. 25 bin civarında mağduriyeti şu anda yaratmış ve yaratmaya devam edecek olan bu konunun çok acil olduğunu buradan bir kez daha belirtmek istiyorum.

Ülkemizde bulunan ortodonti uzmanlarının sayısının yetersiz olduğu bilinen...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Sümer...

8.- Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, pamuk üreticilerinin mağdur olmaması için pamuk ithalatını artıracak uygulamalardan vazgeçilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

ORHAN SÜMER (Adana) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Ülkemizin en önemli stratejik tarım ürünlerinden olan pamuk, aynı zamanda Çukurova'nın ve Adana'nın önemli gelir kaynaklarından biridir. Dünyanın birçok yerinde tarımda verim artışına ilişkin bilimsel çalışmalar ve teşvikler yaşama geçirilirken, ülkeler tarımda dışa bağımlılıktan kurtulmaya çalışırken Türkiye tam tersini yapıyor. Bunun son örneğini pamukta gördük. Pamuk üreticisi gelişmiş tarım teknolojilerini ve yüksek verimli tohumları kullanarak dekar başına üretimi 650 kilograma kadar çıkarmıştır. Buna karşın destekleme miktarı 500 kilogramla sınırlandırılmıştır. Burada pamuk üreticisinin büyük bir zararı söz konusu. Pamuk üreticilerinin 2018 primleri bile ödenmemişken alınan bu karar pamuk üreticisine ikinci bir darbe olmuştur. Pamuk ekim alanlarını düşürecek, pamuk ithalatını artıracak bu uygulamadan bir an önce vazgeçilmelidir.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Başarır...

9.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, Çukurova Havaalanı'nın ne zaman açılacağını öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Sayın Başkanım, dönemin Ulaştırma Bakanı, İstanbul Büyükşehir Belediye Başkan Adayı Binali Yıldırım'ın 2016 yılında açılacağını vadettiği, ancak iktidar için seçim yatırımı hâline gelen ve hâlâ hizmete girmeyen Çukurova Havaalanı Mersin ve Adana bölgesinde vatandaşlarımız için çok önemlidir. Mersin halkı, seyahat özgürlüğü kısıtlandığı gibi, cenazesini bile nakledemez hâle gelmiştir. Şunu soruyorum: Bu havaalanı ne zaman açılacak? Açılmayacaksa bir sonraki dönemdeki seçimlerin seçim yatırımı olarak açıklanmaya devam mı edilecek?

BAŞKAN – Sayın Kara...

10.- Konya Milletvekili Esin Kara'nın, 16 Mayıs kurtuluş mücadelesini başlatmak için Atatürk'ün İstanbul'dan Samsun'a yola çıkışının 100'üncü yıl dönümüne ve insan sağlığına zararlı kimyasallara kolayca ulaşımın engellenmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

ESİN KARA (Konya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün 16 Mayıs, Türk milletinin kurtuluş mücadelesini başlatmak için Başbuğ Atatürk'ün İstanbul'dan Samsun'a yola çıkışının 100'üncü yıl dönümü. Türk milleti bağımsızlığının tehlikeye düştüğü her dönemde başbuğlar çıkarmıştır ve kıyamete kadar da çıkarmaya devam edecektir. Türk'e kefen biçenin ölümü korkunç olmuştur, olacaktır.

Sayın Başkan, dün İzmir'de bir üniversite öğrencisi internetten satın aldığı siyanürle ailesini zehirlemiş, anne ve babasının ölümüne neden olmuştur, 2 kardeşinin tedavisi sürmektedir. İnsan hayatı bu kadar ucuz olmamalı. Bu tür kimyasalların rahatça satın alınmaması için gerekli önlemlerin alınması için yetkilileri buradan göreve davet ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Şimşek...

11.- Mersin Milletvekili Baki Şimşek'in, Mersin ilinde yoğun yağış nedeniyle ekili alanların zarar gördüğüne ve çiftçilerin mağduriyetinin giderilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Başkan, seçim bölgem olan Mersin'de nisan ayında yoğun dolu yağışları ve fetler yaşanmış ve özellikle Silifke, Erdemli, Mezitli, Yenişehir, Tarsus ve Toroslar bölgesindeki ekili dikili alanların büyük kısmı zarar görmüştür. Maalesef çiftçilerin çoğunluğunun tarım sigortası yoktur. TARSİM'le ilgili olan mevzuattan dolayı birçok çiftçi, babasından, dedesinden kalan yerlerin intikal sorunu ve miras sorunları çözülemediği için tarım sigortası yaptıramamaktadır. TARSİM'le ilgili mevzuatın mutlaka yeniden düzenlenerek, çiftçinin kullandığı ekili dikili alanların GPS teknolojisiyle tespiti yapılarak, TARSİM Kayıt Sistemi'ne ve Çiftçi Kayıt Sistemi'ne kaydedilerek çiftçilerin mağduriyetinin giderilmesini talep ediyorum, saygıları sunuyorum.

BAŞKAN – Sayın Özkan...

12.- Mersin Milletvekili Hacı Özkan'ın, 19 Mayıs Samsun'da yakılan istiklal meşalesiyle başlatılan Millî Mücadele'nin 100'üncü yıl dönümüne ilişkin açıklaması

HACI ÖZKAN (Mersin) – Teşekkürler Sayın Başkan.

19 Mayıs 1919'da Samsun'da yakılan istiklal meşalesiyle başlatılan Millî Mücadele'nin 100'üncü yıl dönümüne ulaşmış olmanın mutluluğunu ve gururunu hep birlikte yaşıyoruz. 19 Mayıs, esareti kabul etmeyen, hürriyetten vazgeçmeyen, zulme asla boyun eğmeyen milletimizin varoluş mücadelesinin ilk adımıdır. Büyük bir inanç, azim ve kararlılıkla sürdürülen bu mücadele imkânsızlıklara rağmen zaferle sonuçlanmıştır. Amacımız, bizden sonraki nesillere nice yüz yılları kutlayabilecekleri daha güçlü, daha müreffeh, daha huzurlu bir Türkiye bırakmaktır.

19 Mayıs Gençlik ve Spor Bayramı'nı kutluyorum. Gazi Mustafa Kemal Atatürk ve silah arkadaşları başta olmak üzere, bizlere bağımsızlığımızı ve devletimizi kazandıran tüm kahramanları, tüm şehitlerimizi, gazilerimizi rahmetle ve şükranla yâd ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Şeker...

13.- Kocaeli Milletvekili İlyas Şeker'in, 15 Mayıs Uluslararası Aile Günü'ne ilişkin açıklaması

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Dün Uluslararası Aile Günü'ydü. Aile, kişiye huzur veren, neslin devamını sağlayan, kişiyi kötülüklerden koruyan, toplumu değiştiren ve dönüştüren bir kurumdur. Nesli muhafaza etmenin yolu aile kurumuna sahip çıkmaktan geçiyor. AK PARTİ hükümetleri olarak aileyi güçlendirecek, yükünü

alacak politikalara özel önem verdik, vermeye de devam ediyoruz. Türkiye aileye güven açısından Dünya Aile Haritası Raporu'nda yüzde 94'lük oranla ilk sırada yer almaktadır. TÜİK'in 2018 yaşam memnuniyeti istatistiklerinde vatandaşların yüzde 74'ü kendilerini en çok ailelerinin mutlu ettiğini belirtmektedir. Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın ifadesiyle, millet olarak çağın hastalıklarına karşı elimizdeki en büyük imkân, tüm saldırılara rağmen hâlen varlığını güçlü bir şekilde devam ettiren aile kurumumuzdur. Ailenin yaşatılmasının, tehditler karşısında korunmasının hepimiz için bir ev ödevi olduğuna ifade ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Gürer...

14.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, ciddi boyutta işsizlik sorunu yaşandığına ve yeni iş alanları yaratılması gerektiğine ilişkin açıklaması

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

TÜİK verilerine göre işsiz sayısı 1 milyon 376 bin kişi artarak 4 milyon 730 bine ulaştı, geniş tanımlı işsizlik 8 milyona dayandı. İş yerleri, fabrikalar kapanıyor. İşsizler ordusuna yenileri katılıyor.

İşsizlikte tüm zamanların rekorlarını kırmak da Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan dönemine nasip oldu. Oysa Sayın Erdoğan “2017 yılında 1 milyon 500 bin kişi için ilave istihdam sağladık.” diyordu, Şubat 2019’da “Hedef 2 milyon yeni istihdam.” açıklamaları yapıyordu ama TÜİK verileri genç işsizliğin dahi 7 puan artarak yüzde 26’ya ulaştığını gösteriyor. Kadın işsizliği de yüzde 20’lerin üzerinde.

Hayaller gerçeklerle örtüşmüyor, algıyla işsizlik düşmüyor. Ülkede çok ciddi işsizlik sorunu var. Ne yazık ki iktidar durumu seyrediyor. Geçim sıkıntısı yanında işsizlik de halkı perişan ediyor. Bir an önce sorunlara çözüm üretilmeli, işsizler için yeni iş alanları ve üretim alanları yaratılmalıdır diyorum.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Çolakoğlu...

15.- Zonguldak Milletvekili Ahmet Çolakoğlu'nun, Zonguldak Havaalanı'ndan 12 Mayıs itibarıyla ilk yurt içi seferlerinin başladığına ilişkin açıklaması

AHMET ÇOLAKOĞLU (Zonguldak) – Teşekkürler Sayın Başkanım.

Zonguldak Havaalanı'ndan Türk Hava Yollarıyla haftanın üç günü İstanbul Havalimanı üzerinden 12 Mayıs itibarıyla ilk yurt içi seferler başlamıştır. Vatandaşlarımız Türkiye'nin her yerine İstanbul aktarmalı olarak seyahatlerini gerçekleştirebileceklerdir. Ayrıca yurt dışı seferleri için AtlasGlobal Hava Yollarıyla 16 Haziran-27 Ekim 2019 tarihleri arasında Zonguldak-Düsseldorf seferleri, haftada iki gün olmak üzere karşılıklı uçuşlar başlayacaktır.

Bölgemizde yaklaşık 700 bin gurbetçinin Almanya'da, 250 bin gurbetçinin de İstanbul'da yaşadığını hesaba katarak bu seferlerin başlamasında desteklerini esirgemeyen Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan'a, Türk Hava Yolları yetkililerine, AtlasGlobal yetkililerine çok teşekkürlerimi sunuyorum.

BAŞKAN – Sayın Şanverdi...

16.- *Hatay Milletvekili Hüseyin Şanverdi'nin, Irak Başbakanı Adil Abdülmehdi ve beraberindeki heyetin ülkemizi ziyaretleriyle yapılan görüşmelerin hayırlar getirmesini temenni ettiğine ilişkin açıklaması*

HÜSEYİN ŞANVERDİ (Hatay) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Dün Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan'ın davetlisi olarak Irak Başbakanı Adil Abdülmehdi, beraberindeki çok sayıda bakan ve aralarında Türkmenlerin de bulunduğu parlamenter heyetiyle ülkemizi ziyaret ettiler. Irak Başbakanı, son yıllarda çok geliştiğini belirttiği Türkiye'yle ticari birçok ortak projeye adım atmak istediklerini belirtti. Irak Başbakanı Adil Abdülmehdi ülkeler arası yapılan ticari iş birliklerinden ve iyi ilişkiler içerisinde olmaktan memnuniyet duyduğunu dile getirmiştir. Her iki ülke ticaretinde tüm engellerin ortadan kaldırılmasına ve ilişkilerin zenginleştirilmesine yönelik görüşmeler yapıldı. Yapılan görüşmelerin her iki ülke için hayırlar getirmesini ben temenni ediyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Çelebi...

17.- *İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, Gençlik ve Spor Bakanlığının sözleşmeli personel alımlarının şaibeli olduğuna ilişkin açıklaması*

MEHMET ALİ ÇELEBİ (İzmir) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Gençlik ve Spor Bakanlığı 3.200 sözleşmeli personel almıştı, alımların hepsi şaibeli. Bursa'da futbol antrenörlüğü için 2 kişi başvurdu, birisi on yıllık futbolcu, on yıllık futbol antrenörü, KPSS'den 61 alan Tolga hocaydı; diğeri KPSS'den daha düşük, 51 alan, güreşçi, Hamza Yerlikaya'dan referanslıydı. Liyakate uymadınız, güreşçiden futbol antrenörü yaptınız. Bitmedi. Şimdi ne oldu? Futbol antrenörü yapılan bu arkadaşı geçici görevlendirmeye güreşe devam ediyor. Futbol antrenörü kadrosu dolu ama işi yapan yok.

Spor Bakanına sesleniyorum: Orası babanızın çiftliği değil; orası milletin bakanlığı, milletin hak eden evlatları orada olacak.

Sorum şu: Hak yeme alışkanlığınızı ne zaman terk edeceksiniz?

BAŞKAN – Sayın Kaşıkçı...

18.- *Hatay Milletvekili Lütfi Kaşıkçı'nın, Hatay Yarseli Barajı'nın elektriğinin kesilmesiyle çiftçilerin mağdur edildiğine ve 19 Mayısın 100'üncü yıl dönümünde başta Gazi Mustafa Kemal Atatürk olmak üzere şehitlere Allah'tan rahmet dilediğine ilişkin açıklaması*

LÜTFİ KAŞIKÇI (Hatay) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Enerjisa, Hatay Yarseli Sulama Birliğinden alacağı olan 500 bin lira için Yarseli Barajı'nın elektriğini kesmiş, ürünlerini sulamak için barajın su vermesini bekleyen Altınözülü ve Antakyalı çiftçilerimiz ise mağdur edilmiştir. Bu borç çiftçilerimize ait değil, daha önceki sulama birliği yönetimine aittir.

Buradan Enerjisa yetkililerine seslenmek istiyorum: Alacağınızın tahsilini çiftçilerimizden değil, sulama birliğinden yapmanız gerekirken aldığınız karar neticesinde çiftçilerimizi de mağdur etmektesiniz. Bir an önce barajın çiftçilerimize su vermesi için kesmiş olduğunuz enerjiyi açın. Zaten sıkıntı içinde olan çiftçilerimizi daha fazla mağdur etmeye hakkınız yoktur.

Ayrıca, 19 Mayısın 100'üncü yıl dönümünde bir asır önceki ruh ve azmin bugün de diri olduğunu belirtip başta Gazi Mustafa Kemal Atatürk ve silah arkadaşları olmak üzere tüm şehitlerimize rahmet diliyorum.

BAŞKAN – Sayın Taşdoğan...

19.- Gaziantep Milletvekili Ali Muhittin Taşdoğan'ın, Gaziantep'linin turizminin ve ticaret hacminin artırılabilmesi için teşvik beklendiğine ilişkin açıklaması

ALİ MUHİTTİN TAŞDOĞAN (Gaziantep) – Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; Gaziantep ilimizin turizmini canlandırmak için doğal ve tarihi kültür varlıklarını, şehrin kültürel etkinliklerini, yöresel sanat eserlerini ve gastronomik zenginliğini turistik bir ürün biçiminde turizmin hizmetine daha etkin bir biçimde sunmayı hedefleyerek kültür turizmini canlandırmalıyız. Hedeflenen turist sayısının yakalanması şehrin bütün sivil toplum kuruluşlarının, sanayi ve işletmelerinin, kısacası tüm Gaziantep'in hedefidir. Ekonominin durağanlaştığı bu dönemde Gaziantep turizminin ve ticaret hacminin artırılması için Gaziantep'li birtakım teşvikler beklemektedir. Ulaştırma Bakanlığımızın Gaziantep'i hava yolu ulaşımında teşvik kapsamına alması beklenti değil zarurettir. Ticari işlerin ve çeşitliliğin artırılması, şehrin tanınırlığı ve turizmin canlanması için Gaziantep'li hava yolu ulaşımında teşvik açıklamasının bir an önce yapılmasını dört gözle beklemektedirler.

Teşekkürler.

BAŞKAN – Sayın Yılmaz...

20.- Düzce Milletvekili Ümit Yılmaz'ın, Ereğli-Düzce arasında yapılacak olan kara yolu kantarının kamyoncu esnafının yüzünü güldüreceğine ilişkin açıklaması

ÜMİT YILMAZ (Düzce) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, seçim bölgem olan Düzce kara yolu yük taşımacılığının yoğun olarak yaşandığı bir bölgedir. Karadeniz Ereğli'den başlayarak İstanbul, Ankara, Antalya, İzmir, Aydın güzergâhında bir tane olsun Karayolları kantarı yoktur. Bu durum nakliyecilik mesleğinin yoğun olarak yaşandığı Karadeniz Ereğli, Akçakoca ve Düzce'de hem yolların bozulmasına hem de kamyoncu esnafımızın zor durumda kalmasına sebep olmaktadır. Daha önce Alaplı'da konuşlu kantar birtakım nakliye şirketlerinin baskısıyla kapatılmış ve nice bakanlar uğraşmasına rağmen kantar tekrardan faaliyete sokulmamıştır. Ağır tonaj hem kara yollarını yıpratmakta hem de kamyoncunun lastik, teknik yıpranma gibi maliyetlerini artırmaktadır. Ereğli-Düzce arasında, Akçakoca'da bulunan Şifalı Su mevki Karayolları kantarı yapılması için son derece müsait bir alandır. Buraya yapılacak bir kantar hem kara yolunun yıpranmasını azaltacak hem de kamyoncu esnafımızın yüzünü güldürecektir.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Kayan...

21.- Kırklareli Milletvekili Türabi Kayan'ın, çiftçilerin ayçiçeği ve kanola ürününe yapılması gereken desteği alamadığına ilişkin açıklaması

TÜRABİ KAYAN (Kırklareli) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Ürün destekleme çerçevesinde ayçiçeği ve kanola ürününe destekleme yapılması gerekirken sekiz aydır çiftçilerimiz hâlen bu desteği alamamışlardır. Sekiz aydan bu yana alamadıkları bu destek karşısında çiftçilerimiz kredi kullanarak ürünlerini tekrar ekmişlerdir ve borçlanmışlardır. Bu borçlanmayı gidermek için de bu ürünlerin desteklerinin hemen alınması gerekirken maalesef sekiz aydan bu yana Hükümet bu desteği vermemiştir. Ayrıca, ayçiçeğinde destek 250 kilogram/dekardır, 300-350 kilogram/dekar alan çiftçi cezalandırılmaktadır. Aynı şekilde, desteği 350 kilografa kadar olan kanola ürününde de 450-500 kilogram alan kanola üreticisi bir şekilde cezalandırılmaktadır. Bunun mutlaka düzeltilmesi gerekiyor. Bizim ülkemizde tarımsal desteğin millî gelirin yüzde 1'i olması gerekirken şu ana kadar Hükümet yüzde yarım dahi verememiştir. Bunu da bütün Türkiye'ye buradan açıklamak istiyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Kabukcuoğlu...

22.- *Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu'nun, 12-18 Mayıs Hemşirelik Haftası'na ilişkin açıklaması*

ARSLAN KABUKCUOĞLU (Eskişehir) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

12-18 Mayıs Hemşirelik Haftası'dır. Hemşirelik insan sevgisiyle dolu, şefkatle, sabırla yapılan kutsal ve onurlu bir meslektir. Bu vesileyle, birlikte görev yaptığım hemşireler başta olmak üzere tüm hemşirelerimizin Hemşirelik Haftası'nı kutluyorum.

Yıllardır yeterince hemşire istihdam edilmemesine, birçok ek görev yüklenmelerine rağmen gece gündüz demeden her türlü riski göze alarak canla başla çalışan, yeri doldurulamaz ve ihmal edilemez bir konuma sahip olan fedakâr hemşirelerimizin hak ettikleri 3600 ek gösterge söz verildiği gibi gecikmeksizin verilmelidir. Hemşirelik eğitimini tamamladığı hâlde atama bekleyen tüm hemşire adaylarımızın da bir an önce mesleklerine dönmeleri için, mesleklerini yapmaları için Bakanlığa göreve çağırıyorum. Bir yandan hemşire açığı, diğer yandan da atanamayan hemşirelerin olması vatandaşlarımızın kaliteli sağlık hizmeti almasına engel olmaktadır.

Saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Sayın Arı? Yok.

Sayın Özdemir...

23.- *Batman Milletvekili Ziver Özdemir'in, 16 Mayıs Batman'ın il oluşunun 29'uncu yıl dönümüne ilişkin açıklaması*

ZİVER ÖZDEMİR (Batman) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Bugün 16 Mayıs 2019. 16 Mayıs 1990 tarihinde Batman Türkiye'nin 72'nci ili olarak il hüviyetini kazanmıştır. Batman, Dicle Nehri'nin beslediği coğrafyada binlerce yıllık tarihî geçmişi ve eşsiz doğaya sahip Kozluk'uyla, ihtişamlı Mereta Dağı'na ev sahipliği yapan balı ve ceviziyle meşhur Sason'uyla, tarihi milattan önce 3000'li yıllara dayanan ve bereketli topraklara sahip Beşiri'siyle, Artuklulara başkentlik yapmış, mağaraları ve kalesiyle meşhur Hasankeyf'iyle, dağları, üzüm bağları ve ceviziyle meşhur Gercüş'üyle birçok medeniyete ev sahipliği yapmıştır. 1940 yılında Raman Dağı'nda petrol bulunmasıyla beraber Batman'ın çehresi değişmiştir.

Bu yıl il oluşunun 29'uncu yıldönümünü kutladığımız Batman, çok kısa zamanda büyük bir gelişim göstererek, 600 bine yaklaşan...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Biz de Batman'ın 29'uncu yılını kutluyoruz Sayın Özdemir. Süremiz birer dakika maalesef.

Değerli milletvekilleri, katkılarınızdan dolayı teşekkür ederiz.

Şimdi, sayın grup başkan vekillerimizin söz taleplerini karşılayacağım.

İlk söz, İYİ PARTİ Grubu adına Grup Başkan Vekili Sayın Lütfü Türkkan'a aittir.

Buyurun Sayın Türkkan.

24.- *Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, 19 Mayıs Samsun'da yakılan istiklal meşalesiyle başlatılan Millî Mücadele'nin 100'üncü yıl dönümüne, Ziraat Türkiye Kupası'nı kazanan Galatasaray'ı tebrik ettiğine, AK PARTİ Meclis Üyesi Yavuz Selim Tuncer'in İYİ PARTİ Genel Başkanı Meral Akşener'e yönelik ithamlarını reddettiklerine, Mersin Akkuyu Nükleer Santrali'nde yaşanan sorunlara ilişkin açıklaması*

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüz yıl önce bugün, Mustafa Kemal Paşa Türk Kurtuluş Savaşı'nı başlatmak üzere İstanbul'dan Samsun'a doğru yola çıktı. 9 Eylül 1922'de düşmanı denize dökerek sonlanan Millî Mücadele'nin ilk ateşi yüz yıl önce bugün

Bandırma Vapurunda yakıldı. Bu ateş, bağımsızlık ateşidir, özgürlük ateşidir, hukuk ve adalet ateşidir. Atatürk'ün "Hepiniz birer Mustafa Kemal'siniz." sözünü şiar olarak yüz yıl önce yakılan ateşi ilelebet payidar kılacağız. Nice yüz yıllar daha ezanımız dinmeyecek, bayrağımız inmeyecek, vatanımız bölünmeyecektir.

Dün akşam Türkiye Kupası'nı kazanan Galatasaray'ı tebrik ediyoruz. Tüm Galatasaray taraftarlarına ve Galatasaray camiasına hayırlı olsun demek istiyorum.

Dün, İstanbul Büyükşehir Belediye Meclisinde, AK PARTİ'li Meclis üyesi Yavuz Selim Tuncer yaptığı açıklamada Sayın Genel Başkanımızın kullandığı "Yurtta sulh, cihanda sulh." sözü üzerinden Genel Başkanımızı yurtta sulh konseyi üyesi olmakla itham etmiştir. Bu alçak ithamı şiddet ve nefretle kınıyorum. Ve çok merak ediyorum, arkadaşlara da söyledim, genellikle bu tip suçlamaları yapanların altı hep ıslak çıkıyor, bunun da altından mutlaka bir kripto FETÖ çıkacaktır, inceleyeceğim, onu da getireceğiz buraya. Bunun çıkmazsa... Siz buluyorsunuz, ya amcası FETÖ'cü, dayısı FETÖ'cü, halası FETÖ'cü, bir şeyi çıkacaktır.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Çıkmaz, çıkmaz.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Çok böyle durduk yerde söylenen bir laf değil bu, altı ıslak bir arkadaşımız.

Daha önce defalarca söyledik, elinizde Genel Başkanımızın bu hain terör örgütüyle ilişkili olduğunu düşündüğünüze dair herhangi bir belge ya da bilgi varsa bir dakika durmayın hemen savcılığa gidip teslim edin. Fakat böyle bir belge ve bilginiz yoksa, buna rağmen malum belediye meclis üyesinin yaptığı gibi alçakça iftiralarda bulunmaya devam ediyorsanız namertsiniz, şerefsizsiniz, haysiyetsizsiniz! Artık yeter! (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HABİBE ÖÇAL (Kahramanmaraş) – Bu kelimeleri nasıl kullanıyorsunuz! Bu kelimeler Mecliste kullanılır mı!

SALİH CORA (Trabzon) – Ne biçim sözler ya!

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Çok ağır konuşuyorsunuz ya!

SALİH CORA (Trabzon) – Bu Meclisin ahengine yakışmıyor bu üslup! Bu üslup ancak size yakışır yani! Çok çirkin konuşuyorsunuz ya!

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Bu ifadeler çok rahatsız edici!

SALİH CORA (Trabzon) – Rahatsız edici bir üslubunuz var!

BAŞKAN – Devam edin.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Artık yeter! Sizin bu hoyrat tavırlarınızdan bıktık. "Yurtta sulh, cihanda sulh." sözü Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün sözüdür. Yıllardır iç ve dış politikada...

SALİH CORA (Trabzon) – Atatürk'ü ağzına alma, utan!

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Çok meraklıysan seni de başkan vekili yapınlar.

SALİH CORA (Trabzon) – Böyle bir üslup yok! Böyle bir üslup olmaz!

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sesimi kesme!

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, grup başkan vekili konuşuyor, herkese söz vereceğim.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Hadi şöyle arkaya doğru git, sözümü de kesme, hadi bakalım!

SALİH CORA (Trabzon) – Böyle bir üslup olmaz ya!

BAŞKAN – Sayın Türkkkan, buyurun.

LÜTFÜ TÜRKKKAN (Kocaeli) – Çok meraklıysan söyleyeyim ben, rica edeyim, yapısınlar seni de! Hadi bakalım!

BAŞKAN – Sayın Türkkkan, Genel Kurula hitap edin lütfen.

SALİH CORA (Trabzon) – Yakışmıyor, bu üslup yakışmıyor!

LÜTFÜ TÜRKKKAN (Kocaeli) – Sizin bu hoyrat tavırlarınızdan bıktık.

SALİH CORA (Trabzon) – Bu üslup bir grup başkan vekiline yakışmıyor, hoş değil bu yani, hiç hoş değil.

LÜTFÜ TÜRKKKAN (Kocaeli) - “Yurtta sulh, cihanda sulh.” sözü Gazi Mustafa Kemal Atatürk’ün sözüdür. Yıllardır iç ve dış politikada barıştan yana olan siyasetçilerin kullandığı bir ifadedir. Bu gereksiz, sığ söylemlerin altına sığınmaktan vazgeçin. Bakın, dün Meclis Başkanı Sayın Mustafa Şentop’a yönelik partimiz milletvekilinden gelen bir ithamı doğru bulmadığımızı buradan bizatihi söyledim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Devam edin.

LÜTFÜ TÜRKKKAN (Kocaeli) - Biz bu konuda özenli bir dil kullanırken sizin Sayın Genel Başkanımıza yaptığınız haksız itham ve iftiraları şiddetle reddediyoruz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Mersin Akkuyu’da inşa edilen Türkiye’nin ilk nükleer santralinde reaktörün oturacağı temel in bazı bölümlerinde çatlak oluştuğu ortaya çıktı. Skandal bununla da kalmadı, beton atılan bölüm bir daha çatlayınca yeniden beton atıldı. Akkuyu Nükleer Santrali’nin temelinde daha inşaat aşamasındayken çatlak oluşması kelimenin tam anlamıyla gelecek adına endişe uyandırıyor. Olası bir felakette sadece Çukurova değil, Genel Kurulda bugün de konuşacağımız Kapadokya dâhil Türkiye’nin birçok bölgesi bu durumdan izi silinmeyecek şekilde etkilenecektir. Israrla aynı noktaya yıllardır nükleer santral yapmaya çalışıyoruz. Akkuyu’da ciddi bir zemin problemi var, santralin yapıldığı yer çürük bir yer. Türkiye’nin 22 milyar dolar aktaracağı bir tesisin...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım Sayın Türkkkan.

Buyurun.

LÜTFÜ TÜRKKKAN (Kocaeli) – ...henüz başlangıcında böyle bir sorunla karşı karşıya kalması başlı başına bir beladır. Türkiye’nin geleceğiyle oynamayın. Yanlış yapıldıysa, yanlışın başından geri dönün, başka bir noktayı belirleyin ya da vazgeçin. Akkuyu bölgenin ve Türkiye’nin Çernobil’i hâline gelebilir.

Saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Söz sırası Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Grup Başkan Vekili Sayın Bülbul’de.

Buyurun efendim.

25.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbul’ün, 16 Mayıs Mustafa Kemal Atatürk’ün Bandırma Vapurunuyla özgürlük ve bağımsızlık yolunu açmasınının 100’üncü yıl dönümüne, Türkiye’nin muhatap olduğu tehdit ve tehlikelere karşı milli ruhla topyekün mücadele etmenin elzem olduğuna ilişkin açıklaması

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün 16 Mayıs 2019. 16 Mayıs, Gazi Mustafa Kemal Atatürk’ün 13 Kasım 1918’de Kartal İstimbotu’yla Boğaz’da seyredirken toplarının namluları Dolmabahçe’ye ve Meclis-i Mebusana dönmüş olan düşman gemilerini gördüğünde “Geldikleri gibi giderler.” sözünü söyleyip, ardından bu inancın kuvveden file

geçtiği ve Samsun'da 19 Mayıs günü sona erecek olan yolculuğun başladığı gündür. Bu yolculuk, 9 Eylül 1922 tarihinde düşmanın İzmir'den denize dökülmesiyle, Millî Mücadele'nin nihayete ermesiyle sonuçlanmıştır, zaferle sonuçlanmıştır. O gün itibarıyla, Türkiye, son derece yıpranmış, büyük sıkıntılar içerisinde olmasına rağmen, büyük bir kurtuluş ruhuyla bir destan yazmıştır.

Yine, aynı şekilde, bunun yüz yıl sonrasında bugün Türkiye çok yönlü, çok katmanlı birçok tehdit ve tehlikeyle karşı karşıyadır. Muhatap olduğumuz bu tehdit ve tehlikelere karşı millî bir ruhla hep birlikte topyekûn bir mücadele etmek elzemdir. Siyaset mutlaka bu meselelere bakışla alakalı olarak farklı birtakım düşünceleri dile getirmek açısından önemlidir ancak...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Devam edin Sayın Bülül.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – ...Türkiye'nin Orta Doğu'da, Suriye'de, Fırat'ın doğusunda, Irak'ta, İran'la olan ilişkilerde, Doğu Akdeniz Havzası'nda, Kıbrıs'ta, Ege'de ve diğer birçok ihtilaf alanında Türkiye'den birtakım hükümranlık haklarından vazgeçmesini bekleyenlere karşı, Türkiye'nin oluşan oldubittilere karşı sessiz kalmasına yönelik baskılara karşı bu manada birlik ve beraberlik içerisinde hareket etmek ve bu millî politikalar etrafında hep birlikte hareket etmek büyük bir önem arz etmektedir. Aksi takdirde Türkiye özellikle 21'inci yüzyılda ve bunun devamında, Allah muhafaza, Anadolu topraklarında Sevr haritasında kendisine layık görülenin çok daha ötesinde, çok daha sıkıntılı günlerle karşı karşıya kalabilecektir. Bu konuda bütün milletimizin, Türk milletinin müteyakkız bir ruhla hareket etmesi elzemdir diyorum, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Söz sırası Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Grup Başkan Vekili Sayın Oluç'tadır.

Buyurun Sayın Oluç.

26.- *İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, RTÜK'ün HDP Eş Genel Başkanı Sezai Temelli'nin konuşmasını yayınladığı için TELE 1'e ceza vermesinin anayasal suç olduğuna, Hakkâri Milletvekili Leyla Güven'in, Sebahat Tuncel'in, Selma Irmak'ın, Diyarbakır Milletvekili Dersim Dağ'ın, Van Milletvekilleri Tayyip Temel ve Murat Sarısaç'ın sürdürdüğü açlık grevine, AK PARTİ Genel Başkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın "Karnını doyuruyorsunuz, her türlü ihtiyacını karşılıyorsunuz yine de oy vermiyor." ifadesinin kabul edilemez olduğuna ilişkin açıklaması*

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın milletvekilleri, RTÜK, biliyorsunuz, anayasal bir kuruluş ve siyasi partiler söz konusu olduğu zaman, anayasal kuruluş olması hasebiyle de yapması gereken şey siyasi partilere televizyon, radyo gibi iletişim alanındaki organların eşit davranmasını da sağlamak durumundadır çünkü anayasal bir kurum olduğu için aynı zamanda bütün siyasi partilerin seçmenlerinin verdiği vergilerle finanse edilen de bir kuruluştur yani orada çalışanlar maaşlarını bütün siyasi partilerin seçmenlerinin vergileriyle almaktadır aynı zamanda.

Şimdi, RTÜK anayasal bir kurumdur dedik. Tabii, biz daha evvel defalarca burada Meclis kürsüsünden de bunu ifade ettik; RTÜK anayasal bir kurum olduğunun farkında değil ya da Anayasa'yı çiğneyerek hareket ediyor. RTÜK aslında iktidarın bir maşası gibi hareket ediyor. Şimdi neden bunları söylüyoruz? Bakın, Eş Genel Başkanımız Sezai Temelli'nin Meclisteki grup toplantısında yaptığı bir konuşmayı haber saati içinde değerlendirmiş, kullanmış olan bir televizyon kanalına, TELE1 televizyonuna ceza verdi RTÜK. Bu ceza, iki gün ana haberi yayınlamama ve reklam gelirinin yüzde

2'sine el koyma cezası. Şimdi, tuhaf bir durum. RTÜK'ün yapması gereken, aslında TRT başta olmak üzere televizyon kanallarına "Meclisin üçüncü partisi Halkların Demokratik Partisinin grup toplantılarını niye diğer grupların toplantıları gibi yayınlamıyorsunuz?" diye sormak iken...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Devam edin Sayın Oluç.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – ...RTÜK "Böyle bir toplantıdan bir bölümü neden yayınladınız?" diye ceza veriyor. Açıkça anayasal suç işliyor RTÜK. Bunu burada bir kez daha tekrar etmek istiyoruz.

Yani RTÜK, ne yaparsa yapsın, elbette ki Halkların Demokratik Partisinin grup toplantılarının ve faaliyetlerinin şu ya da bu şekilde kamuoyuna, halka ulaşmasını engelleyebilecek bir kurum değildir. Yani nasıl Yüksek Seçim Kurulu hukuku ve demokrasiyi çiğniyorsa, yine anayasal bir kurum olan RTÜK de hukuku ve demokrasiyi çiğniyor.

Tuhaf olan durum ne biliyor musunuz? Mesela aynı konuşmadan parçalar ATV, Kanal 7, A Haber ve Ülke TV'de de yayınlanmış ama onlara bir ceza verilmemiş. Yani RTÜK'ün tutumu esas itibarıyla budur. Bunu kınıyoruz ve kesinlikle yanlış olduğunu ve suç işlediklerini bir kez daha vurguluyoruz.

İkincisi: Tuhafliklar bitmiyor. Biliyorsunuz, burada günlerdir konuşuyoruz, dile getiriyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Devam edin.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Hakkâri Milletvekilimiz Leyla Güven açlık grevinin 190'ıncı gününde -cezaevlerinde 153'üncü güne vardı- geçmiş dönem milletvekillerimiz Sebahat Tuncel ve Selma Irmak 121'inci gününde; şu anda milletvekilimiz olan Dersim Dağ 75'inci, Tayip Temel ve Murat Sarısaç 70'inci günündeler. Bunu her seferinde hatırlatıyoruz ve bu konuda vicdanlara ve demokrasi anlayışına hitap ediyoruz, bir söz söylemeye çalışıyoruz.

Şimdi, dün itibarıyla tespit ettik ki bir işgüzar savcı açlık grevinin 190'ıncı gününde olan Leyla Güven Vekilimiz hakkında bir fezleke düzenleyip Meclise göndermiş. Yani, şimdi, hukuksuzluk mu desek, demokrasi anlayışındaki eksiklik mi desek, vicdansızlık mı desek? Yani saymakla bitmez aslında ama bunu da kınadığımızı bir kez daha söyleyelim, buradan dile getirelim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Tamamlayacağım.

Yani uygun bir durum olmadığının herkes farkında. Ama elbette ki Leyla Güven, bu tür fezlekelerin, mücadelesini engelleyebilecek bir durumda olmadığını biliyor.

Şimdi son bir şey söyleyeceğim, üstüne çok da yorum yapmak istemiyorum. Bütün partilerin vekillerinin -bütün partilerin, özellikle altını çizerek söylüyorum- ve halkın takdirine bırakıyorum. Adalet ve Kalkınma Partisi Genel Başkanı Sayın Erdoğan, basında çıkan haberlere göre, dün yaptığı bir toplantıda -bu konu tezkir edilmediği için doğru varsayıyoruz- şöyle bir söz sarf etmiş: "Karnımı doyuruyorsunuz, her türlü ihtiyacını karşılıyorsunuz, yine de oy vermiyor."

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayın. Son defa uzatalım.

Buyurun Sayın Oluç.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Bu oy vermeyenler, halk, seçmenler yani insanlarımız ve şu ya da bu partiden olmasını tartışmıyorum ama seçmenler ve halk hakkında, aslında bir kamu hizmeti yaptığını iddia eden, böyle bir yerde oturan kişinin “Karnını doyuruyorsunuz, her türlü ihtiyacını karşılıyorsunuz, yine de oy vermiyor.” sözü hiçbir şekilde kabul edilebilir bir söz değildir. Bunu da kınadığımızı ifade etmek istiyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Söz sırası Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Grup Başkan Vekili Sayın Özkoç’a aittir.

Buyurun Sayın Özkoç.

27.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç’un, 16 Mayıs Mustafa Kemal Atatürk’ün Bandırma Vapuru’yla özgürlük ve bağımsızlık yolunu açmasının 100’üncü yıl dönümüne ve ülkemizin içinde bulunduğu zorlukların el birliğiyle aşılabileceğine ilişkin açıklaması

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; yüz yıl önce bugün Mustafa Kemal ve arkadaşları Millî Mücadele’imizin ilk adımını İstanbul’da attı. 16 Mayıs 1919 sabahı annesi Zübeyde Hanım ve kardeşi Makbule Hanım’la helalleşen Mustafa Kemal Atatürk “Ya ölüyoruz ya da vatan kurtulur.” diyerek yola çıktı. Bindiği Bandırma Vapuru Samsun’a vardığında Millî Mücadele artık başlamıştı, kurtuluşumuzun ve cumhuriyetimizin kuruluşunun mücadelesi. Biz böyle bir neslin, karanlığa, umutsuzluğa, haksızlığa, adaletsizliğe meydan okuyan bir neslin çocuklarıyız, cumhuriyetin çocuklarıyız. Bugün ülkemizin içinde bulunduğu zorlukları da aynı güçle, el birliğiyle aşabileceğimizi biliyoruz. Her şeyin çok güzel olacağını, birlik ve beraberlikle üstesinden gelebileceğimizi biliyoruz. Cumhuriyetimizin kuruluşuna giden ilk adım kutlu olsun.

BAŞKAN – Söz sırası Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Grup Başkan Vekili Sayın Zengin’e aittir.

Buyurun Sayın Zengin.

28.- Tokat Milletvekili Özlem Zengin’in, Şule Çet davasını hassasiyetle takip ettiklerine, Ekşi Sözlük’ün öğretmenlerle ilgili açtığı başlığın tahammül edilemez olduğuna, Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan’ın AK PARTİ Meclis Üyesi Yavuz Selim Tuncer’e yönelik ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sayın Başkan, çok değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Doğrusu, Genel Kurula gelirken konuşmayı planladığım iki konu vardı, onlara değindikten sonra çok tabii olarak birkaç mevzuaya da cevap vermek istiyorum.

Bunlardan bir tanesi, biraz evvel Mersin Milletvekilimiz de ifade ettiler, Şule Çet’in öldürülmesiyle alakalı konuyu, davayı hassasiyetle takip ediyoruz. Ben 1’inci duruşmayı da takip etmiştim. Dün 2’nci duruşması oldu. Bu tarz konuları, davaları takip ederken tabii ki üzüntümüzü, ne kadar kınadığımızı, rahatsızlığımızı belirtmekle beraber belli bir denge içerisinde götürmek gerektiğini düşünüyorum çünkü bu olaylar takip edilirken, hayatını kaybeden kadının önüne geçen bir tartışma, konuşma mecrası oluşuyor. Nasıl yaparsak yapalım, her şeye rağmen ilk aklımızda tutmamız gereken, Şule Çet’in nasıl öldüğü, onunla alakalı, yapanların aldığı ceza. Böylesine, genç bir kızın başına gelenlerin, önce onun hayatını kaybetmesinden sonraki olayların, gerçeklerin ortaya çıkmasını ben şahsen birinci mesele olarak algılıyorum. Tabii ki devamında, buradan yola çıkarak, bu olaylardan yola çıkarak, bir daha bunların tekrarlanmamasıyla alakalı her birimize düşen neyse onu yapacağımıza inanıyorum milletvekilleri olarak.

Bir diğerkonu, öğretmenlerimizle alakalı bir mevzunun altını çizmek istiyorum. Söylemekte mahzur görmüyorum, “Ekşi Sözlük” diye bir platform var biliyorsunuz. Bu platform artık kontrolden çıkmış durumda, kafalarına göre başlıklar açılıyor. Yeni açılan bir başlık var öğretmenlerimizle alakalı; ifade etmekten hayâ ediyorum, hatta okurken bile çok büyük rahatsızlık duyuyorum. Anne babası öğretmen bir kişi olarak, öğretmenlerin hayatımızdaki yerini bilen birisi olarak söylüyorum -ki sizlerin de öyle düşündüğünüze eminim- öğretmenlerle alakalı böyle bir başlık açılmasına hiçbirimizin tahammül etmemesi lazım. Bugün, inşallah, hem Millî Eğitim Bakanımızla hem Adalet Bakanımızla mevzuyu paylaşmak istiyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Devam edin.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Çünkü bizim Millî Eğitim Bakanımız öğretmenlerin çok yorulduğunu, çok zor bir iş yaptığını ifade ettikten sonra bu başlık açılarak çok iğrenç paylaşımlar yapılıyor. Sosyal mecra artık, isteyenin kafasına göre, tanıdığı tanımadığı herkesle alakalı hakaret yağdırdığı, yaptırım sürecinin çok yavaş olduğu bir mecra. Bununla alakalı da topluca bir çalışma yapmamız gerektiği kanaatindeyim. Biliyorum, bir araştırma komisyonu kurduk ama devamında da daha ehemmiyetle bu konuya muhakkak ki yaklaşmamız gerektiği kanaatindeyim.

Şimdi, İYİ PARTİ Grup Başkan Vekili Sayın Türkkan konuşmasını yaparken çok ağır ifadelerde bulundu. Doğrusu, böyle bir üsluba gerek olmadığını düşünüyorum. Yani “şerefsiz” kelimesi... Bilemiyorum, insan hayatında bir defa falan söyleyebilir. Bu kadar rahat söylenemeyecek bir kelimedir bu, çok ağır bir kelimedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Devam edin.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) - Yavuz Selim Tuncer, çok eskiden beri tanıdığım, Esenler İlçe Başkanlığımızı yapmış, şu anda da Büyükşehir Belediye Meclisi üyesi olan bir beyefendidir ve kendisi bu konuşmayı yaparken aslında, İYİ PARTİ’li meclis üyesi İbrahim Bey’e, İbrahim Özkan’a -yanlış ifade etmek istemem ismini- karşılık olarak bu konuşmayı yapmıştır. İYİ PARTİ Büyükşehir Belediye Meclisi üyesinin yaptığı –dünden kalan bir mevzu- Trabzon’la alakalı, yine çok sert açıklamalarına binaen bu minvalde bir konuşma yapmıştır kendisi. Daha detaylı izlenebilir ama doğrusu, bir başka meclisin burada bu kadar gündem olmasını da biraz tuhaf buluyorum. Onlar orada tartışsınlar, biz de burada kendi gündemimizi takip edelim. Bir süredir İstanbul Büyükşehirdeki gündemin biz burada tekrar, bir daha üstünden geçiyoruz. Buna gerek olmadığı kanaatindeyim ama siz çok ağır şeyler söylediğiniz için cevap verme ihtiyacı duyuyorum.

Şimdi burada söylenen şey şu: Sizler de 15 Temmuzla alakalı davaları takip etmişsinizdir. Benim takip ettiğim bir davada, Türkiye kamuoyunu çok meşgul eden, darbeden hemen önce yayımlanan bir klip vardı -hatırlarsınız, bir bebekle alakalı, 9 aylık bir bebekle alakalı- ve bu reklam filminin subliminal bir mesaj içerdiği, darbeyi çağrıştırdığı ve onunla alakalı, darbeyi bir müjde gibi anlattığına dair bir mahkeme kararı var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Bitireceğim Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Devam edin.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Buradan yola çıkarak, şu var: Biliyorsunuz o gece yani 15 Temmuz gecesinde TRT’de okunan bildirinin son cümlesi -kimin hazırladığına dair- “yurtta sulh konseyi” diye bitiyordu. Elbette, hepimiz biliyoruz, Mustafa Kemal’in en önemli cümlesidir. Bu, hayatımızdaki en önemli cümleleri terör örgütlerinin katletmesine de deli oluyorum yani. Şimdi, “cemaat” kelimesi Müslümanlar için çok kıymetli bir kelime; gasbediliyor. “Yurtta sulh, cihanda sulh.” Atatürk’ü seven, Türkiye’deki bütün insanların sevdiği bir ifade; gasbediliyor. Bunu onlara mı bırakacağız yani?

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Ergenekon...

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – “Ergenekon” dün söylendi, orada da siz haklısınız hakeza ama burada şöyle bir durum var: Bakın, çok tabii olarak, şu soruyu sormak normaldir: Bu, tekrar edilmiş darbeye ama darbenin evvelinde de, yeni oluşan bir parti bunu çokça kullanmış. Buradan yola çıkarak eğer İYİ PARTİ’li meclis üyesi arkadaşınız...

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Darbenin öncesinde parti mi vardı?

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Bir saniye...

Sayın Vekilim, tamamlayacağım, lütfen. Ben ön yargılı bir insan değilim, suç isnat etmiyorum, kimseye şerefsiz demiyorum arkadaşlarınızın yaptığı gibi.

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Aramızda şerefsiz yok da onun için.

BAŞKAN – Arkadaşlar, sessiz olun lütfen.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Burada mesele şu: İYİ PARTİ’li meclis üyesi arkadaşımız konuşurken “Trabzonlular ateştir.” efendim, bilmem...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Zengin, toparlayalım.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Toparlayacağım Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sükûnetle toparlamanızı rica ediyorum.

Buyurunuz.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sükûnetimi... Lütfen... Gerekliği kadar kontrol edebiliyorum ben kendimi.

Buradaki mesele, İYİ PARTİ’li bir meclis üyesi arkadaşımızın yaptığı konuşmada o kadar bir yükselme var ki bu yükselme karşısında “Eğer siz buradan yola çıkarak, bu konuşmadan yola çıkarak böyle bir ithamda bulunuyorsanız, işte bakın, başka benzerlikler de var hayatta, buna ne diyeceksiniz?” minvalinde bir sorudur. O yüzden, bence, bir defa, söylediğimiz her şeyin burada kaldığını, bizde bir hasar açtığını bilerek konuşalım ve lütfen, rica ediyorum, şu ifadeyi de geri alın. Benim, kendi adıma ağırımaya gidiyor. Kimse bir diğerine hiçbir mesnedi olmadan şerefsiz falan diyemez.

Teşekkür ederim. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BEDRİ YAŞAR (Samsun) – Sen farkında olmadan 3 sefer söyledin.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın Başkan, müsaade ederseniz...

BAŞKAN – Sayın Türkkan, şimdi, Sayın Zengin’in bu ifadeleri karşısında size de bir açıklama için söz veriyorum.

Buyurun.

Yalnız, toparlayarak... Gündemimizin diğer kısımlarına geçelim.

29.- *Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Sayın grup başkan vekilinin hassasiyetini anlıyorum. Bu kelimeleri kendisinin ve arkadaşlarının hak etmediğini de biliyorum. Yalnız buradaki ince...

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Ama bu da çok ayıp, buna bile alınıyorum yani. Ne demek hak etmediğini...

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Müsaade eder misiniz, tamamlayayım.

BAŞKAN – Sayın Zengin, dinleyelim Sayın Türkkan'ı.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – O zaman, buyurun, siz konuşun, ben dinleyeyim, devam edeyim sonra.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Türkkan.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Yok, lütfen, hiç söylemeyin, böyle söyleyecekse hiç devam etmeyin.

BAŞKAN – Sayın Zengin, lütfen...

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Ben cevap veriyorum.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Ne demek “Hak etmediğinizi biliyorum.” yahu!

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Eğer dinlemeyeceksiniz, ben devam edeceğim, siz dinlememeye devam edeceksiniz.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Ben neyi dinleyeceğimi gayet iyi biliyorum. Dinlenecek üslupla konuşun, sonsuza kadar dinlerim sizi.

BAŞKAN – Siz Genel Kurula hitap edin Sayın Türkkan.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Bu iftiraları yapanlara karşı söylenen bir söylemdir bu. Daha önce de birkaç defa ifade ettik, elinizde bilgi ve belge varsa bunları sunmakta geç kalmayın ama yoksa, bilerek, sadece taciz amaçlı bu ifadeleri kullananlara karşı söylenen bir söylemdir bu. Kendisinin üzerine alınmasını çok gerektirecek bir şey olduğunu da düşünmüyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim, sağ olun.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Bakın, yine aynı şeyi yapıyorsunuz. Ben böyle bulaşık laf sevmiyorum Sayın Başkan. Böyle bulaşık laf sevmiyorum, doğru konuşun!

BAŞKAN – Sayın Arı, siz yokken size söz verdim, yerinizde yoktunuz.

ZAFER IŞIK (Bursa) – Söylenmesi ayıp! Böyle mi söylenmesi gerekiyor?

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, lütfen...

Sayın Arı, sisteme girmişsiniz, sizi az önce söz vermek için çağırdım ama yerinizde yoktunuz. Sizin de sözünüzü alalım ki o bir dakikalık konuşmaları tamamlamış olalım.

Buyurun.

30.- *Antalya Milletvekili Cavit Arı'nın, özgür olması gereken basına yönelik saldırıları kınadığına ve yargının toplumda infial yaratan vakalarda caydırıcı olması gerektiğine ilişkin açıklaması*

CAVİT ARI (Antalya) – Sayın Başkanım, geçtiğimiz günlerde Yeniçağ gazetesi yazarı Yavuz Selim Demirağ saldırıya uğramıştı. Dün de Antalya’da, muhalif gazeteci kimliğiyle bilinen İdris Özyol 3 kişinin sopalı saldırısına uğradı ve ağır yaralandı. Özgür olması gereken basına yönelik bu saldırıyı kınıyorum.

Ülkemizde toplumsal barış ve huzur her geçen gün bozulmakta. Birden fazla kişinin saldırısı ve sonucunda ağır yaralanmalara rağmen, sayın savcılar veya mahkemeler failleri serbest bırakabilmekte. Soruyorum: İlla ki saldırıya uğrayanın ölmesi mi lazım? Bu tarz olaylarda, toplumda infial yaratan bu tip vakalarda tutuklamalar olmadığı sürece, yargı caydırıcı olmadıkça bu olaylar bitmez. Yargı görevini yapmazsa...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Arı.

Değerli milletvekilleri, gündeme geçiyoruz.

Başkanlığın Genel Kurula sunuşları vardır.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının bir tezkeresi vardır, okutup oylarınıza sunacağım.

V.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) TEZKERELER

1.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, Azerbaycan Cumhuriyeti Millî Meclisi tarafından Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatı Parlamenter Asamblesinin desteğiyle 12 Haziran 2019 tarihinde Azerbaycan'ın başkenti Bakü'de düzenlenecek olan Bakü Bölgesel İşbirliği ve Güvenlik Konferansı'na TBMM Başkan Vekili Süreyya Sadi Bilgiç Başkanlığında bir heyetle katılım sağlanmasına ilişkin tezkeresi (3/688)

15/05/2019

Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kuruluna

Azerbaycan Cumhuriyeti Millî Meclisi tarafından Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatı Parlamenter Asamblesinin desteğiyle 12 Haziran 2019 tarihinde Azerbaycan'ın başkenti Bakü'de “Bakü Bölgesel İşbirliği ve Güvenlik Konferansı” düzenlenecektir.

Söz konusu konferansa Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkan Vekili Süreyya Sadi Bilgiç başkanlığında bir heyetle katılım sağlanması hususu 28/3/1990 tarihli ve 3620 sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisininin Dış İlişkilerinin Düzenlenmesi Hakkında Kanun'un 9'uncu maddesi uyarınca Genel Kurulun tasviplerine sunulur.

Mustafa Şentop

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Başkanı

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Değerli milletvekilleri, İYİ PARTİ Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

VI.- ÖNERİLER**A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ**

1.- İYİ PARTİ Grubunun, Grup Başkan Vekili Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan tarafından, Fetullahçı terör örgütünün darbe kalkışmasının askerî ayağı yurttan sulh konseyinin darbenin gerçekleştiği o geceye kadar gidilen süreç içerisinde siyasi bir taraf ve grupla ilişkilerinin ve bağlantılarının araştırılması, bu hain kalkışmaya yardım ve yataklık eden iş birlikçilerinin, bu teşebbüse karşı sorumlulukları gereği önlem almayanların belirlenmesi amacıyla 16/5/2019 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 16 Mayıs 2019 Perşembe günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

16/05/2019

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 16/05/2019 Perşembe günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Yavuz Ağırlioğlu

İstanbul

İYİ PARTİ Grubu Başkan Vekili

Öneri:

Kocaeli Milletvekili ve İYİ PARTİ Grup Başkan Vekili Lütfü Türkkan tarafından, Fetullahçı terör örgütünün (FETÖ) darbe kalkışmasının askerî ayağı yurttan sulh konseyinin darbenin gerçekleştiği o geceye kadar gidilen süreç içerisinde siyasi bir taraf ve grupla ilişkilerinin ve bağlantılarının araştırılması; bu hain kalkışmaya yardım ve yataklık eden iş birlikçilerinin, bu teşebbüse karşı sorumlulukları gereği önlem almayanların belirlenmesi amacıyla 16/05/2019 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerin 16/05/2019 Perşembe günkü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Şimdi, önerinin gerekçesini açıklamak üzere öneri sahibi İYİ PARTİ Grubu adına İzmir Milletvekilimiz Sayın Aytun Çıray. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakika Sayın Çıray.

İYİ PARTİ GRUBU ADINA AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Sayın milletvekilleri, Değerli Başkan; 15 Temmuz hain FETÖ darbe girişimi bütün askerî müdahalelerden dramatik olarak çok farklı bir müdahaledir. Bu nedenle 15 Temmuz akşamı Boğaziçi Köprüsü'nün tek yönlü olarak trafiğe kapatılmasını milletimiz bir terör saldırısına karşı bir savunma tedbiri olarak algıladı önce. Türkiye'nin darbe hafızasında yer etmiş “darbecilerin sabaha karşı harekete geçtikleri” olgusu sadece darbenin başarısı için değildi, o yüzden şaşırды milletimiz. Eskiden darbeciler darbe yapacakları zaman sabaha karşı yaparlardı, bunun sebeplerinden birisi de vatandaşlara silah çekmemek içindi.

Darbecilere göre darbelerin amacı, derin siyasi, ekonomik ve sosyal krizlere yol açan iktidarların bozdukları dengelerin yeniden tesisine yönelik ve sadece bununla sınırlıydı. 15 Temmuz FETÖ darbe girişimi, başından sonuna kadar, bu şablonun tamamen dışındadır. Yargıya ve devletin diğer kurumlarına olduğu gibi Türk Silahlı Kuvvetlerinin kilit mevkilerine de sızdırılmış veya sızmış dinbaz bir yapılanma,

hiçbir ülkede benzerine rastlanmayan türden dehşetengiz bir darbe teşebbüsüne girişmiştir. Bedeli 249 şehit, 2.301 gazi ve nihayet, bütün bunlara tanıklık etmiş olan toplumun yaşadığı ağır sosyopsikolojik travma.

Değerli arkadaşlar, 2010 referandumunun yolu iyice açmasıyla Türkiye, 15 Temmuz geldiğinde, toplumsal bütünlüğü iktidar politikalarıyla zaten büyük ölçüde ortadan kalkmış bir ülkedydi. Türk Silahlı Kuvvetlerinin hakiki subayları, AKP iktidarının cemaatin savcı ve hâkimlerine verdiği desteklerle, Ergenekon, Balyoz kumpas davalarıyla tasfiye edilmişlerdi. 15 Temmuz gecesi işte o vatansenver ordu ve polis mensupları yollara döküldüler. Türk Silahlı Kuvvetleri ve polisimizin devasa çoğunluğu bu hain darbenin karşısında durdu. Nihayet, milletin Meclisinde ve milletle beraber bu hain darbe akamete uğratıldı.

Adalet ve Kalkınma Partisinin kutuplaştırma siyasetleri sonucunda aldığımız hasarı onarabilirdik. Bu onarımda en büyük görev hiç şüphesiz Türkiye Büyük Millet Meclisindedir. FETÖ hıyanet şebekesinin bu güce nasıl ulaştığı, Türkiye'nin ve Türk milletinin geleceği için, hiçbir şüpheye yer vermeyen bir şekilde açıklığa kavuşturulmalıydı. Nitekim bunun için tüm partilerin katılımıyla bir araştırma komisyonu kuruldu. Çünkü arkadaşlar, darbenin icra edilme şekli, milletimizin, başta Türk Silahlı Kuvvetleri olmak üzere bütün kurumlara duyduğu güveni sarsmıştı. Bundan ötürü, bu olayın mahiyetinin, arka planının ve sorumlularının ortaya çıkması tarihî bir önem taşıyordu. Komisyon çalışmaları AKP tarafından engellenmeyip başarılı olsaydı Türk milletinin sistemine olan güveni artacaktı. Ancak nedense 15 Temmuz hain kalkışmasıyla ilgili komisyon, kalkışmayı “Allah'ın büyük lütfü” diye niteleyenler tarafından battal hâle getirildi.

Değerli arkadaşlar, 15 Temmuz FETÖ darbesinin bir büyük lütfü olabilmesi yarı karanlıkta bırakılmasına bağlıydı. Sözde başkanlık sistemi için katalizör olarak kullanılan bu hain kalkışma üzerinden at izi it izine karıştı. Bir yandan, Metastaz isimli kitapta yazdığı gibi, FETÖ'cülükleri tescilli bazıları ortaklıklarda dolaşırken diğer yandan FETÖ'cülük suçlaması âdeta McCarthy benzeri ithamlarla kişilerin rakiplerini karalamaya dönüştü. Asılsız ithamlar o kadar ileri götürüldü ki bu, yurt dışına kaçmış FETÖ'cülerini âdeta siyasi suçlu konumuna dönüştürmeye başladı. Eğer o komisyon görevini hakkıyla tamamlayıp gerçeklere ulaşabilseydi belki bugün bu Meclis çatısı altında dahi bazı kişiler milletvekili olamayacaktı.

Sayın milletvekilleri, sonuç olarak, o komisyon görevini tamamlayamadı. Bari siyasi ayağını ortaya çıkaralım diye, iftiraları sona erdirmek için ve FETÖ'nün siyasi ayağını ortaya çıkarmak için İYİ PARTİ olarak Meclisimize bir önerge verdik. Ne yazık ki bu önerge Cumhur koalisyonu tarafından reddedildi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Devam edin Sayın Çıray.

AYTUN ÇIRAY (Devamla) – Bu durumda herkes sesini keser, utanır diye bekledik ama olmadı. Dün de bir cahil çıkıp seçilmiş başkanın olmadığı İstanbul Büyükşehir Belediye Meclisinde Sayın Genel Başkanımıza dil uzattı. Hainlerin kullandığı adıyla yurttan sulh konseyinden mülhem, Sayın Akşener'in de daha önce “yurttan sulh” dediğinden yola çıkarak Genel Başkanımızın güya FETÖ'yle ilişkisi var demeye getirdi. İlgili şahsı ciddiye almıyoruz tabii. Çünkü ahmakça bir kibirle Suriye politikalarını bu sözün inkârı üzerine kuran bakanlarımız varken bu zavallı müfteriyi biz niçin ciddiye alalım? Bu çocuktan başta Atatürk olmak üzere Osmanlı paşalarının acı tecrübelerinden damıttıkları bir kurtuluş mirası olan “Yurttan sulh, cihanda sulh.” sözünü anlamasını beklemek haksızlık olur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayalım, buyurun.

AYTUN ÇIRAY (Devamla) – Neyse, sözü fazla uzatmayalım. Artık bu hamasi iftiraların önünü tamamen kapatmak amacıyla verdiğimiz; yurttan sulh konseyi üyelerini ve gerçekleri aydınlatmak üzere, demokrasi ve insanlık adına, inananlar için beka adına verdiğimiz bu önergemizi tüm partilerin desteklemesini ve olumlu oy vermesini saygıyla Türk milleti önünde rica ediyoruz. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Öneri üzerinde söz isteyen Halkların Demokratik Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekilimiz Sayın Ali Kenanoğlu. (HDP sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakika Sayın Kenanoğlu.

HDP GRUBU ADINA ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Evet, burada çokça yaşadığımız tartışmalardan bir tanesi FETÖ tartışması. Vallahi, kimse kusura bakmasın, FETÖ'nün tek mağduru siyasi parti HDP'dir. Eş başkanlarımız başta olmak üzere, Selahattin Demirtaş ve Figen Yüksekdağ başta olmak üzere, milletvekillerimizin, belediye eş başkanlarımızın şu anda hapiste olmasının sebebi FETÖ'cülerin, FETÖ'cü hâkim ve savcılarının hazırlamış oldukları iddianameler ve onların vermiş oldukları kararlardır.

Şimdi, o süreçte Ergenekon davaları vardı “kumpas” olarak da nitelendirilen ve FETÖ deşifre edildikten sonra ya da 15 Temmuz darbe girişiminden sonra bu Ergenekon davaları düştü ve Ergenekon'dan kaynaklı, bu davalardan kaynaklı tutuklu olanların hepsi de serbest bırakıldı. Niye? Çünkü savcılar FETÖ'den tutuklandı, görevden alındı; hâkimler, karar veren hâkimler FETÖ'den dolayı, FETÖ'cü olmaktan dolayı ceza aldılar, görevlerinden uzaklaştırıldılar; gerekçeleri de bunun üzerine kuruldu.

HDP'nin milletvekillerinin, HDP'nin eş başkanlarının, HDP'nin belediye başkanlarının iddianamelerini hazırlayan ve onlara mahkûmiyet kararı verenler aynı şekilde FETÖ'den ceza aldıkları hâlde hiçbir şekilde bu davalarla ilgili geri adım atılmadı, düzenleme yapılmadı ya da bu kumpas da ortadan kaldırılmadı.

Bu da şöyle bir kumpas değerli arkadaşlar: Biliyorsunuz, siz hukuktan, adaletten, demokrasiden uzaklaştığımız sürece darbelerin önünü açarsınız. Bu, çok bilinen bir kuraldır yani bunun, böyle, lâmi cimi yok ya da bu çok olağanüstü bir bilgi değildir, genel bir kuraldır. Şimdi, biz de şunu söyledik, dedik ki: Bakın, Cizre'de, Sur'da, Silopi'de bu FETÖ'cü generaller, FETÖ'cü askerler ve FETÖ'cü, Özel Kuvvetlerde yer alanlar bir insanlık suçu işliyorlar. Bunu nasıl tanımlarsanız tanımlayın, bir taraftan bir savaş suçu işliyorlar; hani, olayı savaş konseptinde ele alsanız bile, düşman kuvvetleriyle savaşıyor gibi ele alsanız bile bir savaş suçu işliyorlar. Bunlarla ilgili hiçbir şey yapılmadı ve bunların tamamı da aynı şekilde görevde uzaklaştırıldı, ceza aldı.

Şimdi, Millî Savuma Bakanı diyor ki geçen gün yapmış olduğu açıklamada: “TSK'den 16.540 terörist ihraç edildi.”

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayalım.

ALİ KENANOĞLU (Devamla) – Bahsettiği, Genelkurmaydan, FETÖ'den kaynaklı olarak 16.540 teröristin ihraç edildiği. Peki, Millî Savunma Bakanına soruyoruz: Senin bu işte hiçbir sorumluluğun yok mu? Yani, bunlar nasıl gelmişler oraya? Bakıyorsunuz, Genelkurmay Başkanı -Millî Savunma Bakanı- 1973'te mezun olduktan sonra askeriyenin çeşitli kademelerinde görev almaya başlamış ve bugüne kadar da sorumluluk içerisinde çeşitli kalemlerde bunu sürdürmüş; 1973'ten bu tarafa. 16.540 FETÖ'cü teröristin askeriyeye yerleştirilmesinde senin hiçbir suçun yok mu? Bunun hesabını kim verecek?

Şimdi, o nedenle, evet, katılıyoruz, bütün bu tartışmalara bir son vermek ve bu işin hakikaten sorumlularının ortaya çıkartılması için bir araştırma komisyonu kurulması gerektiğini biz HDP Grubu olarak defalarca söyledik ve her defasında da reddedildi. Bunun da bu şekilde tartışılmaya devam edileceğinin bilinmesini isteriz.

Teşekkür ederim. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Öneri üzerinde söz isteyen Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Artvin Milletvekilimiz Sayın Uğur Bayraktutan.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakika Sayın Bayraktutan.

CHP GRUBU ADINA UĞUR BAYRAKTUTAN (Artvin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

15 Temmuz darbe girişimiyle alakalı konuşma neden bana verildi? 15 Temmuz akşamı biz buradaydık, ilk gelen milletvekillerinden birisiyiz. O dönemin Meclis Başkanı İsmail Kahraman’la, kendisiyle görüşmüştük, kayıtları getirdi, baktı, “Evet.” dedi. Burada Sevgili Tekin Bingöl karşımızda oturuyor, bugün Meclisi yöneten Sayın Levent Gök, milletvekillerimiz, grup başkan vekillerimiz -diğer partilerin de tabii hakkını yemeyelim- Mahmut Tanal oradan el işareti yapıyor ama ilk gelen milletvekilleriyiz değerli arkadaşlarım. Bülent Tezcan, Tufan Köse, bir üniversitenin açılışındaydık, oraya haber geldi, koşa koşa geldik. Bu Parlamente’ye girdiğimizde hiç kimse yoktu, şu arka taraflarda otuyordum, ilk bombayı attıkları zaman arka tarafa doğru gittik, daha sonra bizleri güvenlik nedeniyle diğer tarafa, aşağıya aldılar, orada on iki saat boyunca bomba yedik değerli arkadaşlarım. O gece, biliyorum ki birçoğunuz burada olsaydı, Ankara’da olsaydı beraber olurduk diye umuyorum ama hiç tereddüt etmeden geldik. Ama size bir şey söyleyeyim, başka yerlerde de söyledim, burada da söylüyorum: O gece biz buraya, Recep Tayyip Erdoğan’ın bekasını savunmaya gelmedik değerli arkadaşlarım. Biz o gece buraya, Gazi Mustafa Kemal Atatürk’ün “En büyük emanetim.” dediği Türkiye Büyük Millet Meclisini savunmaya geldik. (CHP ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar) Allah bir daha o geceyi bu millete yaşatmasın. Hiç tereddütsüz, gene o gece buraya geliniz öyle bir şey olsa ki Allah bir daha o geceyi yaşatmasın.

Değerli arkadaşlarım, 12 Eylül 2010 halk oylamasında ben il başkanıydım. Yalvarıyorduk sizlere “Bir çeteye bu yargıyı teslim etmeyin.” diye. Benim seçim bölgem “Hayır.” dedi. Çocuklarıma, torunlarıma bırakacağım en büyük onurdur. Siz ne dediniz? “Biz, efendim, pişmanız, bizi kandırdılar.” dediniz. 12 Eylül 2010 halk oylamasında Hâkimler ve Savcılar Kurulunu, 16 bin hâkim, savcının olduğu yargı teşkilatının dörtte 1’ini bir çeteye teslim ettiniz arkadaşlar. Ergenekon, Balyoz duruşmaları budur. Ve ne dediniz bize arkasından hatırlıyor musunuz? Biz bununla alakalı ithamları yaptığımız zaman “Efendim, biz 17-25 Aralıktan önceyi bilmiyorduk. Ondan önce farklı boyuttaydılar. Darbe yaptıktan sonra bizim için milat 17-25 Aralıktır.” dediniz arkadaşlar.

Bakın, burada Cumhuriyet Halk Partisi Grubu var. Bizim için böyle bir milat tarihi yok. Bizim için bir milat tarihi var: 19 Mayıs 1919 arkadaşlar, bizim önderimiz o. (CHP sıralarından arkadaşlar) Cumhuriyet Halk Partililerin her dönem yol göstericisi olmuştur; bazen gelmiştir yol göstericimiz İsmet İnönü olmuştur, bazen gelmiştir Bülent Ecevit olmuştur, bazen gelmiştir Erdal İnönü olmuştur, Deniz Baykal olmuştur ama şunu asla unutmayın, bizim yol göstericimiz tarihin hiçbir döneminde o sümüklü Fetullah Gülen ve yandaşları olmamıştır arkadaşlar. (CHP ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar) Onlarla hiçbir zaman yol yürümedik.

O nedenle şunu iyi bilin: Bir yargı çeteye teslim edildi. Bir devleti çeteye teslim ettiniz değerli arkadaşlarım. O gece biz, o darbe gecesi burada ölümü yaşadık. Bakın, o gece... Empati yapın arkadaşlar; geriye doğru baktığımız zaman, bizim bir sabıka kaydımız, pişman olduğumuz, fotoğraflar çekildiği zaman “Biz onları o zaman tanımıyorduk.” dediğimiz bir sabıka kaydımız yok.

MUHAMMED FATİH TOPRAK (Adıyaman) – Kenan Evren...

UĞUR BAYRAKTUTAN (Devamla) – Biz o geceyi yaşadık.

MUHAMMED FATİH TOPRAK (Adıyaman) – Kenan Evren...

UĞUR BAYRAKTUTAN (Devamla) – Bunu demeyin, lütfen yapmayın bu işi. O gece burada bizimle beraber, o darbeye, o gece burada bombaları yiyecektiniz. Bakın, Meclis Başkan Vekilimiz şahittir; o gece bunları yaşadık.

Demin sayın grup başkan vekili diyor... O gece TRT’de açıklama yapıyorlar Sayın Başkan.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayalım Sayın Bayraktutan.

UĞUR BAYRAKTUTAN (Devamla) – Toparlıyorum Sayın Başkan.

Onu ilk olarak duydum Sayın Başkan. O gece “yurtta sulh konseyi” diye bir konsey duydum da “yurtta sulh cihanda sulh konseyi”ni şimdi sizden duydum, öyle bir konsey duymamıştım. (CHP sıralarından alkışlar) Şu ana kadar hiçbir yerde duymamıştım, biraz önce sizden duydum. Mustafa Kemal Atatürk’ün laflarını o “subliminal” mesajlarla başka yere aktarmayın.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – İçinde geçiyor, okumamışsınız. Darbe metninde geçiyor, okumamışsınız.

UĞUR BAYRAKTUTAN (Devamla) - O geceki darbenin kimler tarafından yapıldığını, kimlerin onlara lojistik destek sağladığını gayet iyi biliyoruz.

İYİ PARTİ’nin önerisini yürekten destekliyoruz, alkışlıyoruz değerli arkadaşlarım; yürekten destekliyoruz, alkışlıyoruz. (CHP ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar) Gelin, hiç tereddüt etmeyin. Bakın, itfaiyeciyi ortaya çıkarttınız, bekçiyi, polisi, hâkimi, savcıyı, çöpçüyü ortaya çıkarttınız; siyasal ayağı nerede değerli arkadaşlar? Bir “wanted” var, bir “wanted.” Nerede bu siyasal ayak? Bu siyasal ayağın altına imza atacak onurlu insanlara ihtiyaç var. Gelin, hep beraber, Parlamento grubu olarak, hiç gocunmadan, yaranızı ortaya dökmeyen bunun altına imza atalım; bunun altındaki faili, sanığı sanık sandalyesine oturtalım ve bunun sorumluları hakkında gerekli araştırmayı yapalım. Bundan umudumuz var mı? Yok. Usulen konuşuyoruz çünkü FETÖ’yle alakalı sabıkanız var değerli arkadaşlarım. (CHP ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

UĞUR BAYRAKTUTAN (Devamla) - Başkanım, bir dakika daha söylüyorum müsaadenizle, sözlerimi uzatmıyorum.

BAŞKAN – Toparlayın Sayın Bayraktutan.

UĞUR BAYRAKTUTAN (Devamla) - Bakın, bir şey söylüyorum. Genel Başkanımız birçok yerde bir işadamıyla alakalı söylemlerde bulunuyor değerli arkadaşlarım. O işadamı kim? Fethat Tamince. Çok önemli bir olay. Bakın, Bank Asyaya para yatırmış adamı müebbetle yargılıyorsunuz, 17-25 Aralıktan sonra, o gazetelere lojistik destek sağlayan, destek veren işadamını yanınıza alıp kamu ihalelerini veriyorsunuz. Yahu, Allah’tan korkun ya! Allah’tan korkun! Daha ne diyeyim ben size, Allah’tan korkun! 250 şehit bizim şehidimizdir, o gaziler bizim gazilerimizdir. O gece, dediğim gibi, sabaha kadar bu Parlamentoda bomba yedik. Kimse bize hikâye anlatmasın arkadaşlar. Ben o

gece danışmanımı aradım “Çocuklar sana emanet, biz buradan çıkamayacağız.” dedim arkadaşlar. Öyle geldik bu Parlamento'ya, bize hikâye anlatmayın. O nedenle, kahrolsun FETÖ de onun yanındaki iş birlikçileri de. (CHP sıralarından alkışlar) Gelin, şu Gazi Mustafa Kemal'in Parlamentosunda şu İYİ PARTİ'nin önerisinin altına imza atalım, siyasal ayağında kim varsa Allah belasını versin, sonuna kadar üzerine gidelim diyorum, yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Zengin.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

31.- Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in, Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın İYİ PARTİ grup önerisi üzerinde CHP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Şimdi, sayın hatip konuşurken tabii, alkışlarla falan bayağı bir havaya girildiği için pek çok şey karışıyor birbirine. Bir defa, darbe metni okunduğu zaman, darbe metninin içerisinde yurtta sulh konseyi defaatle söyleniyor, “yurtta sulh cihanda sulh” bundan bahsediyor. Hiçbir şeyi karıştırmıyorum, gayet net ifade ediyorum.

UĞUR BAYRAKTUTAN (Artvin) – Başkanım, zabıtları alacağım şimdi.

BAŞKAN – Karşılıklı olmasın Sayın Bayraktutan.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Çıkarabilirsiniz.

UĞUR BAYRAKTUTAN (Artvin) – Alacağım hemen.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Yani ifade ederken tamamını da söylemiş olabilirim ama herhâlde maksadımın ne olduğu ortadadır ve dalga geçecek bir durum yok. Siz dalga geçeceksiniz...

UĞUR BAYRAKTUTAN (Artvin) – Dalga geçmedim Başkanım, söylediklerinizi söylüyorum.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Hâlâ 15 Temmuz siz darbe olarak kabul etmiyorsunuz tam anlamıyla, ondan sonrasıyla ilgili laflar söylüyorsunuz.

UĞUR BAYRAKTUTAN (Artvin) – Biz, o akşam oyun oynamaya gelmedik. Dalga geçmiyorum.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Konuşmanızı yaptınız. Bitirmek istiyorum.

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – 15 Temmuz aynı zamanda bir işgal girişimidir, işgal! Ne darbesi? İç savaş çıkarmak için bir işgal girişimidir.

BAŞKAN – Sayın Çıray, lütfen...

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Devamında, bu ülkede şunu hatırlatmak istiyorum.

ÖZKAN YALIM (Uşak) – 20 Temmuz darbesi var.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, bir saniye lütfen...

Buyurun Sayın Zengin.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Sayın Başkan, şunu hatırlatmak istiyorum. Doğrusu, burada eski hesapları, defterleri karıştırmak biraz nahoş geliyor bana ama Bülent Ecevit rahmetlidir fakat kendisiyle alakalı şu cümleyi hatırlayalım, o terör örgütü başı “Eğer bir şefaht hakkım olacaksa onu Bülent Ecevit’e kullanmak isterim.” demiştir. Hatırlayınız. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

TEKİN BİNGÖL (Ankara) – Çok ayıp! Çok ayıp!

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Hiç ayıp değil, gerçeğin ta kendisi. Buradan bize öyle, gülerек nutuk irat ederken gerçeği unutmayın.

TEKİN BİNGÖL (Ankara) – Çok ayıp!

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Bülent Ecevit de gitmiştir, onların okullarını açmıştır. Beraber çalıştığı milletvekillerinden, onunla alakalı, “Cenaze namazımı o kıldırın.” diye vasiyet edeni var. Nasıl bunları unutuyorsunuz CHP vekilleri? O yüzden buradan yola çıkarak bize parmak sallamaktan vazgeçin. (CHP sıralarından gürültüler)

FİKRET ŞAHİN (Balıkesir) – Araştırılın

TEKİN BİNGÖL (Ankara) – Çok ayıp!

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Yapacaksınız eğer bir şey, 15 Temmuzdan itibaren her türlü terör örgütünden uzak durun.

FİKRET ŞAHİN (Balıkesir) – Tamam, araştırılın.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Şu an, hâlâ beraber yürümeye devam ediyorsunuz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

FİKRET ŞAHİN (Balıkesir) - Haydi araştırılın, hepsini araştırılın.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, bir sükûnet rica ediyorum. Değerli arkadaşlarım, bir grup başkan vekili söz istedi.

Buyurun Sayın Özkoç.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Efendim, sayın hatip konuşmacımızın konuşması esnasında kendilerine saldırıda bulunduğu kasten kendisi de hem konuşmacımızı hem de siyasi partimizi töhmet altında bırakacak şeyler söylemiştir.

BAŞKAN – Buyurun iki dakika veriyorum.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Eğer izin vererseniz, buna cevabı Uğur Bayraktutan versin efendim.

BAŞKAN – Peki, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

Sayın Bayraktutan, başka tartışmalar doğurmadan açıklamalarınızı yapmanızı rica ediyorum.

III.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

3.- *Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Tokat Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklamasında Cumhuriyet Halk Partisine ve şahsına sataşması nedeniyle konuşması*

UĞUR BAYRAKTUTAN (Artvin) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan. Herhangi bir sataşmaya mahal vermeyeceğim.

Sayın Başkanım, tutanaklarını isteyeceğiz, hep beraber değerlendireceğiz. O gece darbe olup olmadığı konusunda hâlen... (AK PARTİ ve CHP sıraları arasında karşılıklı laf atmalar)

TEKİN BİNGÖL (Ankara) – Bu tartışma çok su kaldırır. Sayın Başkan, çok su kaldırır bu tartışma.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar...

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Su değil, gerçek; suya gerek yok. Arkadaşınıza söyleyin. Bak, ben hiç böyle şeyler söylemiyorum, arkadaşınıza söyleyin.

BAŞKAN – Sayın Bayraktutan, bir saniye...

Değerli arkadaşlar... Sayın Zengin, Sayın Bingöl, lütfen...

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Lütfen Başkanım, lütfen... Oradan laf atılmasına tahammül edemiyorum.

TEKİN BİNGÖL (Ankara) – Ayıp! Yakışmıyor!

BAŞKAN – Sayın Bingöl, Sayın Zengin, lütfen...

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Eğer hatip konuşacaksa, çıkmışsa arkadaşlar buradan bize laf atmasınlar. Atarlarsa cevabını veririz. Laf atmasınlar, hatip konuşsun. Hatip çıkıyor konuşmaya, o arkadaşları buradan laf atıyor, arkadaşlarına saygı duysunlar lütfen.

BAŞKAN – Sayın Zengin, ben müdahale ederim.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Lütfen... Ama müdahale edene kadar iş işten geçiyor. Ben mecbur muyum bir kamyon laf duymaya!

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Özkoç, oturun, ben Sayın Bayraktutan’a söz veriyorum.

Değerli arkadaşlar, lütfen, bir sayın hatip konuşurken dikkatlice dinleyelim.

Buyurun, Sayın Bayraktutan.

UĞUR BAYRAKTUTAN (Devamla) – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum. Tutanakları isteyeceğiz; yurtta sulhla alakalı sözler doğru mu, değil mi ona bakacağız.

Sayın Başkan hâlen bizimle, 15 Temmuzla alakalı -darbe girişimi konusunda- tereddüdü olduğunu ifade etti. Biz o gece buraya beyzbol oynamaya gelmedik, ölmeye geldik arkadaşlar, o gece buraya, bir. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Meydanlardaydık biz de Sayın Vekilim.

UĞUR BAYRAKTUTAN (Devamla) – Tabii, beraber...

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Meydanlarda kim vardı, sen mi vardın? Meydanda sen mi vardın? Allah, Allah!

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, lütfen...

UĞUR BAYRAKTUTAN (Devamla) – Hayır, hayır, bizler geldik.

Diğerine gelelim: Değerli arkadaşlarım, 12 Eylül 2010 halk oylamasında “Eğer imkânınız varsa ölüleri de çıkartın, oy kullansınlar.” diyenler Pensilvanya’dakilere.

ÖZKAN YALIM (Uşak) – Şimdi de aynı şeyi yapıyorlar.

UĞUR BAYRAKTUTAN (Devamla) – Hatırlar mısınız balkon konuşmalarını? “Bitsin bu hasret” diyenler kimlerdi, kimin genel başkanlarıdır değerli arkadaşlar? (CHP sıralarından alkışlar)

ÖZKAN YALIM (Uşak) – Aynı yağmur altında ıslandılar.

UĞUR BAYRAKTUTAN (Devamla) – “Bitsin bu hasret, bu hasret artık sona ermelidir.” diyenler kimin genel başkanı? Oralara girmeyelim diyoruz. Bakın, bir ortam var, bir gerçek var: Bu darbenin bir siyasi ayağı vardır, bunu kabul edelim. Birbirimizi ötelemeyelim, birbirimizi kötülemeyelim. Ben bugüne kadar hayatımda kimsenin kalbini kırmış insan... Bakın, biraz sonra bir sınavdan geçeceğiz, tereddüt etmeyelim. İYİ PARTİ’deki arkadaşlarımız çok güzel bir öneri getirmişler, kendilerini tebrik ediyorum, kutluyorum. Bakın, hep beraber biraz sonra göreceğiz. Bu siyasi ayağıyla alakalı eğer bir tereddüdünüz varsa gereğini yapın, kimse bunun altındaki. Bu, partinin içerisinde olabilir, bu Parlamento içerisinde olabilir. Biraz sonra oylama yapılacak. Ne yapıyorsunuz? Başka yerlerde, başka mesajlar vermeyin. Bakın, er meydanı işte burası arkadaşlar. Bir siyasi ayağı var bunun, herkes var;

çöpçü var, hâkim var, savcı var, polis var, öğretmen var, herkes var değerli arkadaşlarım, siyasi ayağıyla alakalı bir tane değerlendirme yok. Bunu yapacak olan bir tek kurum var; Gazi Mustafa Kemal'in Parlamentosu. Burası bizim için önemli. Biraz sonra oylama yapılacak, onu göreceğiz.

Bakın, sizi incitmedim, herhangi bir şekilde satışmadım değerli arkadaşlar. O gece buradaydık. Biraz sonra göreceğiz tutanakları istediğim zaman.

Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

AYTUN ÇIRAY (İzmir) - Sayın Başkan, çok önemli bir konuyu konuşuyoruz. Siz de biliyorsunuz, ben, geçen dönemde kısaca FETÖ Araştırma Komisyonu diye bilinen Komisyonun üyesiydim. Bu nedenle, 60'a göre bir açıklama yapmak istiyorum.

BAŞKAN – Ben yerinizden söz veririm. Önce AK PARTİ Grubu sözcüsünün konuşmasını izleyelim, ondan sonra son söz veririm size.

VI.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

1.- İYİ PARTİ Grubunun, Grup Başkan Vekili Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkkan tarafından, Fetullahçı terör örgütünün darbe kalkışmasının askeri ayağı yurtta sulh konseyinin darbenin gerçekleştiği o geceye kadar gidilen süreç içerisinde siyasi bir taraf ve grupla ilişkilerinin ve bağlantılarının araştırılması, bu hain kalkışmaya yardım ve yataklık eden iş birlikçilerinin, bu teşebbüse karşı sorumlulukları gereği önlem almayanların belirlenmesi amacıyla 16/5/2019 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 16 Mayıs 2019 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, öneri üzerinde son söz Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Afyonkarahisar Milletvekilimiz Sayın Ali Özkaya'ya aittir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakika Sayın Özkaya.

AK PARTİ GRUBU ADINA ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; İYİ PARTİ önerisi hakkında grubumuz adına söz almış bulunuyorum.

Öncelikle, FETÖ terör örgütünün bir terör örgütü olarak kabul edilmiş olmasından memnuniyet duyuyorum, bütün partilerce. Bu örgütün yurtta sulh konseyi tarafından, bir komite tarafından, bir terör örgütü grubu tarafından bu darbeye teşebbüs ettiğinin söylenmiş olması da güzel bir şey. Bugün yargılanıyorlar biliyor musunuz, hâlen Sincan Cezaevinde bugün dava devam ediyor.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – 12 kişi...

ALİ ÖZKAYA (Devamla) - Kaç kişi bu yüce Meclisten o davanın müdahili? Ben müdahilim.

UĞUR BAYRAKTUTAN (Artvin) – Ben de müdahilim

TEKİN BİNGÖL (Ankara) – Ben de müdahilim.

ALİ ÖZKAYA (Devamla) – Ben müdahilim ve gidip takip ediyorum. Siyasi ayak arıyorsak, milletvekili olduğu hâlde oraya gidip müdahil olmayan, o davaları takip etmeyen kişilere dönmemiz lazım. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) - Böyle bir şey yok ya!

ALİ ÖZKAYA (Devamla) – Müdahil olmalıyız. (İYİ PARTİ sıralarından “Ooo!” sesleri ve sıra kapaklarına vurmalar)

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar...

ALİ ÖZKAYA (Devamla) – Bu Meclise konuşmayacaksınız, gidip oraya, müdahil olacaksınız. (İYİ PARTİ sıralarından gürültüler, sıra kapaklarına vurmalar)

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, lütfen, böyle bir usul yok.

ALİ ÖZKAYA (Devamla) – Bu Meclisi savunacaksın, bu milleti savunacaksın, bu Meclise karşı bomba atanlara karşı mahkemeye gidip müdahil olacaksınız, terör örgütüne karşı çıkacaksınız, buradan konuşmayacaksınız. Bunları mahkeme yargılar. (İYİ PARTİ sıralarından gürültüler, sıra kapaklarına vurmalar)

UĞUR BAYRAKTUTAN (Artvin) – Müdahiliz, müdahiliz.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, sıralara vurmayalım, lütfen. Sözcülerimiz var, onlar cevaplarını verirler.

ALİ ÖZKAYA (Devamla) – Meclis, bir siyasi komisyon olarak şu suçludur, şu suçsuzdur diye tespitte bulunamaz. Bu tespitte bulunma yetkisi ve görevi bağımsız yargınındır. Bakın, bu davaların hepsi devam ediyor. Bugüne kadar yaklaşık 500 bin kişiyle ilgili soruşturma yapıldı; darbeye teşebbüs edenler, örgüt üyesi olanlar, yardım edenler, destek olanlar.

Arkadaşlar, bu örgüt 1970'ten bugüne kadar geldi. Ne zaman bir millî ve dinî yapı idi, ne zaman bir cemaat yapısı, ne zaman bir suç örgütü, ne zaman bir terör örgütü, buna mahkeme karar verir fiilleri tespit ederek, ayırarak. Suç örgütünün kurucuları ve yöneticileri açısından hiçbir tarih olamaz, bunu kabul ediyoruz çünkü bir terör örgütü kuran kişi varsa, yöneten kişi varsa zaman aşımı süresince her zaman sorumlu olur. Ancak örgüte... “1986 yılında biz soruları çaldık.” diyor oradaki bir tuğgeneral, kurmay albay. Darbeyi yapanlar 1994 mezonu kurmaylar. 1994'te kim iktidardı arkadaşlar, kimdi 1994'te?

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Onları kim general yaptı?

ALİ ÖZKAYA (Devamla) – Ha, o zaman, bakın, bu devletin, bu iktidarların hepsinin olduğu dönemde bu örgüt... Millî Güvenlik Kurulunun söylediği söz çok önemli “Legal görünümümlü illegal yapı.” Bütün yapıları legal görünümümlü bir yerden geldi...

ÜMİT DİKBAYIR (Sakarya) – Sizin ağabeyleriniz...

ALİ ÖZKAYA (Devamla) – Bana bak, ben hayatımın hiçbir döneminde bu örgütte ağabey olmadım, hayatımın her döneminde mücadele ettim.

BAŞKAN – Sayın Özkaya, Genel Kurula hitap edin lütfen.

ALİ ÖZKAYA (Devamla) – 14 Ocak 2014'te “Bu bir terör örgütüdür.” diye mahkemeye, savcılığa, HSYK'ye suç duyurusunda bulundum. “Bu bir yargı darbesidir.” dedim, 14 Ocak 2014. Ben bunların hepsini dava olarak takip ettim.

FAHRETTİN YOKUŞ (Konya) – Daha önce, daha önce...

BAŞKAN – Sayın Yokuş...

ALİ ÖZKAYA (Devamla) – Bu terör örgütünün her döneminde karşı çıktım siz onun peşinde koşarken.

FAHRETTİN YOKUŞ (Konya) – Yedi sülalenizde var.

BAŞKAN – Sayın Özkaya, Genel Kurula hitap edin.

ALİ ÖZKAYA (Devamla) – Sizin Genel Başkanınız “Yurtta sulh konseyi” derken ben elimde silahla Cumhurbaşkanlığı külliyesi önünde durdum. Tamam mı! (AK PARTİ sıralarından alkışlar, İYİ PARTİ sıralarından gürültüler)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Özkaya, tamamlayalım.

ALİ ÖZKAYA (Devamla) – Şimdi, o gece...

FAHRETTİN YOKUŞ (Konya) – Yazıklar olsun be!

ALİ ÖZKAYA (Devamla) – Size yazıklar olsun!

O gece saat on buçukta Meclise geldim. Meclis Başkanımız Çankaya'ya gitmişti.

AYLİN CESUR (Isparta) – Neden korkuyorsunuz?

FAHRETTİN YOKUŞ (Konya) – Neden korkuyorsun?

ALİ ÖZKAYA (Devamla) - Ben Çankaya Kapısı'ndan geri döndüm ve AK PARTİ Genel Merkezine... Sabaha kadar Cumhurbaşkanlığı Külliyesi'nde ydim.

FAHRETTİN YOKUŞ (Konya) – Hepiniz oradaydınız...

ALİ ÖZKAYA (Devamla) – İlk “FETÖ terör örgütü darbe yapıyor.” diye, Türkiye’de doğrudan “tweet” atan kişi benim, saat on kırk altı. Bu örgüte karşı her dönem mücadele ettik. (İYİ PARTİ sıralarından gürültüler)

AYLİN CESUR (Isparta) – Olumlu oy ver!

FAHRETTİN YOKUŞ (Konya) – Olumlu oy ver!

İSMAİL KONCUK (Adana) – Hadi, olumlu oy ver yüreğin yetiyorsa! Ayıp ya! Ayıp!

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar... Sayın Koncuk, Sayın Yokuş, lütfen...

ALİ ÖZKAYA (Devamla) – İki davada FETÖ'nün hakkında, arkadaşlar, af kanunu çıktı. 1973'te 1803 sayılı Af Kanunu, 1999'da 4616 sayılı “Rahşan Ecevit” diye bilinen Kanun. İkisinde de Başbakan, Sayın Ecevit'ti. Tarih belki bir tevafuk, bilmiyorum ama bu örgüt, öyle bir hain örgüt ki her şekilde içimize sızdı.

FAHRETTİN YOKUŞ (Konya) – Evet, damarlarınızda dolaşiyor, kanınızda dolaşiyor FETÖ, hücrelerinizde dolaşiyor.

ALİ ÖZKAYA (Devamla) - Şimdi yapılacak iş şu: Biz örgüt olduğu gün bununla topyekûn mücadele ediyoruz, siz örgüt olduğu gün yanına koşuyorsunuz. Aradaki fark bu! (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Aradaki fark bu! Koşmayın, oraya değil, milletin yanına gelin! Bu örgütü hep beraber tasfiye edelim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

FAHRETTİN YOKUŞ (Konya) – Kabul edin o zaman.

AYLİN CESUR (Isparta) – Araştırılsın o zaman... Araştırılalım...

ENEZ KAPTAN (Tekirdağ) – Gel, beraber araştıralım.

FAHRETTİN YOKUŞ (Konya) – FETÖ'ye ne verdiniz, onu anlat.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Özkaya.

ALİ ÖZKAYA (Devamla) – Toparlıyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Selamlayarak toparlayın...

ALİ ÖZKAYA (Devamla) – Sayın Cumhurbaşkanımız demiş ki: “Allah'ın lütfudur.” Arkadaşlar, az önce söyledim 14 Ocak 2014'te suç duyurusunda bulunduğumda, “Bu bir yargı darbesidir.” dediğimde, hâkim ve savcılar “Ali Bey, böyle bir dava olur mu?” diye karşı çıktı.

FAHRETTİN YOKUŞ (Konya) – FETÖ'ye ne verdiniz, onu anlat, onu!

ALİ ÖZKAYA (Devamla) - Bu örgütün bütün yargı mensupları, bütün Türkiye “Bu örgütün silahları nerede?” diye karşı çıktı.

2016’dan hemen kısa bir süre önce, Ankara cumhuriyet savcısı -çok tarihî bir iddianamedir, mutlaka okumanızı da tavsiye ederim- orada demişti ki: “Devletin silahları bu örgütün silahıdır.” Ancak o tespit edildiğinde, işte o darbe olmuştu.

Sayın Cumhurbaşkanımız şunu söylüyor: “Ya biz yıllardır, başladık MİT krizi, 17-25 Aralık... Bu, örgüte dönüştü, terör örgütü diyoruz siz hâlâ ‘Hani silah?’ diyorsunuz, ‘Hani silah?’ diyorsunuz.” İşte, yaşadık darbeyi. Allah’ın lütfu... Dünyanın hangi demokratik ülkesinde 4 bin hâkimi bir anda saf dışı bırakabilirsiniz?

FAHRETTİN YOKUŞ (Konya) – Onları siz aldınız! Siz aldınız onları devlete!

ALİ ÖZKAYA (Devamla) - 17-25 Aralığı yaşamasak bu olur muydu? Bu kadar asker, bu kadar polis... (İYİ PARTİ sıralarından gürültüler)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayınız...

ALİ ÖZKAYA (Devamla) – Allah’ın lütfu olan kısmı...

FAHRETTİN YOKUŞ (Konya) – Devlete siz soktunuz! O savcılarını siz soktunuz devlete! Beraberdiriz. Devleti beraber işgal ettiniz.

ALİ ÖZKAYA (Devamla) - ...bunun bütün millet tarafından bir terör örgütü olarak anlaşılmasıdır. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Özkaya.

ALİ ÖZKAYA (Devamla) – İşin özü budur. Bu örgütü mahkemeler çıkarıyor, farklı davaların hepsi devam ediyor, hepsini de takip ediyoruz.

Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar, İYİ PARTİ sıralarından gürültüler)

FAHRETTİN YOKUŞ (Konya) – Hiç utanmıyorsunuz, yüzünüz de kızarmıyor.

BAŞKAN - Değerli arkadaşlar, bir saniye... Sükûnetli olun.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkan...

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Çıray, bir saniye...

FAHRETTİN YOKUŞ (Konya) – Yalandan yüzleri de kızarmıyor. FETÖ’cülere devleti teslim ettiniz.

BAŞKAN - Arkadaşlar, bir saniye... Bakın, değerli konuşmacılar söz istiyorlar, hepsine söz veriyorum. Onları duyabilmem için de dinlememiz gerekiyor.

Sayın Çıray, ben size 60’a göre söz veriyorum.

Buyurun.

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Sayın Başkan, hadisenin mahiyeti değişti. Sataşma var, sataşmadan söz istiyorum.

BAŞKAN – Nelerden dolayı, bir bahseder misiniz?

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Mahkemelere müdahil olup olmama konusunda.

BAŞKAN – Peki, buyurun.

İki dakika söz veriyorum size.

Değerli arkadaşlar, lütfen, sessiz olalım. Bakın, herkes konuşmasını yapacak.

III.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

4.- İzmir Milletvekili Aytun Çıray'ın, Afyonkarahisar Milletvekili Ali Özkaya'nın İYİ PARTİ grup önerisi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasında İYİ PARTİ'ye ve İYİ PARTİ Grubuna sataşması nedeniyle konuşması

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Şimdi, değerli arkadaşlar, buraya her çıkan FETÖ'yü öyle bir kötülüyor ki aynı fikirde olmamak mümkün değil. Sizin FETÖ aleyhinde söylediklerinizin çoğunda ben de hemfikirim. Yalnız tarihî gerçekler konusunda hemfikir değiliz.

YUSUF BAŞER (Yozgat) – Şimdi berabersiniz...

KEMAL ÇELİK (Antalya) – Sen konuşma!

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, lütfen, laf atmayalım.

AYTUN ÇIRAY (Devamla) – Şimdi, bakınız, değerli arkadaşlar, Türkiye'de 2004 yılında Millî Güvenlik Kurulu toplanıyor. Ne zaman? 2004 yılında. O Millî Güvenlik Kuruluna devletin polisi, istihbarat teşkilatı ve MİT gelip bilgi veriyor. Diyor ki: “Artık, bu örgütün mahiyeti değişti. Bu örgüt takip edilmeli, terör örgütüne dönüşüyor.” Ve 2004 Millî Güvenlik Kurulu için, Hilmi Özkök'ün Komisyondaki tutanaklardan sözünü okuyorum; “2004 MGK'sinde hükümeti kesin olarak bilgilendirdik. Bunun tehlikeli bir örgüt olduğunu söyledik.” diyor. Kim söylüyor? MGK üyesi, zamanın Genelkurmay Başkanı. Özkök devam ediyor, “‘Bir icra planı yapılınsın.’ dedik, hükümet hiçbir şey yapmadı.” diyor. Öyle, 2014 filan, 17-25 Aralık milat... Hukuk bir gün çalıştığı zaman, milat burada. Devlet bunların terör örgütü olduğuna 2004'te karar vermiş.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Yanlış bilgi.

BAŞKAN – Sayın Özkaya, lütfen.

AYTUN ÇIRAY (Devamla) – Bunun üzerine, zamanın Başbakanlık Müsteşarı kitap yazıyor. Diyor ki Başbakanlık Müsteşarı Ömer Dinçer: “Başbakanla konuştum, bu MGK kararını aldık. Hukuki sorumluluğu ben aldım, siyasi sorumluluğu Başbakan aldı ve bu kararı rafa kaldırdık ve şöyle bir karar da aldık: Diğer bakanları bu karardan haberdar etmeme kararı aldık.” Siz ne anlatıyorsunuz burada?

Şimdi, bunlar oldu, bitti.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

AYTUN ÇIRAY (Devamla) – Lütfen, Sayın Başkan, tarihî bir konuşma yapıyorum. (İYİ PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar; AK PARTİ sıralarından gülüşmeler)

BAŞKAN – Toparlayın yalnız Sayın Çıray, sürenizi lütfen verimli kullanın.

AYTUN ÇIRAY (Devamla) – Evet, evet... “2005 yılında...” Sayın İlker Başbuğ diyor ki tutanaklardan okuyorum... (Gürültüler)

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, lütfen sessizlik...

AYTUN ÇIRAY (Devamla) – Tarihe not düşüyoruz tabii, tutanıklara geçiyor.

“2005 yılında devlet güvenlik mahkemesinin FETÖ hakkında verdiği laik devleti yıkmak amacıyla örgüt kurma kararını hatırlattım.” diyor.

KEMAL ÇELİK (Antalya) – Sen kendine bak!

AYTUN ÇIRAY (Devamla) – Sayın Emin Arslan da –bunların hepsi devletin önemli insanları diyor ki: “FETÖ”cüleri terfi ettirmek için 2005 yılında özel bir şûra toplantısı yapıldı.”

Şimdi, beyler, bu kadar büyük gerçekler varken... Bir şey daha söyleyeceğim size. Yurtta sulh gerçeğini açığa çıkarmak için Komisyonunda talepte bulunduk, dedik ki: Komisyona zamanın Genelkurmay Başkanının, zamanın MİT Müsteşarının gelmesine izin verin çünkü hükûmet izin vermezse gelemeler. Zamanın Genelkurmay Başkanı ve zamanın MİT Müsteşarını milletin Meclisinin Komisyonuna göndermediler arkadaşlar, gelmediler ve Komisyon yine şu talepte bulundu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Çıray, lütfen, selamlayarak inelim kürsüden, toparlayalım.

AYTUN ÇIRAY (Devamla) – Bunları açığa çıkarmamız için bize siyasilere byLock’larını, siyasilere byLock listelerini, Eagle listelerini, o geceki HTS kayıtlarını, uçuş planlarını istedik, hiçbirisi gelmedi. Bugün de gelip hamaset yapılmadı.

Onun için tekrarlıyorum: Komisyon siyasilere byLock listelerini, Eagle listelerini, HTS kayıtlarını, uçuş planlarını istedi, hiçbirisi Komisyona verilmedi.

Şimdi, bunları hadi geçmişe koyalım, burada birbirimizi itham ederek, birbirimize hakaret ederek bir yere varamayız.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Siz ediyorsunuz.

AYTUN ÇIRAY (Devamla) – Dolayısıyla tek bir kelime hakaret sözcüğümü bulun Hanımefendi, sizden özür dilemeye hazırım ben.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Arkadaşlarınız güne öyle başladı.

BAŞKAN – Sayın Zengin...

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Güne öyle başladık.

BAŞKAN – Sayın Zengin, lütfen...

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Güne öyle başladık.

BAŞKAN – Sayın Çıray, lütfen tamamlayın sözlerinizi, süreniz bitiyor çünkü.

AYTUN ÇIRAY (Devamla) – Efendim, şimdi, bakınız, bir grup başkan vekiline yakışmayan bir tutum içindedir.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Kendi grup başkan vekilinizin açılış konuşmasından beri böyle devam ediyoruz.

AYTUN ÇIRAY (Devamla) – Sonuç itibarıyla, gelin bu lafları bırakalım, önergemize olumlu oy verin...

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Neye oy vereceğimize kendimiz karar veririz.

AYTUN ÇIRAY (Devamla) – ...bütün bu suçları Türk milletinin önünde ayaklarından tutup sallayarak gösterelim. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Kendimiz karar veririz neye oy vereceğimize.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özkoç.

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Önceki dönem Genel Başkanımız hakkında sataşmada bulunulmuştur, söz istiyorum.

BAŞKAN – Buyurun.

Size iki dakika söz veriyorum.

Yeni bir sataşma doğurmadan inşallah, bitireceğiz.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Ümit ediyorum, olursa ben de istiyorum, şimdiden söyleyeyim.

5.- Sakarya Milletvekili Engin Özkoç'un, Afyonkarahisar Milletvekili Ali Özkaya'nın İYİ PARTİ grup önerisi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasında Cumhuriyet Halk Partisine sataşması nedeniyle konuşması

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Meclisin bombalanmasıyla ilgili Sincan'daki davaya başta Genel Başkanımız Kemal Kılıçdaroğlu, o gece burada bulunan bütün milletvekili arkadaşlarımız, hepsi müdahildir ve davayı takip ediyorlar. Onun için, Cumhuriyet Halk Partisinin bu yönde eksik bıraktığı hiçbir şey yoktur, bunu bilmenizi istiyorum.

İkincisi: Değerli arkadaşlar, Türkiye Büyük Millet Meclisi, evet, yasama görevini yapacak ama bu arada da kuvvetler ayrılığının birbirini kontrol edebilmesi için doğruların ve gerçeklerin Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından araştırılmasını da talep edecek bir yerdir. Türkiye Büyük Millet Meclisinde komisyonların kurulması tam da bu nedenledir.

Şimdi, İYİ PARTİ bir komisyon kurulmasını istiyor. Niçin istiyor? Şunun için istiyor: Şu anda Türkiye Büyük Millet Meclisinde öğrenmek istiyoruz, Mehmet Dişli denilen generali göreve kim getirdi? FETÖ'cülerin karısı ve çocuklarının sadece onlar Bank Asyaya para yatırdılar diye iş akitlerini feshederken Mehmet Dişli'nin kardeşini, Şaban Dişli'yi Hollanda Büyükelçisi kim yaptı? Bunu öğrenmek istiyoruz. (CHP ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar) Yani bu çok doğal bir hakkımız, Türkiye Büyük Millet Meclisi bunu araştırmak istiyor. Arkadaşlar, onun haricinde, gerçekten, Genelkurmay Başkanımızın bir teröristin gizli tanıklığıyla müebbet hapse mahkûm ettirilmesini kim sağladı? Meclis bunu araştırmak istiyor. Onun yerine bu generaller niye getirildiler? Meclis bunu araştırmak istiyor. Millî İstihbaratın başındaki adam bir darbe kalkışmasını dahi haber verecek beceride değilken hâlâ görevini neden yürütüyor? Meclis bunu bilmek istiyor. (CHP ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ENGİN ÖZKOÇ (Devamla) – Çok özür dilerim.

BAŞKAN – Toparlayalım lütfen.

ENGİN ÖZKOÇ (Devamla) – Fetullahçı terör örgütünün bir numaralı sanığı Savcı Zekeriya Öz, Adil Öksüz elini kolunu sallayarak Türkiye Cumhuriyeti'nden nasıl ayrıldılar? Meclis bunu bilmek istiyor. Eğer siz de bilmek istiyorsanız bu önergeye oy verin, hep beraber bu işlerden kurtulalım.

Saygılar sunarım. (CHP ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Oluç, sizin de bir söz talebiniz var, yerinizden bir dakika söz veriyorum. Lütfen, başka...

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Oy verin, oy verin.

ÖZKAN YALIM (Uşak) – Doğan Bey, oy verin, kuralım komisyonu, araştırılsın yahu!

BAŞKAN – Sayın Yalım...

Değerli arkadaşlar, bir sayın grup başkan vekilinin söz talebi oldu, söz verdim.

Buyurun Sayın Oluç.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

32.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, Afyonkarahisar Milletvekili Ali Özkaya'nın İYİ PARTİ grup önerisi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Sayın Başkan, Adalet ve Kalkınma Partisinden konuşan sayın vekil bütün vekilleri itham etmiştir davaya müdahil olmayanlar bahsinde. Bu ithamı elbette ki grubum adına tamamen reddediyorum fakat önce bir şeyi hatırlatacağım.

Bakın, Selahattin Demirtaş, Figen Yüksekdağ, Sırrı Süreyya Önder, İdris Baluken, Abdullah Zeydan, Ferhat Encu, Burcu Çelik, Çağlar Demirel, Gülser Yıldırım; bunlar 15 Temmuz darbe girişiminin yapıldığı dönemdeki milletvekillerimizdir. Şu anda neredeler biliyor musunuz? Cezaevindeler. Neden cezaevindeler biliyor musunuz?

SELAMİ ALTINOK (Erzurum) – Neden?

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Fetullahçı savcıların hazırladığı iddianamelerle yargılanıyorlar.

SELAMİ ALTINOK (Erzurum) – Bırak yahu! Bırak yahu!

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Ne ilgisi var? Ne ilgisi var?

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Öyle kafanızı sallamayın, öyle değil gerçek.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – İşinize geldiğinde Fetullah'ı kullanın!

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – İşte, siz gerçekten Fetullah konusunda, FETÖ konusunda gerçekten samimiyseniz o zaman...

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Ne alakası var?

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Çünkü onların savcıları ve hâkimleri şu anda cezaevinde, onlar da ceza aldılar, onların hazırladıkları iddianamelerle yargılanıyorlar ve cezaevlerinde tutuluyorlar, bunu görmezden geliyorsunuz. İtham edemezsiniz hiç kimseyi, bir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayın Sayın Oluç, lütfen.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Toparlıyorum.

İkincisi, efendim, niye bu araştırmayı bu kadar vahim buluyorsunuz? Her türlü insan, her türlü meslek grubundan FETÖ'cü bulundu, bir tek siyaset alanından yok. Bu çok acayip gelmiyor mu size? Adalet ve Kalkınma Partisi Genel Başkanı Sayın Erdoğan demedi mi “Bütün milletim ve Rabb'im bizi affetsin.” diye bu konuyla ilgili? Demek ki af dilenecek bir şey var. Geçmiş dönemde Cemil Çiçek Meclis Başkanlığı yaptı. Sayın Çiçek “Hepimizin günahı var.” demedi mi bu konuyla ilgili konuşurken? Dedi. Şimdi bütün bunlar ortadayken yani “Sayın Hocam, hasretle geri dönüşünüzü bekliyoruz.” konuşmaları yapılmışken, ya, bir tane siyasi bulunamaz mı bu FETÖ'yle ilgili olarak? Bulunamadı. Bu size tuhaf gelmiyor mu? Bunu araştırmak isteyince niye itiraz ediyorsunuz? Buyurun, gelin, araştıralım. Hangi partiden bir siyasi iltisaklı varsa ortaya çıkarılsın. Ama kabul etmiyorsunuz.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Oluç.

VI.- ÖNERİLER (Devam)*A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)*

1.- İYİ PARTİ Grubunun, Grup Başkan Vekili Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan tarafından, Fetullahçı terör örgütünün darbe kalkışmasının askerî ayağı yurtda sulh konseyinin darbenin gerçekleştiği o geceye kadar gidilen süreç içerisinde siyasi bir taraf ve grupla ilişkilerinin ve bağlantılarının araştırılması, bu hain kalkışmaya yardım ve yataklık eden iş birlikçilerinin, bu teşebbüse karşı sorumlulukları gereği önlem almayanların belirlenmesi amacıyla 16/5/2019 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 16 Mayıs 2019 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmemiştir.

HABİP EKSİK (İğdır) – Saklamak için ellerinden geleni yapıyorlar.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Aha, işte bu! Aha, ortada!

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – İşte, yaptıkları bu!

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, Halkların Demokratik Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

2.- HDP Grubunun, Diyarbakır Milletvekili Garo Paylan ve arkadaşları tarafından, Türkiye'de rekor seviyelerde seyreden işsizliğin giderilmesi, nedenlerinin araştırılması amacıyla 8/5/2019 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 16 Mayıs 2019 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 16/5/2019 Perşembe günü (bugün) toplanamadığından, grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Hakkı Saruhan Oluç

İstanbul

HDP Grubu Başkan Vekili

Öneri:

8 Mayıs 2019 tarihinde Diyarbakır Milletvekili Sayın Garo Paylan ve arkadaşları tarafından (2280 sıra numaralı) Türkiye'de rekor seviyelerde seyreden işsizliğin giderilmesi, nedenlerinin araştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisine verilmiş olan Meclis Araştırması Önergesi'nin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 16/5/2019 Perşembe günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere öneri sahibi Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Diyarbakır Milletvekilimiz Sayın Garo Paylan...

Buyurun Sayın Paylan. (HDP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakika.

HDP GRUBU ADINA GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepimizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, son beş yılda 7 kez sandığa gittik. Herhâlde yetmemiş, AKP İstanbul’u bir kez daha sandığa götürüyor. Türkiye’nin gündemi seçim, daha doğrusu AKP’nin gündemi seçim ama vatandaşlarımıza baktığımızda vatandaşlarımızın gündemi geçim arkadaşlar, geçim çünkü vatandaşlarımız geçinemiyorlar. Bakın, yoksulluk sınırı 6.500 TL arkadaşlar. 6.500 TL girmeyen bir ev yoksul ama hanelerin yüzde 90’ına bu gelir girmiyor arkadaşlar. Demek ki vatandaşlarımızın ezici çoğunluğu yoksul. Arkadaşlar, bu yılın başında “Asgari ücreti 2.020 TL yaptık, düğün bayram edin.” diye işçi arkadaşlarımıza müjde verdiniz güya. Arkadaşlar üç ay geçmedi, yoksulluk sınırı, haydi onu geçtik, açlık sınırı asgari ücreti geçti arkadaşlar; asgari ücret 2.020 TL, açlık sınırı 2.050 TL. Yani bir vatandaşımız kira ödemezse, çocuğuna harçlık vermezse, giyim kuşam almazsa, yalnızca tenceresini kaynatsa asgari ücret yetmiyor arkadaşlar, yetmiyor.

Bakın, vatandaşımızın derdi geçim, siz hâlâ gasbettiğiniz İstanbul seçimini tekrar almaya çalışıyorsunuz. Gelin, hep beraber vatandaşın gündemine dönelim. O açıdan bu önergemize destek verin arkadaşlar. Ama önergemiz neyle ilgili? Bu yoksulluk sınırının altında, açlık sınırının altında ücret alan işçilerle ilgili değil, onlar tabii ki büyük sıkıntı çekiyorlar ama bir de işsizler var arkadaşlar. Bakın, 90’lı yılları çok kötülüyordunuz değil mi? “Bir zamanlar çok karanlıktı, her şey çok kötüydü.” diyorsunuz. Ya 90’lı yılların işsizlik rakamlarına Google’ı açın bir bakın. Kaç? Yüzde 7, yüzde 6 veya yüzde 8; bütün 90’lar boyunca böyle. Cumhuriyet tarihi boyunca ne? Ya yüzde 5, yüzde 6, yüzde 7, en fazla çıktığı rakam yüzde 10. O da ne zaman? 2002 krizinde arkadaşlar. 2002 krizinde, Türkiye Cumhuriyeti tarihinin en ağır krizlerinden birinde yüzde 10’a çıktı ve size bu memleket en ağır krizde yüzde 10 işsizlikle teslim edildi. Bugün kaç arkadaşlar işsizlik? Şubat işsizlik rakamları açıklandı. Kaç? Yüzde 14,7. Bu rakam ne peki arkadaşlar? Cumhuriyet tarihinin rekoru. Cumhuriyet tarihinde bir rekora imza attınız, hep “rekorlar Türkiye’si” diyordunuz ya, bir rekora daha imza attınız, işsizlik rakamlarının rekorunu kırdınız arkadaşlar. “2019 Türkiye’si’nde Türkiye’yi uçuracağız.” diyordunuz; evet, bir şeyi uçurdunuz, işsizlik rakamını uçurdunuz.

Bakın, arkadaşlar, Ekonomi Bakanı “2019’da 2,5 milyon ilave istihdam yaratacağız.” diyordu, Ekonomi Bakanının hedefleriydi. Arkadaşlar, bir yılda 1 milyon 376 bin kişi daha işsiz kaldı, işsizler ordusuna ilave oldu. Resmî işsizlik rakamı 4 milyon 730 bin kişi. 4 milyon 730 bin ama bunlar yalnızca iş arayanlar. Peki, yıllardır iş arayıp da iş aramaktan umudunu kesenleri kattığımızda kaç oluyor? 8 milyon vatandaşımız işsiz arkadaşlar, tam 8 milyon. Bu bizim derdimiz olmayacak mı? Gelin, seçim derdini bir kenara koyalım; Türkiye’nin Meclisi olarak geçim derdini, ekmek derdini elimize alalım.

Bakın, işsizlerin bir de fonu var biliyorsunuz, İşsizlik Sigortası Fonu. 120 katrilyon para var, son üç yılda 50 katrilyonunu gasbettiniz işçilerden. Ne için? Patronları kurtarmak için. Geçenlerde de kamu bankalarını kurtarmak için 13,5 katrilyon lirasını gasbettiniz işsizlerin; Ziraat Bankasına, Halkbanka, Vakıfbanka İşsizlik Sigortası Fonu’ndan kaynak aktardınız. Oysa, yapmamız gereken işsiz fonunu işsize harcamaktır. Bu anlamda adımlar atmamız gerekir.

Peki, genel işsizlik rakamları böyle de genç işsizliği ne durumda arkadaşlar? Burada da bir rekor var. Sizi tebrik ediyoruz, bir rekora daha imza attınız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Paylan, devam edin.

GARO PAYLAN (Devamla) – Genç işsizlik oranı yüzde 26,1 arkadaşlar. Bu da cumhuriyet tarihinin bir rekoru. İş aramaktan vazgeçenleri de kattığımızda her 3 gençten 1’isi işsiz arkadaşlar. Bu bizim temel gündemimiz olmayacak da ne olacak acaba?

Değerli arkadaşlar, Ekonomi Bakanı attığı her adımda kriz yangınına benzin dökmeye devam ediyor maalesef. Çünkü Meclis yürütmeyi dengeleyip denetlemiyor. Ekonomi Bakanı “Her şey güllük gülistanlık.” diyor. Hele bir sokağa çıksın, vatandaşımızın işsizliğini görsün.

Dün Sayın Cumhurbaşkanı bir açıklama yapmış, diyor ki Sayın Cumhurbaşkanı: “Ya, karnını doyuruyorsunuz, yine oy vermiyorlar.” Bakın, yalanlamadı Sayın Cumhurbaşkanı bunu. “Karnını doyuruyorsunuz, yine de oy vermiyorlar.” diyor. Sayın Cumhurbaşkanı da saraylarda olduğu için vatandaşın hâinden bihaber. Vatandaşımız aç, vatandaşımız işsiz, vatandaşımızın karnı da doymuyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

GARO PAYLAN (Devamla) – Üstelik de tek mesele karın doyurma meselesi değil.

BAŞKAN – Selamlayalım.

GARO PAYLAN (Devamla) – Vatandaşımızın hem huzuru yok hem de refahı yok. Hem huzurumuzu kaybediyoruz hem refahımızı kaybediyoruz.

Bu anlamda, hep beraber bu önergemize destek verelim arkadaşlar. Mesele seçim değil, mesele geçim. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Öneri üzerinde söz isteyen İYİ PARTİ Grubu adına Sakarya Milletvekilimiz Sayın Ümit Dikbayır. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakika Sayın Dikbayır.

İYİ PARTİ GRUBU ADINA ÜMİT DİKBAYIR (Sakarya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; şu anda işsizliği konuşacağız. Bu hafta da Kapadokya’yı konuşuyoruz. Ülkeyi kötü yönettiniz, bunu kabul edin. Rakamlar ortada, şu anda işsizlik yüzde 14,7; maalesef 4 milyon 730 bin vatandaşımız işsiz. Yani ülkeyi ve ekonomiyi kötü yönettiniz.

Başka neyi kötü yönettiniz? Bu ülkedeki ahlakı zedelediniz. Mesela Nevşehir Belediye Başkanı sanatçılara bir “tweet” attı, ambargo uyguladı.

Şimdi ben ona hatırlatıyorum: Başkan, bir açılım süreci vardı, hatırlıyor musun? 793 şehit vermiştik biz, orada akileri dolaştırdınız, sanatçı akileri dolaştırdınız; birkaç cümle de onlar için söyle.

Esenler Belediye Başkanı çıktı, Trabzonlu vatandaşlarımıza yakışsınız bir ifade kullandı. Ona da şunu hatırlatıyorum: Şehitlikleri dolaşsın bakalım, kaç Trabzonlu vatan evladı oralarda yatıyor. (İYİ PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

Terbiyesiz bir İstanbul meclis üyesi bizim Genel Başkanımız Sayın Meral Akşener’e “Yurtta sulh, cihanda sulh.” üzerinden bir çamur atmaya çalışıyor; önce aynaya baksın, FETÖ’cü nerede, orada görsün.

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Yine mi aynı şey ya?

ÜMİT DİKBAYIR (Devamla) – Gazi Mustafa Kemal Atatürk’ün “Yurtta sulh, cihanda sulh.” cümlesini anlasaydınız zaten şu anda bu yaşadıklarımızı yaşamıyor, bunları konuşmuyor olacaktık.

Bakın, daha neler yaşadık son zamanlarda: Sayın Genel Başkanımız Meral Akşener’in evini, bir kadının evini bir avuç kendini bilmez bastı, önünde sloganlar attı; yapanlar elini kolunu sallayarak şu anda geziyorlar, ceza almadılar.

Sayın Kemal Kılıçdaroğlu'na Çubuk'ta bir saldırı yapıldı, linç girişimi yapıldı; yine, bunu yapanlar elini kolunu sallayarak geziyor.

Gazeteci Yavuz Selim Demirağ'a bir saldırı düzenlendi, öldüresiye dövüldü; döven bu çakallar elini kolunu sallayarak geziyor.

Trakya'da bir bacımız sadece görüşünü bildirdiği için bıçaklandı, bıçaklayan elini kolunu sallayarak geziyor.

Değerli milletvekilleri, siz ne yapıyorsunuz? Burada kınıyorsunuz. Burası kınama makamı değil, burası ağılama makamı değil; gereğini yapacağız, gereğini. Kanunları Türkiye Cumhuriyeti'nde bu Meclis çıkarır, eğer yetersizse gerekli kanunları yapalım. Bakın, yarın bir gün çocuğuna bir şey alamamış bir kadın karşınıza dikilir sizin saçınızı başınızı yolar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayın Sayın Dikbayır.

ÜMİT DİKBAYIR (Devamla) – Eşine, çoluk çocuğuna istediklerini alamayan bir baba karşınıza dikilir, aynı şeyleri size yapar; sonra çıkıp burada ağlayıp zırlamayın! (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

HABİBE ÖÇAL (Kahramanmaraş) – “Ağlayıp zırlamayın!” Ne biçim konuşuyorsun ya?

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Temiz bir dil kullansın Sayın Başkan. Temiz dille konuşmaya davet eder misiniz Başkan?

ALİ ŞAHİN (Gaziantep) – Kürsü üslubunu öğren! Kürsüden konuşuyorsun, konuştuklarına dikkat et!

ÜMİT DİKBAYIR (Devamla) - Başta liderler olmak üzere milletvekilleri, belediye başkanları ve muhtarlar burada milleti kucaklar, tehdit etmez.

ALİ ŞAHİN (Gaziantep) – O kürsünün üslubunu öğrenin!

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, lütfen...

ÜMİT DİKBAYIR (Devamla) – Gelirsiniz buraya, cevap verirsiniz.

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Herkese hakaret ediyorsunuz ya!

ÜMİT DİKBAYIR (Devamla) – Bakın bu millet sizin marabanız değil.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Düzgün bir şey söyle ya! Üsluplu bir şey konuş ya!

ÜMİT DİKBAYIR (Devamla) – Siz bu ülkenin sahibi, millet de sizin marabanız değil.

BAŞKAN – Sayın Dikbayır, Genel Kurula hitap edin ve tamamlayın lütfen.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Üsluplu bir şey konuş ya, sen burada Genel Kurula hitap ediyorsun!

ÜMİT DİKBAYIR (Devamla) – Evet, Genel Kurula hitap ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Dikbayır, lütfen toparlayın. Süreniz bitiyor.

HABİBE ÖÇAL (Kahramanmaraş) – Burada kirlil dil kullanamazsınız!

ÜMİT DİKBAYIR (Devamla) – Ben az önce burada nasıl bir dil kullanıldığını gördüm.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – O dili kendine sakla. Ayıp ya!

ÜMİT DİKBAYIR (Devamla) - Şimdi, Sayın Cumhurbaşkanlığı çıkıyor “Karnınızı doyuruyoruz.” diyor; bakın, burası, bu ülke bir kişinin değil, Türk milleti de sizin marabanız değil; haddinizi bilin! (AK PARTİ sıralarından gürültüler) Milletın zekasını hafife almayın.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Kimse senin babanın marabası da değil ya! Doğru şey konuş ya! Maraba sensin ya!

BAŞKAN – Sayın Dikbayır, lütfen artık sükûnetle toparlayın konuşmanızı, süreniz bitti çünkü.

ÜMİT DİKBAYIR (Devamla) – Toparlayayım Başkanım.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Efendice konuş ya.

BAŞKAN – Buyurun selamlayarak...

ÜMİT DİKBAYIR (Devamla) – Milletın size gösterdiği sabrı, ırfanı hafife almayın, milletin zekâsıyla dalga geçmeyin, milletin faydasına işler yapın; biz de destek olalım.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Öneri üzerine söz isteyen Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Konya Milletvekilimiz Sayın Abdüllatif Şener. (CHP ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakika Sayın Şener.

CHP GRUBU ADINA ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; hepimizi saygıyla selamlıyorum.

HDP'nin işsizlik nedenleri ve çözüm yollarına ilişkin vermiş olduğu bu önerge üzerinde Cumhuriyet Halk Partisi adına söz almış bulunuyorum.

Değerli arkadaşlar, gerçekten, Türkiye'nin temel gündeminde ekonomi vardır. On yılda ülkeyi 2 kez krize sokmuş bu Hükûmetin bütün çalışan kesimleri, çalışmayanları perişan ettiğini hepimiz biliyoruz ama şu yoksulluğun ve perişanlığın ülkemizi kasıp kavurduğu bugünlerde en önemli konunun işsizlik olduğunu da düşünmemiz gerekiyor çünkü işi olmayan insan demek toplumun en yoksul kesimi demektir. Dolayısıyla toplumun en yoksul, çaresiz ve perişan kesimi için ülkede ne yapılabilir, hangi çözüm önerileri geliştirilebilir, bunun elbette araştırılması lazımdır. Bu konu üzerinde veya ekonomik krizden çıkışla ilgili olarak Hükûmetin bir telaş içerisinde olduğunu görmüyoruz, herhangi bir endişe duyduğunu da görmüyoruz; başka konularla meşguller, her konuştuklarında bir program açıklıyorlar ama açıkladıkları programların hiçbir işe yaramadığı da görülmektedir.

Şu anda gerçekten cumhuriyet tarihinin en yüksek işsizliğini yaşıyor Türkiye. İşsiz sayısı 5 milyona dayanmıştır ama gerçek işsize baktığımız zaman 8 milyona ulaşmıştır. Sadece TÜİK'in rakamlarındaki işsizlik oranının bile yüksek boyutlara ulaşmış olması, 8 milyona ulaşmış olması son derece de önemlidir ama bunun kadar önemli bir nokta da çalışıyor görünenlerin hâlidir. TÜİK'in rakamlarında çalışıyor görüldüğü hâlde hiçbir sosyal güvenlik kurumuna üye olmayan yani emeklilik hakkı olmayan, sağlık sigortasına tabi olmayan nüfus, istihdam edilenlerin yüzde 33'üne ulaşmaktadır yani 9 milyon insan da hiçbir sosyal güvenlik kurumuna üye olmadan çalışmaktadır ve bunlar da işsiz sayılmıyor. Geniş anlamdaki 8 milyon işsiz ile bu 9 milyon sosyal güvenlik kurumuna üye olmayan insanı topladığımız zaman, demek ki Türkiye'de çalışma yaşında olduğu hâlde doğru dürüst iş bulamayan, çalışmayan 17 milyon insan var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Şener, devam edin, toparlayalım.

ABDÜLLATİF ŞENER (Devamla) – Bu Hükûmetin izlemiş olduğu yanlış politikalardan, liyakatsiz ve ehil olmayan kişilere vermiş olduğu görevlerden dolayı perişan olmuş, mahvolmuş, çarşıya pazara çıkamayan, alışveriş yapamayan 17 milyon insanın var olduğu bir Türkiye’de yaşıyoruz.

Hükûmet görevini yapmadığı zaman elbette Meclis devrede olmalıdır; Meclis, önerileriyle hükûmete yol göstermelidir. O bakımdan bu önerenin haklı bir önerge olduğunu düşünüyorum ve bir araştırma komisyonu kurmak suretiyle ülkenin en temel sorunu olan bu konuya Meclisin el koymasını temenni ediyorum.

Hepinize saygılar sunuyorum. (CHP ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Öneri üzerinde Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına söz isteyen Konya Milletvekilimiz Sayın Halil Etyemez.

Buyurun Sayın Etmeyez. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakika.

AK PARTİ GRUBU ADINA HALİL ETYEMEZ (Konya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; HDP Grubunun önerisiyle ilgili söz almış bulunmaktayım. Genel Kurulumuzu saygıyla selamlıyorum.

Sözlerime başlarken önce tüm engellilerimizin Engelliler Haftası’nı kutluyor, bu haftanın engellilerimize yönelik toplumsal farkındalığı ve hassasiyeti artırmasını temenni ediyorum.

AK PARTİ hükûmetlerimizle birlikte engellilerimiz de çalışma hayatımızda önemli bir paydaş olmuştur. Bu dönemde engelli memur istihdamında 10 kata varan artış sağlanmış, kamu kurumlarında 2002 yılında istihdam edilen engelli memur sayısı 5.777 iken bugün 56 binin üzerine çıkmıştır.

Değerli milletvekilleri, ülkemiz on yedi yıllık AK PARTİ hükûmetleri döneminde büyük değişim ve dönüşüm süreci yaşamıştır. Çalışma hayatımızda da aynı gelişim ve değişimleri sağlayarak önemli değişikliklere imza atmış durumdayız. “İşçinin hakkını alın teri kurumadan veriniz.” anlayışı üzerine inşa ettiğimiz çalışma hayatı kültürümüzün daha iyi noktalara getirilmesi hususunda müzakereci, demokrasiyi içselleştiren tüm işçi temsilcileriyle iletişim kanallarımızı hep açık tutarken ekonomisiyle, istihdamıyla büyüyen Türkiye’imizde işçilerimizin de bu artan refahtan paylarını almalarını sağlamak en temel amacımız olmuştur. Bu çerçevede, son on yılda oluşturduğumuz 7 milyon ilave istihdam rakamı, Avrupa Birliğinin son on yılda oluşturduğu ilave istihdam rakamının üzerindedir. 2002 yılında yüzde 49,4 olan iş gücüne katılım oranı, 2019 Şubat ayı itibarıyla yüzde 52,55 seviyesine çıkmıştır. 2002 yılında yüzde 42,9 olan istihdam oranı son açıklanan istihdam verilerine göre yüzde 40,8 olarak gerçekleşmiştir. 2002 yılında yüzde 54,1 olan kayıt dışı istihdam oranı, 2019 Şubat ayı itibarıyla yüzde 33,5’lara inmiştir.

Değerli milletvekilleri, istihdam artırıcı teşvik mekanizmalarını da hayata geçirmiş durumdayız. 2019 yılı istihdam seferberliği kapsamında, işverenlerimizin yapacağı her yeni istihdam için on iki ay süreyle SGK primleri ve vergilerini ödüyoruz; kadın, genç ve engelli istihdamında da bu desteği on sekiz aya çıkarmış bulunmaktayız. Çalışan sayısı 500’e kadar olan işverenlere aylık 150 TL, 500 ve üzeri çalışanı olan işverenlere aylık 101 TL asgari ücret desteği veriyoruz. İşbaşı eğitim programları ve mesleki eğitim kurslarıyla, çalışma hayatının nitelikli personel ihtiyacını teşvik mekanizmalarıyla beraber karşılıyoruz. İşte Anne Projesi’yle kadınlarımızı istihdam garantili mesleki eğitim kursları ve işbaşı eğitim programlarına yönlendiriyoruz. 2009 yılında başlanan işbaşı eğitim programlarından 2009’dan 2018 yılı sonuna kadar 1 milyon 172 bin 282 kişi yararlanmıştır. İşbaşı eğitim programlarına katılanların yüzde 80’inden fazlası hâlen istihdamdadır. Mesleki eğitim kurslarından 2003 yılından 2018 yılına kadar 1 milyon 530 bin 485 bin kişi yararlanmış durumdadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayalım Sayın Etyemez.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) - 8 milyon işsiz niye var, 8 milyon işsiz?

BAŞKAN – Sayın Gürer, lütfen...

HALİL ETYEMEZ (Devamla) – Değerli milletvekilleri, Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın liderliğinde, on yedi yıllık iktidarımız döneminde olduğu gibi bundan sonra da üretimi destekleyerek katma değeri yüksek ürünleri üreten girişimcilerimizi teşvik edeceğimizi; işçimiz, memurumuz ve tüm çalışanlarımızla birlikte çalışma hayatınızı daha iyi yerlere getirme gayreti içerisinde olacağımızı buradan belirtiyorum.

Özellikle bir şey belirtmek istiyorum: Benden önceki konuşmacı İYİ PARTİ hatibinin gerçekten milletin irfanına uygun olmayan, milletin Meclisindeki vekilleri itham edici bir kelime kullanmasını buradan kınıyor, yüce Meclisimizi tekrar saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmemiştir.

Değerli milletvekilleri, Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alıyorum ve daha sonra oylarınıza sunacağım.

3.- CHP Grubunun, Türkiye Büyük Millet Meclisi gündeminin “Genel Görüşme ve Meclis Araştırması Yapılmasına Dair Öngörüşmeler” kısmında yer alan, kamu özel iş birliğiyle gerçekleştirilen projelerin incelenerek olası kamu zararlarının ve sözleşmelerdeki hataların saptanması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan (10/190) esas numaralı Meclis Araştırması Önergesi'nin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 16 Mayıs 2019 Perşembe günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

16/5/2019

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 16/5/2019 Perşembe günü (bugün) toplanamadığından, grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Engin Özkoç

Sakarya

Grup Başkan Vekili

Öneri:

Türkiye Büyük Millet Meclisi gündeminin “Genel Görüşme ve Meclis Araştırması Yapılmasına Dair Öngörüşmeler” kısmında yer alan kamu özel iş birliğiyle gerçekleştirilen projelerin incelenerek olası kamu zararlarının ve sözleşmelerdeki hataların saptanması amacıyla verilmiş olan (10/190) esas numaralı Meclis Araştırması Önergesi'nin görüşmesinin Genel Kurulun 16/5/2019 Perşembe günü (bugün) birleşiminde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Şimdi önerinin gerekçesini açıklamak üzere öneri sahibi Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Kocaeli Milletvekilimiz Sayın Haydar Akar konuşacaktır. (CHP sıralarından alkışlar)

Sayın Akar, süreniz beş dakika.

CHP GRUBU ADINA HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sözüme Sayın Recep Erdoğan'ın bir sözüyle başlamak istiyorum. Okuyorum çünkü hata yapmak da istemiyorum: “Herkesin karnını doyuruyorsun, her türlü ihtiyacı karşılıyorsun yine de oy vermiyorlar.” diyor. Şimdi, ben merak ettim kimlerin karnını doyurdu diye. Sizlere sormak istiyorum: Çiftçinin mi karnını doyurmuş? İşçinin mi karnını doyurmuş? Esnafın mı karnını doyurmuş? Emeklinin mi karnını doyurmuş? Yoksulun mu karnını doyurmuş? Memurun mu karnını doyurmuş? İşsiz mi karnını doyurmuş? EYT'lilerin mi karnını doyurmuş? Hiç merak ettiniz mi kimin karnını doyurmuş? Ben söyleyeyim size kimin karnını doyurduğunu, tam da araştırma önergem bununla ilgili: Hani bahsettiğimiz 5'li çete var ya, hani bahsettiğimiz sayısı 5-10'u geçmeyen, yap-işlet-devlet modelleriyle bugün yaşadığımız ekonomik krizin temellerini oluşturan müteahhitler var ya, hah, tam onların karnını doyurdu Recep Erdoğan. Bir de yandaşlarımızın karnını doyurdu ki şimdi vereceğim örneklerle nasıl karnını doyurduğunu çok rahatlıkla anlayabilirsiniz.

Yap-işlet-devret modellerinde öne çıkan husus garanti verilen yolcu, garanti verilen araç, garanti verilen hasta sayıları ve hazine tarafından sözleşmelere garanti verilmesiydi. Bu sözleşmeler gereği şehir hastaneleri yapıyorsunuz, havalimanları yapıyorsunuz. Evet, siz yapmıyorsunuz tabii, bu yandaş müteahhitler, karnını doyurduğunuz müteahhitler yapıyor; vatandaş da parasını ödemek zorunda kalıyor. Bakın, 2018 yılı bütçesinden, yine Recep Erdoğan'ın “Cebimizden 1 lira çıkmayacak.” sözüne, yine Binali Yıldırım'ın “Cebimizden 1 lira çıkmayacak.” sözüne rağmen devletin hazinesi 6,3 milyar TL ödemek zorunda kaldı bunlara, bu yap-işlet-devret projelerine.

Burada bitmeyecek tabii bu, süre çok kısa, çok hikâye var anlatılacak ama en önemlisi, en çok övündüğünüz... Asla yatırımlara karşı değilim özel sektörden gelen bir arkadaşınız olarak ama şunu kafanızın bir yerine not edin, bir yerine yazın: Bu yıl sonunda İstanbul Havalimanı için ödeyeceğimiz garanti 600 milyon euro olacak, 600 milyon euro olacak. Bunu bir yere not edin, inşallah yıl sonunda bu kürsüde hep beraber bunu konuşuruz.

Size sadece köprülerden bir örnek vereyim, sürem yeterse başka örnekler de vereceğim: Osman Gazi Köprüsü benim kentimin içerisinden geçiyor. 401 TL tek yön geçiş ücreti; 201 TL'sini vatandaş ödüyor, 200 lirasını devlet ödüyor; yine vatandaş ödüyor, yine vatandaş ödüyor.

MELİHA AKYOL (Yalova) – Yalan konuşuyor bu.

HAYDAR AKAR (Devamla) – Evet, ben yalan söylüyorum, doğru söylüyor.

Ben yalan söylüyorum, doğrusunu siz biraz sonra söylersiniz.

MELİHA AKYOL (Yalova) – Yalova'da oturuyorum, yeni geçtim.

HAYDAR AKAR (Devamla) – Bu Osman Gazi Köprüsü'nden bir vatandaş otuz gün geçerse ve çift yön geçerse 12 bin TL ödemek zorunda. İstanbul'da Fatih Sultan Mehmet Köprüsü'nden geçerse, Boğaziçi Köprüsü'nden geçerse 8 lira 75 kuruştan ayda sadece 262 lira, otuz gün geçerse 262 lira ödüyor. Şimdi, Kocaeli Milletvekili İlyas Şeker'i davet ediyorum, birlikte otuz gün test edelim bu köprüyü, ne onun maaşı bu işe yetecek ne benim maaşım yetecek. Dünyada bu köprünün eşi benzeri yok.

Başka ilginç bir şey söyleyeyim: Avrasya Tüneli, 4 dolar artı KDV geçiş ücreti, doğru. Yavuz Sultan Selim Köprüsü, 4 dolar artı KDV geçiş ücreti. Avrasya Tüneli ile Osman Gazi Köprüsü'nü karşılaştıralım: Osman Gazi'de 35 dolar artı KDV, Avrasya Tüneli'nde 4 dolar artı KDV; Osman Gazi Köprüsü yirmi iki yıl, Avrasya Tüneli yirmi dört yıl; Osman Gazi Köprüsü'nde günde 40 bin araç geçiş garantisi, 70 bin geçiş garantisi Avrasya Tüneli'nde. Peki, inşaat maliyetleri ne kadar bunların? Cevap burada, can alıcı -hani, Berat yapıyor ya, Berat Albayrak yapıyor ya “Burası çok önemli.” “Gara

gara düşünün.” “Burası çok önemli.” diyor ya- birinde 35 dolar geçiş ücreti, birinde 4 dolar; biri 1 milyar 300 milyon dolara yapılmış, biri 1 milyar 245 milyon dolara yapılmış, neredeyse aynı yapım maliyetleri. Şimdi, size soruyorum, buna Recep Erdoğan cevap vermiyor, buna Binali Yıldırım cevap vermiyor, buna milletvekili ulaştırma bakanları cevap vermiyordu, şimdi devlet memuru Ulaştırma Bakanı da cevap vermiyor: Bana söyleyebilir misiniz, niye inşaat maliyeti aynı olan iki tane, biri tünel, biri köprünün geçiş ücretinin biri 4 dolar, biri 35 dolar?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Akar, tamamlayalım.

HAYDAR AKAR (Devamla) – İşte, bunun için diyorum, doyurdukları belli arkadaşlar bu ülkede. İnsanlar yoksulluktan kırılıyor.

Daha ilginç bir şey söyleyeyim, İstanbul Havalimanı’ndan söyleyeyim: Yap-işlet-devret modeliyle yapılan ilk havalimanı değil İstanbul Havalimanı; Ankara Dış Hatlar, Antalya Dış Hatlar, Dalaman yap-işlet-devret modeliyle... Hatta, 3 ilin nüfusundan, Kütahya, Uşak ve Afyon illerinin nüfusundan fazla yolcu garantisi verilen Zafer Havalimanı’nda 1 iç hatlar yolcusunun garanti bedeli 2 euro, dış hatlar yolcusunun garanti bedeli 10 euro ama İstanbul Havalimanı’nda iç hatlarda 5 euro, dış hatlarda 20 euro, 20 euro arkadaşlar. Devletin nasıl soyulduğunu, hazinenin kasasının nasıl boşaldığını görebiliyor musunuz?

Evet, vaktim bitiyor ama sadece 2018 yılında ödenen paraları söyleyeyim ben size ve konuyu kapatayım. Osman Gazi Köprüsü için 1 milyar 412 milyon TL ödendi, Yavuz Sultan Selim Köprüsü için 463 milyon TL ödendi, Avrasya Tüneli için de 155 milyon TL ödendi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HAYDAR AKAR (Devamla) – Toparlıyorum Başkan, selamlama...

BAŞKAN – Peki, buyurun.

HAYDAR AKAR (Devamla) – Bunun içine nükleer santralleri de eklediğinizde, yap-işlet-devret, bunun içine doğal gaz alım garantisi verilen, elektrik alım garantisi verilen işletmeleri eklediğinizde inanın geleceğimiz karanlık. Türkiye’nin ekonomik çöküşünü hızlandıran bir olaydan bahsediyoruz. Bu nedenle de sizlerden bu araştırma önergesinin kabulünü istiyorum. Niye kabulünü istiyorum? Çünkü ihalelerde yapılan yolsuzlukları araştıralım diyorum, sözleşme şartlarının nasıl değiştirildiğini araştıralım diyorum; garanti edilen yolcu sayılarını, araç sayılarını, hasta sayılarını araştıralım diyorum; haksız verilen hazine garantilerini araştıralım diyorum. Eğer bunları araştırsak Türkiye’nin nasıl soyulduğunu ortaya çıkarırız diyorum.

Hepinize sevgiler saygılar sunuyorum. (CHP ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Büyük yolsuzluk var, büyük yolsuzluk.

BAŞKAN – Öneri üzerinde söz isteyen İYİ PARTİ Grubu adına Samsun Milletvekilimiz Sayın Bedri Yaşar. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakika Sayın Yaşar.

İYİ PARTİ GRUBU ADINA BEDRİ YAŞAR (Samsun) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ben de hepinizi saygıyla selamlıyorum. Cumhuriyet Halk Partisinin vermiş olduğu öneri üzerinde söz almış bulunuyorum.

Değerli arkadaşlar, özellikle son dönemlerde Hükümetimizin yaptığı yap-işlet-devret modellerindeki, yap-işlet-devam et modellerindeki rakamların hiçbir tanesinin tutmadığına hepimiz şahit oluyoruz yani projelerde verilen garanti sayılarının hiçbir tanesi tutmuyor. Biraz önce hatibin de

bahsettiği gibi, ne havaalanlarındaki yolcu sayıları ne köprülerden geçen araç sayılarının –göreceksiniz, hastaneler devreye girmeye başladı- ne de hastanelerimizdeki hasta sayılarının bu rakamları tutmayacağı daha bugünden belli. Çünkü Hükümetimiz her dönem bütçesine... Daha yeni koyduğu rakam 6 milyar 300 milyon ve bundan sonra da bu rakamın artacağı aşikâr.

Şimdi, burada bir yanlışlık var, bu yanlışlığı gidermek için de bu konunun kesin olarak araştırılması lazım. Eğer bu rakamlar tutmuyorsa, matematiksel olarak bir hata varsa, ne yolcu sayısı ne hasta sayısı ne de geçen araç sayısı verilen rakamlarla örtüşmüyorsa bu işte bir yanlışlık var demektir. Bunun net bir şekilde araştırılması lazım.

Burada yapılmak istenen şu: Devlet özellikle özel sektör marifetiyle borçlanma yaparak devletin borçluluğunun az olduğunu göstermeye çalışıyor. Zaten zaman zaman mitinglerde, meydanlarda da bununla övünüyorsunuz, diyorsunuz ki: “Devletin 250 milyar ama son rakamlara göre -biraz önce Durmuş Hocamızdan test ettik- 480 milyar dolarlık borcunun yaklaşık yüzde 70’i özel sektörün borcu. Özel sektörün borcu demeye bu iş bitmiyor. Devletin verdiği garantilerden dolayı uluslararası arenada bizim yapımçı firmalarımız, yatırımcı firmalarımız kredi aramaya gittiği zaman devletin verdiği yolcu, araç, hasta sayısı garantilerini göstererek bu kredileri alıyor. Dolayısıyla onların verdiği bu taahhütler bir noktada da devletin verdiği taahhütlerdir. Dolayısıyla da zaten bütçemize bu rakamları koydunuz, paşalar gibi de ödüyorsunuz.

Buradaki sorun şu: Maliyetler doğru düzgün hesap edilmiyor. Bir sürü örnek verildi ama ben de bir tane örnek vereyim. Bakın, Zafer Havaalanı, nerede? Kütahya’da. 2012-2016 yılları arasında verilen garanti yolcu sayısı 4 milyon 73 bin 18. Peki, gerçekleşen yolcu sayısı ne kadar? 170.534. Ya, verdiğiniz rakamın yüzde 5’ini ancak tutuyor. Yani matematikte bu kadar yanlışlık olur mu? 100 lira tahmin ediyorsunuz, 5 lirası gerçekleşiyor. Yani bunu hesap eden arkadaşlarımızın hakikaten matematik bilgisi, projeksiyon bilgisi... Gerçi nereden başlayalım ki...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayalım.

BEDRİ YAŞAR (Devamla) – Aynı rakamlar faizlerde de önümüze çıkıyor. “Faizlerde tek haneli rakamlarla tanışacağız.” dediniz, şu an 24-25’leri buldu. Enflasyonda tek haneli rakamlardan bahsettiniz, aynı şekilde o da 20’li rakamlarda geziyor. Yani Hükümetin verdiği hiçbir rakamın tutmadığı gibi, burada verilen taahhütlerin de hiçbir tanesi tutmuyor. Demek ki Meclisin görevi de bu işin araştırılması, sebeplerini orta yere koyması, iktidara yardımcı olması; bizim yapmaya çalıştığımız bu. Ama siz bu haklı taleplere bile “Hayır.” dediğiniz sürece biz bu meselelerin altından kalkamayız. Millet bizi buraya seçip gönderdi ki devlet adına, kamu adına, millet adına bu denetimleri yapalım. Ama siz bunlara fırsat vermezseniz bizim sizi millete şikâyet etmekten başka çaremiz yok. Dolayısıyla çok da fazla detaya girmiyorum ama şunu söyleyeyim: Sizin yaptığınız özelleştirmeler, sizin verdiğiniz yap-işlet-devretler Türkiye’de bir elin parmaklarını geçmeyen insanlarla yaptığımız işler. Bakın, rekabet oluşmayan yerde, burada bir rekabet yok, hiçbir şey yok; paylaşımından ibaret...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Selamlayalım Sayın Yaşar.

BEDRİ YAŞAR (Devamla) – Selamlıyorum Sayın Başkanım.

Sayın Cumhurbaşkanımız Birleşmiş Milletler Genel Kurulunda hep şunu söylüyordu, diyordu ki: “Dünya 5’ten büyük.” Ben de bu kürsüden diyorum ki bütün bu yatırımları 10 kişiyle yapıyorsunuz, Türkiye’de yatırımcı sayısı binlerin üzerinde. Türkiye de sizin bu 10’larınızdan büyük diyor, hepimizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Öneri üzerinde söz isteyen Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Batman Milletvekilimiz Sayın Necdet İpekyüz. (HDP sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakika Sayın İpekyüz.

HDP GRUBU ADINA NECDET İPEKYÜZ (Batman) – Sayın Başkan, değerli vekiller; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Yap-işlet-devret, yap-işlet-kirala modeli üzerine gelen önerge üzerine konuştuğumuzda, aslında Mecliste birçok kez de konuştuğumuzda bu soruna değiniyoruz. Değindiğimiz ana konu işlet dedikleri, aslında hepimizi işletiyorlar. Bilinen bir şey şu: Bir yap-işlet-devret denildiğinde kulağa, vatandaşa hoş geliyor, cebimizden para çıkmıyor. Bir bina yapılacak, bir hastane yapılacak, bir yol yapılacak ve bunu bize devredecekler ama gerçekten bizi işletiyorlar; vatandaşın bunu bilmesi lazım. Her gün sırtımıza bir yük biniyor.

Birinci işletme nedir? Vatandaşa deniliyor ki: “Dövizini boz, dolarımı boz.” İşletmeler de diyor ki: “Yabancı para birimiyle bu işletmeyi devredeceğiz.” En güzel işletme modeli bu. Ne deniliyor? “Vergini vereceksin, KDV’ni vereceksin, ÖTV’ni vereceksin.” Bunlara ne deniliyor işletme yaparken? “Sana arsa vereceğim, seni vergiden muaf tutacağım, sana kredi sağlayacağım.” Yetmiyor, ne deniliyor? “Sana hazine garantisi vereceğim.” Ben daha önce söylemiştim, Kürtçe bir kelime var “...”(x) Allah daha ne versin? Şimdi, bu duruma baktığımızda, yap-işlet-devret modelinde tümüyle şu andaki ekonomik krizde hepimizin sırtına bir yük biniyor.

Bakın, daha iki gün önce 3600 ek gösterge için buraya gelenleri nasıl ki beyaz tül bentli annelere davranıldığı gibi, bırakmadılar basın açıklaması yapsın. Burada bir belediyenin kapalı salonunda açıklama yaptılar. Emeklilikte yaşa takılanlar... Her seferinde önerge geliyor, her seferinde önerge üzerinde konuşuluyor, reddediliyor. Ret gerekçesi ne? Hazineye yük olacak.

Çiftçi perişan. Bakın, Batman Vekiliyim, Batman’dan gelirken Batman’daki pamuk üreticileri ne diyor? Diyorlar ki: “Biz 600 kilogram için, stopaj bir vergi için beyan verdik, bize deniliyor ki 500’den fazlası için bir şey yapamazsın.” Vergiyi bizden almasını biliyor, prim verirken yok. Mazota zam yapıyor, her şeye zam yapıyor, vatandaşa gelince yok.

Şimdi, öyle bir hâle geldik ki saraya para var, silaha para var, S400’e para var, keyfe para var, israfa para var, lükse para var, her şeye para var, vatandaşa gelirken, yurttışa gelirken para yok, hazineye yük oluyor. Sizler bizim geleceğimize ipotek koyuyorsunuz, bütün bütçeye ipotek koyuyorsunuz ve geleceğimizi endişe içinde koyuyorsunuz, kaygı da getiriyorsunuz.

Bakın, bütün hatipler söyledi, ne deniliyor? İftar yemeğinde diyor ki Sayın Erdoğan: “Karnımı doyuruyorsunuz, her türlü ihtiyacını karşılıyorsunuz, yine de oy vermiyor.” Bakın, karnımı doyuruyorsunuz, her türlü ihtiyacını karşılıyorsunuz, bu yandaş yine doymuyor, yine doymuyor, yine doymuyor. Bunu nasıl doyuracaksınız? Parayı alıyor, vergisini vermiyor, arsasını alıyor, vatandaşın cebine yük biniyor, bunlar doymasını bilmiyor ve oy veriyor, vatandaş aç kaldığı için...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım.

(x) Bu bölümde hatip tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edildi.

NECDET İPEKYÜZ (Devamla) – ...şaka yapılıyor, dalga geçiliyor ve deniliyor ki: “Bunu düşünelim.” Düşünülmesi gereken: Gerçekten ülke bir krize giriyor, geleceğimiz endişe altında.

Ve son olarak: Adalet, eşitlik, barış için düşünüyorsak vatandaşa gerçek bir vergi reformu yapmak lazım, vatanla el ele tutuşmak lazım, vatandaşa yük bindirmemek lazım, bu yandaşlara yük bindirmek lazım, bu yandaşların kıyaklarına, peşkeşlerine son vermek lazım ki daha gelecek güzel günlere gidelim.

Teşekkür ediyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Öneri üzerine söz isteyen Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Gaziantep Milletvekilimiz Sayın Abdullah Nejat Koçer. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz üç dakika Sayın Koçer.

AK PARTİ GRUBU ADINA ABDULLAH NEJAT KOÇER (Gaziantep) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; CHP grup önerisi üzerinde söz almış bulunuyorum. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Yap-işlet-devret modeli büyük yer altı ve yer üstü yapılarının, yüksek mühendislik ve ileri derecede teknoloji arz eden bayındırlık işlemlerinin, maliyeti ve hazine üzerindeki mali yükü ağır olan projeler ile yatırımların, sermayesi ve riski projeyi yüklenici sıfatıyla kabul eden ulusal ya da uluslararası firma, kuruluş ya da konsorsiyumlarca istenilen kamu hizmetini gerçekleştirerek kâr sağlama maksadıyla belirli bir süre işlettikten sonra şartsız ve bedelsiz olarak ilgili kamu kurum ya da kuruluşlara devrinin sağlanmasıdır.

Ülkemizde yap-işlet-devret uygulamasıyla ilgili ilk yasal düzenleme 1984 yılında 3096 sayılı Kanun’la düzenlenmiştir. Ülkemizde son yıllarda birçok bakanlığımızın büyük projelerde kullandığı bu yöntemle, başta ulaşım ve enerji yatırımları olmak üzere, hastaneler, havalimanları, limanlar, köprüler ve boğaz projesinde çok büyük yap-işlet-devret uygulamaları hayata geçirilmiş ya da planlanmaktadır.

Yap-işlet-devret modeli başta piyasalara işlerlik kazandırmakta, istihdama olumlu yansımakta, reel yatırımları artırmakta ve bu durum nedeniyle fon piyasalarına artı yönlü ivme kazandırmaktadır. Dünyanın birçok ülkesinde yaygın olarak kullanılan ve uygulandığı ülkeye ileri teknoloji, bilgi ve tecrübe birikimi kazandırarak katkı sunan yap-işlet-devret modelinin aynı zamanda en önemli avantajı, yarattığı finansman imkânıdır. Sağlanan finansman kaynağıyla, borçlanmadan proje gerçekleştirilmekte ve devlet, finansman yönetimi noktasında da bir avantaj elde etmektedir. Ayrıca, birçok projenin erkene alınması da mümkün olmaktadır. Yabancı sermayenin ülkeye girişi açısından da yine önemli bir avantaj getirmektedir. Ülkemizde 1980’li yıllardan bu yana uygulamada olan yap-işlet-devret modeli, devlet bütçesinin yetersiz kaldığı ya da hızlı bir şekilde gerçekleştirilemeyen hizmetler için başarıyla gerçekleştirilmiştir. Bu konuda bir Meclis araştırması açılmasının talep edildiği CHP grup önerisine katılmadığımı belirtiyor, yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Öneri kabul edilmemiştir.

Değerli milletvekilleri, şimdi 5-6 arkadaşına 60’a göre söz vereceğim, sonra birleşime on dakika ara vereceğiz.

Sayın Erel...

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

33.- *Aksaray Milletvekili Ayhan Erel'in, 16 Mayıs bağımsızlığa demir atışımızın 100'üncü yılının Türk milletine kutlu olmasını dilediğine ilişkin açıklaması*

AYHAN EREL (Aksaray) – Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Bugün 16 Mayıs. Bundan yüz yıl önce yani 16 Mayıs 1919'da İstanbul'dan Samsun'a doğru demir alıp düşman zırhlıları arasından geçerken Mustafa Kemal, güvertede bulunan arkadaşlarına "Bunlar işte böyle yalnız demire, çeliğe, silah kuvvetine dayanırlar. Bildikleri şey yalnız madde. Bunlar, hürriyet uğruna ölmeye karar verenlerin kuvvetini anlayamazlar. Biz, Anadolu'ya ne silah ne de cephane götürüyoruz; biz, ideallerimizi ve imanı götürüyoruz." demişti.

Bağımsızlığa demir alışımızın 100'üncü yılı yüce Türk milletine kutlu olsun. Atatürk'ü ve silah arkadaşlarını, tüm şehitlerimizi rahmet ve minnetle anıyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Kaya...

34.- *Trabzon Milletvekili Ahmet Kaya'nın, Esenler Belediye Başkanı Tevfik Göksu'nun Ekrem İmamoğlu üzerinden Trabzonlulara yönelik benzetmesiyle ilgili haberlere yayın yasağı getirilerek gerçeklerin gizlenemeyeceğine ilişkin açıklaması*

AHMET KAYA (Trabzon) – Teşekkürler Sayın Başkan.

AKP Esenler Belediye Başkanı Tevfik Göksu'nun İstanbul Belediye Başkanımız Ekrem İmamoğlu'nun Trabzonluluğu üzerinden tüm Trabzonlulara yaptığı cahilce benzetmesiyle ilgili haberlere yayın yasağı getirilmiş. Trabzon'a, Trabzonlulara hakaret etmek, iftira atmak serbest ama bunları haber yapmak yasak. İşte, AKP'nin adaleti bu. Şunu bilin ki yayın yasağı getirerek, basını engelleyerek gerçekleri vatandaştan gizleyemeyeceksiniz, bu iftiranızı örtbas edemeyeceksiniz. Trabzon infial hâlinindedir. Trabzonlular bu alçak iftirayı kaldıramaz, kabullenemez. Çıkıp özür dileyebileceğinize, hatanızı telafi etmeye çabalayacağınıza iktidar gücünü kullanarak yayın yasağı aldırmanızı kınıyoruz. Bir kez daha yazıklar olsun size ve adaletinize diyoruz. Karadenizlileri, Trabzonluları Rum Pontus hayallerinin bir parçası gibi, hain gibi göstermeye çalışan densizler şunu iyi bilsinler ki Karadeniz'den, Trabzon'dan sağcı çıkar, solcu çıkar ama vatan haini asla çıkmaz. Haddinizi bilin, kendinize gelin, hain arıyorsanız aynaya bakın.

BAŞKAN – Sayın Altıntaş...

35.- *Ankara Milletvekili Ayhan Altıntaş'ın, memleketi Yozgat ili Bektaşlı köyündeki camiye ataması yapılan imamın güvenlik soruşturmasının hızlandırılmasını rica ettiğine ilişkin açıklaması*

AYHAN ALTINTAŞ (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Mübarek ramazan ayındayız. Memleketim Yozgat Bektaşlı kasabasında bir camimize imam atanması için iki aydır uğraşıyorum. Nihayet atama yapıldı ama bir aydır güvenlik soruşturması bekliyoruz. İktidardan ricamız, özellikle ramazan ayında Diyanet güvenlik soruşturmalarının hızlandırılmasıdır. Diyanetin de en azından ramazan ayında geçici görev atamalarıyla vatandaşın mağduriyetine duyarsız kalmamasını diliyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Ayvazoğlu...

36.- Trabzon Milletvekili Bahar Ayvazoğlu'nun, Trabzonluların tek kırmızı çizgisinin vatan olduğuna, Esenler Belediye Başkanı Tevfik Göksu'nun konuşmasının manipüle edildiğine ilişkin açıklaması

BAHAR AYVAZOĞLU (Trabzon) – Herkes bilir ki partisi ne olursa olsun Trabzonluların tek kırmızı çizgisi vardır ve o da vatandır. Birilerinin Tevfik Göksu'nun söylemi üzerinden sahne alıp Trabzon'un avukatlığına soyunması, Esenler Belediye Başkanının konuşmasını manipüle ederek Trabzonlulardan oy devşirmeye çalışması kabul edilemez. Maksatlı bir şekilde oluşturulmaya çalışılan bu fay hattının üzerinden kazanılacağı umulan bir koltuğa da Fatih'in torunları alet edilemez. Tevfik Göksu CHP'nin adayına demiştir ki: "Sen nasıl Trabzonlusun ki Yunan medyasının 'İstanbul'u fetheden Yunanlı' mesajlarından rahatsız olmuyorsun?" Çünkü hesap başka. Biz de ekleyelim o zaman: Trabzonluluk, millî ve manevî değerlerimizle, tarihimizle, medeniyetimizle, şahadet şerbetleriyle yoğrulmuş siyasetüstü bir kavramdır. Sen nasıl Trabzonlusun ki "Kandil'in siyasi uzantılarının çizgisini beğeniyorum." diyebiliyorsun ve Kandil'deki terör ağababalarının sahiplendiği bir aday olabiliyorsun ve bir kez çıkıp da "Lanet olsun sizden gelecek desteğe." diyemiyorsun.

Teşekkür ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Yalan söylüyorsun, yalan.

CAVİT ARI (Antalya) – Yalan atmayın!

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Yalan söylüyorsunuz!

BAŞKAN – Sayın Şevkin...

37.- Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin'in, 14 yaşındaki Pelin Elmacı'nın kalp nakli beklediğine, organ bağışısıyla ilgili duyarlılığın artırılması gerektiğine, Profesör Doktor Haluk Savaş'ın uğradığı haksızlığa ilişkin açıklaması

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Son yıllarda bilinç artmasına rağmen tüm dünyada ve Türkiye'de organ nakli bekleyen insan sayısı...

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Ramazan günü yalan söylüyor, yalan.

BAHAR AYVAZOĞLU (Trabzon) – Nerede yalan? Siz yalan söylüyorsunuz.

CAVİT ARI (Antalya) – Yazıklar olsun!

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, bir arkadaşımız konuşuyor.

Sayın Şevkin, sürenizi yeniden başlatıyorum.

Bakın, bir arkadaşımız konuşuyor.

CAVİT ARI (Antalya) – Kendinize bakın!

BAŞKAN – Sayın Şevkin, süreniz yeniden başlıyor; devam edin.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Son yıllarda bilinç artmasına rağmen tüm dünyada ve Türkiye'de organ nakli bekleyen insan sayısı gittikçe artmaktadır. Sağlık Bakanlığının son verilerine göre bu sayının 30 bini bulduğu bilinmektedir.

Organ bağışısı yapmaktan kaçınan bir toplumsal yapımız var. Özellikle din adamlarımızın organ bağışısının hayat kurtarma konusunda bilinçlendirme çalışmalarını içerisinde olmaları ve vatandaşlarımızın bu konuya duyarlılıklarının artırılmasına dönük çalışmaların yapılması konusunda bir uyarı yapmak istiyorum.

Kendi bölgemizden 14 yaşında bir evladımız Pelin Elmacı, Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Çocuk Kardiyoloji Bölümünde şu anda yoğun bakımda yatmakta; bu 14 yaşındaki evladımız kalp nakli beklemekte. Umarım bir an önce aranan kalp bulunur ve bu evladımızın hayatı kurtulur.

Öte yandan, dokuz aylık ömrü kaldığı ifade edilen Profesör Doktor Haluk Savaş'ın da tedavisi için yurt dışına çıkışına izin verilmemesi büyük bir haksızlıktır. Bu haksızlığın da giderilmesi konusunda gereken yapılmalıdır.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Filiz...

38.- *Gaziantep Milletvekili İmam Hüseyin Filiz'in, ülkemizin kalkınmasında önemli rol oynayan sanayi üretiminin artırılabilmesi için mesleki teknik eğitime önem verilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması*

İMAM HÜSEYİN FİLİZ (Gaziantep) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Ülkemizin kalkınmasında en önemli motor görevini yapan sanayi üretiminin artırılabilmesi için mesleki teknik eğitime önem vermeliyiz.

Seçim bölgem Gaziantep'te liseler arasında mesleki teknik liselerin oranı yüzde 27, öğrencilerin oranı ise yüzde 30 civarındadır. Gaziantep gibi sanayi kentlerinde bu oranı artırmak için mesleki teknik eğitimin cazip hâle getirilmesi şarttır. Mezunlarının istihdamının artırılması, işletmede beceri eğitiminin 9'uncu sınıfın ikinci döneminden itibaren başlatılması, 10'uncu sınıftan itibaren başlatılan iş güvenliği sigortasının emekliliği kapsayacak hâle getirilmesi gençlerin tercihlerini mesleki eğitimden yana kullanmalarını teşvik edecektir. Millî Eğitim Bakanlığının her meslek lisesinin bir alan üzerinde uzmanlaştığı tematik meslek lisesi uygulamasının da bir an önce hayata geçirilmesi mesleki eğitimin kalitesinde ciddi katkı sağlayacaktır. Bu okullarda kurulacak atölye ve laboratuvarlarla hem o alanın gelişmesine hem de daha kalifiye elemanlar yetişmesine imkân sağlanacaktır. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Sayın Gündoğdu... Yok.

Sayın Ödünç...

39.- *Bursa Milletvekili Atilla Ödünç'ün, 15 Mayıs Hava Şehitlerini Anma Günü'ne ilişkin açıklaması*

ATILLA ÖDÜNÇ (Bursa) – Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; 15 Mayıs Hava Şehitlerini Anma Günü'nü büyük bir saygı, minnet ve gurur duyarak içtenlikle kutluyorum. Yurdumuzu ve milletimizi göklerde korumak uğrunda, insanlık ve barış uğruna canlarını veren hava şehitlerimizi rahmet ve saygıyla anıyorum.

2001 yılından bugüne savunma, güvenlik, havacılık ve uzay alanlarında ülkemizde çok önemli gelişmeler yaşandı. Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan'ın öncülüğünde birçok millî projemiz uygulamaya konularak başarılı sonuçlar elde edildi. Savunma sanayisinde dışa bağımlılık, Türkiye'nin ihtiyaç duyduğu tanklar, uçaklar, silahlar ve bunların modernizasyonunun yapılmasıyla ortadan kalkmıştır. Bir zamanlar araya uluslararası hatırlı güçlerin girmesine rağmen paramızla alamadığımız İHA'ların ve SİHA'ların yerlisini üretmeyi başardık. Gün geçtikçe geliştirilen İHA ve SİHA'lar artık gurur kaynağımız. Güçlü ve büyük Türkiye'nin inşasında yolumuzdan dönmeyeceğiz.

Bu duygu ve düşüncelerle şehitlerimize Allah'tan rahmet diliyor, Meclisimizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Sariaslan...

FARUK SARIASLAN (Nevşehir) – Ben söz istememiştim.

BAŞKAN – Söz talebiniz var.

FARUK SARIASLAN (Nevşehir) – Daha sonra kullanabilir miyim.

BAŞKAN - Peki, teşekkür ederim.

Daha sonra verelim.

Değerli milletvekilleri, birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 16.49

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 17.06

BAŞKAN: Başkan Vekili Levent GÖK**KÂTİP ÜYELER: Mustafa AÇIKGÖZ (Nevşehir), Şeyhmus DİNÇEL (Mardin)**

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 79’uncu Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

Değerli milletvekilleri, alınan karar gereğince denetim konularını görüşmüyor ve gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmına geçiyoruz.

1’inci sırada yer alan, Nevşehir Milletvekili Mustafa Açıkgöz ve Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Mehmet Muş ile 65 Milletvekilinin Kapadokya Alanı Hakkında Kanun Teklifi ile Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Raporu’nun görüşmelerine kaldığımız yerden devam edeceğiz.

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**A) KANUN TEKLİFLERİ**

1.- Nevşehir Milletvekili Mustafa Açıkgöz ve Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekili İstanbul Milletvekili Mehmet Muş ile 65 Milletvekilinin Kapadokya Alanı Hakkında Kanun Teklifi (2/1811) ile Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 56) (x)

BAŞKAN – Komisyon? Yerinde.

Değerli milletvekilleri, dünkü birleşimde İç Tüzük’ün 91’inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülen 56 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin birinci bölümünde yer alan 1’inci maddesi kabul edilmişti.

Şimdi, 2’nci madde üzerinde önerge işlemlerine geçeceğiz.

2’nci madde üzerinde üç önerge bulunmaktadır. Önergeleri aykırılık sırasına göre okutup işleme alıyorum.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 56 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 2’nci maddesinin Kanun Teklifi metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Rıdvan Turan

Mahmut Celadet Gaydalı

Necdet İpekyüz

Mersin

Bitlis

Batman

Mahmut Toğrul

Kemal Bülbül

Gaziantep

Antalya

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

MİLLÎ EĞİTİM, KÜLTÜR, GENÇLİK VE SPOR KOMİSYONU BAŞKANI EMRULLAH İŞLER (Ankara) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Batman Milletvekilimiz Sayın Necdet İpekyüz. (HDP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakika Sayın İpekyüz.

(x) 56 S. Sayılı Basmayazı 14/5/2019 tarihli 77’nci Birleşim Tutanağı’na eklidir.

NECDET İPEKYÜZ (Batman) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle konuşmamız gereken konulardan birisi, gerçekten, devlet kendi yasalarını herkes için eşit uygulasin. Bildiğiniz gibi, salı gününden beri “beyaz tülbentli” diye son dönemde basında çıkan anneler Mecliste. Önce bizim grup toplantımıza geldiler, peşinden, grup toplantısından sonra odadaydılar. Sayın Meclis Başkanı Mustafa Şentop onlarla görüştü. Sonuçta, duyarlılıkları ve bir beklentileri var. Saniye, saat, dakika ne ise anne yüreği için çok çok önemli. Nitekim, az önce haberlere düşen, işte, Adalet Bakanının bir açıklaması oldu. Umarım, kısa sürede her şey barışa, özgürlüğe evrilmiş olur. Ve geldiğimiz aşamada Türkiye’de birçok problemi konuşurken Mecliste dönem dönem buna benzer düzenlemeler de geliyor. Aslında Türkiye, coğrafyasıyla, tarihiyle, turizmiyle, birçok çevresiyle millî parklar açısından da sit alanları açısından da zengin bir mirasa sahip. Fakat, dönem dönem bu miraslarla ilgili, nedense “turizm” dediğimizde ilk aklımıza gelen şey, bir rant alanı, bir yerleri bir kısım insanlara açma, oteller yapma, binalar yapma, bir nevi talan gibi düşünülmekte.

Kapadokya, İhlara Vadisi dediğimiz de gerçekten dünyada bilinen bir yer. Ama yakın tarihte peribacalarının yanında bir otel yapıldı ve bu otelle ilgili çok büyük tartışma çıktı ve otelin yerinden kaldırılması düşünüldü. Ama ne oldu? Peşinden önümüze böyle bir düzenleme geldi. Sayın vekiller, bugün görüştüğümüz 2’nci maddede, Kapadokya’yla ilgili yapılan düzenlemede bütün her şeyin bir komisyona devredilmesi düşünülüyor ve komisyonun da ceza kesme, tahsis, idare her şey... Birçok kez burada, gerek Plan ve Bütçede gerek Sağlıkta, birçok düzenlemede “komisyon” lafı çok kullanılıyor fakat komisyonun kimlerden, kaç kişi, nasıl düzenlenecek, nasıl olacak bunun detayına girilmiyor çünkü saraydan gelecek talimat bekleniyor veya sarayın yapacağı bir düzenleme bekleniyor. Böyle de olunca uygulamalar tümüyle rastgele düşünülüyor. Sayın vekiller, bunun yapılma nedenlerine baktığımızda biz endişe etmekteyiz. Neden endişe etmekteyiz? Bu iktidar geçmiş uygulamalarında yandaşlarına peşkeş çektiği için burada da bu tür uygulamaların ortaya çıkacağından endişe ediyoruz. Bir de kendi dileğimiz var. Bakın, Batman Vekiliyim, Hasankeyf’le ilgili dün birçok sivil toplum örgütü tekrar açıklama yaptı, sadece Türkiye’de değil, dünyadan birçok kesim. 10 Haziranda su toplanacak. Biz, yıllardır, bin yıllardır var olan bir medeniyeti korumak yerine yok ediyoruz. Bunun benzerini şimdi tekrar bunlara neden açmaya çalışıyoruz? Bizim yapmamız gereken... Bakın, iki gün önce Diyarbakır Surları ve Hevsel Bahçeleri’yle ilgili idare mahkemesi bir karar aldı. İdare mahkemesinin aldığı karar neydi biliyor musunuz? Daha önce Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi buranın korunması için ve Dünya Kültür Mirası’na girdiği için bir düzenleme yapmıştı. En büyük düzenleme nedir? Buranın rant alanı olmaması için, kentsel yapılaşmaya girmemesi için düzenleme çıkarmıştı ve o dönemki Çevre ve Şehircilik Bakanı Özhasseki kalktı, dedi ki: “Bir düzenleme çıkarıyoruz, burada konut yapacağız, binalar yapacağız, alanı açacağız.” 15 Temmuz oldu, 15 Temmuzdan önce idare mahkemesi bu kararı durdurmuştu, hemen olağanüstü hâl kararnamesiyle tekrar bunu kaldırdılar ve nitekim iki gün önce tekrar mahkeme durdurdu, yoksa orası tümüyle açılmış oluyordu. Bizim endişemiz, komisyon belli değil, kaç kişi olacağı belli değil, kimler olacağı belli değil, ne yapacağı belli değil, bir taraftan da buna yol açılması için her türlü çaba saklı tutularak ortam yaratılıyor.

Aslında her çıktığımızda bu kürsüde bir de İstanbul seçimleriyle ilgili konuşuluyor. Aslında İstanbul seçimlerine gelmeden önce, bakın, Batman’ın Gercüş ilçesinde 43 oyla... Biz dedik ki: “Sayım yapılsın.” Olmadı. Birçok yerde kanun hükmünde kararnameyle gelen arkadaşların başvuruları kabul edildi, sonra işlemlerine son verildi. Bugün onlara biz ses çıkarmış olsaydık belki bugün İstanbul’da yaşananlar olmazdı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

NECDET İPEKYÜZ (Devamla) – Sayın Başkanım, toparlıyorum.

BAŞKAN – Toparlayalım.

NECDET İPEKYÜZ (Devamla) – Ama öyle bir hâle geldi ki Nevşehir Belediye Başkanı... İstanbul'da sanatçılar dediler ki: "Yüksek Seçim Kurulunun aldığı kararlar bizim hoşumuza gitmiyor. Biz düşünce ve ifade özgürlüğü çerçevesinde desteğimizi sunacağız." Sanatçılar, aydınlar düşünce ve ifade özgürlüğü çerçevesinde herhangi bir düşüncesini ifade ederken bir tercihte de bulunabilir ama kamu adına görevde bulunan bir belediye başkanının kamu adına çalışırken "Bu sanatçılar gelemmez." diye söyleme yetkisi yoktur. Bu, kamu adına görevi kötüye kullanmadır, hakkında işlem yapılması lazım; buradan da suç duyurusunda bulunmak lazım. Onun görevi düşünce özgürlüğü değil, kamu adına yararlı çalışmaktır. Nevşehir için bu çalışmalarını yaparken normalde en güzel şey -bizim gelecekle ilgili- bu komisyonun düzenlenmesinde tümüyle şeffaf olunması, yandaşlardan arındırılmasıdır ve en büyük şeffaflık da şudur: Yerel yönetimlerin, üniversitelerin, derneklerin, odaların, sendikaların, bu konuda çalışan bütün kurumların bu komisyonda görev alması, komisyonun şeffaf şekilde alacağı kararları paylaşmasıdır.

Hepinize saygılarımı sunuyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Kapadokya Alanı Hakkında Kanun Teklifi'nin 2'nci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederim.

"Madde 2- (I) Bu Kanunun uygulanmasında;

a) Bakan: Kültür ve Turizm Bakanını,

b) Bakanlık: Kültür ve Turizm Bakanlığını,

c) Başkan: İdare Başkanını,

ç) İdare: Kapadokya Alanının tarihi ve kültürel değerleri ile jeolojik/jeomorfolojik dokusunun ve doğal kaynak değerlerinin korunması, yaşatılması, geliştirilmesi, tanıtılması, gelecek kuşaklara aktarılması, planlanması, yönetilmesi ve denetlenmesi amacıyla kurulan idareyi,

d) Geçiş dönemi koruma esasları ve kullanma şartları: Kapadokya Alan planları yürürlüğe girinceye kadar uyulacak esasları,

e) Kapadokya Alanı: Ekli harita ve koordinat listesinde sınırları belirtilen ve bu Kanun kapsamında İdarenin yetkili ve görevli olduğu alanı ve Aksaray, Ihlara, Selime, Güzelyurt, Saratlı yörelerini,

f) Kapadokya alan planları: Bu Kanun hükümlerine göre hazırlanan, Kapadokya Alanının korunması, geliştirilmesi, yönetimi, tanıtılması, koruma esasları ve kullanma şartlarının belirlenmesi, bölgenin sağlıklılaştırılması, yenilenmesi, açık alan sistemi yaya dolaşımı, taşıt ulaşımı ve altyapı tesislerinin tasarım esasları ile bölge halkının sosyal ve ekonomik yapısının iyileştirilmesi konularında hedefler, stratejiler ve kararları belirleyen her tür ve ölçekteki planları,

g) Komisyon: Kapadokya Alan Komisyonunu, ifade eder"

Ayhan Erel

Aksaray

Hüseyin Örs

Trabzon

İsmail Koncuk

Adana

Feridun Bahşi

Antalya

Metin Ergun

Muğla

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

MİLLÎ EĞİTİM, KÜLTÜR, GENÇLİK VE SPOR KOMİSYONU BAŞKANI EMRULLAH İŞLER (Ankara) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Antalya Milletvekilimiz Sayın Feridun Bahşi. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

FERİDUN BAHŞİ (Antalya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Antalya’da yayın yapan Akdeniz’de Yeni Yüzyıl gazetesi yazarı İdris Özyol’a dün alçakça bir saldırı yapılmıştır. Saldırıyı nefretle kınıyor, buradan kendisine geçmiş olsun dileklerimi iletiyorum.

Önce Genel Başkanımız Sayın Meral Akşener’e yapılan saldırı... Sonuç: Failler beraat. Ardından CHP Genel Başkanı Sayın Kılıçdaroğlu’na yapılan fiilî saldırı. Toplumsal infial yaratacak nitelikte öldürmeye tahrik ve teşebbüs. Sonuç: Fail serbest, üstüne bir de failden kahraman yaratma müptezelliği. Geçen hafta, koca yürek gazeteci, değerli kardeşim Yavuz Selim Demirağ’ın baş bölgesine demir çubuklarla vurmak suretiyle yine saldırı. Fiil ve eylem, öldürmeye tam teşebbüs ama failler yine serbest. Dün ise Sayın İdris Özyol’a yapılan tekme tokat yine bir fiilî saldırı, faili meçhul. Ayarını bozduğun kantar gün gelir seni de tartar. Artık hak, hukuk ve adalet istiyoruz. Hemen şimdi, beklemeden.

56 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 2’nci maddesi üzerine İYİ PARTİ Grubu adına söz aldım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, Nevşehir, Kırşehir, Niğde, Aksaray ve Kayseri illerine yayılmış bir bölge konumunda olan Kapadokya, doğa ve tarihin birleştiği bir yerdir. Geçmişten beri meydana gelen doğa olayları peribacalarını oluşturmuş, insanlar da bunların içinde ev ve kilise olarak kendilerine yaşam alanları oluşturmuşlardır. Kapadokya Pers dilinde “güzel atlar ülkesi” demektir. Türk turizmine öncülük eden Kapadokya bölgesi birden fazla koruma statüsüne sahip olmasından dolayı planlama ve koruma sorunlarıyla baş başa kalmaktadır. Bölgede aynı alanlarda 5 farklı kurumun yetkili oluşu uzun bürokratik süreçleri de beraberinde getirdiğinden kaçak yapılaşmanın artmasına sebep olmaktadır. Son otuz yıldır yaşanan yapılaşma sorunu ise bölge için başlı başına bir sorundur.

Bu kanun teklifiyle alan yönetimi başkanlığı bünyesinde komisyon oluşturup tüm uygulamaların koordine edilerek tanıtımın gerçekleştirilmesi, gerekli finansman ayaklarının sağlanması, müze ve ören yerlerinin düzenlenmesinin sağlanacak olması bölgenin gelişimine olumlu katkı yapacağından İYİ PARTİ olarak bu teklifi destekliyoruz. Ancak İhlara Vadisi, Selime ve Güzelyurt bölgesinin Kapadokya Alanı sınırlarından ayrı tutulma sebebini anlayamıyor ve kabul etmiyoruz. Dolayısıyla İhlara Vadisi, Selime ve Güzelyurt bölgesinin de bu kanunla teklif edilen Kapadokya Alanı sınırları içerisinde yer alması gerektiğini düşünüyor, bu konunun Genel Kurulda düzeltilmesini istiyoruz.

Değerli milletvekilleri, 13 Mayıs Türk Dil Bayramı idi. Bu vesileyle millî bütünlüğümüz ve geleceğimiz açısından en önemli unsur olan Türk dili hakkında da birkaç kelime etmek istiyorum.

Dil, bir milletin kimliğinin en önemli temel taşıdır. Türk diline sahip çıkmak da her Türk’ün en önemli görevidir. Dünyanın en köklü dillerinden olan güzel Türkçemiz, Karamanoğlu Mehmet Bey’in yedi yüz kırk iki yıl önce yayınladığı “Bugünden sonra hiç kimse sarayda, divanda, meclislerde ve seyranda Türk dilinden başka dil kullanmaya.” fermanıyla resmîyet kazanmış ve itibarlı hâle gelmiştir. Bu ferman aynı zamanda Türk milletine dili geliştirerek muhafaza etmek, millet olarak geleceği de güvence altına almak adına verilmiş çok büyük bir karardır.

Türk milletinin dili Türkçedir. Türkçe varoluşumuzun teminatı, bağımsızlığımızın güvencesidir. Dil millettir, dil vatanıdır, dil kültürdür; insanları birbirine bağlayacak en önemli bağıdır. Bu yüzden Türkçe okumak, Türkçe düşünmek ve Türkçe konuşmak zorundayız.

Atatürk de Türk diline ve dilin gelişmesine çok önem vermiştir. Öncelikle Türk Dil Kurumunu kurmuş, “Türk dili, Türk milletinin kalbidir, beynidir. Gençlerimiz binlerce yıllık miras olan dilimize sınıksız sarılmalıdır çünkü bizi geleceğe Türkçe taşıyacaktır.” diyerek Türk diline verdiği önemi gerçekleştirdikleriyle de açıkça göstermiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayın Sayın Bahşi.

FERİDUN BAHŞİ (Devamla) - Dünyaya Türkçe bakan, Türkçe düşünüp Türkçe konuşan ve Türkçe sevdalısı gelecek nesillerin yetişmesi umuduyla Türk milletinin Türk Dil Bayramı'nı biraz gecikmeli de olsa kutluyorum. Türkçenin gelişmesi için emek veren, çaba gösteren, bu uğurda hayatını vakfeden kutlu atalarımızın ruhlarına şadlık diliyor, Türkçe sevdalılarına saygı ve sevgilerimi iletiyorum.

Değerli milletvekilleri, ülke yangın yeri, ekonomik kriz âdeta insanlarımızı intiharın eşğine getirmektedir. Toplumun her kesimi Türkiye Büyük Millet Meclisini kendi istek ve iradesinin tecelligâhı, kutlu bir yer olarak görmekte ve sorunlarına bu kutlu çatıdan çözüm beklemektedir. Böylesi zor bir dönemde Meclisin çalışması aksatılmaktadır. Bu sebeple milletimizin sorunlarının çözüm yeri olan Gazi Meclisimizin çalışmalarına devam etmesini diliyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

TBMM Genel Kurulunda görüşülmekte olan 56 sıra sayılı Kapadokya Alanı Hakkında Kanun Teklifi'nin 2'nci maddesinin (g) bendinin aşağıdaki gibi değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

“g) Komisyon: Kapadokya Alanı Komisyonu”

Tekin Bingöl

Orhan Sümer

Faruk Sarıaslan

Ankara

Adana

Nevşehir

Ömer Fethi Gürer

Fikret Şahin

Niğde

Balıkesir

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

MİLLÎ EĞİTİM, KÜLTÜR, GENÇLİK VE SPOR KOMİSYONU BAŞKANI EMRULLAH İŞLER (Ankara) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Niğde Milletvekilimiz Sayın Ömer Fethi Gürer. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakika Sayın Gürer.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Meclisimiz haziran ayında bir yılı dolduracak. Milletvekili olarak şöyle geriye dönüp baktım “İşçi için, çiftçi için, esnaf için, emekli için bu Mecliste hangi kanun çıkmış?” diye, bulabildiğim bir kanun yok. 3600 ek göstergeyle ilgili verilen sözler var, ne yazık ki onunla ilgili yine erteleme var, verdiğimiz kanun teklifleri görüşülmüyor. Bunun yanında, emeklilikte yaşa takılanlarla ilgili kanun tekliflerimiz komisyonlara gitmiyor ya da reddediliyor. İşçiler için taşeronda düzenlemeyle ilgili verdiğimiz yasa teklifleri ele alınmıyor, değerlendirilmiyor. Bunun yanında, kültürle ilgili, tarihle ilgili ve gelecekle ilgili iyi ki bir Kapadokya Alan Başkanlığıyla ilgili kanun teklifi geldi de en azından o konuya milletvekilleri olarak hepimiz dikkat kesildik.

“Kapadokya” dediğiniz zaman, Niğde’nin, Kayseri’nin, Aksaray’ın, Nevşehir’in içinde olduğu ama dünyanın da artık yalnızca Nevşehir’deki peribacalarıyla, yer altı şehirleriyle tanıdığı çok özel ve önemli bir bölge gündeme geliyor. Kapadokya Alan Başkanlığının oluşması doğru bir girişim çünkü burada yıllardır meydana gelen tahribatlarla Kapadokya’da büyük zararlar oluştu. Belediyeler, mevcut kurullardaki bürokratlar ve bunlara benzer oluşturulmuş yapılar burada olabilecek doğru işleri dahi sürüncemeye bıraktılar ve bu bölgenin bu anlamda alacağı hizmetler geride kaldı. On yedi yıllık Adalet ve Kalkınma Partisi iktidarı döneminde ne yazık ki Kapadokya’nın tahrip edilmesi bir yerde seyredildi. Bu yapılacak düzenlemeyle bunların önüne geçilebilir mi?

Şimdi, niyet iyi ama uygulama nasıl olacak? Kapadokya Alan Başkanlığını eğer bir siyasi ve bürokratik kimlikle yeniden oluşturacaksanız, eğer bu alan başkanlığında kamunun, özelin, kitle örgütlerinin varlığını sağlamayı seçilecek başkanı referandumla seçip genelin değerlendirmesine açık şeffaf bir yapı kurmayacaksanız, yarın bu yapı da diğerleri gibi bürokratik bir yapıya dönüşür ve orada amaçlanan gerçekleşmez. Değerlerimizi koruma adına yapılması gerekenler de doğrular da çalıştaylarla bilim insanları tarafından da gündeme getiriliyor, bunlarla ilgili önermeler ortaya çıkıyor ama bunlar burada yasalaştıktan sonra içleri boşaltılıyor. Bir bakıyorsunuz siyasi bir kimlik gelmiş, geçmiş aranıyor; yağmurdan kaçarken doluya tutulmuş gibi oluyorsunuz. Önemli olan, uygulayıcının niyeti. Kapadokya’yı geleceğe taşımak istiyorsak, burayı bugünden yarına var olan sorunlarından arındırmak istiyorsak Kapadokya Alan Başkanlığı düşüncesini oluşturduktan sonra da bu konuların takipçisi olacak ve burayı gerçekten amacına hizmet edecek bir konumlandırma içine girdirmemiz lazım.

Değerli arkadaşlar, Kapadokya’da ve bölgede, Niğde de dâhil, artık ekonomik kriz, kültür ve değerleri korumadan öte eline kazma küreği alanın define avcılığı yapmaya başladığı bir sürece erdirdi. Onun için tarihî yapılarda büyük tahribat var. Tarihî yapılardaki bu tahribatın yanı sıra, devlet de yapılan bazı yanlışlıklara göz yumduğu için Kapadokya gibi tarihin ve kültürün merkezi yanlış yapılanmalarla anılıyor. Olanaklı olsa o bölgeyi, hani “fanus” derler ya, onun içine alıp korumak gerekir. Ama yaptığımız işlemlerde küçük çıkarlar için, rant uğruna, birilerinin elde edeceği fayda için bu değerleri yok ediyoruz, zarar veriyoruz.

Örneğin, bazı vakıflar eliyle onarılan yerler var. Oralara da gidiyorum, içim acıyor. Atalarımızdan kalan yerleri de aslına uygun onarmıyoruz. Yaptığımız işte mevcut hâliyle bir inşaat yapar gibi olaya bakıyoruz. Kapadokya gibi yerlerde hangi konuda yatırım yapıyorsanız oranın tarihini, kültürünü, var olanı geriye taşıyacak mekanizmaları doğru tespit edip buna göre bir değerlendirme içinde olmak gerekiyor, vicdani sorumluluk bunu getiriyor. Çünkü bizim bugün bizde olanları yarına taşıyabilmemiz için yaptığımız işlerin doğru konuşlandırılması ve doğru sonuçların oluşması önemlidir.

Kapadokya Alan Başkanlığı, geçmişte İstanbul’da ve Çanakkale’de yapılan örnekler gibi amacına hizmet etmeyecek bir yapı olarak doğarsa bu yeni bir bürokratik yapı olmaktan öteye gitmez ama amaca hizmet ederse, bölgenin korunmasını, bölgenin gelişmesini, bölgede var olan bürokratik yapıyla gelmesi gereken yatırımların önündeki engelleri kaldıracaksa o bölgenin geleceği için olumlu bir şeydir. Önemli olan niyet. Niyetiniz neyse uygulamada yapacağınızda bu şekillenir ve buna göre de sonuca gidilir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayalım Sayın Gürer.

ÖMER FETHİ GÜRER (Devamla) – Bu nedenle Kapadokya Alan Başkanlığı kanun teklifiyle olsun, buraya gelen konuda bölgenin de sorunlarının dikkate alınmasını diliyorum.

Kapadokya dediğiniz Nevşehir ili aynı zamanda patatesin de başkentiydi, aynı zamanda üzümün de önemli bir merkeziydi. Ne yazık ki toprağa verilen gübresi, getirilen tohumu o bölgenin bir bölümünün patatesten karantina altına alınmasına neden oldu. Aynı şekilde, kuru üzümle anılan bölge, artık İran'dan gelen kuru üzümün Nevşehir'de işlendiği duruma düşürüldü. Toprağına zarar verdiğimiz Kapadokya'nın en azından tarihini kurtaralım diyorum. Kanun teklifi kanunlaştıktan sonra ülkemize, bölgemize hayırlı olmasını temenni ediyorum. (CHP ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

2'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 2'nci madde kabul edilmiştir.

3'üncü madde üzerinde iki önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre okutup işleme alıyorum.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 56 sıra sayılı Kapadokya Alanı Hakkında Kanun Teklifi'nin 3'üncü maddesinin (2)'nci fıkrasının ikinci cümlesinin madde metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Tekin Bingöl	Orhan Sümer	Faruk Sariaslan
Ankara	Adana	Nevşehir
Ömer Fethi Gürer	Fikret Şahin	Haydar Akar
Niğde	Balıkesir	Kocaeli

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

MİLLÎ EĞİTİM, KÜLTÜR, GENÇLİK VE SPOR KOMİSYONU BAŞKANI EMRULLAH İŞLER (Ankara) – Katılıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Kocaeli Milletvekilimiz Sayın Haydar Akar. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakika Sayın Akar.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; evet, bugünlerde çok kötü bir ekonomik problemle karşı karşıyayız. Tabii, İstanbul seçimlerine 6 Mayıs'ta yapılan YSK darbesiyle aslında vatandaşın, Meclisin gündemi olması gereken ekonomiden hızla uzaklaşıyoruz ve başka şeyler konuşuyoruz, başka şeyleri tartışıyoruz. Hatta millî damat Trabzon kökenli Berat Albayrak Trabzon'da yaptığı basın toplantısında şöyle diyordu: "Dolar 5 lira oldu, artmasını çok beklersiniz." Hemen peşinden dolar 5,25 oldu; 5,30 oldu; 5,50 oldu, 6 oldu ve 6'yı geçti ve artmasını bekleyenlere şöyle bir ifade kullanıyordu: "Gara gara düşünüyorlar şimdi." Millî damat Trabzon kökenli Berat Albayrak şimdi gara gara düşünüyor; hazine boşalmış, dolar fırlamış, euro artmış ve vatandaş bir şekilde açlığa mahkûm edilmiş. Bunu da söyleyip bitirmiyor, başka bir şey daha söylüyor, Türkiye'de istihdamın arttığından bahsediyor. Sanki on yedi yıllık iktidarları döneminde bir fabrika, bir üretim tesisi kurmuşlar gibi ya da "kurdurmuşlar" gibi diyelim, üretimin arttığından bahsediyor. O da yetmiyor "Tünelin ucunda ışık göründü ve dengeledik." diyor.

Beyler farkında mısınız, Türkiye hızla ekonomik çöküşe doğru gidiyor. Tünelin ucunda ışık değil yeni dramlar var. Bu dram, ekonomik çöküşle beraber gerçekten milleti perişan etmiş durumda. Bunun en çok hissedildiği kent de Kocaeli. Size Kocaeli'den bir örnek vermek istiyorum. Türkiye'nin ilk 500 firması içerisinde, hatta 250 firması içerisinde olan, yüzde 40 ila 50 arasında ihracat yapan, yaklaşık 570 kadrolu, 110 kadrosuz işçi veya taşeron işçi çalıştıran MDF sunta yapan Yıldız MDF, fabrika kapılarına

kilit vurdu. Öyle bir kilit vurdu ki işçilerin çıkışını yapabilecek kadar elektrik parasını ödeyemiyor, internet bağlantısı dahi sağlayamıyor. Bu Yıldız Sunta –işveren- gerçekten iyi niyetli. “Cebimdeki son 5 kuruşu da işçiye vermek istiyorum.” diyor. İşçi arkadaşlar da “İşveren kurtarılınsın.” diyor, biz de bunu söylüyoruz. Arkadaşlar, evet, yandaş sermaye var, yandaş işverenler var ama gerçekten de bu duruma düşen, yönetmiş olduğunuz ekonomik politikalar nedeniyle bu duruma düşen işverenlerin ve istihdam sağlayan işverenlerin çok hızlı bir şekilde desteklenmesi gerekiyor.

Bakın, işçilerimiz bir mektup yazdı, CİMER’e yolladı. Size o mektubu okumak istiyorum: “Sayın Cumhurbaşkanımız, Yıldız Sunta çalışanları olarak size ulaşmak için video çektik. Seçimden önce böyle bir çalışma yapmadık, seçimi provoke etmek anlamına gelmesini istemedik. Altı aydır maaşlarımızı alamadık, altı aydır üretim yapılmıyor; yine de Allah patronumuzdan razı olsun. Patronumuzun ‘Üretimin olmamasına üzülüyorum da çocuklarımıza maaş veremiyorum ya ona üzülüyorum.’ demesi bizi duygulandırdı. ‘Kriz zamanında işçi atmalıyız.’ denildiğinde ‘O işçilerin çocukları, eşleri var.’ diyerek işten çıkarmayı reddetti.” Altı aydır para alamıyor bu işçiler. Geçen gün sendika ramazan erzağı dağıttı.

Sizlerden dileğim, isteğim, lütfen, Hükûmete, bakanlara ulaşın, Recep Erdoğan’a ulaşın, bırakınsın İstanbul’u ve Türkiye’nin gerçek problemleriyle uğraşın.

Bu da bitmiyor, bununla da bitmiyor. Birkaç tane grev aşamasına gelen, hatta grev hakkı olmayan ama bu ekonomik durumdan etkilenen vatandaşlarımız -sözleşmeleri artık son safhaya gelmiş- Yüksek Hakem Heyetine gitme durumuna gelmiş.

Çıkarmış olduğunuz iş kanunlarıyla işçinin tüm hakları ellerinden alınmış, sermayeye karşı savunmasız bırakılmıştır. Verdiğim örnek, Türkiye’nin en büyük rafinerisi, tekel. Dolara zam geldi, ürüne zam geliyor. Ürünün azalması veya eksilmesi, satışı konusunda bir eksiklik yok. Geçen yıl Türkiye’nin en çok kâr eden firmasıydı ama işçilerin haklı taleplerine karşı duyarsız. Niye duyarsız? Arkasında bir güç var, sizin kanunlarla sağlamış olduğunuz güç var. TÜPRAŞ’tan bahsediyorum arkadaşlar size.

4.300 işçi, 4 rafineride sözleşmelerinin bitmesini bekliyor. Efendim, Yüksek Hakem Kuruluna gitmiş, Yüksek Hakem Kurulu da bütün şeyde olduğu gibi yine sermayenin lehinde karar verecektir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayalım Sayın Akar.

HAYDAR AKAR (Devamla) – Bir an evvel bu işçilerimizin desteklenmesi, emeğe saygı duyarak, onlar aleyhine çıkardığımız kanunları bir an evvel düzelterek, gerçekten Türkiye’nin kanayan yarası olan emekle ilgili kanunları burada düzelterek o insanların desteklenmesi gerekiyor. Destekleyelim ki mağdur ettiğiniz, yoksullaştırdığınız insanların rahat bir nefes almasını sağlayalım.

Bakın, açlık sınırı 2.100 TL; Kocaeli kentinde çalışan, sanayinin başkentinde çalışan insanların yüzde 44’ü asgari ücretle çalışıyor, Türkiye’yi getirdiğiniz durum bu. Bu durumdan Türkiye’yi çıkarabilmenin tek yolu, Türkiye Büyük Millet Meclisinin Türkiye’nin gündemine odaklanarak Türkiye’nin gündemindeki problemleri çözmesidir.

Burada sizlerin de bu konulara destek vermenizi diliyor, hepimize sevgiler saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Kapadokya Alanı Hakkında Kanun Teklifi'nin 3'üncü maddesinin (1)'inci fıkrasının birinci cümlesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederim.

Fahrettin Yokuş	Ayhan Erel	Yasin Öztürk
Konya	Aksaray	Denizli
Enez Kaplan	Muhammet Naci Cinisli	Aylin Cesur
Tekirdağ	Erzurum	Isparta

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

MİLLÎ EĞİTİM, KÜLTÜR, GENÇLİK VE SPOR KOMİSYONU BAŞKANI EMRULLAH İŞLER (Ankara) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen, Isparta Milletvekilimiz Sayın Aylin Cesur. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakika Sayın Cesur.

AYLİN CESUR (Isparta) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepimizi saygıyla selamlıyorum.

Bugün 16 Mayıs 2019, Büyük Atatürk'ün Samsun'a Bandırma Vapuru'yla hareket etmesinin 100'üncü yıl dönümü. 19 Mayıs'ı idrak ettiğimiz haftanın 100'üncü yıl dönümünde tarihi ve çok önemli günler yaşıyoruz. Bunun hissiyatıyla karşınızda olmaktan dolayı duyduğum mutluluğu ifade etmek istiyorum.

Bir başka deyişle, Büyük Atatürk'ün kurduğu cumhuriyetin en çetin günlerini yaşadığının 100'üncü yılı. Büyük Atatürk, görev bölgesine iç huzuru sağlamak amacıyla gönderildi ve giderken dedi ki: "Milletimiz yorgun ve fakir. İç huzuru sağlamamız lazım." Şimdi, bir yandan, kurduğu cumhuriyetin bu büyük çatısı altında sizlere hitap etmekten, 100'üncü yılında hitap ediyor olmaktan duyduğum gururu, bir yandan da maalesef, yüz sene sonra yine iç huzursuzluğun, milletimizin yoksulluğunun ve aynı zamanda da yorgunluğunun farkında olmaktan duyduğum üzüntüyü de ifade etmek istiyorum. Kendisini rahmetle, minnetle ve şükranla anıyorum.

Bir başka konuya daha değineceğim. 16 Mayıs 2019'dayız. 16 Mayıs aynı zamanda, yine bu Türkiye Büyük Millet Meclisi çatısı altında bir Cumhurbaşkanı'nın seçildiği, 9'uncu Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel'in Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı olduğu tarihin 26'ncı yıl dönümüdür.

Sayın Cumhurbaşkanı seçilince o zamanki nüfusa bakarak dedi ki: "60 milyonu kucaklayacağım." Ve 60 milyonu kucakladı. Daha sonraki dönemlerde, daha önceden rakibi olmuş kişiler kendisinin Cumhurbaşkanılığı süresinin uzatılmasını istedi. Devlet adamlığı örneği verdi; halk onu, o halkını kucakladı. Şimdi bugünlere baktığımızda herkesi kucaklayan, her köşeyi ve her kişiyi kucaklayan Sayın Cumhurbaşkanımıza Allah'tan rahmet diliyorum ve kendisinin mekânı cennet olsun diyorum, rahmetle anıyorum.

Ve kendisinin bir sözünü yine bugünlere ithafen hatırlatmak istiyorum bu kürsüden. Demişti ki: "Milletin hür iradesiyle gelip milletin hür iradesiyle giden iktidarlar ve bunu kucaklayan millet ve sistem mutlaka sahip bulmalıdır." Evet, bugün de aynı düşüncelerdeyiz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Kapadokya Alanı Hakkında Kanun Teklifi'nin 3'üncü ve daha sonra da 4'üncü maddesi üzerinde verdiğim önergeler üzerine konuşacağım.

Değişikliğe bakınca alanda üst ölçekli planlama hazırlama, imar planları uygulama yetkilerinin idareye ve bakana verildiğini görüyoruz. Oysaki alanında uzmanlaşmış kişilerden oluşan ilgili kamu kurum ve kuruluşlarının plan teklif etme ve görüş bildirme yetkisi olmalıdır.

Değişiklikle yerel yönetimlerin bu konudaki tüm yetkilerinin kaldırıldığını görüyoruz. Bu durum ilk bakışta yararlı olarak gözükmekteyse de uygulama sınırları genişletildiğinde ve kötüye kullanıldığında, özellikle iktidarın elinde olmayan Antalya, Adana, Aydın, İstanbul, Mersin, Muğla gibi yerlerde Kapadokya Alanı emsal gösterilerek, aynı uygulamalara bu bölgelerde de gidilerek, yerel yönetimlerin yetkilerine sınırlamalar getirilerek buradan elde etmiş oldukları gelirlerin ortadan kalkmasına neden olabilecektir. Belediyeler dâhil birçok ilgili kurum devre dışı bırakılarak yandaşların ve çıkar gruplarının kendi lehlerine iş görmesi kolaylaşacaktır ki bu da son dönemdeki uygulamalara baktığımızda çok da nadir rastladığımız bir durum değil maalesef.

Şimdi, konu belediyelere gelince ve kaybettiğiniz belediyeleri bırakmama hassasiyetinize gelince... Belediyeleri bırakmamak demişken gecelerce bizlere saydığımız sandıklar aklımıza geliyor tabii. Say say bitiremedik, geceler gündüzlere uzadı, saymaya devam ettik. En sonunda Sayın İmamoğlu seçimi kazandı ve Yüksek Seçim Kurulu tarafından seçim iptal edildi. Demokrasi sandığa değil, bu defa toprağa gömüldü ve biz aslında burada, bu kürsüden ve her yerde 24 Hazirandan beri millete sizin söz verip yapmadıklarınızı sayıyorduk yani biz saymaya devam ediyorduk, siz de saydırmaya devam ediyordunuz. Şimdi, siz bize saydırdınız, saydırdınız, saydırdınız da...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Devam edin.

AYLİN CESUR (Devamla) – Acaba siz mi saymayı unuttunuz düşüncesiyle, ben bugün hepimizin bildiği temel eğitim yöntemiyle tekrar millete söz verip yapmadıklarınızı saymaya başlayacağım. Bunu, abaküsü hepiniz hatırlıyorsunuz zannediyorum. En temelinden başlayalım.

Evet, AK PARTİ'nin “3Y” vaadi vardı. Bunun birincisi “yolsuzluk” “yoksulluk” ve “yasaklara karşı mücadele.” “Yoksullukla mücadele edeceğiz.” dediniz, 2003'ten bugüne gıda fiyatları yüzde 407 arttı, konut yüzde 432 arttı, ulaştırma yüzde 390 arttı. 2003'ten bugüne TÜFE yüzde 310; açık bir ifadeyle, on altı yılda 1 liralık mal ve hizmetler 4,1 lira artmış oldu. 2007'de dünya enflasyon liginde 64'üncü sıraya düştük ve “Enflasyon canavarını yendik.” dediniz ve 2018'de enflasyon liginde 6'ncı sıraya fırladık yani yükseldikçe çok kötü durumdayız biliyorsunuz. Yıllık enflasyon yüzde 20'lerde, aslında yüzde 40.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sadece o bölümü mü sayacaksınız, hepsini mi?

AYLİN CESUR (Devamla) – Daha sonra devam edeceğim.

BAŞKAN – Peki, ilk bölümü tamamlayın isterseniz.

AYLİN CESUR (Devamla) – Ve işsizlik 2001 krizinin en kötü günlerinde yüzde 11,4'tü; dün sabah açıklandı, yüzde 14,7. Sadece 2012'den bu yana işsiz sayısı 2,2 milyondan 4,74 milyona çıkarak rekor kırdı. Genç işsizliğiye yüzde 26,1.

Tüketici Hakları Derneğinin raporuna göre, Türkiye'de 16 milyon kişi açlık sınırında ve 48 milyon kişi yoksulluk sınırında yani 64 milyon aç değerli milletvekilleri. 2023'e, en büyük 10 ekonomi olma hedefinize dört sene kaldı ancak 2000'de, siz gelmeden evvel dünyanın 16'ncı ekonomisiyken hâlen 20'nci sıradayız, dört senemiz var, ilk 10'a sokacaksınız.

Dolar kuru 2002'de 1,67; bugün 6,06. İki yıllık devlet tahvili faizi 25,71. Kişi başına düşen millî gelir 12.480 dolardan 9.632'ye yani 2007 seviyesine sadece son beş yılda düştü.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

AYLİN CESUR (Devamla) – Devam edeceğim. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Şimdi tekrar davet edeceğim kendisini ama bu abaküsün de sona ermesi için en az beş önergede söz sahibi olması gerekiyor.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

3'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 3'üncü madde kabul edilmiştir.

4'üncü madde üzerinde iki önerge vardır, aykırılık sırasına göre önergeleri okutup işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Kapadokya Alanı Hakkında Kanun Teklifi'nin 4'üncü maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Aylin Cesur

Fahrettin Yokuş

Enez Kaplan

Isparta

Konya

Tekirdağ

Yasin Öztürk

Bedri Yaşar

Denizli

Samsun

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

MİLLÎ EĞİTİM, KÜLTÜR, GENÇLİK VE SPOR KOMİSYONU BAŞKANI EMRULLAH İŞLER (Ankara) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Isparta Milletvekilimiz Sayın Aylin Cesur. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

AYLİN CESUR (Isparta) – Sayın Başkan, çok teşekkür ediyorum.

Tabii, bir abaküs yeter mi bilmiyorum, on yedi yıl boyunca söz verilip yapılmayan çok şey varmış demek ki.

2023'te 500 milyar dolar olan ihracat hedefiniz 2018 yılında 168 milyar dolar oldu dolar kuru patlaması avantajınıza rağmen!

Şimdi, Sayın Mehmet Şimşek 2014'te, Naci Ağbal 2016'da ve Berat Albayrak 2018'de “Vergi affı olmayacak.” dedi. Hepsi tekrar edildi ve uzatıldı, vergi ödeyen vatandaş ödediğiyle kaldı.

“Benzin zamlarını güncelleme şart.” dediniz, yaptığınız güncellemelerle 1,66 liradan 7,20 liraya çıktı benzinimiz.

2002'de cari açık yalnızca 600 milyon dolarken son on altı yılda, her yıl ortalama 36 milyar dolar cari açıkla, sonuçta dış borcu 130 milyar dolardan 445 milyar dolara çıkardınız.

2006'da kendi çıkardığımız Tarım Kanunu'na göre gayrisafi millî hasılanın yüzde 1'ini her yıl tarıma ve çiftçiye verecektiniz, on üç yıldır vermediniz, yüzde 40-60 seviyelerinde seyretti. Çiftçiler Günü'nü kutladığımız bu haftada -bunun bir kere daha altını çizmek istiyorum- gerçekten, sizden belki de en hızlı, en derin çözüm bekleyen kesim köylülerimiz ve çiftçilerimiz; artık kıymayalım onlara diyorum.

Yasaklara gelince, artık kimse telefonda konuşmıyor “Acaba dinleniyor muyum?” diyor, sade vatandaş da buna dâhil. Türkiye, kaygı ve korku ülkesi hâline geldi. “Ergenekon” dediniz, “Balyoz” dediniz, önce savcısı oldunuz, sonra avukatı oldunuz desem aslında çok da yanlış bir şey yapmam zannediyorum.

“2010 Anayasası değişikliğiyle özgürlükler artacak” denilirken toplumdaki toplam mahkûm sayısı 144 binden 232 bine çıktı.

Yolsuzluk, 3’üncü “Y”niz. Söyleyecek söz bulamıyorum bu konuda. Konu milletimizce malum, Allah’a havale ediyorum ancak.

“Seçim barajını düzenleyeceğiz.” dediniz, yüzde 10 barajı hâlen yerinde duruyor on yedi sene geçmesine rağmen.

Dış politikaya gelince, Avrupa Birliğiyle vizeleri kaldıracaktınız, gümrük birliğinin güncellemesi vardı. Avrupa Birliğinden çıkarılmamız tartışılır hâlde bugünlerde -çok üzülüyorum- ve 2015’te “Amerika’yla ilişkilerimizi geliştirmeliyiz.” demiştiniz -Brunson, Zarrab, bütün bu isimler size ve milletimize çok şey ifade ediyor zannediyorum- büyük krizler yaşadık.

Millî Eğitim Bakanlığımıza bakalım: “Öğretmenlerin ataması yapılacak.” dediniz, sonra “Başka bir iş bulun.” dediniz. Bugün atanmayı bekleyen asgari öğretmen sayısı 440 bin, on yedi yıl boyunca yaptığınız atamalar sırasında atanamayan öğretmenlerle neredeyse 900 bin öğretmen mağdur.

Eğitimde kalite endeksi hazırlayacaktınız, kül oldu. Yükseköğrenim çerçeve yasası hazırlayacaktınız, yok oldu. 2010’da FATİH Projesi kapsamında 10,6 milyon tablet dağıtma sözü verdiniz; 1,4 milyonda kaldı, masal oldu, üstünü klavyeli bilgisayarlarla örtmek istediniz, milyarlar israf oldu. Gençlere ücretsiz internet hayal oldu.

Ziraat mühendisleri, gıda mühendisleri ve veteriner hekimler için 10.551 atama sözü verdiniz, her gün yazıyorlar, çiziyorlar. Buradan bir kere daha altını çiziyorum: Son iki bakanınız atama sözü verdi ikinci çeyrekte olacağına dair, ikinci çeyrek bitiyor; her gün hatırlatmaya ve saymaya devam edeceğiz.

Sağlık personeline ihtisaslaşma vadettiniz, meslek yüksekokulları açtınız bol bol; bugün 40 bin paramedik, 73 bin anestezi teknikeri, 60 bin tıbbi laboratuvar teknikeri, 15 bin sağlık yönetimi lisansiyeri, 23 bin diyetisyen işsiz hâlde kadro bekliyor. “SGK eczanelerinde kuyruğa ve ilaç yokluğuna son.” dediniz, 2018’de kur kriziyle ilaç bulamaz hâldeyiz ve en son 143 tanesini SGK yine ödeme listesinden çıkardı. “Ameliyat yapmayın.” diyen başhekimler ve yöneticiler cerrahlara mesajlar yolluyor, sosyal medya bunlarla yankılanıyor.

Ulaştırılmaya gelince, 2014 yılında 2019 için İstanbul raylı sistem hedefiniz 430 kilometreydi, 278 kilometrede kaldı. İstanbul’da Gebze-Halkalı banliyö hattı 2011’de bitecekti, 2019’da ancak açılabilir. İstanbul-İzmir Otoyolu Projesi’ni 2008’de başlatıp 2011’de tamamlayacaktınız, 426 kilometrelik güzergâhın hâlen 168’inci kilometresindesiniz. Osman Gazi Köprüsü’nün de geçişi en ucuz 72 lira. Üsküdar-Sancaktepe ve Kabataş-Mahmutbey metroları 2017’de tamamen bitecekti; hâlen ilkinin yalnızca 9 istasyonu açıldı, ikinciden hiç ses yok.

“2011’den 2015’e kadar 750 kilometre otoyol yapacağız.” dediniz, 42 kilometre yapıldı.

Aile Bakanlığı... 2018 seçimlerinde -4 bin- ASDEP yani Aile Sosyal Destek Programı için personel alımı sözünü tutmadınız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

AYLİN CESUR (Devamla) - Adalet Bakanlığına 15.100 kadro vadettiniz, verilmedi ama adaletin kendisinin dağıtılmadığı bir yerde kadro vermemeniz tabii çok şaşırtıcı da değil aslında.

EYT’liler, 700 bin kişi aileleriyle beraber sizden çözüm bekliyor ama EYT’nin sesine kulaklarınız tıkalı.

21 gün askerlik, tek tip askerlik sizden çözüm bekliyor ama bundan dolayı işini kaybedecek ya da işi olmayıp da işe girecek olanlar intiharın eşiğine gelmiş, her gün bize yazıyorlar, çiziyorlar, ses yok.

İktidara gelince cemevlerine hukuki statü ve ücretsiz elektrik sağlayacaksınız. Elektrik mahkeme kararlarına rağmen verilmeyen -ücretsiz elektrik- hukuki statünün tanınması da 2018 seçim beyannamesinde tekrarlanan bir vaat olarak kaldı.

“Terörle mücadele edeceğiz.” dediniz, “çözüm süreci” dediniz, her şey düğüm oldu. 2002’de sıfır şehit varken 2002-2019 yıllarında güvenlik güçlerimizden 2.620 şehidimiz var.

“Kasım 2015’te temel hak ve özgürlükler konusunda eksiklikleri gidereceğiz.” dediniz. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi Venedik Komisyonuna uyumu artırma sözü verdiniz, geldiğimiz durum çorap söküğü. Yama yapma yerine Avrupa Birliği konusunda...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

AYLİN CESUR (Devamla) – Son, bağlayacağım Sayın Başkanım müsaadenizle.

BAŞKAN – Bağlamak için biraz daha zaman var ama ben bir dakika daha ilave edeyim; onları bir tamamlayın isterseniz, bitirelim.

AYLİN CESUR (Devamla) – Teşekkür ederim.

Avrupa Birliği konusuna bütüncül ve kararlı yaklaşmamız gerekiyor değerli arkadaşlarım.

“FETÖ’yle mücadele şart.” dediniz, şartsa az önce, daha biraz önce -defalarca verdik- verdiğimiz önergeyi yine hep beraber neden reddettiniz? “Hep beraber” derken iktidar partisi ve ortadan bahsediyorum.

Değerli iktidar partisi milletvekilleri, şimdi 23 Hazirana odakladınız her şeyi ve Meclis de dâhil kamu ve özel kurumlarda hayat sanki durdu ve milyonlarca çözüm bekleyen vatandaşlarımıza verdiğiniz sözler unutuldu. Biz vicdanlarımızla sandığa sahip çıktık, millî iradeye sahip çıkmaya devam edeceğiz. O gömdüğünüz topraktan, millî iradeyi gömdüğünüz yerden çıkaracağız ve milletimiz de bizimle beraber olacak. Hiç, hiç bundan kuşkunuz olmasın. Biz saymaya devam edeceğiz. Millettin hür iradesiyle gelip millettin hür iradesiyle giden iktidarlar ve bunu kucaklayan sistem sahip buluncaya kadar biz saymaya devam edeceğiz.

Hepinizi sevgiyle saygıyla selamlarım. (İYİ PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

TBMM Genel Kurulunda görüşülmekte olan 56 sıra sayılı Kapadokya Alanı Hakkında Kanun Teklifi'nin 4'üncü maddesinin (5)'inci fıkrasındaki “Kapadokya Alan planı” ibaresinin “Kapadokya Alanı planı” olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Tekin Bingöl

Orhan Sümer

Faruk Sarıaslan

Ankara

Adana

Nevşehir

Fikret Şahin

Ömer Fethi Gürer

Özgür Ceylan

Balıkesir

Niğde

Çanakkale

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

MİLLÎ EĞİTİM, KÜLTÜR, GENÇLİK VE SPOR KOMİSYONU BAŞKANI EMRULLAH İŞLER (Ankara) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde...

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Gerekçe okunsun Sayın Başkan.

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Kanunun adı “Kapadokya Alanı Hakkında Kanun” olarak belirlenmiş olup maddedeki ifadenin de buna uygun olması gerektiği düşünülmektedir.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

4’üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 4’üncü madde kabul edilmiştir.

5’inci madde üzerinde üç önerge bulunmaktadır. Önergeleri aykırılık sırasına göre okutup işleme alıyorum.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Kapadokya Alanı Hakkında Kanun Teklifi’nin 5’inci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederim.

Fahrettin Yokuş

Enez Kaplan

Yasin Öztürk

Konya

Tekirdağ

Denizli

Bedri Yaşar

Behiç Çelik

Samsun

Mersin

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

MİLLÎ EĞİTİM, KÜLTÜR, GENÇLİK VE SPOR KOMİSYONU BAŞKANI EMRULLAH İŞLER (Ankara) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Mersin Milletvekilimiz Sayın Behiç Çelik.

Buyurun Sayın Çelik. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BEHİÇ ÇELİK (Mersin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 56 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 5’inci maddesine verdiğimiz değişiklik önergesi üzerinde söz aldım. Konuşmama başlamadan önce Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum.

Burada konu tabii ki Kapadokya Alan Başkanlığıyla ilgili. Bölgede birtakım kamu kurum ve kuruluşlarının uhdesinde bulunan yetki, görev ve hizmetlerin bunlardan alınıp özel uzmanlık alanı hâline getirilerek daha spesifik oluşturulacak bir kuruma yani Kapadokya Alan Başkanlığına tevdi meselesi konuşuluyor. Ancak burada şunu hatırlatmak isterim: Böyle bir kuruma ihtiyaç var mı? Mevcut kamu kurum ve kuruluşlarıyla bunların yürütülmesi imkânsız mı? Kesinlikle imkân dâhilindedir, böyle bir kuruma ihtiyaç olduğu kanaatinde değiliz; bunu biraz sonra arz edeceğim.

Ancak şunu da belirtmekte yarar var: Bölgede Kapadokya Alanında belediyeler var, özel idare var, millî parklar var, sit alanlarıyla ilgili kentsel, doğal, arkeolojik kararlar var ve bunların yönetimi var, özellikle Kültür ve Turizm Bakanlığı koruma ve gelişim bölgesi olarak ilan edilen alanlar var. Şimdi bunların içerisinde birtakım yetkileri alarak tek bir kuruma tevdi meselesi var. Bu o kadar önemli mi, bu o kadar öncelikli mi; bu doğrudan bir tartışma konusu. Tabii ki günümüzde ülkemizin en büyük sorunu enflasyonla mücadele olmalı, açlıkla mücadele olmalı, yoksullukla mücadele olmalı. Şimdi böyle bir ortamda öncelikler sıralamasında en gerilerde olan Kapadokya Alan yönetimiyle ilgili niçin Genel Kurul bu kadar meşgul ediliyor, bu da ayrı bir konu tabii. Ama bunun yanında Türkiye’de birçok kurum ve kuruluş plan yapmakta. Mesela Şehircilik Bakanlığı plan yapıyor, büyükşehir belediyeleri

yapıyor, diğer belediyeler yapıyor, özel idareler plan yapıyor. Karayolları, Devlet Su İşleri, organize sanayi bölgesi, Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü ile Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğü, kalkınma ajansları, TOKİ, hatta Özelleştirme İdaresi plan yapma yetkisine sahip. Şimdi “plan” bir devletin bütün işlerinin rantabl yürütülmesi için fevkalade önemli bir kavram. Ama bunların hepsinin -sadece imar planları değil- genel planlamanın Türkiye’de önemli bir kurumu vardı arkadaşlar, o da -şunu ifade edeyim size- Devlet Planlama Teşkilatıydı. Türkiye’de hangi güç, hangi irade, hayati önemi haiz Devlet Planlama Teşkilatını devlet kurumları içerisinde çıkardı, iptal etti, ortadan kaldırdı, lağvetti; bunu anlamak mümkün değil. Yani bu devleti yeniden ayağa kaldıracak, geliştirecek, organlarını daha güçlü kılacak yeni bir yapılandırma stratejisiyle meselelere bakıp Devlet Planlama Teşkilatını yeniden oluşturma fevkalade önemlidir.

Burada bunu sizlere hatırlatırken özellikle Kapadokya Alan yönetimiyle ilgili de bunu vurgulamak istiyorum. Türkiye’de Devlet Planlama Teşkilatı kaldırıldı ve bunun yanında, belediye yasaları çıkarıldı ve 2012 yılında Türkiye Büyük Millet Meclisinde 6360 sayılı bir Yasa çıkarıldı. Bu yasanın içeriği, büyükşehir belediyelerini 30 ilde ilin geneline teşmil ederek kendisine bağlı diğer ilçe belediyelerini tamamen sömüren, onlara baskı uygulayan yeni bir belediye yönetimi hâline dönüştürdü. İlçe belediyelerinde seçim oluyor, organları oluşuyor ancak âdeta belediye müdürlükleri gibi çalıştırılıyor, imar yetkileri büyük oranda ellerinden alındı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BEHİÇ ÇELİK (Devamla) – Sayın Başkan, tamamlıyorum.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Çelik.

BEHİÇ ÇELİK (Devamla) – Dolayısıyla büyükşehir belediyelerinin şu anda Türkiye’de özellikle daha egemen olması, ilçe belediyeleri üzerinde egemen olması da imar faaliyetleri açısından ayrı bir sorun olarak karşımıza çıkıyor.

Tekrar dönersek, bu planlama faaliyetlerinin tekrar oradaki kurumlar eliyle yürütülmesinde yarar var. Aslında böyle bir alan yönetimine ihtiyaç olduğu kanaatinde değiliz arkadaşlar. Onun için, bir de bunun mevcut gündeme sokulması da anlamlı değil. Burada, söylediğim gibi, ekonomiyi tartışalım, sosyal hayatı tartışalım, ülkemizin tahrip edilen organlarını, değerlerini tartışalım; bunlar yok. Ama Cumhurbaşkanı kararnamesiyle ayrıca ne yapıyorlar? Bizim burada yapacağımız bu yasayla doğrudan örtüştürülerek Kapadokya Alan yönetimi karşımıza çıkmış olacak. Bu, hiç akıl alabilir bir iş değildir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BEHİÇ ÇELİK (Devamla) – Sayın Başkan, toparlıyorum.

BAŞKAN – Toparlayın Sayın Çelik.

Buyurun.

BEHİÇ ÇELİK (Devamla) – Burada tamamen yapıcı bir şekilde sizlere anlatmak için eleştirilerimizi özellikle yapıyoruz ve sözüme burada son verirken tekrar Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 56 sıra sayılı Kapadokya Alanı Hakkında Kanun Teklifi'nin 5'inci maddesinin 1'inci ve 3'üncü fıkralarının madde metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Tekin Bingöl	Orhan Sümer	Faruk Sariaslan
Ankara	Adana	Nevşehir
Ömer Fethi Gürer	Ali Öztunç	Çetin Arık
Niğde	Kahramanmaraş	Kayseri

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

MİLLÎ EĞİTİM, KÜLTÜR, GENÇLİK VE SPOR KOMİSYONU BAŞKANI EMRULLAH İŞLER (Ankara) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen, Nevşehir Milletvekilimiz Sayın Faruk Sariaslan. (CHP sıralarından alkışlar)

FARUK SARIASLAN (Nevşehir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Dün, 5'inci maddeyle ilgili yaptığımız eleştirilerimizi ciddiye alıp değerlendirdiğiniz için de Komisyona teşekkür ediyorum. Dün, bizim yaptığımız eleştirilerin aşağı yukarı büyük bir kısmı kabul edilmiş. Bunlarla ilgili tabii, kabul edilmeyenler de var, onları da söyleyeceğim.

“Komisyon aşağıda belirtilen üyelerden oluşur: Üniversitelerin arkeoloji, sanat tarihi, mimarlık alanında uzman ve en az on yıl deneyime sahip 7 üye, Nevşehir İl Özel İdaresi Genel Sekreteri veya Nevşehir İl Özel İdaresinde görevli üye, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğü, Tarım ve Orman Bakanlığı, Nevşehir Ticaret ve Sanayi Odası -yani sivil toplum örgütlerinden de alınmış- görüşülecek konuyla ilgili belediye başkanlıkları -burada herhâlde bir düzeltme yapılacak anladığım kadarıyla, belediye başkanlığının hangisi, yer olarak belirtilmemiştir, bu konuda da düzeltme yapılacağı söylendi- Vakıflar Genel Müdürlüğü ile Vakıf bölge müdürlükleri, komisyonda görüşülecek konunun niteliğine göre oy hakkı olmamak kaydıyla ilgili kurum ve kuruluşlardan uzman çağırabilir. Komisyonun gündemiyle ilgili meslek odaları idarenin davetiyle toplantıya gözlemci olarak katılabilir.”

Yalnız, burada, sivil toplum kuruluşlarından da temsilcilerin olması gerekir. Sivil toplum kuruluşlarından temsilci burada yok. Sivil toplum kuruluşlarından temsilcinin olmasının en büyük faydası; değerli arkadaşlar, sivil toplum kuruluşları hiçbir çıkar gözetmeksizin çalıştıkları için onlar eleştirilerini daha rahat bir şekilde iletebilirler. Sayın milletvekilim de bilir, “Zir Vadisi” diye bir bölge var. Zir Vadisi'ndeki o bölgeye uyumsuz bir şekilde yapılar olmuştur, bunu ilk gündeme getirenler oradaki sivil toplum kuruluşları oldu, daha sonra bu konu düzeltildi. Özellikle sivil toplum kuruluşlarının bunun içerisine dâhil edilmesi gerektiği kanaatindeyim.

Şimdi, burada bir şey daha anlaşıldı: Muhalefet sadece eleştirmek için eleştirmiyor. Bu 5'inci madde böyle geçmiş olsaydı Meclisin yetkisini tamamen Cumhurbaşkanına devredecektik -tek bir kişiye- tek bir kişinin söyledikleri olacaktı; oysa Mecliste tartıştık, bu 5'inci maddenin içerisini doldurduk, olumsuzlukları anlattık, sizler de bu konuyla ilgili getirdiniz. Teşekkür ediyoruz.

Nevşehir gündeme gelmişken -o gün söyledim- Kozaklı'daki hastaneyi gündeme getirmiştim, 500 yataklı bir hastane demiştim, milletvekilimiz de “500 yataklı bir hastane çok büyük.” demişti. Şimdi, Kozaklı'da yapılacak hastanenin şöyle bir özelliği var: Kozaklı, sıcak sularıyla ünlü bir yer. Bu sıcak su da Alman Kaplıcalar Birliği sınıflamasına göre sodyum, kalsiyum ve klor içermekte. Burası tamamen

bir fizik tedavi merkezi olarak kullanılabilir, buraya yurt dışından hastalar gelebilir. Şu an var olan hastaneye altı ay sonrasına sıra veriliyor. Buraya gelecek hasta, aynı zamanda Kapadokya'nın değişik bölgelerini gezer, değişik bölgelerini görür. Onun için de buraya acilen... Yatak sayısı 500 olmaz da 300 olur ama ihtiyaç; turizm açısından da ihtiyaç, işsizliğin giderilmesi açısından da ihtiyaç.

Hacıbektaş konusunu, dün gündeme getirmiştım, olumlu olacağı da söylenmişti. Yeniden söyleyeyim: Hacıbektaş, bizim şu anki konumumuza yakışmıyor, elli yıl öncesinin görüntüsünü veriyor; buna bir an önce çözüm getirmemiz lazım.

Yine, Nevşehir gündemde olduğu için söyleyeyim, Nevşehir'e Rus turistler pek gelmiyor, nedeni de direkt olarak Rusya'dan uçuş olmadığı için. Oysa Antalya ile Kapadokya arasında doğrudan uçuş olur ise Rus turistler de Kapadokya bölgesine gelir.

Nevşehir'den bize gelen ikinci talep, Nevşehir çiftçilerinin elektrik borçları her ay ödenmek üzere geliyor. Oysaki bildiğiniz gibi, çiftçilerin elde ettikleri gelir hasatın sonunda. Yani, biz bu çiftçilerin borçlarının hasat sonunda ödenmesiyle ilgili yasal bir düzenleme yapalım, Meclisten bunu da geçirelim ki çiftçiler biraz rahatlamış olsunlar.

Şimdi, değerli arkadaşlar, yine, Niğde milletvekili arkadaşımız söyledi, patatesle ilgili. Kapadokya bölgesinde özellikle Derinkuyu, patatesiyle meşhurdur ama üzülerek söylüyorum ki orada patates eskisi gibi yetiştirilemiyor. İşte, oraya "kanser hastalığı" denildi, değişik nedenlerden dolayı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Sariaslan, toparlayın, devam edin.

FARUK SARIASLAN (Devamla) - Öncelikle oraya kenevir ekilmesiyle ilgili de bir düzenleme yapılması gerektiği kanaatindeyim.

Dinlediğiniz için teşekkür ediyor, saygılar sunuyorum. (CHP ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 56 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 5'inci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Özlem Zengin	Mehmet Doğan Kubat	Muhammed Levent Bülbül
Tokat	İstanbul	Sakarya
Fehmi Alpay Özalın	İsmail Tamer	Kamil Aydın
İzmir	Kayseri	Erzurum
	Mustafa Açıkgöz	
	Nevşehir	

“MADDE 5- (1) Komisyon aşağıda belirtilen üyelerden oluşur.

a) Üniversitelerin arkeoloji, sanat tarihi, mimarlık, şehir planlama/şehir ve bölge planlama, jeoloji ve hukuk ile biyoloji veya kimya bölümlerinden lisans eğitimlerini tamamlayarak mezun olmuş, Bakanlıkça görevlendirilecek, alanında uzman ve en az on yıl deneyime sahip yedi üye.

b) Nevşehir İl Özel İdaresi Genel Sekreteri veya Nevşehir İl Özel İdaresinden görevlendireceği bir üye.

c) Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğü ile Tarım ve Orman Bakanlığı Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğünce görevlendirilecek, alanlarında uzman birer üye.

ç) Nevşehir Ticaret ve Sanayi Odasınca görevlendirilecek bir üye.

d) Görüşülecek konu ile ilgili yer belediye başkanlığından görevlendirilecek bir temsilci üye.

e) Görüşülecek konu Vakıflar Genel Müdürlüğü ile ilgili ise Vakıflar Bölge Müdürü veya Vakıflar Bölge Müdürlüğünden görevlendireceği bir temsilci üye.

(2) Komisyonunda görüşülecek konunun niteliğine göre oy hakkı olmamak kaydıyla ilgili kurum ve kuruluşlardan uzman çağırılabilir. Komisyonun gündemiyle ilgili meslek odaları İdarenin davetiyle toplantıya gözlemci olarak katılabilir.

(3) Birinci fıkranın (a) bendi uyarınca görevlendirilen Komisyon üyelerinin görev süresi iki yıldır. Yeni üyeler görevlendirilene kadar mevcut üyeler görevine devam eder.

(4) Kapadokya Alanında, 2863 sayılı Kanun ile kültür varlıklarını koruma bölge kurulları ile tabiat varlıklarını koruma bölge komisyonlarına verilen yetki ve görevler Komisyon tarafından kullanılır. Ayrıca, Komisyon Kapadokya Alanı içerisinde doğal sit alanlarının tescili, sınır değişiklikleri ve yeniden değerlendirilmesine yönelik karar almaya yetkilidir.

(5) Komisyon, Kapadokya Alanında geçiş dönemi koruma esasları ve kullanma şartları ile meri planlara ilişkin her türlü fiziki ve inşai uygulamaya yönelik karar almaya yetkilidir.

(6) 2863 sayılı Kanunda ve diğer mevzuatta kültür varlıklarını koruma bölge kurulları ile tabiat varlıklarını koruma bölge komisyonlarına yapılan atıflar Kapadokya Alanı bakımından Komisyona yapılmış sayılır.

(7) Kamu kurum ve kuruluşları, belediyeler ile gerçek ve tüzel kişiler Komisyon kararlarına uymak zorundadır.

(8) Komisyonun kuruluşu, görevleri, çalışma usul ve esasları ile komisyon üyelerinin atanması ve üyeliklerinin sona erdirilmesi Bakanlıkça çıkarılan yönetmelik ile belirlenir.”

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

MİLLÎ EĞİTİM, KÜLTÜR, GENÇLİK VE SPOR KOMİSYONU BAŞKANI EMRULLAH İŞLER (Ankara) – Takdire bırakıyoruz Sayın Başkan.

MEHMET DOĞAN KUBAT (İstanbul) – Gerekçe...

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Kanun Teklifinin 5’inci maddesinde, Kapadokya Alan Komisyonunun karar almaya yetkili olduğu hususlar ile Komisyon kararlarına uyma zorunluluğuna ilişkin hükümler yer almakta ancak Komisyonun hangi üyelerden oluşacağı ve çalışma usul ve esaslarına dair hükümler bulunmamaktadır. Kanunda “Kapadokya Alan Komisyonu” başlıklı maddede boşluk olmaması ve Komisyonun hangi üyelerden oluşacağı hususunda tereddüde meydan verilmemesi amacıyla bu hususların da bulunması gerektiği değerlendirilerek Komisyonun hangi üyelerden oluşacağına, konunun niteliğine göre gerektiğinde oy hakkı olmamak kaydıyla ilgili kurum ve kuruluşlardan uzman çağırılabilmesine, Komisyonun gündemiyle ilgili meslek odalarının idarenin davetiyle toplantıya gözlemci olarak katılabileceğine, Bakanlıkça görevlendirilecek üyelerin görev süresine ilişkin fıkralar ile maddenin uygulanmasına dair usul ve esasları belirlemek üzere yönetmelik atfi içeren bir fıkranın eklenmesi teklif edilmektedir.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda 5'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 5'inci madde kabul edilmiştir.

Değerli milletvekilleri, şimdi ikinci bölümün görüşmelerine başlıyoruz.

İkinci bölüm, geçici madde 1 dâhil 6 ila 11'inci maddeleri kapsamaktadır.

Şimdi ikinci bölüm üzerinde söz isteyen değerli milletvekillerimize söz vereceğim.

İkinci bölüm üzerinde söz isteyen, İYİ PARTİ Grubu adına Adana Milletvekilimiz Sayın İsmail Koncuk. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakika Sayın Koncuk.

İYİ PARTİ GRUBU ADINA İSMAİL KONCUK (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle, kanun yapma şekli bakımından bu 56 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 5'inci maddesiyle ilgili muhalefetin getirdiği tekliflerin dikkate alınması son derece sevindirici bir durumdur. Aslında kanun yaparken ortak akılı harekete geçirmek, muhalefetin kanunu geliştirecek, daha faydalı hâle getirecek tekliflerini değerlendirmek herhâlde memleketimizin hem de Türkiye Büyük Millet Meclisinin menfaatine, hayrına bir durumdur. Bu anlayışın her kanun yapılırken uygulanması gereken bir anlayış olduğunu düşünüyorum.

Değerli milletvekilleri, aslında bu kanun teklifi, enteresan bir kanun teklifi. Bunu devlet yönetme anlayışıyla değerlendirmemiz lazım. Nasıl bir devlet yönetim anlayışımız var? Bununla paralel yani aslında devlet yönetme tercihimizle ilgili bir kanun olarak görüyorum ben bu Kapadokya Kanunu'nu. Neden? Burada aslında bu kanunla valiliğin yetkilerini ortadan kaldırıyoruz, belediyenin yetkilerini ortadan kaldırıyoruz, Kültür Bakanlığının yetkilerini ortadan kaldırıyoruz, Tarım Bakanlığının bazı yetkilerini, Tabiat Varlıklarını Koruma Teşkilatının yetkilerini ortadan kaldırıyoruz. Aslında bizim Türkiye Büyük Millet Meclisinde konuşmamız gereken en önemli tarafı budur. Dün bir milletvekili, “Ben de Mezopotamya'yla ilgili bir kanun teklifi istiyorum.” dedi. Şimdi, Kapadokya'yla ilgili bir özel kanun konuşuluyorsa elbette çıkar biri der ki: “Mezopotamya'ya da istiyorum.” Ben de Adana Milletvekili olarak Çukurova'yla ilgili bir kanun teklifi istiyorum. Ayhan Erel de Aksaray'la ilgili bir kanun teklifi ister. Zaten İstanbul'la ilgili -ben yıllardır duyurum- bir özel kanun gerekmektedir. İşte buranın Millî Eğitimi vesaire çok farklıdır diye konuşulur bunlar.

Şimdi, böyle bir kanun teklifine neden ihtiyaç duyduğumuzu Nevşehir Milletvekili Sayın Mustafa Açıkgöz geçen anlatmıştı: Bir yetki karmaşası var, bu yetki karmaşası Kapadokya'yla ilgili ciddi problemler doğuruyor, bunu tek elde toplamamız lazım. Zannederim Nevşehir CHP Milletvekili Faruk Bey de bu yönüyle doğru buldu kanunu. Ama peki, bu kurumlar, yetkilerini ortadan kaldırdığımız kurumlar, Türkiye Cumhuriyeti devletinin kurumları değil mi? Şunu sormamız lazım: Kültür Bakanlığı neden var? Madem Kapadokya'yla ilgili, idare adı altında yeni bir kurum oluşturuyorsanız Kültür Bakanlığı neden var; efendim, Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu neden var?

Aslında AK PARTİ Nevşehir Milletvekili bu kanunun partili cumhurbaşkanlığı sistemiyle uyumlu olduğunu ifade etti. Şimdi, partili cumhurbaşkanlığı sistemi, Kültür Bakanlığının, birtakım kurum ve kuruluşlarımızın yetkisini ortadan kaldırmayı gerektiren bir sistem midir, ben bunu anlamakta zorlanıyorum. Bunu, devlet yönetimi şekli bakımından bu kanunu doğru bulmuyorum. Bu kanun gerekli mi? Evet, bu kanun gerekli olabilir, bu yönü doğrudur, bunu kabul ediyoruz İYİ PARTİ Grubu olarak da. Peki, buradaki yetkileri, Kültür Bakanlığı bünyesinde bir yapı oluşturarak aynı yetkileri o kuruma yani Kültür Bakanlığına yani bu işleri yapma yetkisi olan Türkiye Cumhuriyeti devletinin Bakanlığına vermek, devlet yönetimi anlayışımız bakımından daha doğru bir yaklaşım olmaz mıydı?

Şimdi, enteresan bir durumla karşı karşıyayız. Bizim Adana'da söylerler, sizlerde de söylenir mi bilmiyorum, bu anlayış, devlet yönetimini edir gudur etme anlayışıdır; edir gudur yani böyle elimizde tuhaf tuhaf, tuhaf geldi elimize, edir gudur böyle, pürüzlü... Bu nasıl bir anlayış? Bunu birilerinin izah etmesi lazım. Yani artık Türkiye Cumhuriyeti devletinin devleti yönetme anlayışı, Türkiye Cumhuriyeti devletinin bakanlıklarını bir kenara çekerek yönetme anlayışı olarak mı devam edecektir diye doğrusu ben düşünüyorum. Bu burada izaha muhtaç bir durumdur. Aslında bunun partili cumhurbaşkanlığı sistemiyle de ne kadar alakalı olduğunu doğrusu ben merak ediyorum. Dolayısıyla kanun bu yönüyle kabul edilecek bir kanun değil. Bu yönü dışında buradaki yetkiler doğrudur. Kapadokya, bizim önemli bir turistik bölgemizdir, bir millî varlığımızdır, korunması lazım, yok olmasına, talan edilmesine yönelik bütün tehditlerin ortadan kaldırılması lazım, burada bir tartışma söz konusu değil.

Mesele, bu yetkinin yeni bir kurum ihdas edilerek gereksiz bir kuruma verilmesi, gereksiz bir kurum oluşturulmasıdır. Hani bir zamanlar paralel devlet yapılanması diye FETÖ'yü falan suçladınız ya, hepimiz suçlardık gerçi de... Bir paralel devlet yapılanmasının var olduğunu bugün daha iyi anlıyoruz. Bu da bir paralel devlet yapılanmasıdır. Kültür Bakanlığınız varken böyle bir kanunu, bu kanunun yetkilerini Kültür Bakanlığı dışında, Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu dışında herhangi bir idare yapılanmasına vermek, devlet yönetim anlayışıyla bağdaşan bir durum değildir.

Geçen Komisyon toplantısında da anlattık, değişmediyse buradaki 9'uncu maddede mesela 4/A'lı devlet memurları, bu idarenin memuru hâline geliyor. Ne oluyor biliyor musunuz? Sözleşmeli oluyor. Bir düzeltme yapıldı mı bilmiyorum, Komisyon burada ama...

Sayın Başkanım, bu yönüyle ilgili bir düzeltme yapıldı mı bilmiyorum. Eğer bir düzeltme yapılmadıysa mutlaka yapılması gerekir çünkü hukuken arızalı bir madde meydana getiriyorsunuz.

Değerli milletvekilleri, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nda kamu görevlilerinin istihdam şekli bellidir; 4/A, 4/B, 4/C, 4/D. Bunun dışında bir istihdam türü 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nda yoktur.

Şimdi, siz bu kanunun 9'uncu maddesiyle ne yapıyorsunuz biliyor musunuz? 4/A'lı olan bir devlet memurunu alıyorsunuz, iş sözleşmesine tabi bir eleman hâline getiriyorsunuz. Bu yetkiyi size hangi kanun veriyor? Öyle bir kanun var mı? Yani size böyle bir yetkiyi veren herhangi bir kanun maddesi varsa lütfen buradan biri izah etsin.

Yılların sendikacısı olarak söylüyorum, bu kanun, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'yla örtüşen bir kanun değildir. Ya burada izah edin "Hukuki boyutu şudur." deyin... 4/A'lı bir memur nasıl sözleşmeli hâle getirilebilir ya? Yok böyle bir şey, yok böyle bir şey. Biri dava açtığında kökten değişir, değişmek zorundadır. Onun için, burada -Komisyon da burada- bu yönle ilgili şöyle diyelim: "Kadrosuyla geçerler." diyelim. İş sözleşmesiyle değil, kadrosuyla, kadrosu neyse -4/A'ysa 4/A, 4/B'ysa 4/B, 4/D'ysa 4/D- onunla geçileceğini ifade edelim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayın Sayın Koncuk.

İSMAİL KONCUK (Devamla) – Ben bu düşüncelerle, kanunun milletimize, Kapadokya bölgemizde yaşayan bütün insanlarımıza hayırlı uğurlu olmasını Yüce Allah'tan niyaz ediyor, saygılar sunuyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Komisyon Başkanının bir söz talebi oldu.

Buyurun.

MİLLÎ EĞİTİM, KÜLTÜR, GENÇLİK VE SPOR KOMİSYONU BAŞKANI EMRULLAH İŞLER (Ankara) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın vekilimizin yapmış olduğu açıklamalarda bir yanlış anlama olmasın diye Genel Kurula kısa bir bilgi vermek istiyorum. Biliyorsunuz bu çıkan kanunla, Kapadokya Alan Başkanlığı Kanunu'yla belediye ve valiliğin yetkilerine dokunulmuyor. Sadece millî parklar ve doğal sitler bakımından Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ve Tarım ve Orman Bakanlığına ait yetkiler alınıyor. Alan Başkanlığı, Kültür ve Turizm Bakanlığına bağlı olarak görev yapacak, bu kanun metninde de zaten...

İSMAİL KONCUK (Adana) – Çoğu yerde bağımsız ama.

MİLLÎ EĞİTİM, KÜLTÜR, GENÇLİK VE SPOR KOMİSYONU BAŞKANI EMRULLAH İŞLER (Ankara) – Aynen. Çanakkale'deki, Gelibolu'daki Alan Başkanlığının Kültür Bakanlığına bağlı olarak çalıştığı gibi bu başkanlık da aynı şekilde çalışacak. Bu konu zaten Komisyonunda da gündeme getirildi ama ısrarla burada tekrar edildiği için bir yanlış anlama olmasın diye Genel Kurula bilgi veriyorum, bir.

İkinci bir husus ise bu komisyonda görev alacaklarla ilgili. Bir defa öncelikle bu görev alma, isteğe bağlı; kimse zorla orada görevlendirilmeyecek. Evet, sözleşmeli olarak çalışacak çünkü daha cazip şartlar kendilerine sunulduğu için sözleşmeleri bittiği zaman da bir ay içerisinde kurumlarına geri dönecekler, orada sınırlama da var, bir ay içerisinde görevlerinin başında olacak. Burada geçirmiş olduğu yıllar da yine aynı şekilde kıdemine, hizmetine, her şeyine sayılacak, herhangi bir hak kaybı olmayacak, bilakis bu komisyonda çalışacak arkadaşları teşvik etmek adına daha cazip şartlar sunabilmek için sözleşmeli uygulaması yapılıyor. Bunu Genel Kurulun bilgilerine sunuyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

İSMAİL KONCUK (Adana) – Sayın Başkanım, bir açıklama yapabilir miyim?

BAŞKAN– Buyurun Sayın Koncuk.

İSMAİL KONCUK (Adana) – Şimdi, Kültür Bakanlığına bağlı olacak dedi ama çeşitli bakanlıkların yetkisi ortadan kalkacak. Şeklen Kültür Bakanlığına bağlı ama bu yetkileri kullanmakta bağımsız bir yapı oluşturuluyor. İkinci yönü istihdam türü bakımından, hangi kanuna dâhil ediyorsunuz? Böyle bir kanun yok, böyle bir kanun yok tamamen ucube bir istihdam türü var ve bu, iç hukukumuzda yani personel rejimimize tamamen aykırı bir durum. Bu düzeltilmezse... Ha, şöyle bir durum varsa "Burası arpalık olarak kullanılacak biz istediğimiz adamları alacağız buraya, aldığı maaşın 2 katını vereceğiz, mevcut mevzuat da buna engel." diyorsanız onu tartışmalıyım.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederim.

MİLLÎ EĞİTİM, KÜLTÜR, GENÇLİK VE SPOR KOMİSYONU BAŞKANI EMRULLAH İŞLER (Ankara) – Sayın Başkanım hemen bir cümle söyleyeyim: Biraz önce 5'inci maddede vermiş olduğumuz önergede orada teknik bir ekip kuruluyor, dolayısıyla burası bir arpalık değildir, arpalık da olmayacak. Burada sayın teklif sahiplerinin de teklifi sunarken gerekçelerini de ortaya koyduğu gibi, bir yetki karmaşası var. Bu karmaşayı gidermek adına daha önce başarılı bir örneği olan Gelibolu Başkanlığı gibi Kapadokya'da bir başkanlık kurulması Kapadokya bölgemize hayırlı olsun diyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Şimdi ikinci bölüm üzerinde söz isteyen Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Diyarbakır Milletvekilimiz Sayın Garo Paylan. (HDP sıralarından alkışlar)

Süremiz on dakika Sayın Paylan.

HDP GRUBU ADINA GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, Anadolu, medeniyetler beşiği. Biliyorsunuz, Göbeklitepe çok konuşuluyor, on iki bin yıllık tarihi var arkadaşlar. Yani insanoğlu, tarım devrimine ilk olarak Anadolu’da geçti ve medeniyetin beşiği olarak da Anadolu’muz var. On iki bin yıllık medeniyet tarihi arkadaşlar. Bizler mirasçılarıyız. Ama on iki bin yıllık medeniyet tarihine şu yüz yıl, ihanet etmiştir arkadaşlar. Hep çok kimlikli, çok renkli, çok kültürlü olmuştur Anadolu ve bu sayede rengârenk olmuştur ama bu yüz yıllık dönemde baktığımızda, tekçilik dayatılmıştır ve on iki bin yıllık mirasa da ihanet ettik arkadaşlar. Şimdi korumaya çalışıyoruz. Sanki koruma kurulları azmış gibi, sanki Kültür Bakanlığının yetkisi yokmuş gibi, Çevre ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulları yokmuş gibi, yasalarımızda ilgili maddeler yokmuş gibi korumaya çalışıyoruz ama arkadaşlar koruyamıyoruz. Biz ne zaman ki tarihimizle barışırsak, çocuklarımıza gerçek anlamda bir tarih anlatısı yaparsak, onlara bütün kimliklere, bütün kültürlerin mirasına ortak olarak sahip çıkabiliriz duygusunu verirsek o zaman hiçbir kanuna gerek kalmaz arkadaşlar.

Size yalnızca bir fotoğraf göstermek istiyorum Kapadokya’dan. Arkadaşlar, bakın, şu fotoğraf Kapadokya’dan. Hani, Kapadokya’da yüz yıllarca insanlar kaya mezarları kazmışlar, yüz yıllarca. Neyi görmeye geliyor turistler -hani, turizm odaklı yapmışsınız ya bu maddeyi- neyi görmeye geliyor? Bu kaya kiliselerini görmeye geliyor. O elbette doğa harikası ama yüzlerce kaya kilisesi var Kapadokya’da; Nevşehir vekillerimiz bilir, görenler bilir. Gidin, o kaya kiliselerini gezin; oradaki bütün azizlerin, Meryem Anaların, İsa’nın gözleri oyulmuştur, üzerleri çizilmiştir, hakaret ibareleri yazılmıştır. Neden, neden arkadaşlar? Çünkü “Hristiyanlık kötü bir şeydir.” diye bakılır; Hristiyanlar sanki bu topraklara ait değilmiş gibi, onların kültürel mirası bizim değilmiş gibi öyle bir öğreti ortaya konulur ve gider birtakım Vandallar, o kiliselerdeki azizlerin, Meryem Ana’nın, İsa’nın gözlerini oyar, üzerine çarpılar yazar, küfürler yazar.

Değerli arkadaşlar, bugün Floransa’ya veya Avrupa’da kendi tarihine sahip çıkan herhangi bir ülkeye gidin, bakın bakalım, bir pencereyi değiştirmeye kalkın -gidersiniz, Floransa’da yürürken sanki Orta Çağ’da yürümüş gibi olursunuz- bir ahşap pencerenin yerine bir pimapen takmaya çalışın bakalım ne oluyor? İlk olarak o sokaktakiler gelip sizin tepenize biner; koruma kuruluna gerek yoktur, valilik gelmez, kültür bakanlığı gelmez, böyle kurullara filan ihtiyaç yoktur; o sokaktakiler gelip tepenize biner, “Sen benim tarihime ihanet edemezsin.” der çünkü tarihi içselleştirmiştir oradaki insanlar, kendi tarihine, kendi kültürüne sahip çıkar. Ama Anadolu’yu yalnızca “Müslüman” ve “Türk” parantezine aldığımız anda geri kalan her şey yağmalanabilir, Vandallığa maruz kalabilir. Gelin, yapmamız gereken şeyi yapalım arkadaşlar, koruma kurullarını bir kenara bırakalım; Eğitim Bakanını çağıralım buraya, çocuklarımıza nasıl bir tarih anlatıyor? Hristiyanlar bu toprakların asli unsurları mı yoksa gönderilmesi gereken unsurlar mı, gelin bunları anlatalım çocuklarımıza. O kültür varlıklarına sahip çıkılması mı gerektiğini, yoksa böyle Vandallıklara maruz mu bırakılması gerektiğini Eğitim Bakanımızla konuşalım, Kültür Bakanımızla konuşalım.

ÜMİT YILMAZ (Düzce) – Ya Avrupa’da bir tane cami bırakmamışlar, minare yok ya, konuşuyorsun.

GARO PAYLAN (Devamla) – Değerli arkadaşlar, biz Hitit’iz, Urartu’yuz, Asur’uz, Likya’yız, Frigya’yız, Roma’yız, Bizans’ız diyemediğimiz sürece, Osmanlı’yız diyemediğimiz sürece arkadaşlar, maalesef, bu kültürel varlığı da koruyamayız.

ÜMİT YILMAZ (Düzce) – Avrupa’da bir tane cami bırakmadılar.

HÜDA KAYA (İstanbul) – Ne biçim konuşuyorsun sen? Ağzından çıkanı biliyor musun sen?

BAŞKAN – Sayın Kaya, lütfen, konuşmacınız var, lütfen...

Değerli arkadaşlar, lütfen...

GARO PAYLAN (Devamla) – Değerli arkadaşlar, bakın, bir Trabzon tartışmasıdır gidiyor değil mi? Trabzon vekillerimiz burada. Bir Trabzon tartışmasıdır gidiyor. Ekrem İmamoğlu, sevgili Ekrem İmamoğlu Trabzonlu ve Esenler Belediye Başkanı onun Trabzonlu olduğunu ima ederek ona -hani ima olarak- Rum demek istediğini iddia ediyorlar, Pontus ve Rum demek istediğini ima ediyorlar.

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) - Sen söylüyorsun onu. Sen söylüyorsun.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, konuşmacıyı dinleyin.

GARO PAYLAN (Devamla) – Şimdi, arkadaşlar, Esenler Belediye Başkanı, açık bir ırkçılığa imza atmıştır, ırkçılıktır.

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Söyleyen sensin.

GARO PAYLAN (Devamla) – Ben 1990'lı yıllarda ilk üniversite gençlik koluyla beraber dağcılık kulübünde Karadeniz yaylalarına çıktım arkadaşlar. Karadeniz yaylalarında bir baştan başladım ta Artvin'e kadar gittim arkadaşlar iki ay boyunca, çok şaşırımdı. Karadeniz yaylalarına bir çıktım, bir baktım, kadınlar, erkekler Rumca konuşuyorlar arkadaşlar, Rumca konuşuyorlar, Müslüman kadınlar Rumca konuşuyorlar, şaşırımdı. Bilmiyordum o zamana kadar hâlâ Müslümanlaşmış Rumlar olup olmadığını bilmiyordum. Ya ne var bunda diyemezsiniz değil mi? Ya bir Rum kökenli olmak, bir zamanlar Rum olmuş ve Müslümanlaşmış olma iddiasını neden bir hakaret olarak görüyoruz arkadaşlar, neden?

Bakın, daha sonra devam ettim, Hemşin'e gittim, bir kahveye oturdum, baktım, yine sakallı amcalarımız konuşuyorlar. Ya ben de su içiyorum, baktım konuştukları dili anlıyorum. Hemşin'de yaylada oturuyoruz, konuştukları dili anlıyorum. Gittim, "..."(x) dedim yani "Merhaba" dedim. Onlar da bana "..."(xx) dediler, konuştuk Ermenice.

ERKAN HABERAL (Ankara) – Benim yaylarımda ne işin var?

GARO PAYLAN (Devamla) – Ya, dediler ki sonra...

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, lütfen...

GARO PAYLAN (Devamla) – “Sen bu Hemşinceyi nereden biliyorsun arkadaş?” diye bana sordu. “Ya, sen bu Hemşinceyi nereden biliyorsun?”

ERKAN HABERAL (Ankara) – Ben Hemşinliyim.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Hatibi dinleyelim.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, lütfen...

GARO PAYLAN (Devamla) - Dedim ki: “Ya, bu, Ermenice arkadaş, bu Ermenice. Ben Ermenice konuşuyorum.” Yani birbirimizle anlaştık.

ERKAN HABERAL (Ankara) – Onlar Ermeni, Hemşinli değil!

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Hatibi dinleyelim.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, lütfen...

(x) Bu bölümde hatip tarafından Türkçe olmayan bir kelime ifade edildi.

(xx) Bu bölümde hatip tarafından Türkçe olmayan bir kelime ifade edildi.

ERKAN HABERAL (Ankara) – Hemşinliler ne zaman Ermeni oldu?

BAŞKAN – Sayın Haberal, lütfen...

GARO PAYLAN (Devamla) – Demek istediğim şu arkadaşlar: Bir zamanlar Ermeniler bu topraklardaydı, Rumlar bu topraklardaydı. Buradan sürüldüler ama bazıları Müslümanlaştı arkadaşlar. Ekrem İmamoğlu'nun da dedesi Rum olabilir; olabilir, ne var bunda? Bazılarınızın, pek çoğunuzun Ermeni, Rum akrabası olabilir, bazılarınız Müslümanlaşmış Rum, Ermeni olabilirsiniz; bu da bir hakaret olamaz. (Gürültüler)

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Dinleyin! Ayıp bir şey ya!

BAŞKAN – Sayın Toğrul, lütfen...

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Niye konuşuyorsunuz ya?

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, lütfen...

GARO PAYLAN (Devamla) – Bakın, şimdi, böyle bir iddia oldu.

Şimdi, dediler ki Ekrem İmamoğlu'nun efendim kökeniyle ilgili bir iddiada bulunuldu. Buna karşı Sayın Lütfü Türkkan ne yaptı? Bir "tweet" attı. Şöyle diyor: "Trabzonlulara 'Rum' diyebilecek kadar alçalmasaydınız keşke." Yani "Trabzonlulara 'Rum' diyebilecek kadar alçalmasaydınız keşke" diyebilmiş Sayın Lütfü Türkkan. Yani bir ırkçılığa bir ırkçılıkla cevap vermiş. Ne var yani? Rum kökenli olmak niye alçalmak olsun arkadaşlar. Bütün kimlikler onurumuzdur.

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) - Ne alakası var?

GARO PAYLAN (Devamla) – Türk olmak da Kürt olmak da Ermeni olmak da Rum olmak da onurdur ve bunu böyle görmeliyiz. Böyle görebildiğimiz zaman Sümela'yı koruruz arkadaşlar. Gidin Sümela'nın hâline bakın. Bütün o freskolar darmaduman edilmiştir. Korumamışız, hepsinin gözlerini oymuşuz Trabzon Sümela'da. Onları korumanın yolu "Hepimiz, hepimiz bu toprakların asli unsurlarıyız." demekten geçer, On iki bin yıllık tarihe sahip çıkmaktan geçer arkadaşlar.

Bakın, iki gün önce Gökçeada'da bir nefret cinayetiyle karşı karşıya kaldık, iki gün önce. Bir nefret cinayeti vardı; ellerini ayaklarını bağlayıp öldürmüşler yaşlı bir Rum'u. Memlekette 1.500 Rum kaldı arkadaşlar. Memlekette Japon turist Rumlardan daha fazla. Bir zamanlar bu toprakların yüzde 20'si Rum'du, bugün 1.500 Rum kaldı ve bir tanesi nefret cinayetine maruz kaldı.

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Girit'te Türk mü kaldı kardeşim ya! Girit'te de Türk kalmadı.

GARO PAYLAN (Devamla) – Rum olmayı eğer ki aşağılık bir şey olarak koyarsanız haşa, bakın, nefret cinayetleri devam eder, o bir avuç Rum da bu ülkeden geçer.

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Mübadele oldu Girit'te de Türk kalmadı. Oradan da Türkleri gönderdiler. Türk mü kaldı Girit'te?

YAŞAR KARADAĞ (Iğdır) – Erivan'daki Türkler ne oldu, Erivan'daki Türkler?

GARO PAYLAN (Devamla) - Ondan sonra bu ülkeye niye turist gelmiyor, niye kültürel varlığımızı koruyamıyoruz, anlarsınız.

YAŞAR KARADAĞ (Iğdır) – Karabağ'daki Türkler ne oldu?

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, sessiz olalım.

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – "Girit'te niye Türk yok?" diye bağırın o zaman. Buradaki Rum niye gitmiş? Bir gün de onu konuşun. Girit'teki Türkler nerede şu anda? Onu kurcalamazsınız, gelir bunu kurcalarsınız, her zaman yaptığınız iş.

BAŞKAN - Değerli arkadaşlar, konuşmak isteyen söz aldığı zaman konuşur. Lütfen, Sayın hatibi dinleyin.

Buyurun Sayın Paylan.

GARO PAYLAN (Devamla) – Bakın, bir örnek daha vereceğim. Dört gün önce Sayın Nihat Hatipoğlu, sahur programına bir Ermeni çocuğu çıkardı. Yanına aldı ve onu Müslüman yaptığını iddia etti. “Efendim, televizyona çıkmış, çocuk Müslüman olmuş.” Ağır bir çocuk istismarına maruz kaldı o çocuğumuz arkadaşlar.

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Allah, Allah.

GARO PAYLAN (Devamla) – Çocuk istismarıdır. 13 yaşında bir çocuğu televizyona çıkarıp istismar etmiştir Nihat Hatipoğlu.

Değerli arkadaşlar, 13 yaşında bir çocuğu... Annesinin rızası yok. İddia o: “Rızası var.”

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Müslüman, annenin rızasıyla olmaz ya. Annenin rızasıyla olmaz Müslüman, kabul eder, olur ya. Annenin rızasıyla Müslümanlık olur mu?

GARO PAYLAN (Devamla) – Rızasının olmadığını net bir şekilde ben konuştum ama rızası olsa bile 13 yaşında bir çocuğu nasıl televizyonda istismar edebilir?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Paylan, tamamlayalım, selamlayalım.

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Ya çocukları Kandil’e götürmüyor, alıp Müslüman yapıyor. Ne istiyorsun?

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, lütfen...

GARO PAYLAN (Devamla) – Değerli arkadaşlar, bakın, bir çocuğun 18 yaşını geçtikten sonra, reşit olduktan sonra hangi inancı seçeceği kendi kararıdır ama empati kurun, şurada ve Avrupa’nın herhangi bir ülkesinde 13 yaşında bir Müslüman çocuğu alıp vafitiz etmeye kalkarlarsa ne hissedersiniz?

ÜMİT YILMAZ (Düzce) – İncil dağıtılırken hiç sesiniz çıkmıyor!

İSMAİL TAMER (Kayseri) – Avrupa ülkelerinde bebekler alınıp Hristiyanlaştırılıyor, onu söylesene!

GARO PAYLAN (Devamla) – Böyle bir şeyi kabul edebilir misiniz? Edemezsiniz.

İSMAİL TAMER (Kayseri) – Avrupa’da ailelerden zorla alınıyor çocuklar.

GARO PAYLAN (Devamla) – Bu anlamda Nihat Hatipoğlu’nun yaptığı da suçtur.

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Papazlara bakın, papazlara.

BAŞKAN – Sessiz olun değerli arkadaşlar.

GARO PAYLAN (Devamla) – Bakın, bu akılla devam ettiğimiz sürece biz ne tarihimize sahip çıkabiliriz ne kültürümüze sahip çıkabiliriz. İstedığımız kadar koruma kurulları kuralım tarihimize sahip çıkamayız.

İSMAİL TAMER (Kayseri) – Avrupa’daki zorla alınan çocukları söylesene sen, Hristiyanlaştırılan.

GARO PAYLAN (Devamla) – Bu ülkenin tarihi arkadaşlar, Rum’dur, Ermeni’dir, Kürt’tür, Türk’tür.

MUSTAFA HİDAYET VAHAPOĞLU (Bursa) – Hadi oradan! Hadi! Hadi!

GARO PAYLAN (Devamla) - Bütün bu kimliklerin barışmasından geçer, koruma kurullarına gerek yok, yeter ki tarihimize barışalım, kimliğimize barışalım, geçmişimize barışalım.

Hepinize saygılar sunarım. (HDP sıralarından alkışlar)

YAŞAR KARADAĞ (İğdır) – Erivan’ın tarihi ne oldu?

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Özkan, buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

40.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan’ın, Diyarbakır Milletvekili Garo Paylan’ın 56 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin ikinci bölümü üzerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri... (MHP ve HDP sıraları arasında karşılıklı laf atmalar)

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, bir saniye, karşılıklı olmasın. Bakın, bir grup başkan vekili, söz aldı, lütfen dinleyelim.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Biraz önce hatibin sözde, Anadolu halklarının, aziz milletimizin tarih boyunca bu coğrafyadaki ortaklıklarına işaret ediyor gibi gözükerek, inanç, dil, etnik kültür ifadeleri açısından ülkemizde birlik beraberliğimizi tehdit eder, kin ve düşmanlığa tahrik eder konuşmasını hep beraber dinledik.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Neyi tehdit ediyor ya!

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Bir: Öncelikle –bir Müslüman olarak- bu coğrafyada bütün insanların dinine bizim inancımız, kadim milletimiz, medeniyetimiz sahip çıkmış, saygı duymuştur.

Bakınız, Avrupa’dan örnekler veriliyor. Yahu, Avrupa’ya gitmeye ne gerek var? Bu coğrafyada, Osmanlı medeniyetinde, beş yüz yıl boyunca Filistin’de bir tek vatandaşın burnundan kan akmamıştır. İhlara Vadisi’ndeki kilisedeki, sözde, Hristiyanların inancının merkezi olan kiliselerdeki İsa figürlerinin ve Hazreti Meryem figürlerinin gözünün oyulduğundan bahisle Müslüman halka, Anadolu insanının inancına hakaret içeren ifadeler kullandı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özkan.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Bakınız, bilmek istiyorsanız gelin anlatalım.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Osmanlının Alevi katliamlarını da anlatın!

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, lütfen karşılıklı değil.

Sayın Özkan, Genel Kurula hitap edin.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Bizim kitabımız Kur’an-ı Kerim’de 98 ayetten oluşan Hazreti Meryem’in yaşamının ifadesi vardır. Bizim Müslüman olarak bütün dinlere iman, bütün peygamberlere iman inancımızın olmazsa olmazıdır.

Diğer taraftan, evet, İstanbul Büyükşehir Belediyesinde yapılan tartışmalar... Yahu, bir tarafta âdeta 1453’te İstanbul’un fethinin rövanşist bir şekilde geri alındığını ifade eden bir gazete manşeti var. Bu tarafta da Trabzon gibi, Anadolu’nun mayası olan, bu milletin bu topraklarda tarih boyunca varlığının âdeta güvencesi, tapusu olan Trabzonlu hemşehrilerimiz var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayın Sayın Özkan.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – İşte, İstanbul Belediyesinde yapılan bu tartışma Trabzon’un... En güzel cevabı Trabzonlu hemşehrilerimizin vereceğini ifade ederek Sayın Göksu bir konuşma yapmıştır. İşte biz diyoruz ki: Anadolu’yu tanıyın, Osmanlı medeniyetini tanıyın. Bu topraklarda farklı din, kültür, etnik grup, dillerin barış içerisinde yaşamasının en güzel örneğini bizim medeniyetimiz vermiştir. Avrupa’dan mı örnek veriyorsunuz? Bakınız, 9-10 yaşında çocuklara, 12 yaşında çocuklara “Oruç tutamazsınız.” diyerek; annelerinin, babalarının inancına sahip çıkmalarının önünde devlet eliyle engel olmuştur. Ha, sünnet meselesi de... Yahudiler de o inanca sahip olduğu için, orada siyonist geçmiş, Almanya’nın yaşadığı o 1945’lerdeki Hitler mezalimi sebebiyle ona şimdilik engel olamamışlardır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) - Ancak, bir Müslüman’ın inancı olsaydı, Batı’nın dünden bugüne, o çatışmacı geleneğinin, kendi kültürüne, kendi dinine sahip olanlara dahi yaşama hakkı vermeyen o kültürün, geleneğin bugün dünyada neler yaşattığını hep beraber biliyoruz.

Bakınız, Suriye’de yaşanan, orada evlerinden barklarından edilen, Ege Denizi’nde boğulan o masum insanların yaşadığı bütün dramlar, bütün acılar, o Batı’nın genlerinde var olan; çatışmacı, farklı din ve kültürlerle yaşam hakkı tanımayan bir kanlı, çatışmalı geçmişinin ürünüdür. Onun için değerlerimize sahip çıkacağız ve geleceğe yine kadim geleneğimizin, Anadolu irfanının değerleriyle yürüyeceğimizi ifade ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Bülbül...

41.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül’ün, Diyarbakır Milletvekili Garo Paylan’ın 56 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin ikinci bölümü üzerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Sayın Başkan, şimdi, ben bugün grup başkan vekillerine söz sırası verildiğinde bahsetmeyi düşündüğüm bir husus vardı ama bunu Mecliste dile getirerek ayrıca da reklamını yapmak gibi bir fonksiyonu ifa etmeyelim diye bundan vazgeçmiştim. Fakat şimdi, HDP’li vekil kürsüde konuşunca bunu ifade etmek herhâlde gerekli oldu.

Şimdi, özellikle Karadeniz’deki işte Rum varlığı, orada onların yok edildiği, Türkiye’de 1.500 kadar Rum kaldığı, sanki onların sistematik bir asimilasyona, bir eritme politikasına, bir yok edilme politikasına maruz kaldığı gibi çağrışımlar uyandıracak ifadelerde bulunulması çok manidardır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Bugün Meclisi açarken birçok sayın milletvekilimiz bu yüce Mecliste, 16 Mayısın manasını, bu günün önemini, Türk kurtuluş mücadelesinin başlangıcının, meşalenin yandığı gün olarak ifade ettiği bu günün, bu süreçte mesela Ankara’da Pontus soykırımının 100’üncü yılının anılması gibi birtakım programlarla ikame edilmeye çalışıldığı, üstünün örtülmeye çalışıldığı gibi birtakım meselelerle karşı karşıya kalıyoruz. Tam 16 Mayısta hatibin bu şekilde bir konuşma yapıp da bizim Samsun’a çıkarak kurtuluş mücadelesini başlattığımız bir günde, sanki bir şeyleri orada yok etmişiz, asimile etmişiz, soykırım yapmışız gibi bir algılamayla Türk milletini, Türkiye Cumhuriyeti devletini, tarihimizi, geçmişimizi lekelemeye yönelik sözlerini şiddetle kınıyoruz, asla ve asla kabul etmiyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Burada birilerine sıra geldiği zaman faşizmle, ırkçılıkla suçlarken, asıl ırkçılığı kendilerinin yaptığını da ifade etmek istiyorum. Bizler milliyetçilik anlayışımızı mensubiyet şuuruna dayandırırız ve aynı kültürü, aynı duyguyu tasada, kıvançta paylaşmak olarak tarif ederiz bir millet olmayı. Bu millet tanımının içerisine ırki mülahazalar dâhil değildir. Bu memleket içerisinde bir Ermeni bizim üzüntümüzle üzülen, bizim sevincimizle sevinen bir insan olduktan sonra bizim, bu milletin, Türk milletinin en şerefli bir ferdidir, bu noktada biz kimseyi ayırmayız. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Bunun dışında, sayısal birtakım verilerle Türk milletini tarihi boyunca hiç yapmadığı şeylerle suçluyor olmayı da başka birtakım sıkıntılarla ifade etmek gerekir. Türkiye’de bu manada bir tek millet vardır, o milletin adı Türk milletidir ve millet duygumuzun, millet anlayışımızın temeli, demin ifade ettiğim şeylerdir. Garo Paylan istedi diye Türkiye, Türk milleti veya Anadolu toprakları Rum toprağı olmayacaktır; Garo Paylan istedi diye bu memleketin toprakları Ermeni toprağı da olmayacaktır. Bunun altını çizmek istiyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim, sağ olun.

Sayın Oluç, söz talebiniz var.

Bir toparlama yaparak meramı birazcık daha ifade etmek için size söz veriyorum. Konuyu ondan sonra kapatalım lütfen.

Buyurun.

42.- İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç’un, demokratik bir cumhuriyette, eşit koşullarda, demokratik bir ortamda birlikte yaşamak istedikleri için mücadele verdiklerine ilişkin açıklaması

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Yani bu kadar sert bir tartışmaya aslında ihtiyaç yoktu ama belli ki tarihi tartışmak çok kolay olmuyor eksik tarih bilgileriyle birlikte.

Şimdi, Vekilimiz Garo Paylan ne tarihi ve geçmişi lekelemek için konuştu ne birlik, beraberlik duygumuzu tehdit etmek için konuştu, ikisi de doğru değil. Birincisi, şunu tespit etti -hani, bugün tesadüfen 16 Mayıs geldi Kapadokya teklifi, biz getirmedik yani buna denk geldi, onun için bugün konuşuyoruz, on gün sonra olsa on gün sonra konuşulurdu- dedi ki...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Devam edin.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – ...“Bu tür kurullar, kanunlar vesaireyle tarihimizi ve geçmişimizi korumak ve geliştirmekten daha önemlisi, topluma bunun eğitimini vererek bu coğrafyanın çok kültürlü, çok kimlikli, çok inançlı, çok renkli bir coğrafya olduğunu tarif ederek, herkesin birbirine saygı duyarak, birbirini tanıyarak; onun kültürünü, inancını, ana dilini yok saymayarak, onlar üzerinde üstünlük sağlamayarak, eşitlik içinde demokratik bir ortamda yaşama bilincini geliştirdiğimiz oranda bu tür tarihî eserlerimizi de geçmişimizi de kültürümüzü de korumak daha mümkün hâle gelir.” Yani işin toplumsal yanına işaret etti. Dolayısıyla bu tartışmayı bu şekilde sürdürmek bizce daha anlamlıdır ve doğrudur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Devam edin.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (İstanbul) – Yoksa bu coğrafyayı -iddia edildiği gibi- Rum toprağı yapmak, Ermeni toprağı yapmak, şu toprağı bu toprağı yapmak değil dert. Burası ortak vatanımızdır; burada demokratik bir cumhuriyette, eşit koşullarda, demokratik bir ortamda birlikte yaşamak istediğimiz için bu mücadeleyi veriyoruz. Söylenenler buna dair, dolayısıyla suçlamaları kesinlikle ne vekilimiz adına ne de grubumuz adına kabul etmiyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- Nevşehir Milletvekili Mustafa Açıkgöz ve Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekili İstanbul Milletvekili Mehmet Muş ile 65 Milletvekilinin Kapadokya Alanı Hakkında Kanun Teklifi (2/1811) ile Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 56) (Devam)

BAŞKAN – Söz sırası Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz isteyen Muğla Milletvekilimiz Sayın Suat Özcan'a aittir.

Buyurun Sayın Özcan. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakika.

CHP GRUBU ADINA SUAT ÖZCAN (Muğla) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

56 sıra sayılı Kapadokya Alanı Hakkında Kanun Teklifi'yle ilgili söz almış bulunmaktayım.

Öncelikle, Genel Başkanımız Sayın Kemal Kılıçdaroğlu'na, Meclis Başkan Vekilimiz Sayın Levent Gök'e, milletvekillerine, gazetecilere, yazarlara, doktorlara, öğretmenlere ve kadınlara yapılan saldırı, linç girişiminin yanı sıra her türlü terör eylemini, saldırısını lanetle kınıyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Büyük Önder Mustafa Kemal Atatürk'ün Samsun'a çıkışının 100'üncü yılı nedeniyle Bodrum Belediye Başkanı Sayın Ahmet Aras'ın desteğiyle Türkiye'nin ilk yelkenli eğitim okul gemisi ve mürettebatı "Ege'den Karadeniz'e 100'üncü Yılında Gazi'nin İzinde" sloganıyla 7 Mayıs 2019'da Bodrum'dan yola çıkmış; İzmir, Çanakkale, İstanbul, İnebolu rotası sonucunda 19 Mayıs 2019 günü Samsun'a ulaşacaktır. Bu projeyi destekleyen, katılan herkesi, tarihe, kültüre, spora ve Ata'mıza gösterdikleri saygıdan dolayı kutluyor, teşekkür ediyorum.

Değerli milletvekilleri, Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu üyesi olarak ben de Kapadokya alanıyla ilgili kanun teklifiyle ilgili görüşlerimi sizlerle paylaşmak istiyorum.

Genel gerekçede belirtildiği üzere, yetki karmaşası yaratıldığı, yatırımcı açısından çok uzun ve ağır bürokratik süreçlerin yaşanmasına sebep olunduğu, kaçak yapılaşmanın gün geçtikçe arttığı, bu eşsiz mirasın hak ettiği şekilde korunmasının ve turizmde hedeflenen başarıya ulaşılmasının mümkün olmadığı gerekçesiyle, mevcut kurullar devre dışı bırakılarak, kanun teklifine göre Kapadokya alanı açıkça belirtilemeyen bir idareye ve Sayın Cumhurbaşkanına bırakılacaktır ve dolayısıyla paydaş olan bakanlıklar ve sivil toplum örgütleri de devre dışı kalmış olacaktır.

Teklifte alan idaresi kurulunun kimlerden oluşacağı belli değildir. Uzman kişi, kuruluş ve STK'ler olmadan alanda alınacak kararların yerinde, isabetli olacağı belirsizdir. Bugüne kadar ağırlıklı olarak 2873 sayılı Millî Parklar Kanunu ve 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu ekseninde koruma-kullanma dengesiyle yönetilen bu nadir turizm bölgesinin, yeni alan yönetim modeli olarak tam da tarif edilemeyen bir kurum marifetiyle yönetilmek istendiği anlaşılmaktadır.

Kapadokya alanı içerisinde kalan kamu taşınmazlarının idareye tahsisi ile idare personelinin özlük haklarının düzenlenmesi öngörülmektedir. İdare tarafından talep edilmesi hâlinde Kapadokya alanı sınırları içerisinde kalan hazinenin özel mülkiyetindeki veya devletin hüküm ve tasarrufu altındaki taşınmazların, ormanlar dâhil tahsisli alanların tahsisleri kaldırılarak bu kanunda belirtilen amaçlara uygun olarak kullanılmak üzere bedelsiz olarak tahsis edilmesi ormanlık alanlara ve doğaya büyük zarar verebilir.

“Kamu kurum ve kuruluşlarında istihdam edilen Devlet memurları, kamuda çalışan sürekli işçiler ile öğretim elemanlarından gerekli nitelikleri taşıyanlar kendilerinin isteği ve kurumlarının muvafakatiyle İdare kadrolarında istihdam edilebilir. Bunların kurumlarıyla olan ilişkileri, iş sözleşmesinin yapılmasıyla son bulur.” denilmektedir. Bu maddeyle, kurulda görev alanların mevcut personel rejimiyle verilen haklardan yararlanması sözleşme imzalandığı süreçten sonra aleyhlerine gelişecek, sözleşmeli olarak çalışacaklardır. Böylelikle, devlet memurları sözleşmeli personel yapılarak iş güvenceleri ellerinden alınabilir. Kurul üyesi belirlenirken liyakat ve uzmanlık alanları gözetilecek midir? Sözleşmeden doğabilecek hak kayıplarının olmaması için tedbirler alınacak mıdır? Daha net bilgilere ihtiyaç vardır.

Sayın Cumhurbaşkanına Kapadokya alanının sınırlarını belirleme yetkisi tanınmakta ancak Kapadokya alanıyla ilgili her türlü düzenlemenin kanunla yapılması daha doğru olacaktır. Kapadokya alanıyla ilgili olarak kanun teklifinde birçok bakanlık yok sayılmıştır. Kültür ve Turizm Bakanlığı, idarenin hazırladığı üst ölçek planının onaylanmasıyla yetkilendirilmiştir. Yasanın yürürlüğe girilmesiyle Kapadokya turizm eksenli rant sürecinin başlayacağını gündeme gelebilmesi, ayrıca bu konuda uzman kişi, kurul ve kuruluşların, STK’lerin teklif edilen kanun marifetiyle yok sayılacağı görülmektedir.

Kanun teklifinde, Kapadokya alanını koruyacak, geliştirecek, gelecek nesillere aktarılmasını sağlayacak alan idaresinin kimlerden kurulacağı belirsizken, idarenin alanda yeni yatırımları artıracığı, kaçak yapıların yıkılması metinde yer almış ancak korkarız ki yerlerine yenilerinin yapılmayacağını garantisiz de yoktur. Ayrıca cezalar ve diğer gelirlerden oluşacak bütçenin nerelere harcanacağından söz edilmemiştir.

Son on yedi yılda İstanbul’da, Çanakkale’de, Hasankeyf ve ülkemizin pek çok yerinde olduğu gibi, seçim bölgem Muğla’da da varlıklarımızı koruduğumuz söylenemez. Bakanlardan ve makamlardan koruyamadığımız koylarımız var. Ağaçlandırma sözü verilen ancak yerine oteller dikilen, ranta açık tabiat varlıklarımız var. “Koruyacağız.” sözüyle gündeme gelen bir talan anlayışı var.

Kültür ve Turizm Bakanının şirketinin Gökova ve mavi yolculuğun Bodrum ayağı olan eşsiz güzellikteki Kissebükü Adalıyalı bölgesinde, inşaata kapalı olmasına rağmen, yıllardır otel yapma girişimleri gündemdedir. Bu bölge çok önemli turizm alanı olan mavi yolculuk turunun en önemli uğrak noktasıdır. Bölgede köylünün tapulu arazileri imara kapalıdır, otel inşaatına açık hâle getirilecektir bölge.

Bildiğiniz gibi, yine 1970’li yıllarda bölgede 88 koy varken günümüzde artık koy sayısı 44’e düşmüştür.

Marmaris Okluk Koyu’na yapılan yazlık sarayla Okluk Koyu da mavi yolculuk uğrak noktalarından biri olmaktan çıkmıştır artık ve doğa, orman, ağaçlar zarar görmektedir.

Bu teklif gündeme gelirken olumlu, mutlaka çıkması gereken kanun olarak gereklidir ancak belirsizlikleri nedeniyle üzerinde düşünülmesi gereken konular vardır: Kapadokya kanun teklifinde biraz önce belirttiğim belirsizlikler, paydaş bakanlıkların devre dışı kalması, güven eksikliği ve alan

başkanlığının bütçeyi nasıl kullanacağı; yine bakanlarla, sivil toplum örgütleriyle, yerel örgütlerle ortak akılı kullanarak bu kanun teklifinin getirilmeyişi. Eksiklikleri kanun çıkarken ya da çıktıktan sonra mutlaka tamamlanmalıdır.

Ümit edelim ki teklifle ilgili kaygılarımız gerçekleşmez, Kapadokya tarih, kültür, doğa varlık alanı kanunu bölgeye hayırlı olur diyerek sözlerimi tamamlıyorum.

Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (CHP ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Söz sırası Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Kütahya Milletvekilimiz Sayın Ahmet Erbaş’a aittir.

Buyurun Sayın Erbaş. (MHP sıralarından alkışlar)

Sayın Erbaş, aynı zamanda şahıs adına da talebiniz var. Grup ve şahıs adına taleplerinizi birleştiriyorum, süreniz on beş dakika.

MHP GRUBU ADINA AHMET ERBAŞ (Kütahya) – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; Kapadokya Alanı Hakkında Kanun Teklifi'nin ikinci bölümü üzerinde Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Kapadokya, şüphesiz, Türkiye'nin dünyaya açılan en önemli kapılarından birisidir. Doğal, tarihi ve kültürel değerleriyle Türkiye turizminin en gözde merkezlerindedir. Kapadokya bölgesi, 1985 yılında UNESCO tarafından Dünya Kültür Mirası Listesi'ne alınmıştır. Kapadokya, mistik havası, enteresan coğrafyası ve çok kültürlülüğünden kaynaklanan zengin birikimleriyle başta ülkemiz olmak üzere tüm dünya turizm çevrelerinin de dikkatini bu bölgeye çekmektedir.

Saydığımız tüm bu özellikleri ve daha fazlasını barındıran Kapadokya alanında mevcut durumda doğal sit alanları, arkeolojik ve kentsel alanlar, kültür ve turizm koruma ve gelişim bölgesi, millî park gibi pek çok farklı koruma statüsü ve bu statülerden kaynaklanan farklı kurumlara ve kişilere tanınan idari yetkiler bulunmaktadır. Bu yetkiler fazlasıyla karmaşaya, yetki tanımlarında yaşanan problemlere dolayısıyla bölge insanımız ve bölgeye yatırım yapmak isteyen iş insanları açısından uzun, yorucu, bürokratik süreçlerin yaşanmasına sebep olmaktadır.

Aslında, şu an konuştuğumuz bu konu Türkiye'nin en önemli sorunlarından biridir. Hantal bürokraside takılan işler, yetki kargaşalarında boğuşulan problemler, ülkemizin hemen hemen her konusunda ciddi problemler yaşatmaktadır. Bu problemler, işte Kapadokya gibi eşsiz kültürel bir mirası hak ettiği şekilde korumanın ve turizm açısından hedeflenen başarıya ulaşmanın önüne geçmektedir. Bu süreçler kaçak yapılaşmaya neden olmakta, tarihi doku çok ciddi zarar görmektedir. Burada uygulanan model, daha önce hayata geçmiş olan Gelibolu modelidir. Bu yasayla, Gelibolu'da uygulamada yaşanan aksaklıklar giderilmeye çalışılmıştır.

Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; Kütahya Milletvekili olarak, Kütahya ilimizin sınırları içinde bulunan Dumlupınar savaş alanı ve Afyonkarahisar ilimiz sınırları içerisinde bulunan Kocatepe savaş alanı hakkında konuşmak istiyorum. Kurtuluş Savaşı, sonuçları itibarıyla, Türk milletinin bağımsızlığının elde edilmesini ve Türkiye Cumhuriyeti'nin kurulmasını sağlayan destansı bir mücadelenin adıdır. Kurtuluş Savaşı, Atamız Alparslan'ın 1071 yılında Malazgirt'le başladığı bu kutlu yolculuğun, Gazi Mustafa Kemal ve silah arkadaşlarının necip milletimizle verdiği mücadele sonucu Anadolu'ya vurduğu mühürdür. Çanakkale'de düşmana “Dur.” diyen ecdat, Dumlupınar'da bu düşmana “Defol, git.” demiştir. Şu an bu Mecliste bu konuşmayı yapabiliyor isek bunun sebebi Kurtuluş Savaşı'nda verilen mücadelemizdir.

Fakat üzülerek görüyoruz ki Kurtuluş Savaşı mücadelemiz gerek gelecek nesillere aktarılırken gerekse kültürel ve tarihî mirası tanıtılırken zayıf kalıyoruz. Savaşın ve savaşı yaşayan kuşağın yitip gitmesiyle birlikte, yıl dönümlerindeki resmî anma törenleri dışında Kurtuluş Savaşı alanları bölgesine, yakın zamanlara kadar ziyaretçi hareketi ya da bir turizm faaliyeti söz konusu olmuyordu. Kurtuluş Savaşı coğrafyasını gezmek isteyenler için tarihsel bilgi kaynakları bulunmakla beraber, coğrafyayı tanıtan yazılı, basılı kaynaklar, rehber kitaplar ve haritalar çok sınırlıdır. Savaş alanlarının bir rehber kitabı bulunmamaktadır ve başta Millî Parklar Genel Müdürlüğünün hazırladığı broşürler olmak üzere, her bölge için ayrı ayrı standartlarda, değişik kişi ve kurumlarca hazırlanmış kitapçık ve broşürler eksik, yanlış ve yetersizdir. Türk Kurtuluş Savaşı'nın ana muharebelerinin geçtiği bölgeler -Gordion Antik Kenti, Frig Vadisi, Seyitgazi Külliyesi, Kütahya, Afyon, Eskişehir eski kent dokuları gibi- birbirlerine yakın yerlerde buldukları için, bu bölgeleri ziyarete gelen yerli ve yabancı turistler savaş anıtlarının bazılarına da zaman ayırabilirler.

Tarihî mirasımıza sahip çıkmaz isek toplum olma, millet olma bilincini kaybederiz. Çok büyük bir vefasızlık örneği olarak 1.700 şehit, 7 bine yakın kayıp verdiğimiz Kütahya-Eskişehir Muharebeleri hiçbir şekilde anılmamaktadır. Savaş sadece zaferlerden ibaretmiş gibi, burada fedakârlık yapmış insanların anısını, ismini yaşatacak anıt ve şehitliklerden yoksunuz. Savaş alanlarında ve şehitliklerde bir iki istisna dışında hiçbir şekilde düzenleme yapılmamıştır. Gerek Kütahya savaş alanları gerek savaş sırasında iç içe geçmiş Afyonkarahisar bölgesi gerekse de işgal edilen bölgelerde millî mücadelenin verildiği, tarihsel olayların geçtiği diğer yerler acilen kayıt altına alınmalı, yeni kuşaklara bilgi ve tanıklık aktaracak şekilde düzenlenmelidir. Bu bölgelerin tarihî alan başkanlığına ihtiyacı vardır ve mutlaka kurulmalıdır. Bu çalışma Afyonkarahisar'la birlikte yapılmalıdır. Tarihî alan başkanlığının sınırlarını bu iki il belirlemelidir. Bu bölgede, tıpkı Gelibolu'da olduğu gibi, açık hava müzesi şeklinde tarihî doku korunmalı ve şehitlerimize, ecdadımıza saygıyı barındıracak şekilde hem günümüze hem de gelecek nesillere doğru şekilde aktarmalıyız. Bu düzenlemeler yapılırken genç kuşaklara uzak bir tarihin unutulmuş öyküleri gibi gelen bu olayların, aslında çok yakın tarihlerde gerçekleştiğini öğretmeli yani dünü ve bugünü hatırlatmalıyız. Buraya kurulacak panoramik bir müzeyle Mustafa Kemal Atatürk'ün gözünden savaş meydanı izlenmeli ve tanıtılmalıdır çünkü Millî Parkların bu kafayla bunu yapması imkânsızdır. Zaten yapsaydı, şimdiki kadar çoktan yapardı. Bu aziz bölgeyi acilen Millî Parkların hantal yapısından kurtarmamız gerekmektedir.

Değerli milletvekilleri, konu turizm üzerine devam ediyor iken Kütahya'nın en önemli kazanımlarından ve aynı zamanda da kanayan bir yarası olan Aizanoi Antik Kenti'yle ilgili konuşmak istiyorum. Dünya tarihi için çok önemli bir bulgu olan Aizanoi binası, Kütahya'mızın Çavdarhisar ilçesinde bulunmaktadır. Bin yedi yüz elli yıl önce inşa edilen Aizanoi binasında hem borsa işlemleri yapılmış hem de Roma İmparatoru Diocletianus, enflasyonla mücadele amacıyla hazırlattığı mal satış bedellerini taş bloklar üzerinde burada duyurmuştur. Yani dünyanın ilk borsası Kütahya'da kurulmuştur. Aizanoi Antik Kenti, kültürel yapısı gereği ikinci Efes olarak tanımlanmakta, dünyanın en iyi şekilde muhafaza edilmiş Zeus Tapınağı, Roma hamamları ve 200 bin kişiyi içine alacak kapasiteli amfi tiyatrosunu barındırmaktadır.

Türkiye'ye hem turizm hem ekonomik alanda katkı sağlayacağını düşündüğümüz Aizanoi Antik Kenti'nin tanıtımı için reklamların yetersiz olduğunu düşünmekteyiz. Bu bölge, yıllarca bir Almanın kontrolü altında kalmış, daha sonra da Pamukkale Üniversitesinden bir hoca hanımın tekeline terk edilmiştir. Meseleye sadece bilimsel açıdan değil, aynı zamanda sosyokültürel açıdan yaklaşmalı, tapınağın ve tiyatronun çevresini konserler ve etkinlikler için uygun duruma getirmeliyiz. Çavdarhisar nemalanmalı, Kütahya faydalanmalı, Efes'ten daha eski bir yapı olan bu antik kente yabancı turistler çekilerek Türkiye kazanç elde etmelidir.

Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; son olarak Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti hakkında konuşmak istiyorum.

1983 yılında Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ni kuran soydaşlarımız, maalesef, Birleşmiş Milletlerin aldığı kararlarla dünyadan izole edilerek ambargolar altında ezilmeye devam edilmektedir. Kurulan devletin de soydaşlarımızın da nefes borusu yalnızca Türkiye Cumhuriyeti'dir. Yakından takip etme imkânı bulduğum kardeşlerimiz gelinen son noktada KKTC'de büyük bir ekonomik sıkıntı yaşamakta ve altyapı sorunlarıyla boğuşulmaktadır. Hâlen hayata geçirilemeyen ekonomik iş birliği anlaşması ve adadaki pound kıskacı ada ekonomisini kısıpca sokmaktadır.

Kıbrıs'ta yüz yılı aşkın varlık mücadelesi veren soydaşlarımız elli yıldır bitmek bilmeyen bir görüşme süreciyle boğuşmaktadır. KKTC'de artık her şeyi çözüme odaklı değil, ihtiyaçlara yönelik revize etme zamanı gelmiştir. Ekonomik tedbirleri almak için adada çözümü beklemek, ne iktisadi ne de siyasi açıdan doğrudur. El birliğiyle kamuyu bu hantal yapısından kurtarmamız gerekir. Kendi evimizin içini düzenleyerek KKTC olarak yolumuza devam etmeliyiz.

Turizm ve üniversiteler KKTC'nin olmazsa olmazıdır. Turizm ve üniversitelerde kartelleşmeye izin vermeden teşviklere devam etmeli, uçak seferlerini artırarak son zamanlarda artan fiyatları da düşürmeliyiz. Bunun yanı sıra, şimdi adaya ana vatandan su da geldi. Tarım adası olma yolunda da inşallah mücadele edeceğiz. Geçmişin eleştirilerini yapmak yerine bugüne bakmalı, hep birlikte KKTC'yi hak ettiği noktalara taşımalıyız. Unutmayalım ki dün olduğu gibi bugün de yarın da Kıbrıs Türkü kardeşlerimizin davası bizler için siyasetüstü bir dava olmaya devam edecektir.

Kıbrıs Türk toplumunu daha müreffeh bir yapıya kavuşturmak için birlikte adım atmaya devam edeceğiz. Hiçbir şekilde 1960 anlaşmalarında kazanılmış olan siyasi, eşit haklardan geriye gidilmesine müsaade etmeyeceğiz. Doğu Akdeniz'de uluslararası anlaşmalardan doğan egemenlik ve doğal gaz hakları bir oldubittiye getirilerek Rumlar tarafından gasbedilmek istenmektedir. Buna asla müsaade etmeyeceğiz.

Kıbrıs politikası gerek Türkiye gerekse Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin iç siyasetinden bağımsız bir şekilde, tamamen millî politikalarla oluşturulmalı ve devlet aklıyla sürdürülmelidir.

Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; bu duygu ve düşüncelerle hepinizi saygıyla selamlıyor, hepinize hayırlı akşamlar diliyorum.

Sağ olun. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Değerli milletvekilleri, ikinci bölüm üzerinde başka söz talebi? Yok.

Soru? Yok.

İkinci bölüm üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Birleşime beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 19.13

ÜÇÜNCÜ OTURUM**Açılma Saati: 19.15****BAŞKAN: Başkan Vekili Levent GÖK****KÂTİP ÜYELER: Mustafa AÇIKGÖZ (Nevşehir), Şeyhmus DİNÇEL (Mardin)**

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 79’uncu Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum.
56 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

Gündemimizde başka bir konu bulunmadığından, alınan karar gereğince kanun teklifleri ile komisyonlardan gelen diğer işleri sırasıyla görüşmek için, 21 Mayıs 2019 Salı günü saat 15.00’te toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 19.16

VIII.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, 20 Temmuz 2016 tarihinden 18 Temmuz 2018 tarihine kadar Bakanlık personeli hakkında yapılan ihraç ve iade işlemlerine dair bazı bilgilere ilişkin sorusu ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Fatih Dönmez'in cevabı (7/10163)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Sayın Fatih Dönmez tarafından Anayasanın 98' inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96' ncı ve 99' uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Ömer Faruk GERGERLİOĞLU

Kocaeli Milletvekili

Olağanüstü Halin kaldırılmasından sonra bakanlık onayıyla kamu görevinden çıkarmalar devam ettiği tarafıma iletilmiştir.

Bu bağlamda;

1. 20 Temmuz 2016 dan OHAL in kalktığı 18 Temmuz 2018 tarihine kadar Bakanlığınızdan ihraç edilen personel sayısı kaçtır?
2. 20 Temmuz 2016 dan OHAL in kalktığı 18 Temmuz 2018 arasında ihraç olan kaç personeliniz işe iade olmuştur? Bu iadelerin Kanun Hükmünde Kararnameyle, OHAL Komisyonu ve İdare Mahkemesi yoluyla ayrıştırılmış iade sayısı kaçtır?
3. İhraç olan kaç personelinize OHAL Komisyonun ret kararı vermiştir?
4. 20 Temmuz 2016 dan OHAL in kalktığı 18 Temmuz 2018 arasında ihraç olup iade edilen ancak halen göreve başlatılmayan personel sayımız kaçtır? Bu kişilerin göreve başlatılmasındaki ağırlığın sebepleri nelerdir?
5. 20 Temmuz 2016 dan OHAL in kalktığı 18 Temmuz 2018 arasında ihraç olup iade olunan ancak kurum tarafından OHAL sonrası tekrar ihraç edilen personel sayımız kaçtır?
6. 18 Temmuz 2018 sonrasında kurum yöneticisi veya bakanlık onayıyla ihraç edilen personel sayımız kaçtır?

T.C.
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : 64272063-610- 10710
Konu : Yazılı Soru Önergesi (7-10163)

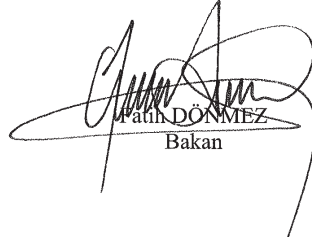
20 Mayıs 2019

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : TBMM Başkanlığının 30.04.2019 tarihli ve 43452547-120.07-E.462821 sayılı yazısı.

Kocaeli Milletvekili Sayın Ömer Faruk GERGERLİOĞLU'nun tarafıma tevcih ettiği 7/10163 esas numaralı yazılı soru önergesi, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi gereği ekte cevaplandırılmaktadır.

Bilgilerinizi arz ederim.

Fatih DÖNMEZ
Bakan

Ek :7-10163 Esas Numaralı Önerge Cevabı

Sorular:

Olağanüstü Halin kaldırılmasından sonra bakanlık onayıyla kamu görevinden çıkarmalar devam ettiği tarafıma iletilmiştir. Bu bağlamda;

-20 Temmuz 2016 dan OHAL in kalktığı 18 Temmuz 2018 tarihine kadar Bakanlığınızdan ihraç edilen personel sayısı kaçtır?

-20 Temmuz 2016 dan OHAL in kalktığı 18 Temmuz 2018 arasından ihraç olan kaç personeliniz iade olmuştur? Bu iadelerin Kanun Hükmünde Kararnameyle, OHAL Komisyonu ve İdare Mahkemesi yoluyla ayrıştırılmış iade sayısı kaçtır?

-İhraç olan kaç personelinize OHAL Komisyonu ret kararı vermiştir?

-20 Temmuz 2016 dan OHAL in kalktığı 18 Temmuz 2018 arasında ihraç olup iade edilen ancak halen göreve başlatılmayan personel sayınız kaçtır? Bu kişilerin göreve başlatılmasındaki ağırlığın sebepleri nelerdir?

-20 Temmuz 2016 dan OHAL in kalktığı 18 Temmuz 2018 arasında ihraç olup iade olunana ancak kurum tarafından OHAL sonrası tekrara ihraç edilen personel sayınız kaçtır?

18 Temmuz 2018 sonrasında kurum yöneticisi ve ya bakanlık onayıyla ihraç edilen personel sayınız kaçtır?

Cevaplar:

Bakanlığımız merkez teşkilatında; 20 Temmuz 2016'dan OHAL'in kalktığı 18 Temmuz 2018 tarihine kadar ihraç edilen toplam personel sayısı 60 kişi olup, ihraç edilenlerden KHK'lar ile 3 kişi, OHAL İnceleme Komisyonu kararları ile 4 kişi olmak üzere toplam 7 kişi göreve iade olmuştur. Göreve iade edilen 7 personelden; 1 kişi sınırlı sözleşmeli bilişim personeli statüsünde olduğundan ve göreve iade edildiği tarihten önce sözleşme süresi sona erdiğinden görevine başlatılamamıştır.

20 Temmuz 2016'dan OHAL'in kalktığı 18 Temmuz 2018 arasında ihraç olup göreve iade edilen personelden OHAL sonrası tekrar ihraç edilen personel bulunmamaktadır. Ayrıca 18 Temmuz 2018 sonrasında Bakanlık onayı ile ihraç edilen personel bulunmamaktadır.

2.- Uşak Milletvekili Özkan Yalım'ın, Katar ortaklı bir firmanın Cumhurbaşkanlığına otobüs hediye ettiği iddiasına ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Mehmet Cahit Turhan'ın cevabı (7/10416)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Sayın Mehmet Cahit Turhan tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını saygılarımla arz ederim.. 17.02.2019

Özkan Yalım
Uşak Milletvekili

Ülkemiz önü alınamayan döviz kuru artışları, yavaşlayan büyüme, her geçen gün azalan kişi başına düşen milli gelir gibi ekonomik sıkıntılar içerisinde ve sorunlarla yüzleşirken ülkeyi yönetenler vatandaşa kemer sıkma ve tasarruf etme çağrısı yapmaktadır. Ancak ne yazık ki asıl kemer sıkması gereken yöneticiler, kamu kaynaklarını lükse harcamayı sürdürmekte, yerli ve milli değerlerimizin peşkeş çekilmesine karşılık hediyeler kabul etmektedir.

Geçtiğimiz Eylül ayında Katar Emirliği'ne ait VIP donanımlı Boeing 747-8 tipi özel uçak Cumhurbaşkanlığı'na hediye edilmişti. Ülkemizin en büyük ticari ve askeri araç üreticilerinden biri olan BMC, Cumhurbaşkanı Erdoğan'a üzerinde Cumhurbaşkanlığı forsu bulunan yeni bir otobüs daha hediye etti. Otobüsü inceleyen Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan Cumhurbaşkanlığı forsu bulunan otobüsün özellikleri hakkında BMC Yönetim Kurulu Üyeleri Talip Öztürk ve Taha Yasin Öztürk'ten bilgiler aldı, ancak otobüse ilişkin bilgiler ve otobüsün maliyeti ise açıklanmadı.

Sakarya'da bulunan Tank Palet Fabrikası'nın ihalesiz bir şekilde işletmesini devralan Katar ortaklı BMC firmasının Saray'a otobüs hediye etmesi haliyle kamuoyunun gündeminde tepkilere neden oldu.

Bu bağlamda;

- 1-) Katar ortaklı BMC firmasının gönderdiği bu otobüs hediye midir? Yoksa parası ödenmiş midir?
- 2-) Eğer hediye değil ise hangi bakanlığın bütçesinden ödenmiştir?
- 3-) Tank Palet Fabrikası'nın ihalesiz bir şekilde işletmesini alan Katar ortaklı BMC'nin saraya otobüs hediye etmesi ile ilgili Bakanlığınız tarafından ne düşünülmektedir?

T.C.
ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : 44697349-610.01/37867
Konu : Uşak Milletvekili
Sayın Özkan YALIM'ın
yazılı soru önergesi

15-05-2019

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 06.05.2019 tarihli ve 43452547-120.07-E.447422 sayılı yazınız.

Uşak Milletvekili Sayın Özkan YALIM'ın 7/10416 esas sayılı yazılı soru önergesi incelenmiştir.

Soru önergesinde yer alan hususlarla ilgili olarak, Bakanlığımızda herhangi bir bilgi ve belge bulunmamaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

M. Cahit TURHAN
Bakan

3.- Zonguldak Milletvekili Ünal Demirtaş'ın, Çanakkale ve İstanbul boğazlarındaki kılavuzluk ve römorkörcülük hizmetlerinin ayrılmasına ve özel sektör eliyle yürütülmesine imkan veren mevzuat değişikliğine ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Mehmet Cahit Turhan'ın cevabı (7/10417)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda yer alan soruların Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Mehmet Cahit TURHAN tarafından yazılı olarak yanıtlanması için gereğini saygılarımla arz ederim.

Ünal DEMİRTAŞ

Zonguldak Milletvekili ✓

Türkiye, Asya ile Avrupa arasındaki konumu, üç tarafının denizlerle çevrilmesi ve Karadeniz ile Akdeniz arasında deniz yolu bağlantısını sağlayan tek ülke olması nedeniyle, stratejik öneme sahip bir ülkedir. Bu nedenle Türk Boğazları'ndan geçişler sırasında ve Türk limanlarında verilen kılavuzluk ve römorkörcülük hizmetlerinin kimin tarafından, nasıl yapıldığı ülke ve çevre güvenliği açısından büyük önem taşımaktadır.

Kılavuzluk; büyük ticaret gemileri ile yolcu gemilerinin tehlikeli, riskli ya da bilmedikleri sularda ve limanlarda seyirleri sırasında güvenli geçişin sağlanabilmesi için verilen bir hizmettir. Bazı durumlarda ise sadece kılavuz kaptanlık bu geçişler için yeterli görülmemektedir. Bu nedenle çekme hizmeti veren römorkörler de güvenli geçişin asli bir unsuru olarak kullanılmaktadır.

1993 Yılına kadar Türk Limanlarında Kılavuzluk ve Römorkaj hizmetleri kamu eliyle yürütülmekteydi. 1993 Yılında ilk defa Aliağa Limanında Kılavuzluk ve Römorkörcülük hizmetleri özel sektöre verilmiş, daha sonra diğer limanlarda da benzer şekilde Kılavuzluk ve Römorkörcülük Hizmetleri özel sektör eliyle yürütülmüştür. Çanakkale ve İstanbul Boğazlarında ise hiçbir zaman için Kılavuzluk ve Römorkörcülük Hizmetleri özel sektöre verilmemiştir. Bu hizmetleri bugüne kadar bir kamu kurumu olan Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğü yürütmüştür. Bunun sebebi ise yönetmeliğe göre; " Türk Boğazlarındaki Kılavuzluk ve Römorkörcülük Hizmetleri, kamu eliyle yürütülür. Bu yetki özel kuruluşlara devredilemez" denilerek, bu hizmetlerin boğazlarda özel sektöre devrinin engellenmesidir. Türkiye'nin güvenliği ve milli çıkarları için Boğazlarda Kılavuzluk ve Römorkörcülük Hizmetlerinin özel sektöre hiçbir şekilde devredilmemesi gerekir.

Ancak bu kritik ve önemli düzenlemeyi değiştirecek bir yönetmelik 31 Aralık 2018 tarihinde 30642 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanmıştır. Kılavuzluk ve Römorkörcülük Hizmetleri Yönetmeliği'ne göre: Kılavuzluk ve Römorkörcülük Hizmetleri bölünmüş, Türk Boğazlarındaki kılavuz ve römorkörcülük hizmetlerinin kamu eliyle yürütüleceği ve bu yetkinin özel kuruluşlara devredilemeyeceğine ilişkin düzenleme değiştirilmiştir. Yeni yönetmeliğin 5'inci maddesinin 2'inci fıkrası ile;

"İdare, bu yönetmelik kapsamında kılavuzluk ve/veya römorkörcülük hizmeti vermek isteyen her bir kuruluşa, bu yönetmelikte belirtilen teknik, mali ve idari yeterlikleri sağlamaları kaydıyla, verebileceği hizmetin sınırlarını tanımlayan A,B ve C sınıfı faaliyet lisansı verir" düzenlemesi getirilmiştir.Daha önceki düzenlemelerde kılavuzluk ve römorkörcülük izni alınabilmesi için getirilen özel şirket ana sermayesinin %51'inin Türk vatandaşlarına ait olması şartı da yeni yönetmelikle ortadan kaldırılmıştır.

Kılavuzluklu ve römorkörcülük hizmetleri, Türk Boğazlarının güvenliği açısından olduğu kadar, ekonomik yönüyle de ayrıca değerlendirilmelidir.

2017 yılında İstanbul Boğazı'ndan 42 bin 978,Çanakkale Boğazı'ndan ise 44 bin 615 gemi geçiş yapmıştır. Bu gemilerin 13 bin 732'si LNG, LPG ve ham petrol tankerinden oluşmaktadır. İstanbul Boğazı'ndan geçen 24 bin 146, Çanakkale Boğazı'ndan geçen 19 bin 925 gemiye Kıyı Emniyet Genel Müdürlüğü tarafından kılavuz kaptan hizmeti verilmiştir. Bu hizmet karşılığında 312 milyon 11 bin 630 lira gelir elde edilmiştir. Yani bir kamu hizmeti olarak verilen kılavuzluk hizmetleri sonucunda önemli ve büyük bir mali kazanç sağlanmıştır.

Ancak, verilen bu hizmetin mali getirisinden daha ziyade Türkiye'ye sağladığı stratejik konum ve hakimiyet çok daha önemli bir durumdur.

Yönetmelikle getirilen bu sakıncalı düzenlemelere gelen tepkileri azaltmak ya da konunun kamuoyu gündemine gelmesini engellemek için bakanlığınızca 24 Ocak 2019 tarihinde bir genelge yayınlanmıştır. Bu genelge ile Türk Boğazlarını kullanacak gemilere verilecek kılavuzluk ve römorkörcülük hizmetlerinde Ulaştırma ve Altyapı Hizmetleri Bakanlığının hizmet belirleme, yetkilendirme ve denetlemeye ilişkin ilgili kararname hükümünün amir hüküm olduğu belirtilmiştir.

Ancak devamında birbiri ile çelişen 11.02.2019 tarih ve E-11397 sayılı ve 13.02.2019 tarih E-12243 sayılı tamimler yayınlanmıştır.11.02.2019 tarihli tamim ile ülke genelindeki teşkilatların yeni lisans başvurusu yapma hazırlığı içinde olduğu bir süreçte haksız fiil olmaması için kamu ve özel teşkilatlar arası kılavuz kaptan transferi yasaklanırken, 13.02.2019 tarihli tamimde bu yasak özel teşkilatlar açısından yasak olmaktan çıkarılmıştır. Son tamimin yayınlandığı gün, özel bir teşkilatta çalışan 32 kılavuz kaptan istifa ederek, Deniz Kılavuz Anonim Şirketi'ne(DEKAŞ) katılmıştır. Tamim yayınlanır yayınlanmaz 32 kılavuz kaptanın apar topar istifa ederek aynı gün DEKAŞ'a katılması tesadüf ile açıklanabilecek bir durum değildir.

DEKAŞ, kılavuz kaptanların sahibi olduğu ve yıllardır kılavuzluk ve römorkörcülük hizmeti veren bir şirket olmasına rağmen, yeni kurulan Anadolu Kılavuzluk Anonim Şirketi'ne hissedar olarak katılmıştır.

Anadolu Kılavuzluk Anonim Şirketi ise 08.02.2019 tarihinde bu güne kadar bu alanda hiçbir yatırımı ve tecrübesi olmayan Hamdi Safi isimli kişi tarafından kurulmuş bir şirkettir. Ticaret Sicil Gazetesi'ne göre, Anadolu Kılavuzluk A.Ş.'nin yüzde 60'ı kılavuz kaptanlara kalan yüzde 40 ise Hamdi Safi ile, Hamdi Safi'nin muhasebe müdürü ve Beltur'un eski genel müdürü Selahattin Aydın arasında pay edilmiştir. Ancak ana sözleşmeye göre bu alanda hiçbir yatırımı ve tecrübesi olmayan bir kişinin sahibi olduğu yüzde 40 hisse paylı ortaklığa, yüzde 75 kar payı hakkı tesis edilmiştir. Yüzde 40 hisse ile yüzde 75 kar payı almak ticari hayatın olağan akışına uygun bir oran değildir. Bu durum da söz konusu şirket ve bağlantıları hakkında şüphe uyandırmaktadır.

Denizcilik alanında yıllarca hizmet vermiş kişilerin yanı sıra, bu konuda akademik birikimleri de olan kişilerin Bakanlığınızca yayınlanan yönetmelik ve genelgeye ilişkin ciddi eleştirileri de basın yayın organları aracılığıyla kamuoyu ile paylaşılmıştır. Nitekim 28.12.2018 tarihinde Piri Reis Üniversitesinde Deniz Ticaret Odası meslek komiteleri ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı toplantısında bir yönetmeliğin hazırlandığı ve yayımından önce görüşe sunulacağı Bakanlığınız tarafından ifade edilmiştir. Ancak bu açıklamanın hemen ardından hiçbir görüş ve öneriye açılmaksızın yönetmeliğin 2 gün sonra Resmi Gazete'de yayınlanması düşündürücüdür.

Bu gelişmeler, devletin güvenliğini doğrudan ilgilendiren stratejik bir hizmetin, ticarileştirilerek iktidara yakın isimlerce kurulan şirketlere kaynak aktarılacağı bir alan haline getirileceği yönündeki iddiaları kuvvetlendirmektedir.

Bakanlığınız tarafından şimdiye kadar bu konuda hiçbir açıklama yapılmaması, verilen soru önergelerinin yanıtız bırakılması ve yönetmelikle düzenlenen bir konunun, hukuka aykırı bir şekilde genelge ve tamimlerle düzeltilmeye çalışılması da hizmetin taşıdığı risk ve önemle örtüşmeyecek hukuk tanımaz bir yaklaşımın göstergesidir.

Bu çerçevede;

1) Şimdiye kadar doğru bir şekilde Boğazlarda ve Limanlarda işlemekte olan kılavuzluk ve römorkörcülük sistemini tamamen bozacak, Ulusal güvenliğimizi tehdit edebilecek ve belli çevrelere kaynak aktarımına neden olabilecek bu yönetmelik değişikliğinin sebebi nedir?

2) 28.12.2018 tarihli Piri Reis Üniversitesinde yapılan Deniz Ticaret Odası meslek komiteleri ile birlikte Bakanlığınızın yetkilileri tarafından, bir yönetmelik hazırlandığı ve yayımlanmadan önce görüşe açılacağı açıklanmış olmasına rağmen, sektörün paydaşlarından hiçbir görüş alınmadan hazırlanan yönetmeliğin, 31 Aralık 2018 tarihinde Resmi Gazete'de yayınlanmasının nedeni nedir?

3) Denizcilik kamuoyunda söz konusu yönetmeliğin Anadolu Kılavuz Anonim Şirketi hissedarı olan ve iktidara yakın Hamdi Safi isimli kişinin talep ve yönlendirmeleriyle hazırlandığı iddiaları yazılmakta ve söylenmektedir. Bu iddialar doğru mudur?

4) 31 Aralık 2018 tarihinde Resmi Gazete’de yayınlanan yönetmelik değişikliğinden sonra Anadolu Kılavuz A.Ş’nin 08.02.2019 tarihinde kurulması, bu şirketin DEKAŞ’la ortaklık yapması, DEKAŞ’ın 13.02.2019 tarihindeki tamim değişikliği yapılır yapılmaz 32 kılavuz kaptanı alması rastlantı ile açıklanabilecek bir durum mudur? Yoksa bu yönetmelik değişikliği Anadolu Kılavuz A.Ş için mi yapılmıştır?

5)Bakanlıkta bu konu ile ilgili tüm sürecin yürütülmesi ve bürokraside bir sorun yaşanmaması için üç Genel Müdürün görevden alınarak (Kıyı Emniyeti Genel Müdürü’nün, Deniz Ticareti Genel Müdürü, Deniz ve İçsular Düzenleme Genel Müdürü’nün) yerlerinin değiştirildiği iddiaları doğru mudur?

6) Kıyı Emniyeti Genel Müdürü Hızır Reis Deniz’in görevinden alınmasının bu sürece tepki göstermesinden kaynaklandığı iddiası doğru mudur?

7) Eski yönetmelikte kılavuzluk ve römorkörcülük hizmetleri birlikte yürütülür iken, yeni yönetmelikte kılavuzluk ve römorkörcülük hizmetlerinin ayrılarak farklı şirketlere verilebilmesinin sebebi nedir?

8) Bakanlığınız tarafından 31 Aralık 2018 tarihinde 30642 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanan yönetmelik çerçevesinde kılavuzluk ve/veya römorkörcülük hizmeti vermek üzere yetkilendirilmiş bir şirket ya da şirketler var mıdır? Bu yetkilendirme için ihale yapılmış mıdır? Eğer ihale yapılmadan yetkilendirme yapıldı ise sebebi nedir?

Varsa bu şirket/şirketler hangileridir? Bu şirketlerin arasında Anadolu Kılavuz Anonim Şirketi var mıdır? Varsa bu şirket, hangi iş için nereelerde yetkilendirilmiştir?

9)11.02.2019 tarihli tamim ile ülke genelinde teşkilatların yeni lisans başvurusu yapma hazırlığı içinde olduğu bir süreçte haksız fiil olmaması için yasaklanan kamu ve özel teşkilatlar arası kılavuz kaptan transferi 13.02.2019 tarihinde neden sadece özel teşkilatlar bakımından yasak olmaktan çıkarılmıştır?

10) Kamu ve özel teşkilatların tümünün bu hizmetleri “Kamu adına kolluk hizmeti” olarak yaptığı Yönetmelikte belirtilmemiş midir?

11)Bugüne kadar bir Kamu Kurumu olan Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğüne yürütülen Boğazlardaki Kılavuzluk ve Römorkörcülük hizmetlerini de özel şirketlere devretmeyi planlıyor musunuz?

12)Kılavuzluk hizmetininin 20 yıllık bir imtiyazı, Kanun ile değil de Yönetmelik ile yapılması mer’i mevzuata uygun mudur?

13)Yönetmelik maddelerinin Yönetmelik değişikliği ile değiştirilmeyip, Genelge ile hukuksuz bir şekilde değiştirilmesinin nedeni nedir?

14)Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğü’nün ana statüsünde kılavuzluk hizmetlerinin tekel olarak yapılacağına dair ve hizmet alımı yapılmayacağını içeren bir statü değişikliği yapmayı planlıyor musunuz?

T.C.
ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : 44697349-610.01/37856
Konu : Zonguldak Milletvekili
Sayın Ünal DEMİRTAŞ'ın
yazılı soru önergesi

15-05-2019

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 06.05.2019 tarihli ve 43452547-120.07-E.447422 sayılı yazınız.

Zonguldak Milletvekili Sayın Ünal DEMİRTAŞ'ın 7/10417 esas sayılı yazılı soru önergesinin cevabı ilişikte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

M. Cahit TURHAN
Bakan

EK :1) Cevap formu

**ZONGULDAK MİLLETVEKİLİ SAYIN ÜNAL DEMİRTAŞ'IN
7/10417 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNİN CEVABI**

Türk Boğazlarında kılavuzluk ve römorkörcülük hizmetlerinin kamu eliyle yürütülme uygulamasından vazgeçildiği ve Boğazların yabancı bir şirket tarafından işletilmesi söz konusu olmayıp, bu iddia sadece spekülatif haberlerden ibarettir.

Bununla birlikte, Türk Boğazlarının hukuki statüsünü düzenleyen Montrö Sözleşmesinde, kılavuzluk ve römorkörcülük hizmetleri ihtiyari olmakla birlikte, egemen devlet olarak Türkiye'nin;

- Zabıta / Kolluk yetkisinin,
- Yargı yetkisinin,
- Yapılan geçişin zararsız olmasını isteme yetkisinin,
- En önemlisi, geçişi düzenleme yetkisinin,

tam olduğu konusunda uluslararası hukuk zemininde bir tereddüt bulunmamaktadır.

Türkiye bu yetkisini, Türk Boğazları Deniz Trafik Düzeni Tüzüğü'nün ilk kez yürürlüğe girdiği 1 Temmuz 1994 tarihinden bu yana kullanmaktadır ve bahse konu yetkiler çerçevesinde, Türk Boğazlarını kullanan gemilere yönelik olarak Gemi Trafik Hizmetleri, dünya standartlarında verilmektedir.

Ayrıca, Türk Boğazlarını kullanan gemilere verilen kılavuzluk ve römorkörcülük hizmetlerinin kamu eliyle yürütülmesi gerektiği 27 Aralık 1995 tarihli ve 388 sayılı Milli Güvenlik Kurulu Kararında belirtilmiş olup, 2010 yılına kadar Türkiye Denizcilik İşletmeleri A.Ş. tarafından, 2010 yılından itibaren de Özelleştirme Yüksek Kurulu Kararı (ÖYK) ile Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğü (KEGM) tarafından verilmektedir.

ÖYK kararını değiştirecek, yeniden düzenleyecek veya ortadan kaldıracak seviyede ve kuvvette bir ulusal düzenleme hazırlanıp yürürlüğe girmeden yönetmelik ile kılavuzluk ve römorkörcülük hizmetlerinin KEGM'den alınıp kamu veya özel bir başka kurum/kuruluşa verilmesi imkanı bulunmamaktadır. Bu nedenle Türk Boğazlarını kullanan gemilere, kılavuzluk ve römorkörcülük hizmetlerini verme yetkisi hiçbir şekilde yönetmelikle değiştirilemez.

Bu kapsamda, ÖYK kararı ile kılavuzluk ve römorkörcülük hizmetleri KEGM tarafından, Gemi Trafik Hizmetleri kapsamında, Montrö Sözleşmesi şemsiyesi altında verilmektedir.

Diğer taraftan, Kılavuzluk ve Römorkörcülük Hizmetleri Yönetmeliği'nin 7'inci maddesi kapsamında, söz konusu hizmetlerin 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu ve 815 sayılı Kabotaj Kanununun gerekleri doğrultusunda sunulabileceği hüküm altına alınmış olup 1990'lı yıllardan bu yana süregelen mevcut milli uygulamadan farklı bir uygulamaya gidilmesi söz konusu değildir.

Bundan sonra da, İstanbul Boğazı ve Çanakkale Boğazı ile Marmara Denizi'nde gemilerin geçiş alanı olarak kullanılan yaklaşık 110 millik ulaştırma koridorunda seyir emniyeti ile can, mal, deniz ve çevre güvenliği amacıyla verilmekte olan gemi trafik hizmetleri kapsamındaki kılavuzluk ve römorkörcülük hizmetleri;

- 08.10.1998 tarihli ve 98/11860 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla yürürlüğe konan Türk Boğazları Deniz Trafik Düzeni Tüzüğü;
- 04.05.2010 tarihli ve 2010/29 sayılı Özelleştirme Yüksek Kurulu Kararı;
- 31.10.2012 tarihli ve 28453 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Limanlar Yönetmeliği;
- 31.12.2018 tarihli ve 30642 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Kılavuzluk ve Römorkörcülük Hizmetleri Yönetmeliği ve Türk Boğazları Deniz Trafik Düzeni Tüzüğü Uygulama Talimatı

çerçevesinde Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğü tarafından verilmeye devam edecektir.

Ayrıca spekülatif haberlerin önüne geçilmesi ve toplumun yanlış yönlendirilmemesini teminen, 14 Mart 2019 tarihli ve 30714 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan değişiklik ile Türk Boğazlarında verilen kılavuzluk ve römorkörcülük hizmetlerinin yönetmelik kapsamı dışında tutulduğu hüküm altına alınmıştır.

Sonuç itibarıyla; mevzuatta belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde yapılan yönetmelik değişikliği ile Türk Boğazlarında kılavuzluk ve römorkörcülük hizmetlerinin özelleştirilmesi söz konusu olmadığından, ulusal güvenliğimizin tehlikeye düşürülmesi gibi bir durum da bulunmamaktadır. Ayrıca, elde edilecek ücretler, devletin hazinesinde kalacağı gibi bu alanda devletin kontrol mekanizmasının verdiği güven algısı da asla kaybolmayacaktır.

4.- Giresun Milletvekili Necati Tıǒlı'nın, yabancı şirketlerden kılavuzluk ve römorkörcülük hizmeti alınabilmesine yönelik yönetmelik değişikliğine ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Mehmet Cahit Turhan'ın cevabı (7/10418)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Mehmet Cahit Turhan tarafından Anayasanın 98. ve TBMM içtüzüğünün 96. Maddelerine göre yazılı olarak yanıtlandırmasını dilerim.
01.03. 2019

Necati TıǒLI
Giresun Milletvekili

İstanbul Boğazı ve Çanakkale Boğazını yakından ilgilendiren “**Kılavuzluk ve Römorkörcülük Hizmetleri Yönetmeliği**” 31 Aralık 2018 tarihinde Resmi Gazete de yayımlanmıştı.

Yönetmeliğin 7'nci maddesinde yapılan değişiklikle Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğü, 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu uyarınca kurulan lisanslı özel sermaye şirketlerinden her hangi birisinden ya da Kılavuzluk ve Römorkörcülük hizmetlerinde çalışan tüm personelin Türk vatandaşı olması şartıyla yabancı şirketlerden kılavuz ve römorkörlük hizmet alımını yapabilir.

Yönetmeliğin 11'nci maddesi de “*Bir hizmet sahası içinde tek bir kılavuzluk kuruluşuna hizmet izni verilebilir. Bu kuruluş aynı hizmet sahasında römorkörlük hizmeti veremez.*” Şeklinde değiştirilmiştir.

2017 yılında, İstanbul Boğazı ve Çanakkale Boğazı'ndan geçen gemilere Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğü tarafından verilen hizmetler karşılığında devletin kasasına, 312 milyon 11 bin 630 lira para girmiştir. Mali kazanç bir kenara Türk Boğazları'nın dünya ticareti açısından stratejik öneme sahip olduğu unutulmamalıdır.

Bu Bağlamda;

1. Yönetmeliğin değişen 11'nci maddesine göre Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğü vermekte olduğu Kılavuzluk ya da Römorkörcülük hizmetlerinden vazgeçmek zorunda bırakılmasının gerekçeleri nelerdir?
2. Bugüne kadar Türk Boğazları için devlet tarafından verilen kılavuzluk ve römorkörlük hizmetlerin özel kuruluşlara devredilmek istenmesi stratejik öneme sahip Boğazların güvenliği Türk egemenliğinden çıkıyor mu?”
3. 1986'dan bu yana **70 milyar dolarlık** özelleştirme yapılmıştır. Bunun da **62 milyar doları** AKP döneminde gerçekleşmiştir. Dolayısıyla, Kılavuzluk ve Römorkörcülük Hizmetleri Yönetmeliği'nin 7 ve 11'nci maddelerini bu şekilde düzenleyerek Boğazları özelleştirmenin temelini mi attınız?

4. Türk jeopolitiğinin kalbi olan Boğazlar için yapılan bu kılavuzluk ve römorkörlük yönetmelik değişikliğini ticari bir karar olarak mı aldınız?
5. Türk Boğazlarını kullanan ve ülkelerinin bayrağını taşıyan gemiler için güvence olan Türkiye Cumhuriyeti Devleti, İstanbul Boğazı ve Çanakkale Boğazı'ndan elde edeceği ticari geliri düşünmek yerine, devletin onurunu ve saygınlığını düşünmesi gerekmez mi?
6. 31 Aralık 2018'de çıkan bu skandal yönetmelik için 24 Ocak 2019 tarihinde genelge yayınlayacağınıza yönetmelik tadilatı yapsanız daha doğru, hukuki ve kabul edilebilir olmaz mıydı?

T.C.
ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : 44697349-610.01/37859
Konu : Giresun Milletvekili
Sayın Necati TIĞLI'nın
yazılı soru önergesi

15-05-2019

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 06.05.2019 tarihli ve 43452547-120.07-E.447422 sayılı yazınız.

Giresun Milletvekili Sayın Necati TIĞLI'nın 7/10418 esas sayılı yazılı soru önergesinin cevabı ilişikte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

M. Cahit TURHAN
Bakan

EK :1) Cevap formu

**GİRESUN MİLLETVEKİLİ SAYIN NECATİ TIĞLI'NIN
7/10418 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNİN CEVABI**

Türk Boğazlarında kılavuzluk ve römorkörcülük hizmetlerinin kamu eliyle yürütülme uygulamasından vazgeçildiği ve Boğazların yabancı bir şirket tarafından işletilmesi söz konusu olmayıp, bu iddia sadece spekülatif haberlerden ibarettir.

Bununla birlikte, Türk Boğazlarının hukuki statüsünü düzenleyen Montrö Sözleşmesinde, kılavuzluk ve römorkörcülük hizmetleri ihtiyari olmakla birlikte, egemen devlet olarak Türkiye'nin;

- Zabıta / Kolluk yetkisinin,
- Yargı yetkisinin,
- Yapılan geçişin zararsız olmasını isteme yetkisinin,
- En önemlisi, geçişi düzenleme yetkisinin,

tam olduğu konusunda uluslararası hukuk zemininde bir tereddüt bulunmamaktadır.

Türkiye bu yetkisini, Türk Boğazları Deniz Trafik Düzeni Tüzüğü'nün ilk kez yürürlüğe girdiği 1 Temmuz 1994 tarihinden bu yana kullanmaktadır ve bahse konu yetkiler çerçevesinde, Türk Boğazlarını kullanan gemilere yönelik olarak Gemi Trafik Hizmetleri, dünya standartlarında verilmektedir.

Ayrıca, Türk Boğazlarını kullanan gemilere verilen kılavuzluk ve römorkörcülük hizmetlerinin kamu eliyle yürütülmesi gerektiği 27 Aralık 1995 tarihli ve 388 sayılı Milli Güvenlik Kurulu Kararında belirtilmiş olup, 2010 yılına kadar Türkiye Denizcilik İşletmeleri A.Ş. tarafından, 2010 yılından itibaren de Özelleştirme Yüksek Kurulu Kararı (ÖYK) ile Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğü (KEGM) tarafından verilmektedir.

ÖYK kararını değiştirecek, yeniden düzenleyecek veya ortadan kaldıracak seviyede ve kuvvette bir ulusal düzenleme hazırlanıp yürürlüğe girmeden yönetmelik ile kılavuzluk ve römorkörcülük hizmetlerinin KEGM'den alınıp kamu veya özel bir başka kurum/kuruluşa verilmesi imkanı bulunmamaktadır. Bu nedenle Türk Boğazlarını kullanan gemilere, kılavuzluk ve römorkörcülük hizmetlerini verme yetkisi hiçbir şekilde yönetmelikle değiştirilemez.

Bu kapsamda, ÖYK kararı ile kılavuzluk ve römorkörcülük hizmetleri KEGM tarafından, Gemi Trafik Hizmetleri kapsamında, Montrö Sözleşmesi şemsiyesi altında verilmektedir.

Diğer taraftan, Kılavuzluk ve Römorkörcülük Hizmetleri Yönetmeliği'nin 7'inci maddesi kapsamında, söz konusu hizmetlerin 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu ve 815 sayılı Kabotaj Kanununun gerekleri doğrultusunda sunulabileceği hüküm altına alınmış olup 1990'lı yıllardan bu yana süregelen mevcut fiili uygulamadan farklı bir uygulamaya gidilmesi söz konusu değildir.

Bundan sonra da, İstanbul Boğazı ve Çanakkale Boğazı ile Marmara Denizi'nde gemilerin geçiş alanı olarak kullanılan yaklaşık 110 millik ulaştırma koridorunda seyir emniyeti ile can, mal, deniz ve çevre güvenliği amacıyla verilmekte olan gemi trafik hizmetleri kapsamındaki kılavuzluk ve römorkörcülük hizmetleri;

- 08.10.1998 tarihli ve 98/11860 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla yürürlüğe konan Türk Boğazları Deniz Trafik Düzeni Tüzüğü;
- 04.05.2010 tarihli ve 2010/29 sayılı Özelleştirme Yüksek Kurulu Kararı;
- 31.10.2012 tarihli ve 28453 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Limanlar Yönetmeliği;
- 31.12.2018 tarihli ve 30642 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Kılavuzluk ve Römorkörcülük Hizmetleri Yönetmeliği ve Türk Boğazları Deniz Trafik Düzeni Tüzüğü Uygulama Talimatı

çerçevesinde Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğü tarafından verilmeye devam edecektir.

Ayrıca spekülâtif haberlerin önüne geçilmesi ve toplumun yanlış yönlendirilmemesini teminen, 14 Mart 2019 tarihli ve 30714 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan değişiklik ile Türk Boğazlarında verilen kılavuzluk ve römorkörcülük hizmetlerinin yönetmelik kapsamı dışında tutulduğu hüküm altına alınmıştır.

Sonuç itibariyle; mevzuatta belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde yapılan yönetmelik değişikliği ile Türk Boğazlarında kılavuzluk ve römorkörcülük hizmetlerinin özelleştirilmesi söz konusu olmadığından, ulusal güvenliğimizin tehlikeye düşürülmesi gibi bir durum da bulunmamaktadır. Ayrıca, elde edilecek ücretler, devletin hazinesinde kalacağı gibi bu alanda devletin kontrol mekanizmasının verdiği güven algısı da asla kaybolmayacaktır.

5.- Aydın Milletvekili Aydın Adnan Sezgin'in, THY'nin envanterinde bulunan Boeing 737 Max 8 tipi uçaklara ve sefer iptallerine ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Mehmet Cahit Turhan'ın cevabı (7/10420)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Sayın Mehmet Cahit Turhan tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Saygılarımla. 13.03.2019

Aydın Adnan SEZGİN
Aydın Milletvekili

Etiyopya Havayolları'na ait Boeing 737 Max 8 tipi yolcu uçağı, 10 Mart 2019 tarihinde başkent Addis Ababa'dan kalkışından kısa bir süre sonra düşmüş ve 157 kişi hayatını kaybetmiştir.

2018 yılının Ekim ayında Endonezya'da Lion Air Havayolları'na ait aynı tip uçağın düşmesi sonucunda 189 kişi hayatını kaybetmiştir. Son 5 ayda ikinci büyük uçak kazasına neden olan ve 2017 yılından bu yana kullanılmakta olan Boeing 737 Max 8 tipi uçakların kaza ve arızaları, birçok havayolu şirketini harekete geçirmiş ve uçaklar seferden çekilmiştir.

Brezilya'da Gol Hava Yolları, Meksika'da Aeromexico, Hindistan'da Jet Airways ve Arjantin'de Aerolineas Argentinas uçakların seferlerine son verirken, Çin Sivil Havacılık Kurumu, Singapur Sivil Havacılık İdaresi ve Güney Kore Ulaştırma Bakanlığı, ülkelerinde bu uçakların seferlerinin 11 Mart 2019 itibariyle durdurulduğunu açıklamıştır.

Boeing firması tarafından yapılan güvenlik uyarılarına rağmen, envanterinde 8 adet Boeing 737 Max 8 tipi uçak bulunduğu açıklanan Türk Hava Yolları "Gelişmeleri sıkı şekilde takip ediyoruz. Tüm operasyonlarımızı uçuş emniyetini en üst seviyede uyararak yürütüyoruz" şeklinde bir açıklama yapmış ve uçaklar 12 Mart 2019 tarihine kadar kullanılmaya devam edilmiştir.

12 Mart tarihinde çeşitli ülkelere yapılan THY seferleri, varış havalimanının bulunduğu ülke tarafından yapılan güvenlik uyarıları nedeniyle uçuş esnasında iptal edilerek, uçaklar iniş yapmadan Türkiye'ye geri dönmek zorunda kalmıştır.

Bu çerçevede;

- 1) THY'nin envanterinde kaç adet Boeing 737 Max 8 tipi uçak bulunmaktadır?
- 2) Sipariş edilmiş olan ancak THY'ye henüz teslim edilmemiş olan kaç adet Boeing 737 Max 8 tipi uçak bulunmaktadır?
- 3) Boeing 737 Max 8 tipi kaç adet uçak, 12 Mart 2019 tarihinde sefer sırasında yapılan uyarılar nedeniyle Türkiye'ye dönmek zorunda kalmıştır?
- 4) İptal edilen seferlerde toplam kaç yolcu bulunmaktadır?
- 5) Bu seferler nedeniyle ortaya çıkan zarar ne kadardır?
- 6) Çok sayıda firma bu uçakların seferlerini durdururken, THY neden 12 Mart 2019 tarihine kadar bu uçakları kullanmaya devam etmiş ve hem yolcu mağduriyetine hem de maddi zarara neden olunmuştur?
- 7) Bu skandal kararın sorumlusu ya da sorumluları hakkında herhangi bir işlem yapılacak mıdır?
- 8) Ülkemize yabancı havayolları tarafından yapılmakta olan uçuşlarda kullanılan Boeing 737 Max 8 tipi uçaklarla ilgili herhangi bir tedbir ya da düzenleme uygulanmakta mıdır?

T.C.
ULAŖTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIğI
Strateji GeliŖtirme BaŖkanlıđı

Sayı : 44697349-610.01/37829
Konu : Aydın Milletvekili
Sayın Aydın Adnan SEZGİN'in
yazılı soru önergesi

15-05-2019

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŖKANLIđINA

hli ve 43452547-120.07-E.447422 sayılı yazınız.

Aydın Milletvekili Sayın Aydın Adnan SEZGİN'in 7/10420 esas sayılı yazılı soru önergesinin cevabı iliŖikte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

M. Cahit TURHAN
Bakan

EK :1) Cevap formu

**AYDIN MİLLETVEKİLİ SAYIN AYDIN ADNAN SEZGİN'İN
7/10420 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNİN CEVABI**

Türk Hava Yolları Anonim Ortaklığının % 49,12 oranındaki hissesi, “Türkiye Varlık Fonu Yönetimi A.Ŗ.'nin Kurulması ile Bazı Kanunlarda DeđiŖiklik Yapılması” na dair 19.08.2016 tarihli ve 6741 sayılı Kanun uyarınca, Türkiye Varlık Fonu'na devredilmiŖtir.

Bu nedenle, konuyla ilgili olarak Bakanlığımızda herhangi bir bilgi ve belge bulunmamaktadır.

Diğer taraftan, Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü'nce, filosunda Boeing 737 Max 8 ve/veya Max 9 tipi hava aracı bulunan Ŗirketlere, söz konusu hava araçlarının uçuŖlarının uçuŖ emniyetini teminen tedbir amaçlı olarak ikinci bir duyuruya kadar durdurulduğuna dair yazı yazılmıŖtır.

6.- İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, çocukların ve gençlerin Momo adlı oyun ve benzeri tehlikeli sanal içeriklere karşı korunmasına ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Mehmet Cahit Turhan'ın cevabı (7/10421)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Anayasa'nın 98 ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. maddeleri gereğince Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Sayın Mehmet Cahit TURHAN tarafından yazılı olarak yanıtlanması hususunda gereğimi arz ederim.

Saygılarımla,

Murat BAKAN
İzmir Milletvekili

Sosyal medya tüm dünyada günden güne trend halinde yaygınlaşırken, bu mecrada çocuklarımızı ve gençlerimizi özellikle korumamız gereken bir döneme gelmiş bulunuyoruz. Özellikle şiddet eğilimini artıran savaş oyunları, zorbalık, kötü alışkanlıklar ve hatta çocuk ve gençlerimizi subliminal yollarla etkileyerek intihara kadar götürebilen sonuçlar doğuran zararlı içerikler çeşitli yollarla internet kanalıyla evlerimize, telefonlarımıza, bilgisayarlarımıza sızmaktadır. Bu zararlardan bir tanesi de Momo adıyla oluşturulmuş oyundur. Soluk cildi, korkunç gülüşü ve patlak gözleriyle korku filmlerindeki karakterleri andıran 'Momo' mesajlaşma platformu WhatsApp üzerinden yayılan bir şiddet oyunudur. 'Momo'nun gençler arasında yayılan ve dünya çapında çok sayıda intihar olayıyla bağdaştırılan 'Mavi Balina' isimli oyuna olan benzerliği ise oldukça dikkat çekici, bir o kadar da endişe vericidir.

Ulaştırma ve Altyapı Bakan Yardımcısı Ömer Fatih Sayan geçtiğimiz günlerde bu konuyla ilgili açıklama yaparak, "Momo" ve çocuklara yönelik diğer benzeri sanal tehditler konusunda aileleri ve gençleri uyarmıştır. Sayan, Twitter hesabından yaptığı paylaşımında, çocukları "Momo" ve benzeri tehlikelere karşı korumak için Bakanlık koordinasyonunda BTK ve diğer kurumların mücadele içinde olduğunu belirtmiştir.

Bu bağlamda;

- 1) Momo ve benzeri sanal tehlikelere karşı Bakanlığımız ne şekilde mücadele yürütmektedir?
- 2) Çocuk ve gençlerimiz için tehlikeli sonuçlar doğurabilecek bu ve benzeri zararlı ve içeriklere erişimi tamamen engelleyecek bir altyapı oluşturulması Bakanlığımız gündeminde midir?

T.C.
ULAŖTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIĞI
Strateji GeliŖtirme BaŖkanlıĐı

Sayı : 44697349-610.01/3 7838
Konu : İzmir Milletvekili
Sayın Murat BAKAN'ın
yazılı soru önergesi

15 -05- 2019

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŖKANLIĐINA

İlgi: 06.05.2019 tarihli ve 43452547-120.07-E.447422 sayılı yazınız.

İzmir Milletvekili Sayın Murat BAKAN'ın 7/10421 esas sayılı yazılı soru önergesinin cevabı iliŖikte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

M. Cahit TURHAN
Bakan

EK :1) Cevap formu

**İZMİR MİLLETVEKİLİ SAYIN MURAT BAKAN'IN
7/10421 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNİN CEVABI**

Soru önergesinde bahsi geçen; Momo isimli sözde oyunun WhatsApp vb. kişisel haberleşme kanalları üzerinden yayıldığı, bu itibarla tarayıcı tabanlı olmadığı, sabit bir internet sitesinin bulunmadığı, indirilip kurma şeklinde çalışmadığı ve resmi olarak satışının yapılmadığı bilinmektedir. Momo isimli sözde oyunun sabit ve spesifik bir internet adresi bulunmadığından herhangi bir işlem tesis edilememektedir.

Ancak, Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu Başkanlığı tarafından, internet kullanıcılarının interneti bilinçli, güvenli ve etkin kullanmalarına yönelik olarak yoğun bir şekilde seminer, eğitim ve farkındalık çalışmaları yürütülmekte ve bu kapsamda <https://www.guvenliweb.org.tr>, <http://guvenlinet.org.tr>, <https://www.internetyardim.org.tr>, <http://www.guvenlicocuk.org.tr> internet adresleri üzerinden hizmet verilmekte, dijital oyunlara yönelik bilinçlendirme ve farkındalık çalışmaları da <https://www.guvenlioyna.org.tr> internet portalı üzerinden sürdürülmektedir.

Ayrıca Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu Başkanlığının düzenlemeleri ile İnternet Servis Sağlayıcılar tarafından ücretsiz olarak sunulan Güvenli İnternet Hizmetinin tercih edilmesi durumunda, talebe bağlı olarak online oyunlar filtrelenebilmektedir. Çocukların ve gençlerin internetin zararlı içeriklerinden korunmasına yönelik bilinçlendirme çalışmaları da devam etmektedir

7.- Muğla Milletvekili Burak Erbay'ın, Muğla-Denizli arasında yapımına devam edilen karayolunun bitim tarihine ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Mehmet Cahit Turhan'ın cevabı (7/10560)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda belirtilen soruların, T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Mehmet Cahit TURHAN tarafından yazılı olarak cevaplandırılması için gereğini saygılarımla arz ederim.
18.03.2019

Av. Burak ERBAY

Muğla Milletvekili

Muğla ile Denizli'nin Kale ilçesi arasında uzunluğu 75 kilometre olan ve yapımına 2008 yılında başlanan ancak halen bitirilemeyen karayolu ile ilgili aşağıdaki sorulara cevap verilmesini arz ederim.

- 1) Muğla - Denizli arasında yapımına devam eden karayolunun ne kadar sürede bitirilmesi planlanmıştır?
- 2) İnşaat çalışmalarına başlanmasının üzerinden on yıl geçmesine rağmen yapımına halen devam edilen bu yol ne zaman tamamlanacaktır?
- 3) 75 kilometrelik bu yolun bu kadar sürede tamamlanamamasının sebebi nedir?
- 4) Bu yol şimdiye kadar kaç firmaya ihale edilmiştir?
- 5) Bu yol için toplam ne kadar harcama yapılmıştır?
- 6) Yolun toplam maliyetinin ne kadar olması öngörülmektedir?

T.C.
ULAŖTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIĞI
Strateji GeliŖtirme BaŖkanlıĐı

Sayı : 44697349-610.01/37847
Konu : Muğla Milletvekili
Sayın Av. Burak ERBAY'ın
yazılı soru önergesi

15-05-2019

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŖKANLIĐINA

İlgi: 06.05.2019 tarihli ve 43452547-120.07-E449490 sayılı yazınız.

Muğla Milletvekili Sayın Av. Burak ERBAY'ın 7/10560 esas sayılı yazılı soru önergesinin cevabı iliŖikte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

M. Cahit TURHAN
Bakan

EK :1) Cevap formu

**MUĞLA MİLLETVEKİLİ SAYIN AV. BURAK ERBAY'IN
7/10560 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNİN CEVABI**

Muğla-Kale-Tavas-(Denizli-Serinhisar) Ayrımı yolu, 116 km uzunluğunda olup 108,5 km' si Sathi Kaplamalı Bölünmüş Yol olarak trafiğe hizmet vermektedir.

Geriye kalan 7,5 km'lik kesimde; 2,6 km'sinin 2020 yılında Sathi Kaplamalı Bölünmüş Yol olarak tamamlanması hedeflenmekte olup 4,9 km'sinde ise tünelli geçiŖ proje çalıŖmaları devam etmektedir. Yatırım Programına göre söz konusu yolun bitiŖ tarihi 2021 yılıdır.

Söz konusu yol için bugüne kadar uygulama yılı fiyatları ile 129 milyon TL harcama yapılmış olup toplam maliyet 266 milyon TL'dir. Bölünmüş yol çalıŖmaları sırasında meydana gelen heyelanların ıslahı için ise 3 ihale yapılmıştır.

8.- Giresun Milletvekili Necati Tıǒlı'nın, Giresun'un Karadeniz Bölgesi'ni İç Anadolu Bölgesi'ne bağlayacak demiryolu projesindeki güzergahta yer almamasına ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Mehmet Cahit Turhan'ın cevabı (7/10561)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Mehmet Cahit Turhan tarafından Anayasanın 98. ve TBMM içtüzüğü'nün 96. Maddelerine göre yazılı olarak yanıtlandırmasını dilerim.
15.01.2019

Necati TıǒLI
Giresun Milletvekili

Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları (TCDD)'nin internet sayfasında, 2018 yılında yapımına başlanması planlanan 16 demiryolu hattından birinin Erzincan - Gümüşhane - Trabzon arası demiryolu hattı olduğu belirtilmiştir.

Giresunluların 100 yıldır özlemini duyduğu demiryolu hattı için iktidar mensupları, 17 yıldır yapılan her seçim öncesi dönemde vaat edilen demiryolu hattı projesinden Giresun ilinin çıkartılması karşısında yaşadığı hayal kırıklığı büyük olmuştur.

Doğu Karadeniz Projesi (DOKAP) 2014-2018 Eylem Planında güzergâhlar arasında Giresun'un yer olmadığı, Giresun Sivil Toplum Kuruluşları, odalar ve meslek kuruluşları tarafından hatırlatılırken, iktidar tarafından ilimize seçim vaadi olarak tekrarlanmaya hâlâ devam edilmektedir.

Geçtiğimiz ay yaptığımız açıklamada "Trabzon'a Erzincan'dan demiryolu projesi çalışmalarımız devam, önümüzdeki çalışma döneminde Trabzon'umuza kazandıracağız" ifadeleriyle Trabzon'a müjdelediğiniz demiryolu hattında Giresun'un yer almayacağı artık çok net bir şekilde anlaşılmıştır.

Trabzon sivil toplum kuruluşları ve meslek odaları artık; hattın hangi ilçelerinden geçmesi gerektiğini, Bakü-Tiflis-Kars (BTK) Demiryolunun Trabzon'a bağlantısının ne zaman gerçekleşeceğini konuşmakta, Trabzon Limanının yetersiz kalacağı, bu sebeple yeni bir liman inşası üzerine kafa yormakta ve faaliyet yürütmektedir.

Buna ilişkin olarak;

1. Karadeniz'i İç Anadolu'ya bağlayacak tartışmalı demiryolu hattının projesi ve güzergâhı artık kesinleşmiş midir? Güzergâhın belirlenmesinde hangi kriterler ve bilimsel veriler dikkate alınmıştır?
2. Bu demiryolu hattı için coğrafi olarak en uygun hattın Harşit Vadisi olduğunu Doğu Karadeniz'in Anadolu'ya en yakın ve uygun güzergâh olarak Tirebolu Torul üzerinden bağlanması gereği yüz elli yıldır bilinirken hiçbir uzman görüşüne gerek duyulmadan demiryolu güzergâhından Giresun niçin çıkarılmıştır? Bu güzergâhın belirlenmesine ilişkin herhangi tasarrufunuz olmuş mudur?
3. Bu proje ne zaman ihale edilecek ve yapımına ne zaman başlanacaktır? Projenin maliyeti ne kadar olacaktır? 2019 bütçesinden bu yatırım için ayrılan ödenek miktarı nedir?

4. Dönemin Başbakanı Recep Tayyip Erdoğan 2013'de "Giresun'u İç Anadolu'ya bağlayacak demiryolu projesi güzergâhı Trabzon-Erzincan-Gümüşhane-Tirebolu demiryolu çalışmalarımız sürüyor" ifadeleriyle verilen seçim müjdesine rağmen hangi bilimsel verilere göre vazgeçilmiştir? Yoksa Demiryolu güzergâhından Giresun ilinin çıkarılması konusunda Erdoğan'ın bir talebi ya da talimatı olmuş mudur?
5. Tirebolu Limanı'nın, bölgemize tekrar kazandırılması, Giresun limanının atıl durumdan kurtarılması, il ve bölgeler arasındaki kalkınmışlık farkının ortadan kalkması, demiryolunun Giresun Güney Çevre Yolu projesi ile olan bağlantısı da göz önüne alındığında güzergâhta Giresun'un yer almasının hayati bir önem taşıdığını biliyor musunuz? Demiryolu Projesi güzergâhında yer almadığı için Giresun İlinin büyük ekonomik kayıplar yaşayacağından haberdar mısınız?
6. Çalışmalarına on yıl önce başlanılan demiryolu projesi için Muhalefetin, Giresun Sivil Toplum Örgütlerinin, Odaların, ilgili kurum ve kuruluşlar ile basın ve yayın organlarının uyarıları, İktidarın Giresun temsilcileri tarafından Bakanlığınıza iletilmiş midir? Bu eleştiri ve görüşler neden dikkate alınmamıştır?
7. Projenin güzergâhı hakkında AKP Giresun Milletvekillerinden görüş alınmış mıdır? Yıllardır projenin güzergâhına ilişkin çalışmalar devam ediyor diyen ve kamuoyunu oyalayan, AKP Giresun Milletvekillerini bilgilendirmeyi düşünüyor musunuz?

T.C.
ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : 44697349-610.01/37854
Konu : Giresun Milletvekili
Sayın Necati TIĞLI'nın
yazılı soru önergesi

15-05-2019

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 06.05.2019 tarihli ve 43452547-120.07-E449490 sayılı yazınız.

Giresun Milletvekili Sayın Necati TIĞLI'nın 7/10561 esas sayılı yazılı soru önergesinin cevabı ilişikte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

M. Cahit TURHAN
Bakan

EK :1) Cevap formu

**GİRESUN MİLLETVEKİLİ SAYIN NECATİ TIĞLI'NIN
7/10561 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNİN CEVABI**

Erzincan-Gümüşhane-Trabzon (246 km) ve Gümüşhane-Tirebolu (86 km) arasında 160 km/h hıza uygun çift hatlı yeni demiryolu yapımı için, Bakanlığımız Altyapı Yatırımları Genel Müdürlüğünce 2011 yılında avan proje çalışmaları yapılmıştır.

Bununla birlikte, yaklaşık 248 km uzunluğundaki Erzincan-Trabzon arasında 200 km/h hıza uygun yeni çift hatlı, sinyalli ve elektrikli hızlı tren hattı yapılması planlanmış olup kesin proje hazırlama işi için 11.09.2018 tarihinde sözleşme imzalanarak, etüt proje çalışmalarına başlanmıştır.

Söz konusu projenin devam etmekte olan 1/25000 ölçekli proje koridor belirleme çalışmalarında %7,5 fiziki ilerleme sağlanmış olup projenin 2020 yılında tamamlanması planlanmaktadır.

Diğer taraftan projenin, Etüt Proje bedeli 19.4 Milyon TL, 2019 yılı ödeneği ise 1.4 Milyon TL'dir.

9.- Adana Milletvekili İsmail Koncuğ'un, Karataş'tan İskenderun ve Mersin Limanlarına hızlı feribotla ulaşım sağlanması önerisine ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Mehmet Cahit Turhan'ın cevabı (7/10563)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Sayın Mehmet Cahit TURAN tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 15/3/2019

İsmail KONCUK
Adana Milletvekili

Karataş-Magosa arasında hayata geçmesi 2015 yılından bu yana planlanan hayata geçemeyen, proje Taşucu Limanı ile kıyaslandığında 20 deniz mili mesafe ile Kıbrıs'a daha yakın olacak ve Akdeniz'in denize açılan yepyeni bir kapısı olacaktır. Kıbrıs ile Karataş arasında kurulacak bağ ile tarımsal ihracatta, turizmde, ilçemize büyük oranda katkıda bulunacaktır. Yatırımcıların Karataş'a olan ilgilerinin artacağını ve Karataş'la birlikte, komşu ilçesi olan Yumurtalık için yapılacak birçok projenin de önünü açacaktır. Doğal hayatı korumak, egzoz emisyon salımını azaltmak, karayolu ulaşımından, zamandan tasarruf edilmesi adına bu projeye ek olarak İskenderun ve Mersin Limanlarına hızlı feribot seferleri ile bağlantı kurulması planlanabilir.

Bu bağlamda;

1. Karataş-Magosa arasında hayata geçirilmesi düşünülen projeye ek olarak, Yumurtalık ve Karataş'ın gelişmesinin önünü açması adına da faydalı olacağı düşünülererek; Karataş'tan İskenderun ve Mersin Limanlarına hızlı feribot ile ulaşım sağlayacak bir projeniz var mıdır?

T.C.
ULAŖTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIĞI
Strateji GeliŖtirme BaŖkanlıĐı

Sayı : 44697349-610.01/38157
Konu : Adana Milletvekili
Sayın İsmail KONCUK'un
yazılı soru önergesi

15 -05- 2019

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŖKANLIĐINA

İlgi: 06.05.2019 tarihli ve 43452547-120.07-E.449490 sayılı yazınız.

Adana Milletvekili Sayın İsmail KONCUK'un 7/10563 esas sayılı yazılı soru önergesinin cevabı iliŖikte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

M. Cahit TURHAN
Bakan

EK :1) Cevap formu

**ADANA MİLLETVEKİLİ SAYIN İSMAİL KONCUK'UN
7/10563 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNİN CEVABI**

Soru önergesinde yer alan KarataŖ'tan İskenderun ve Mersin Limanları arasında feribot seferi bulunmamaktadır.

Ancak, KarataŖ ile İskenderun ve Mersin limanları arasında feribot taŖımacılıĐı yapmak üzere baŖvuru yapılması halinde konu "Deniz Yolu İle Yapılacak Düzenli Seferlere Dair Yönetmelik" kapsamında değerlendirilecektir.

10.- Kocaeli Milletvekili Lütü Türkkân'ın, Marmaray'da kullanılan yerli ve ithal tren seti sayısına ve bazı ithal tren setlerinin kullanılmamasından kaynaklanan kamu zararının miktarına ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Mehmet Cahit Turhan'ın cevabı (7/10564)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Mehmet Cahit TURHAN tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.19.03.2019

Saygılarımla.

Lütü TÜRKKAN
Kocaeli Milletvekili
İYİ Parti TBMM Grup Bşk.Vk.

Marmaray Projesi kapsamında açılışı 12 Mart 2019 tarihinde yapılan Gebze – Halkalı banliyö hattında 440 adet vagonun çalışacağı Cumhurbaşkanı Erdoğan tarafından belirtilmiştir. Yine aynı hat üzerinde çalışan 300 vagonun yerli üretim olduğu açıklanmıştır.

2013 yılına kadar Marmaray projesi kapsamında 38 adedi 10'lu vagon, 12 tanesi 5'li vagonlardan oluşan toplam 440 vagonluk 60 adet banliyö tren seti Güney Kore'den ithal edilerek Kocaeli Derince Limanı'na getirilmiştir. Her biri 5'li vagonlardan oluşan 12 tren seti Ayrılıkçeşme - Kazlıçeşme arası banliyö kısmının 2013 yılında devreye alınmasıyla hizmete girmiştir. Toplam maliyeti 456 milyon Euro olan 10'lu vagonlardan oluşan 38 adet tren seti ise gerekli uzunlukta ray-makas sistemi olmadığı için hizmete alınmamış, Haydarpaşa ve Edirne Gar Müdürlüklerinde atıl vaziyette bekletilmiştir. Bununla beraber Güney Kore menşeli EUROTEM şirketi ile Türkiye Vagon Sanayi A.Ş. (TÜVASAŞ) arasında 275 vagonun Adapazarı'nda ortak üretimi için anlaşma imzalanmıştır.

Yukarıdaki bilgiler çerçevesinde;

- 1) Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan ve önceki dönemde görev yapan Ulaştırma Bakanları tarafından yapılan açıklamalara bakılırsa ithal edilen ve yerli üretim olmak üzere 740 vagon bulunmaktadır. Marmaray için resmi olarak TCDD envanterindeki tren seti kaç tane dir? Bunların kaç 12'li ve 5'li setlerden oluşmaktadır?
- 2) Marmaray hattında işletilen trenlerle ilgili açıklamalara bakıldığında Güney Kore'den ithal edilen tren setlerinin büyük bir kısmının hatta çalışmadığı anlaşılmaktadır. Her biri 12 milyon Euro olan tren setlerinden kaç tanesi Gebze – Halkalı hattında çalışmaktadır?
- 3) Güney Kore'den ithal edilen tren setlerinin bir kısmının banliyö hattında çalışmamasının gerekçesi nedir? Bu durumda meydana gelen kamu zararı ne kadardır?
- 4) İthal edilen ve kullanılmayan vagon setlerinin oluşan kamu zararını gidermek adına ülkemizdeki diğer demiryolu hatlarında hizmete alınması düşünülmekte midir?
- 5) EUROTEM ile TÜVASAŞ tarafından Türkiye'de üretilen vagon setlerinin maliyeti ne kadardır?
- 6) Bugüne kadar Marmaray hattı ve YHT hatları için ithal edilen tren setleri ile bu tren setlerinin bakımı için ihtiyaç duyulan yedek parçalara toplam ne kadar ödeme yapılmıştır?
- 7) 2013 yılında ithal edilen tren setlerinin atıl durumda kalması ve hizmete alınmalarına kadar geçen süre göz önüne alındığında herhangi bir aksaklık ve güvenlik sorunun yaşanmaması için tren setlerinde modernizasyon yapılmış mıdır? Yapıldı ise bu modernizasyonun toplam maliyeti ne kadardır?

T.C.
ULAŖTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIĞI
Strateji GeliŖtirme BaŖkanlıĐı

Sayı : 44697349-610.01/38151
Konu : Kocaeli Milletvekili
Sayın Lütfü TÜRKKAN'ın
yazılı soru nergesi

15 -05- 2019

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŖKANLIĐINA

İlgi: 06.05.2019 tarihli ve 43452547-120.07-E.449490 sayılı yazınız.

Kocaeli Milletvekili Sayın Lütfü TÜRKKAN'ın 7/10564 esas sayılı yazılı soru önergesinin cevabı iliŖikte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

M. Cahit TURHAN
Bakan

EK :1) Cevap formu

**KOCAELİ MİLLETVEKİLİ SAYIN LÜTFÜ TÜRKKAN'IN
7/10564 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNİN CEVABI**

Marmaray Projesi "Gebze-Haydarpaşa, Sirkeci-Halkalı Banliyö Hatlarının İyileştirilmesi; Araçlar (Sözleşme CR2)" işi kapsamında, 34 set 10 araçlı ve 20 set 5 araçlı tren seti olmak üzere toplam 54 set (440 araçlı) tren temin edilmiştir. 10 araçlı tren setlerinin taşıma kapasitesi 3.056 yolcu ve 5 araçlı tren setlerinin taşıma kapasitesi 1.530 yolcudur. Filo büyüklüğü 2025 hedef yılı yolcu sayıları ve sistem tasarımına göre hazırlanan işletme planı (sefer aralıkları, sefer süreleri, bakım-onarım gereklilikleri, vb.) doğrultusunda yedek araç gereksinimi hesapları da göz önüne alınarak belirlenmiştir.

Söz konusu iş kapsamında, 1 adet 5 araçlı tren setinin fiyatı 5.624.628,00 Euro ve 1 adet 10 araçlı tren setinin fiyatı 10.750.366,00 Euro olmak üzere toplam 440 adet aracın (34 set 10 araçlı ve 20 set 5 araçlı tren seti) sözleşme fiyatı 478.005.004,00 Euro'dur. Temin edilecek yedek parça, sarf malzeme ve özel aletlerin sözleşmesel fiyatı ise, 14.960.954,00 Euro olup, bu zamana kadar 5.968.589,00 Euro tutarında yedek parça, sarf malzeme ve özel alet temin edilmiştir.

Marmaray Projesi "Gebze-Haydarpaşa, Sirkeci-Halkalı Banliyö Hatlarının İyileştirilmesi; Araçlar (Sözleşme CR2)" işi kapsamında temin edilen 440 adet aracın 140 adedi Güney Kore Hyundai Rotem tesislerinde imal edilmiştir. 300 adet aracın ise; pnömatik sistemleri, iç paneller ve camları, kablolama sistemlerinin üretimi, boji ekipman montajı ve diğer ithal ekipmanların montaj ve testleri Sakarya Eurotem fabrikasında yapılmıştır.

Öte yandan, yolcu sayısı artışına göre işletmeye alınacak olan diğer trenler, düzenli bakım ve temizlikleri yapılarak gare sahalarında depolanmaktadır. Dolayısıyla herhangi bir kamu zararı oluşmamıştır.

13 Mart 2019 tarihinde yolcu işletmesine başlanılan Gebze-Halkalı Banliyö Hattında 19 adet 5 araçlı tren seti ile 24 adet 10 araçlı tren seti olmak üzere toplam 335 araç (vagon) çalışmaktadır.

Marmaray Projesi kapsamında 29 Ekim 2013 tarihinde Ayrılık Çeşmesi-Kazlıçeşme arasında kamunun kullanımına açılan Boğaz Demiryolu Tüp Geçişi için yolcu sayılarına ve işletme planına göre, işletmecisi kuruluş olan TCDD tarafından 5'li dizilerle işletme yapılmasına karar verilmiş ve 19 adet 5'li dizi TCDD'ye devredilerek işletmeye alınmıştır. Diğer araçlar, Gebze-Halkalı arası Banliyö Hatları Yenileme işleri tamamlanana kadar Sirkeci, Edirne ve Haydarpaşa gare sahalarında dinamik garelemeye tabi tutulmuş olup, yine bu sahalarda statik ve dinamik testleri tamamlanmıştır. Ayrıca, sözleşme kapsamında temin edilen 5 ve 10 araçlı tren setleri için bağımsız bir Güvenlik Kurumu olan TÜV-SÜD firmasından güvenlik sertifikası alınmıştır.

11.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, İstanbul Büyükşehir Belediyesince UKOME kararına göre ilk yirmi beş dakika park ücreti alınmaması uygulamasının denetimine ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Mehmet Cahit Turhan'ın cevabı (7/10565)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda belirtilen sorularımın, Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Mehmet Cahit TURAN tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını Anayasa'nın 98 ve TBMM İç Tüzüğü'nün 96. maddeleri gereğince saygıyla talep ederim.20.03.2019

Av. Mahmut Tanal
İstanbul Milletvekili

- 1- UKOME kararına göre ilk 25 dakika park ücretsiz olmasına rağmen bunun denetimi yapılmakta mıdır?
- 2- Bu denli geliri olan bir yerden İBB ye herhangi bir gelir geliyor mu?
- 3- Eğer burası bir yüklenici firma tarafından işletiliyorsa bu denli gelir getiren bir yerde yüklenici firmayla İBB arasında herhangi bir pay bölüşümü var mıdır?
- 4- Sivil araçlardan her giriş çıkışta ücret alınmaya devam edilecek mi? Bu konu da yüklenici firmayı uyarmayı düşünüyor musunuz?
- 5- Söz konusu soru önergemiz ile durumdan haberdar oldu iseniz yasal düzenleme ne zaman başlatılacak?
- 6- Tüm bunları bir seçim vaadi olarak elde bekletip, seçimlerden sonra mı düzenleme yapılacaktır?

T.C.
ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : 44697349-610.01/37871
Konu : İstanbul Milletvekili
Sayın Av. Mahmut TANAL'ın
yazılı soru önergesi

15 -05- 2019

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 06.05.2019 tarihli ve 43452547-120.07-E.449490 sayılı yazımız.

İstanbul Milletvekili Sayın Av. Mahmut TANAL'ın 7/10565 esas sayılı yazılı soru önergesinin cevabı ilişikte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

M. Cahit TURHAN
Bakan

EK :1) Cevap formu

**İSTANBUL MİLLETVEKİLİ SAYIN AV. MAHMUT TANAL'IN
7/10565 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNİN CEVABI**

Bilindiği üzere; 10.07.2018 tarihli ve 30474 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 1 no.lu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile Çevre ve Şehircilik Bakanlığı bünyesinde Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü kurulmuştur.

UKOME kararına göre, ilk yirmi beş dakika park ücreti alınmaması uygulamasının denetimine ilişkin hususların da İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığının sorumluluğunda olması nedeniyle, konuya ilişkin bilgilerin Çevre ve Şehircilik Bakanlığından alınmasının daha uygun olacağı değerlendirilmektedir.

12.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrikulu'nun, 2002-2009 yılları arasında görev yapan kadın bakan sayısına ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'ın cevabı (7/10573)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Cumhurbaşkanı Yardımcısı Sayın Fuat OKTAY tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Av. Dr. M. Sezgin TANRIKULU

İstanbul Milletvekili

1. 2002 - 2019 yılları arasında yıllar bazında toplam kaç kadın Bakan görev yapmıştır?
2. Söz konusu Bakanlar kimlerdir?

T.C.
CUMHURBAŞKANI YARDIMCILIĞI

Sayı : 48360949-610-E.84976

Konu : Soru Önergeleri

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı'nın 06.05.2019 tarihli ve 43452547-120.07-E.450578 sayılı yazısı.

İstanbul Milletvekili Sayın Dr. M. Sezgin TANRIKULU tarafından Cumhurbaşkanlığı Yardımcılığına tevcih edilen [7/10573] esas numaralı yazılı soru önergesine ilişkin cevap ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Fuat OKTAY
Cumhurbaşkanı Yardımcısı

Ek : Önerge Cevabı

EK

Önergeyi Veren Milletvekili: Dr. M. Sezgin TANRIKULU
İstanbul Milletvekili

Önerge Esas No : 7/10573

YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAP

24.05.1984 tarihli ve 3011 sayılı Resmî Gazete'de Yayımlanacak Olan Yönetmelikler Hakkında Kanun ile 10 sayılı Resmî Gazete Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi uyarınca bakanların atanmasına dair işlemler Resmî Gazete'de yayımlanmaktadır.

13.- İzmir Milletvekili Mahir Polat'ın, İzmir'in Kemalpaşa ilçesinde bir lojistik köy kurulması kapsamında tarım arazilerinin acele kamulaştırılması nedeniyle mağdur olan vatandaşların durumuna ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Mehmet Cahit Turhan'ın cevabı (7/10638)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Sayın Mehmet Cahit TURHAN tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Mahir POLAT
İzmir Milletvekili

İzmir'in Kemalpaşa ilçesinde Ansızca ve Yenmiş köylerinde Türkiye'nin ilk Lojistik Köyü'nün kurulması planlanmaktadır. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı tarafından yürütülen projede 1,2 milyon metrekarelik alanda hayata geçirilmesi planlanan Lojistik Köy, "İzmir'i saha kaldıracak proje" olarak tanıtılmıştır. Proje çerçevesinde alınan acil kamulaştırma kararının ise bazı yurttaşları zor durumda bırakacağına yönelik haberler basında yer almıştır. Acil kamulaştırma ile arsaları devlet tarafından satın alınan birçok yurttaşın bölgede tarım yapacak arazilerinin kalmadığı ifade edilmektedir. Bazı kişilerin arsalarını değerinin çok altında bir ücretle devlete satmaya zorlandığı, bu nedenle şikayetçi oldukları ve hukuksal zeminde haklarını aradıkları belirtilmektedir. Bu çerçevede;

1. İzmir'in Kemalpaşa ilçesinde Ansızca ve Yenmiş köylerinde kurulması düşünülen Lojistik Köyü projesi ne kadarlık bir alanda hayata geçirilecektir? Projenin mali büyüklüğü ne kadardır ve hangi tarihte hayata geçirilmesi planlanmaktadır?
2. Projenin hayata geçirileceği alanın ne kadarlık bir bölümü tarım arazisidir? Proje için acil kamulaştırma kararı alınmış mıdır? Alındıysa acil kamulaştırma kararı alınan alanların büyüklüğü ne kadardır?
3. Önergenin yanıtlandığı tarih itibarıyla bölgede ne kadarlık bir arazi kamulaştırılmıştır?
4. Acil kamulaştırma kararı nedeniyle mağdur olan kişiler var mıdır? Varsa bu kişilerin sayısı kaçtır? Bu kişilerle yaşanan ihtilafın çözümü ve mağduriyetlerinin giderilmesi için herhangi bir önlem alınmış mıdır?
5. Projenin hayata geçirileceği bölgede geçimini tarımdan sağlayan yöre halkı için herhangi bir çalışma düşünülmekte midir?
6. Kurulması düşünülen Lojistik Köyü için yurttaşların arsalarını değerinin çok altında bir ücretle satmaya zorlandıkları ve paralarını alamadıkları iddiaları doğru mudur? Bu kişilerin mağduriyetleri nasıl çözülecektir?
7. Proje kapsamında Kemalpaşa'nın Ansızca ve Yenmiş köylerinde kamulaştırılan arazilerde toplam kaç ağacın kesilmesi planlanmıştır? Önergenin yanıtlandığı tarih itibarıyla kaç ağaç kesimi yapılmıştır?
8. Verimli tarım arazileriyle ünlü bölgede söz konusu projenin hayata geçirilmesi doğru mudur? Bu projenin hayata geçirileceği aşamaya kadar tarım sektöründen geçimini sağlayan yöre halkına ekonomik anlamda zarar vereceği gerçeği göz önüne alınmış mıdır?

T.C.
ULAŖTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIğI
Strateji GeliŖtirme BaŖkanlıđı

Sayı : 44697349-610.01/28154
Konu : İzmir Milletvekili
Sayın Mahir POLAT'ın
yazılı soru önergesi

15 -05- 2019

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŖKANLIđINA

İlgi: 06.05.2019 tarihli ve 43452547-120.07-E.450578 sayılı yazınız.

İzmir Milletvekili Sayın Mahir POLAT'ın 7/10638 esas sayılı yazılı soru önergesinin cevabı ilişikte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

M. Cahit TURHAN
Bakan

EK :1) Cevap formu

T.C.
ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

**İZMİR MİLLETVEKİLİ SAYIN MAHİR POLAT'IN
7/10638 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNİN CEVABI**

Bakanlığımızca yürütülmekte olan Kemalpaşa OSB Lojistik Köyü ilk etapta 1.315.020 m², daha sonra genişleme alanıyla birlikte yaklaşık olarak 3.000.000 m²lik bir alanda faaliyet gösterecektir. Proje kapsamında 200.000.000 TL tutarında bir harcama gerçekleştirileceği ön görülmekte olup, 2020 yılında işletmeye alınması planlanmaktadır.

Kemalpaşa OSB Lojistik Köyü kamulaştırma planında I. Etap ve II. Etap saha olarak belirtilen sahada kalan taşınmazlar için, Bakanlar Kurulu'nun 13.08.2012 tarihli ve 2012/3600 sayılı kararı ile acele kamulaştırma kararı alınmış olup, toplam 1.315.020,98 m² alan kamulaştırılmıştır. Kamulaştırma işlemleri yapılan saha dahilindeki ağaçların yerine yenilerinin dikilmesi planlanmaktadır.

2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu'nun 27. maddesinde belirtilen, acele kamulaştırma yöntemi gereği, Kemalpaşa Asliye Hukuk Mahkemelerince belirlenen el koyma bedeli ödenerek, taşınmazlar için el koyma kararları alınmıştır. Acele kamulaştırma sonrası, Bakanlığımızca taşınmaz malikleri ile 2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu'nun 8. maddesi gereğince uzlaşma görüşmeleri gerçekleştirilmiş, taşınmazların tamamına yakını için anlaşma sağlanamaması nedeniyle, 2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu'nun 10. maddesi gereğince bedel tespiti ve tescil davaları açılmış olup, yargı süreci devam etmektedir.

Öte yandan, Kemalpaşa OSB Lojistik Köyü konum olarak Kemalpaşa Organize Sanayi Bölgesi'nin bitişiğinde yer almakta olup, etüt - proje çalışmaları devam eden Torbalı-Kemalpaşa-Alsancak Limanı Demiryolu Bağlantısı ile bu hatta bağlanacak olan Halkapınar-Otogar Bağlantısı ve halen işletilmekte olan Menemen Aliağa Demiryolu hattının devamı niteliğinde olan ve TCDD İşletmesi Genel Müdürlüğü tarafından yapımına devam edilen Bergama-Çandarlı Demiryolu Bağlantısı üzerinden tüm Ege Bölgesi yüklerinin toplama merkezi olarak planlanmıştır.

Lojistik Köyün faaliyete geçirilmesiyle bölgeye istihdam anlamında büyük katkı sağlanacaktır.

14.- Muğla Milletvekili Süleyman Girgin'in, Muğla'nın Fethiye ilçesinde imar planına aykırı olarak özel marina inşasına Bakanlık tarafından izin verildiği iddiasına ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Mehmet Cahit Turhan'ın cevabı (7/10640)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki soruların Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Mehmet Cahit TURHAN tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 25.03.2019

Süleyman GİRGIN

Muğla Milletvekili

Muğla'nın Fethiye ilçesinde, Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı, Altyapı Yatırımları Genel Müdürlüğü (mülga DLH) tarafından 6237 sayılı Limanlar İnşaatı Hakkında Kanun kapsamında yaptırılarak önce Fethiye Belediye Başkanlığına, 6360 sayılı Kanun sonrasında da Muğla Büyükşehir Belediyesine devredilen rıhtımların bir bölümünün, Fethiye Belediye Başkanlığınca işletildiği dönemde ihale, tahsis ve kiralama yapılmadan özel bir marinanın kullanımına verildiği, Fethiye Belediyesi uhdesinde olan ancak özel marinaya verilen bölümde bağlama yapan teknelerin tüm ödemelerini Fethiye Belediyesi yerine özel marinaya yaptıkları;

Ayrıca Fethiye Belediye Başkanlığı tarafından yapılan bir imar planı değişikliği ile Bakanlık yatırımı olan Fethiye ilçe iskelesi ile rıhtımlarının imar planına aykırı duruma düşürüldüğü şeklinde iddialar bulunmaktadır.

Bu bağlamda;

1. Fethiye iskelesinin batısında bulunan rıhtımlar hangi tarihte inşa edilerek Fethiye Belediyesine devredilmiştir?
2. Bakanlığınız tarafından yaptırılarak kamu hizmetine sunulan rıhtımların bir bölümünü de içine alacak şekilde inşa edilen özel marinanın plan ve projeleri Bakanlığınız tarafından hangi tarihte onaylanmıştır?
3. Proje onay sürecinin ilk etabı olan hak lehtarlığı ve mülkiyet konusu incelenirken, Bakanlık yatırımı rıhtımlar ile çakışma olduğu tespiti yapılmamış mıdır? Tespit edildiye ne gibi bir işlem yapılmıştır?
4. 6237 Sayılı Limanlar İnşaatı Hakkında Kanununun 5. maddesi kapsamında Fethiye Belediye Başkanlığı tarafından her yılın gayrisafi iradından %10 nispetinde Hazine payı ödemesi yapılmış mıdır? Hazine payı ödemelerinin gerçeği yansıtıp yansıtmadığının kontrolü sağlanmış mıdır?
5. Fethiye Belediye Başkanlığı tarafından tahsil edilmesi gerekirken Ece Saray Marinaya yapılan ödemeler nedeniyle Hazine payının eksilmesi sonucu oluşan kamu zararının miktarı nedir?
6. Fethiye Belediye Başkanlığı tarafından imar planı değişikliği ile mevcut iskele ve rıhtımların imar planına aykırı duruma getirildiği iddiası doğru mudur? Bahse konu imar planı değişikliği için Altyapı Yatırımları Genel Müdürlüğü'nün (mülga DLH) görüş ve onayı alınmış mıdır?

T.C.
ULAŖTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIĞI
Strateji GeliŖtirme BaŖkanlıĐı

Sayı : 44697349-610.01/37864
Konu : Muğla Milletvekili
Sayın Süleyman GRGN'in
yazılı soru nergesi

15-05-2019

TÜRKİYE BÜYÜK MLLET MECLİSİ BAŖKANLIĐINA

İlgi: 06.05.2019 tarihli ve 43452547-120.07-E.450578 sayılı yazınız.

Muğla Milletvekili Sayın Süleyman GRGN'in 7/10640 esas sayılı yazılı soru önergesinin cevabı iliŖikte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

M. Cahit TURHAN
Bakan

EK :1) Cevap formu

**MUĞLA MİLLETVEKİLİ SAYIN SÜLEYMAN GİRGİN'İN
7/10640 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNİN CEVABI**

1969-1971 yılları arasında yapıldığı bilinen "Fethiye Turizm Yanaşma Yeri" 09.10.1979 tarihinde, 1992-1993 yılları arasında yapıldığı bilinen "Fethiye Yat Yanaşma Yeri" de 18.04.1994 tarihinde Fethiye Belediyesine geçici olarak devredilmiştir. Özel Marinaya (kıyı tesisi) ait uygulama projeleri ise, Bakanlığımızca 2003 yılında onaylanmıştır.

Altyapı Yatırımları Genel Müdürlüğünün 03.11.2016 tarihli geçici devir teslim tutanağı ile Fethiye Belediye İskelesi ve Yat Yanaşma Yeri'nin, Fethiye Belediyesinden Muğla Büyükşehir Belediyesine devri dikkate alınarak Bakanlığımızca 2018 yılında Muğla Büyükşehir Belediyesine 18.06.2023 tarihine kadar geçerli işletme izni verilmiştir.

İzmir Bölge İdare Mahkemesi'nin 2018/2899 No.lu kararı ile Altyapı Yatırımları Genel Müdürlüğünce yapılan devir teslim işleminin iptaline karar verilmesi sebebiyle, Bakanlığımızca verilen mevcut izin 01.04.2019 tarihinde iptal edilmiş olup Fethiye Belediye Başkanlığınca gerekli başvurunun yapılması halinde işletme izin süreci başlatılacaktır.

Ayrıca, söz konusu kıyı tesisinin Bakanlığımızda işlem gören dosyasında hak lehtarlığı ve mülkiyet hususlarına ilişkin herhangi bir belge mevcut olmayıp ayrıca Fethiye Belediye Başkanlığı tarafından yapılması gereken Hazine payı ödemeleri ile oluştuğu iddia edilen kamu zararına ilişkin hususlar Bakanlığımız görev, yetki ve sorumluluğunda bulunmamaktadır.

Diğer taraftan, önergede bahsi geçen ve kıyı yapılarını imar planına aykırı hale getirdiği belirtilen imar planı uygulaması ile kastedilen "Fethiye Körfezi Yat Taşıma Kapasitesinin Belirlenmesi Projesi" kapsamında, Muğla İli, Fethiye İlçesi, Körfez içi kıyı alanlarına ait imar planı teklifi, Bakanlığımızca değerlendirilmeye alınmamıştır.

15.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer 'in, baz istasyonlarına kiralama yoluyla tahsiste bulunan kurum ve kuruluşlara ve baz istasyonlarının kurulduğu yerleşim yerlerinde vatandaşların görüşlerinin alınıp alınmadığına ilişkin sorusu ve Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Mehmet Cahit Turhan'ın cevabı (7/10641)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Anayasa'nın 98 ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. ve 99. maddeleri uyarınca T.C Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Sayın Mehmet Cahit Turhan tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Saygılarımla. 04.03.2019

Ömer Fethi Gürer
Niğde Milletvekili

1. Türkiye'deki resmi kurum ve kuruluşlarda kiralama yoluyla tahsis edilmiş kaç baz istasyonu vardır? Bu kurumlar hangileridir? Bu kurumlar bugüne kadar ne kadar kira geliri elde etmiştir?
2. Baz istasyonlarının kurulduğu yerleşim yerlerinde yaşayan vatandaşlar bilgilendirilmiş ve görüşleri alınmış mıdır? Aksi bir durumda bu yaklaşım etik midir?

T.C.
ULAŖTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIĞI
Strateji GeliŖtirme BaŖkanlıĐı

Sayı : 44697349-610.01/ 37842
Konu : Niğde Milletvekili
Sayın Ömer Fethi GÜRER'in
yazılı soru önergesi

15 -05- 2019

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŖKANLIĐINA

İlgi: 06.05.2019 tarihli ve 43452547-120.07-E.450578 sayılı yazınız.

Niğde Milletvekili Sayın Ömer Fethi GÜRER'in 7/10641 esas sayılı yazılı soru önergesinin cevabı iliŖikte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

M. Cahit TURHAN
Bakan

EK :1) Cevap formu

**NİĞDE MİLLETVEKİLİ SAYIN ÖMER FETHİ GÜRER'İN
7/10641 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNİN CEVABI**

Baz istasyonları, 21.04.2011 tarihli ve 27912 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Elektronik Haberleşme Cihazları Güvenlik Sertifikası Yönetmeliği" hükümlerine göre kurulmakta ve işletilmektedir.

Söz konusu yönetmelik; tüm kamuoyundan gelen görüşler dikkate alınarak hazırlanmış ayrıca, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ile Sağlık Bakanlığının da uygun görüşü alınmıştır.

Ülkemizde baz istasyonlarının ortamda oluşturduğu elektrik alan değerleri Dünya Sağlık Örgütü ve Uluslararası İyonlaştırılmayan Radyasyondan Koruma Komisyonunun (ICNIRP) belirlemiş olduğu değerlerin altında yer almaktadır. Bir yere baz istasyonu kurulacağı zaman, işletmeci gerekli izinleri almakta ve baz istasyonunu kurmaktadır. Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu (BTK) tarafından Güvenlik Sertifikası düzenlenmeyen hiçbir baz istasyonunun kurulmasına izin verilmemektedir. İşletmeciler ayrıca belediyelerden Yer Seçim Belgesi almaktadır. Dolayısıyla, baz istasyonunun kurulacağı alan uygun ise gerekli izinler ilgili kurum ve kuruluşlar tarafından verilmektedir.

Baz istasyonu kurulduktan sonra vatandaşların şikayeti yerinde değerlendirilmekte olup, yönetmelik hükümlerine uygun olmayan baz istasyonunun çalıştırılmasına izin verilmemektedir. Baz istasyonu olmadan mobil haberleşme ve mobil internet hizmeti sağlamadığından, bugüne kadar baz istasyonunun kaldırılmasını isteyen vatandaşların şikayetleri titizlikle değerlendirilmiş olup bunun yanı sıra binlerce vatandaş da baz istasyonu olmadığı için, yeteri kadar iletişim hizmetlerinden yararlanamadığından Bakanlığımıza şikayet başvurusunda bulunmuştur.

Vatandaşların kesintisiz hizmetten yararlandırılması için işletmecilerin gerekli yatırımları yapması teşvik edilmektedir. Özellikle kırsal kesimde binlerce baz istasyonunun Evrensel Hizmet kapsamında vatandaşa hizmet vermesi sağlanmaktadır.

Diğer taraftan, resmi kurum ya da kuruluşlarda kaç adet baz istasyonu olduğuna dair bir bilgi ve işletmecilerin üçüncü şahıslarla yaptığı kira sözleşmesi, vb. bilgiler Bakanlığımız kayıtlarında yer almamaktadır.

DÖNEM: 27

YASAMA YILI: 2

79'UNCU BİRLEŞİM
16 MAYIS 2019 PERŞEMBE
SAAT: 14.00

GRUP ÖNERİLERİ

1.- Genel Kurulun 16, 21, 22, 23, 28, 29 ve 30 Mayıs 2019 Salı, Çarşamba ve Perşembe günkü Birleşimlerinde denetim konularının görüşülmeyerek Gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmında yer alan işlerin görüşülmesi önerilmiştir.

(Genel Kurulun 30.04.2019 tarihli 72’nci Birleşiminde kabul edilmiştir.)

2.- Genel Kurulun,

16 Mayıs 2019 Perşembe günkü Birleşiminde 56 Sıra Sayılı Kanun Teklifinin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar,

çalışmalarını sürdürmesi,

56 Sıra Sayılı Kanun Teklifi’nin İçtüzüğü’nün 91’inci maddesine göre Temel Kanun olarak görüşülmesi ve birinci bölümünün 1 ila 5’inci maddelerden, ikinci bölümünün Geçici Madde 1 dâhil olmak üzere 6 ila 11’inci maddelerden oluşması önerilmiştir.

(Genel Kurulun 14.5.2019 tarihli 77’nci Birleşiminde kabul edilmiştir.)

KOMİSYON TOPLANTILARI

* **Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu**

17.05.2019 Cuma - Saat: 14.30

Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ GÜNDEMİ

79'UNCU BİRLEŞİM

16 MAYIS 2019 PERŞEMBE

SAAT: 14.00

---

1 – BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

2 – ÖZEL GÜNDEMDE YER ALACAK İŞLER

3 – SEÇİM

4 – OYLAMASI YAPILACAK İŞLER

5 – MECLİS SORUŞTURMASI RAPORLARI

6 – GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER

1.- (S.Sayısı: 56) Nevşehir Milletvekili Mustafa Açıkğöz ve Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekili İstanbul Milletvekili Mehmet Muş ile 65 Milletvekilinin Kapadokya Alanı Hakkında Kanun Teklifi (2/1811) ile Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Raporu (Dağıtma Tarihi: 14.05.2019) (*) (**)(X)

2.- (S. Sayısı: 33) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti ile Gürcistan Arasındaki Serbest Ticaret Anlaşması Tarafından Kurulan Ortak Komite'nin Türkiye Cumhuriyeti ile Gürcistan Arasındaki Serbest Ticaret Anlaşması'nın 'Menşeli Ürünler' Kavramının Tanımı ve İdari İşbirliği Yöntemleri Hakkında Protokol II'sini Değiştiren 1/2016 Sayılı Kararının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna ve Anlaşmanın Protokoller ve Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına Dair Yetki Verilmesine İlişkin Kanun Teklifi (2/1364) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.12.2018) (X)

3.- (S. Sayısı: 29) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti ile Karadağ Arasındaki Serbest Ticaret Anlaşması Tarafından Kurulan Ortak Komite'nin Serbest Ticaret Anlaşması'nın 'Menşeli Ürünler' Kavramının Tanımı ve İdari İşbirliği Yöntemlerine İlişkin Protokol II'sini Değiştiren 1/2017 Sayılı Kararının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna ve Anlaşmanın Protokoller ve Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına İlişkin Yetki Verilmesine Dair Kanun Teklifi (2/1362) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.12.2018) (X)

4.- (S. Sayısı: 17) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti, Gürcistan Hükümeti ve Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Alanında İşbirliği Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1187) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.11.2018)(X)

5.- (S. Sayısı: 21) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik Alanında Eğitim ve Öğretime İlişkin İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1191) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.11.2018)(X)

6.- (S. Sayısı: 23) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetlerine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1193) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.11.2018)(X)

7.- (S. Sayısı: 24) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Transit ve Ulaştırma İşbirliği Anlaşması (Lapis Lazuli Güzergâh Anlaşması)'nın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1195) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.11.2018)(X)

8.- (S. Sayısı: 25) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Brezilya Federatif Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1197) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.11.2018)(X)

9.- (S. Sayısı: 26) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Mali Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1194) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.11.2018)(X)

(*) *Görüşmeleri yarım kalan işleri gösterir.*

(**) *İçtüzüğün 91'inci maddesine göre Temel Kanun olarak görüşülmesi kabul edilmiştir.*

(X) *Açık oylamaya tâbi işleri gösterir.*

10.- (S. Sayısı: 30) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Burundi Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1367) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.12.2018) (X)

11.- (S. Sayısı: 31) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belarus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1363) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.12.2018) (X)

12.- (S. Sayısı: 32) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Zambiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1366) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.12.2018) (X)

13.- (S. Sayısı: 34) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Şili Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1245) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.12.2018) (X)

14.- (S. Sayısı: 36) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Asya Verimlilik Teşkilatı Kuruluş Anlaşmasına Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1244) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.12.2018) (X)

15.- (S. Sayısı: 46) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti ile Polonya Cumhuriyeti Arasında Sosyal Güvenlik Anlaşması ve Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1360) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi:08.03.2019) (X)

16.- (S. Sayısı: 47) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kazakistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetleri Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1411) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.03.2019) (X)

17.- (S. Sayısı: 48) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve İktisadi İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatı Arasında OECD İstanbul Merkezi Kurulmasına İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1412) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.03.2019) (X)

18.- (S. Sayısı: 49) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katılımcı BM Kuruluşları Adına Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (BMKP) Arasında İncek/Ankara'daki Diplomatik Yerleşkede BM Binaları İçin Arazi Tahsisi, Tasarımı ve İnşasına İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1414) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.03.2019) (X)

19.- (S. Sayısı: 50) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Filistin Devleti Hükümeti Arasında Filistin-Türkiye Dostluk Hastanesi'nin Gazze'de Ortak İşletilmesi ve Devri ile Filistin Vatandaşlarının Tıpta Uzmanlık Eğitimini Türkiye'de Almasına Dair Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1456) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.03.2019) (X)

20.- (S. Sayısı: 51) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kırgız Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sosyal Güvenlik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1460) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.03.2019) (X)

21.- (S. Sayısı: 52) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın İslam Gıda Güvenliği Teşkilatı Tüzüğü'nün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1540) ile Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 08.03.2019) (X)

22.- (S. Sayısı: 53) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uluslararası Tarımsal Kalkınma Fonu (IFAD) Arasında IFAD Ülke Ofisi-Doğu Avrupa ve Orta Asya Merkezi Kurulmasına İlişkin Ev Sahibi Ülke Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1541) ile Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 08.03.2019) (X)

23.- (S. Sayısı: 54) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Orman ve Su İşleri Bakanlığı ile Irak Cumhuriyeti Su Kaynakları Bakanlığı Arasında Su Alanında Mutabakat Zaptı ve Mutabakat Zaptında Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1542) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.03.2019) (X)

24.- (S. Sayısı: 55) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetleri Hakkında Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1543) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.03.2019) (X)

TBMM Basımevi/2019